ಸನ್ಮತಿ

SANMATHI

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ 2020–2021

आज़ादी का अमृत महोत्सव

" ಸತ್ತ್ವಾತ್ ಸಂಜಾಯತೇ ಜ್ಞಾನಂ "

Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ

Accredited 'A' Grade by NAAC

Old Block

P.G. Block and Research Centre

Science Block

PU Block

Library Block

Ladies Hostel ‘Thameri’

ಸನ್ಮತಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ - 2020 - 2021

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು

ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ಪುತ್ತಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ। ಎಮ್. ವಿಶ್ವನಾಥ ಪೈ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಡಾ। ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಶ್ವಿನಿ ಆಚಾರ್ಯ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸುಚಿತ್ ಕೋಟ್ಯಾನ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ, ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ। ವಸುಮತಿ ಭಟ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಆ್ಯಮ್ಲಿನ್ ಬೆನ್ ಥಾಮಸ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸೈದಾ ರೇಹಾ ಖಾದ್ರಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಶ್ರೀಧರ್ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಹೆಗ್ಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸುಶ್ಮಿತಾ ಜೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು
ಉಡುಪಿ – 576 102
(ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆ)

Annual Magazine of Mahatma Gandhi Memorial College, UDUPI – 576 102
for the year 2020 - 2021.

Edited by **Dr. Devidas S. Naik, Principal**

‘ವಿದ್ಯಾದದಾತಿ ವಿನಯಂ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉನ್ನತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿನಯ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಸ್ಕಾರಯುತವಾದ ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ‘ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಬರೀ ಓದಲ್ಲ, ಬರೀ ಪುಸ್ತಕ ಜ್ಞಾನವಲ್ಲ, ಅದು ಮಾನವತೆಯ ವಿಕಾಸ’ ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಕಳೆದ ಏಳು ದಶಕಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಯುತವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಸನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹಲವಾರು ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಕ್ಷರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಭಾವ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೊತ್ತಗೆಯೇ ‘ಸನ್ಮತಿ’. ಇದು ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪುರವಣಿಯೂ ಹೌದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಚಾರಶೀಲ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಇಂತಹ ಹೊತ್ತಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಸನ್ಮತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಬಹುಮುಖಿ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೈಚಾರಿಕ ಬರಹಗಳು, ಕವನಗಳು, ಸಂದರ್ಶನಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಾರಿತ ಲೇಖನಗಳು, ಜನಪದ ಆಚರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತಗೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಚಿಕೆಯು ಯುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಸನ್ಮತಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ, ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಲೇಜಿನ ಬೋಧಕ ಹಾಗೂ ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ, ಪುಟವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ‘ಮಣಿಪಾಲ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್’ ಇವರಿಗೆ, ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಮುದ್ರಣ : ಮಣಿಪಾಲ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರು

ಆಡಳಿತಗಾರ ಕನಸುಗಾರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ

ಡಾ। ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ

(1898 - 1979)

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ। ಪುತ್ತಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ

ಡಾ। ವಸುಮತಿ ಭಟ್

ಡಾ। ಎಮ್. ವಿಶ್ವನಾಥ ಪೈ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್

ಡಾ। ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಶ್ವಿನಿ ಆಚಾರ್ಯ

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಸುಚಿತ್ ಕೋಟ್ಯಾನ್

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಆ್ಯಮ್ಲಿನ್ ಬೆನ್ ಥಾಮಸ್
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸೈದಾ ರೇಹಾ ಖಾದ್ರಿ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಶ್ರೀಧರ್ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಹೆಗ್ಡೆ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸುಶ್ಮಿತಾ ಜಿ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

COLLEGE TRUST

Sri T. Mohandas Pai
President

Dr. Ranjan R. Pai
Registrar, A.G.E., Manipal
Member

Dr. H. S. Ballal
Member

Sri T. Sathish U. Pai
Member

Lt. Gen. Dr. M. D. Venkatesh
Member

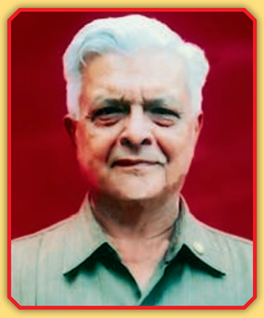

Dr. H. Shantaram
Member

Dr. Narayan Sabhahit
Member

Dr. Devidas S. Naik
Principal & Secretary

Mrs. Malathi Devi A.
Principal, P.U. College
Member

Dr. Devidas S. Naik, Principal, M.G.M. College

Smt. Malathi Devi A., Principal, M.G.M. P.U. College

From the Principal's Desk

I am glad that our college annual magazine, Sanmathi - 2020-21 has been brought at last. Due to COVID-19 lockdown, it was rather a herculean task for the Editorial Board in bringing out the present volume.

COVID-19 has impacted the college education sector immensely. As a result, the academic activities were hampered; colleges were closed and regular classes had been suspended. Both the curricular and co-curricular activities came to a standstill.

In order to meet this new challenge, the digital platforms have been created and classes have been conducted virtually. Online teaching-learning has become the part of the curriculum though teachers and students were unprepared for this transition. The face-to-face learning has been shifted to the distance mode of learning. Though it is not a right alternative but there is no better choice.

Under these circumstances, preparing the magazine was really a big task. The Magazine Committee found it difficult to approach the students for collecting of the articles. In spite of that they could do it with a partial success in getting the articles from the students. Hence, the size of the present volume has shrunk a little. But happy that we are able to bring out this volume before commencement of the new academic year. Perhaps our college is the first college that brings out the magazine on time. I must appreciate the efforts of the members of the magazine committee.

I hope that the present volume would showcase the talents of our students and wish that the coming year would be full of activities and the next volume would be a bulky one.

Best Wishes,

(Dr. Devidas S. Naik)

Principal & Chief Editor

Students' Welfare Council 2020-2021

PRESIDENT

Suraj K.
III B.Com.

GENERAL SECRETARY

Syeda Reha Khadri
III B.Sc.

M.Sc. REPRESENTATIVE

Dhiraj H. Acharya
II M.Sc.

VICE-PRESIDENTS

Bhagyashri Bhat
III B.C.A.

Vidyashree Kalkur
III B.Com.

H. D. Chinmayi
III B.Sc.

Koushik N. G.
III B.Sc.

Shivakumar Eberi
III B.A.

JOINT-SECRETARIES

Ravishraj
III B.Sc.

Sudeshna Prabhu
III B.Com.

Damodar Pai B. P.
III B.C.A.

Shamayil M. Rafeeque
III B.Com.

Vipul Prabhu K.
III B.Com.

ಒಳನೋಟ ......

ANNUAL REPORT SECTION

1. 72nd College Day Report – Dr. Devidas S. Naik, Principal 1
2. MGM PU College Report 2020-21 – Mrs. Malathi Devi A., Principal 9
3. Students' Welfare Council Report – Syeda Reha Khadri 11

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

1.	ತುಳುನಾಡು	ಅನಿತಾ	......	21
2.	ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ ಡಾ|| ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು	ಕೆ. ಎಸ್. ಸುಮುಖ ರಾವ್	......	25
3.	ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ-ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ	ದೀಪಾಲಿ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಅನನ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ	......	27
4.	ಸಾಹಿತಿ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂದರ್ಶನ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	29
5.	ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವ	ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್	......	31
6.	ಜನ ಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ	ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಹೆಚ್.	......	32
7.	ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	33
8.	ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೂರರ ಮುನ್ನೋಟ	ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್	......	34
9.	ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಪ್ರಕಾಶ	ಅಶ್ವಿನಿ ನವಲಗುಂದ	......	35
10.	ದೀಪಾವಳಿ	ಅಶ್ವಿನಿ	......	37
11.	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ	ಅಶ್ವಿನಿ ನವಲಗುಂದ	......	38
12.	ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	40
13.	ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ	ಕೆ. ಎನ್. ಕಾರ್ತಿಕ್	......	41

14.	ಪತ್ರಕರ್ತ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರತು ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	42
15.	ಅವಳು	ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.	......	43
16.	ಸೋಲು–ಗೆಲುವು	ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್	......	44
17.	ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?	ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಹೆಗ್ಡೆ	......	45
18.	ಕೋವಿಡ್–19: ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ	ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.	......	46
19.	ಪುಟ್ಟು	ವಿಜೇತಾ ಹೆಗಡೆ	......	49
20.	ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಮೌನವೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ	ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಹೆಗ್ಡೆ	......	50
21.	ಅಮ್ಮ ನನ್ನವಳು	ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್	......	52
22.	ವಾಸ್ತು ದೋಷ	ಯಶವಂತ ಮೇಟಿ	......	53
23.	ನವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತಿನ ಸಂಭ್ರಮ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	54
24.	ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ 'ಅಜ್ಜಿ' ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆ	ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ	......	55
25.	ಹೆಣ್ಣು	ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್	......	56
26.	ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ	ಅನನ್ಯಾ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್	......	56
27.	ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಬೇಕೆ?	ಷಣ್ಮುಖ ಅತ್ರಿ ಎಲ್. ಪಟ್ಲ	......	57
28.	ಸೋಲಿನಿಂದಲೇ ಗೆಲುವು	ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.	......	59
29.	ಭೂಮಿ	ಸಾಕ್ಷ್ಯ	......	59
30.	ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್	ಅನಿತಾ	......	60
31.	ಅಪ್ಪನ ಕಿಚ್ಚು ಎದೆಯ ಜೀವನ	ಏಂಜೆಲ್	......	61
32.	ಶಾಂಭವಿ	ಕೆ. ಎನ್. ಕಾರ್ತಿಕ್	......	62
33.	ಹನಿಗವಿತೆ	ಪ್ರಜ್ವಲ್ ತೋಳಾರ್	......	63

ENGLISH SECTION

1.	Box Jelly Fish	Rachana Shetty	......	65
2.	Journey of Life	Rakshitha Amin	......	66
3.	Documenting Unsung Heroes and Lesser Known Events of Freedom Movement	Shivakumar Eberi & Team	......	67
4.	Inspiring Words of Swami Vivekananda	Shivakumar Eberi	......	71
5.	My YSI Journey	Seema P. Bangera	......	74
6.	Mahatma Gandhi and The Message of Ahimsa	Simran	......	77
7.	You are a Calming	Ananya Shettigar	......	78
8.	The Meaning Behind the term "Psychology"	H. D. Chinmayi	......	79
9.	From Victim of Child Marriage to IPS Officer	Anvitha R. B.	......	80
10.	Dreaming Big Enough!	Sharanya S.	......	81
11.	Why Norway is the Best Country to Visit?	Ranjana	......	81
12.	The James Bond of India "Ajit Doval"	Chaitra	......	82
13.	Gambling	Srijana G. Rao	......	83
14.	Childhood	Shreya Shanbhag	......	84
15.	Interview Tips	Thilaka Sherigar	......	85
16.	Shero…… A Woman Hero	Ranjitha Pai B.	......	86
17.	Fun Facts	Wilma Picardo	......	87
18.	Robotic Process Automation	Sapthami	......	88
19.	Facts about Human Body	Lahari Jain H. S.	......	89
20.	Chlorella - A Superfood	Apoorva	......	90
21.	The Monster of the Forest	Ayeesha Afnan	......	91

22.	An Enormous Corpse Flower that Stenches Like Rotten Meat When it Blooms	Manasa Bhat	......	92
23.	When Life Gives a Second Chance.....	Tasmiya	......	93
24.	NCC Camp and Training	Sgt. Pallavi N. S.	......	93
25.	Behind Me	Teena Dias	......	94
26.	Expect Nothing	Ayesha Nasina	......	94
27.	The Forgotten Founder: The Life and Times of Khan Bahadur Haji Abdullah Haji Kasim Saheb Bahadur	Vidish D. Karkera	......	95
28.	Love Yourself	Afeefa Farhath	......	96
29.	Big Cats	Aditi Nayak	......	97
30.	Inventors of Household Items	Aditi Nayak	......	99
31.	Life Elsewhere	Aditi Nayak	......	100
32.	Campus Birding	Aditi Nayak	......	102
33.	Henna	Syeda Reha Khadri	......	105
34.	Sometimes you will never know the value of a moment until it becomes a Memory	Lirisha R. S.	......	106
35.	Into Her Garden of Words	Maithri K.	......	107
36.	The ATM	Vishwas	......	108
37.	Truths that have changed my life	Shamayil	......	109
38.	How to get (and keep) your Life together 101	Shamayil	......	110
39.	Medusa was never a Monster	Shamayil	......	113
40.	“Love”, according to me….	Goutham	......	114
41.	Farewell 2021	Alfiya Shaikh	......	115
42.	Atmanirbhar Bharat	CPL Lakshmi Shenoy	......	116
43.	Clean India Green India	Sgt. Athmika D. Shetty	......	117

44.	Ek Bharat Shrest Bharat	Sgt. Athmiya P. Bhandary	......	118
45.	Humanity – A Way to Touch Hearts	SUO Bhagyashree Bhat	......	119
46.	Making Warriors out of Cadets	Sgt. Sanjana	......	120
47.	My First Step to Reach Destiny	Cdt. Anvitha M. Tantry	......	121
48.	Why I Recommend NCC to You based on My Experience	Sgt. Athmika D. Shetty	......	123
49.	NCC in Student Life	Sgt. Dhanyashree	......	124
50.	NCC: A Major Turn in My Life	JUO Pranamya S. H.	......	124
51.	My Opinion about NCC	Shreeja D. Kotian	......	125
52.	My Life as an NCC Cadet	CPL Shama R.	......	126
53.	My NCC Journey	JUO Wilma M. Picardo	......	126
54.	Life	Shreya Shanbhag	......	127
55.	NCC: How it Changed My Life ?	CHM Sharon	......	128
56.	Web 3.0: A New Era of Internet	Shravan M.	......	130
57.	My Life	Rahul Bhattarai	......	131
58.	Training the mind while Entertaining the Soul	Sharon D'Souza, Shubha S. Revanakar	....	132
59.	My Study Tour to Nagaland – The Land of Festivals	Harshitha Haridas	......	134
60.	A Bad Dream	Shreya Shanbhag	......	137
61.	Mother's Love	Goutham	......	137
62.	Huntress & Queen	Shamayil	......	138
63.	"Elegy to our Great Kargil Martyrs"	CHM Sharon D'Souza	......	140

हिन्दि विभाग

1.	मासूम बचपन	शुभा एस. रेवणकर	.....	141
2.	महात्मा गाँधीजी और अहिंसा संदेश	शुभा एस. रेवणकर	.....	142
3.	दोस्त	तिलका शेरिगार	.....	144
4.	राजस्थान	सुरेश कुमार	.....	145
5.	माँ	अनिशा	.....	145
6.	चाणक्य नीति श्लोक	मनीश थाकरे	.....	146
7.	जिंदगी की यात्रा	राहुल भट्टाराई	.....	147
8.	माताजी	तिलका शेरिगार	.....	147

संस्कृत विभाग:

1.	संस्कृतसाहित्ये श्रीमध्वाचार्याणां योगदानम्	सौम्या	.....	148
2.	योगशास्त्रम्	पञ्चमी	.....	149
3.	पावनं केदारनाथक्षेत्रम्	अश्वीन्	.....	150
4.	संस्कार:	कृत्तिका ई. यु.	.....	151
5.	संस्कृतभारत्या: महती	वैष्णवी एस्.	.....	152
6.	सुभाषितकथा	रञ्जनी के. एस्.	.....	153
7.	कीलोत्पाटी वानर:	संहिता भट्	.....	154
8.	भाग्यं फलति सर्वत्र	मेघना शानभोग्	.....	154
9.	मानवमणि: स्वामी विवेकानन्द:	रञ्जिता नायक्	.....	155
10.	अतिमहती योगविद्या	मेघना शानभोग्	.....	156
11.	दुर्जन: परिहर्तव्य:	रञ्जिता नायक्	.....	158

MAHATMA GANDHI MEMORIAL COLLEGE, UDUPI – 576 102

72ND COLLEGE DAY REPORT

Dr. Devidas S. Naik, Principal

Distinguished Chief Guest of the Day, Dr. Vinod Bhat, Executive Vice-President, MAHE, Manipal, PU Principal, Mrs. Malati Devi A., PTA President, Sri J. P. Rao, Secretary, Sri Vishnuprasad; retired staff, Prof. K. Bhaskar Acharya and Sri Babanna, Members of the teaching and non-teaching staff, Members of the alumni association, members of the media, dear students, invitees, parents, ladies and gentlemen.

I am very happy to place before you a brief Annual Report of our college for the year 2020-21. It was under a very odd situation; I took the charge of the Principal of M.G.M. College on 31st August 2020 from my predecessor, Dr. M. G. Vijay. Since then I have been discharging my duties inspite of the COVID-19 pandemic prevailing upon the entire globe.

You are all well aware that due to the novel corona virus pandemic many universities and colleges worldwide suspended classroom teaching and switched to online teaching. As a result, the co-curricular and extra-curricular activities have come to a standstill in all the academic institutions. Nevertheless, we were able to conduct several important and innovative activities during the year; some of them were through the virtual mode and some were on the physical mode.

The Founder's Day:

As you all know that Mahatma Gandhi College was founded in 1949 by an eminent educationist, banker and philanthropist, Dr. T. M. A. Pai. It is the first college that has been functioning under the aegis of the Academy of General Education, Manipal. Ever since its inception, the college has been imparting the quality education based on the curriculum designed by the affiliated university with a focus on ethical and moral values.

Today, as we celebrate 72nd Founder's Day, we pay homage to our revered founder, Padmashree, Dr. Tonse Madhava Anantha Pai. On this occasion, we also remember the services of other philanthropists who joined the hands of Dr. T. M. A. Pai in making his dream

a reality. We too remember on this occasion, the significant contributions made by the former principals in the development of this college.

Management:

The management of the college is vested in the Mahatma Gandhi Memorial College Trust with Sri T. Mohandas Pai as the President. The members of the Trust are:

- Dr. Ranjan R. Pai
- Sri T. Sathish U. Pai
- Dr. H. S. Ballal
- Dr. H. Shantaram
- Dr. M. G. Venkatesh
- Dr. Narayana Sabhahit
- Dr. Devidas S. Naik – Principal & Secretary

The Governing Council of the college with Sri T. Mohandas Pai as the President, consists of the following members in addition to the members of the Trust. They are:

- Prof. Arunkumar B. – Teacher Representative
- Sri Jayaprakash Rao – PTA President
- Sri Vishnu Prasad P. – PTA Secretary

The Principal is assisted in the administration of the college by the Staff Council comprising all Heads of Departments, the Physical Director and the Librarian.

Faculty:

We have this year 57 teaching and 21 non-teaching staff. The staff members who joined the College this year are as follows:

1. Mrs. Spoorthy Fernandes – Dept. of English
2. Ms. Ankitha Rao K. P. – Dept. of English
3. Ms. Vasavi – Dept. of Mathematics
4. Dr. Akshatha – Dept. of Physics
5. Ms. Akshatha – Dept. of Computer Science

Superannuation:

The following staff retired from their service after attaining their superannuation:

1) Mr. K. Bhaskar Acharya, Associate Professor of Chemistry retired on 31st Jan. 2021 after putting 33 years of service.
2) Sri Babanna, the Office Manager, is retiring on 30th September 2021 after putting more than 35 years of service.
3) Mrs. Sunanda L. Nayak, Office Staff retired on 31st December 2020 after putting a service of 20 years.

We place on record their services rendered to this institution and wish them a happy retired life.

Student Strength:

We have **1633** students on our rolls of which **580** are boys and **1053** are girls. The M.Sc. Computer Science course has **45** students – **29** girls and **16** boys.

Results:

The pass percentage in the university examination held in May 2020 is as follows:

1. III B.A.
- a) HEP - 87%
- b) EHE - 87%
- c) JKP - 92%

2. III B.Sc.
- a) MPC - 98%
- b) MPS - 79%
- c) BZC - 94%
- d) MPCs - 98%
- e) MSCs - 69%

3. III B.Com.
- a) Voc - 100%
- b) Gen - 97%

4. III B.C.A. - 100%

5. II M.Sc. - 100%

Ranks:

Four students of our college secured ranks in the degree examinations of Mangalore University held in 2020. Those students are:

1) Vaishnavi Kedlaya H. – B.C.A. – VII Rank (95.24%)
2) Kamalesh Shenoy B. – B.Sc. – VIII Rank (95.58%)
3) Huda Fathima Ahamed – B.C.A. – IX Rank (94.86%)
4) Sheikh Abdul Zahid – B.Com. – IX Rank (93.20%)

I congratulate the Rank holders for their outstanding performance.

Students' Welfare Council:

We have a very energetic and enthusiastic team of Students Council headed by Mr. Suraj K., III B.Com. as the President and Ms. Syeda Reha Khadri, III B.Sc. as the General Secretary. The other members of the Council are as follows:

Vice-Presidents:

1. H.D. Chinmayi, III B.Sc.
2. Ms. Bhagyashree Bhat, III B.C.A.
3. Mr. Koushik Nadig, III B.Sc.
4. Mr. Shivakumara, III B.A.
5. Ms. Vidyashree Kalkur, III B.Com.

Joint Secretaries:

1. Mr. Vipul Prabhu K., III B.Com.
2. Ms. Shamayil, III B.Sc.
3. Mr. Raviraj, III B.Sc.
4. Ms. Sudeshna Prabhu, III B.Com.
5. Mr. Damodar Pai, III B.C.A.

M.Sc. Representative:

Mr. Dhiraj H. Acharya, II M.Sc.

I am very happy that the Council has been extending the Cooperation and Support in all the activities of the college.

Important Events/Activities:

1. Teachers' Day Oration:

Teachers' Day was celebrated on 5th Sept. 2020 in a befitting manner. On this occasion Prof. U. L. Acharya Memorial Lecture was delivered by Dr. P. V. Bhandary, Director, Dr. A. V. Baliga Memorial Hospital, Udupi. And on 6-9-2021 Dr. Neeta Inamdar, HoD of the European Studies, MAHE presented an Oration on the concept of "NEP-20 and the Challenges before the Teachers".

2. Gandhi Jayanthi Celebration:

Gandhi Jayanthi was celebrated in the most befitting way on 2nd Oct. 2020 under the auspices of Gandhian Study Centre. Dr. M. Mahabaleshwara Rao, former Principal, Dr. TMA Pai College of Education, Udupi, spoke on the 'Relevance of the Gandhian Thoughts'. Ramdhun Bhajans were sung by the students of our college.

3. Conclave on NEP-19:

A One-day Conclave was conducted on 2nd Jan. 2021 by inviting the eminent educationists of Coastal Karnataka. Lt. Gen. Dr. M. D. Venkatesh, Vice Chancellor, MAHE, Manipal, inaugurated the Conclave. Prof. S. K. Saidapur, former Vice Chancellor, Karnataka University, Dharwad delivered the Keynote.

Rev. Fr. Melwin Pinto (Rector, Jesuit Education Society, M'lore), Dr. M. Mohan Alva (Alva's Education Foundation, Moodabidri), Dr. B. Yashovarma (SDM Education Society, Ujire), Dr. Arun Bhagwath (Yenepoya Deemed University, M'lore), Sri Muralidhar Prabhu (Konkan Education Society, Kumta) and Dr. R. G. Hegde (Dandeli Education Society) participated in the Panel Discussion. Dr. Narayan Sabhahit, Registrar, MAHE gave the Valedictory Remarks.

4. National Youth Day:

The National Youth Day was celebrated in a befitting way by arranging a One-day Value Education Program. Swami Vivekananda Chinthana Vedike was inaugurated (virtual mode) by Sri Sri Veereshananda Saraswathi, Pontiff, Ramakrishna Ashrama, Tumakur. On this occasion, a book ***"Amrutha Bindu"*** written by Dr. Devidas S. Naik was released by Dr. Sandhya S. Pai, **Taranga** Weekly Executive Editor. The District Administration joined our hands in the celebration. Sri Muniraja Renjala, Sri G. S. Natesh, Shimoga and Sri Om Ganesh Kamath took the sessions on different moral and ethical aspects.

5. SWC Formation:

The Students' Welfare Council was inaugurated on 1st March 2021 by installing the New Office-Bearers with Mr. Suraj, III B.Com. as President and Ms. Syeda Reha Khadri, III B.Sc. as the Secretary. Lion Neelakantha M. Hegde, District Governor, Dist. 317C was the Chief Guest.

6. Book Fair:

A book fair ***"MGM Pusthakothsava"*** was arranged on 5-6 March 2021. Sri Neelavara Surendra Adiga, District Kannada Sahitya Parishath, Udupi, inaugurated the fair. Around 20 publishing companies exhibited the books. Approximately 4 lakhs worth books were sold on this occasion.

7. Krishi Mela:

A unique program ***"MGM Krishi Sammilana"*** was conducted on 20-21 March 2021. Dr. Dhananjay, Senior Scientist, Krishi Vijnana Kendra, Brahmavar, inaugurated this mela. Agricultural experts – Manohar Upadhya, Joseph Lobo, Murali Kadekar, Sridhar Bayari, Narayan Naik Ajekar, Purushotham Adve and Srinivas Bhat shared their experiences. The local agricultural products were sold directly by the growers. Around eight lakh Rupees business was taken place.

8. NAAC Orientation:

A One-day orientation on the NAAC Preparation was arranged for the faculties on 23rd March 2021. **Dr. S. G. Dollegouder**, former Principal, Sharanabasaveshwara College, Kalaburgi gave the necessary tips for preparing the NAAC 4th Cycle Report. On this occasion Dr. Devidas S. Naik's Ph.D. thesis, **"Ideologies in Indian English Fiction"** was released.

9. Prathibha Vedike:

In order to foster the talents of our students, ***Prathibha Vedike*** was inaugurated on 24th March 2021. Sri Aravinda Hebbar, a well-known vocalist inaugurated this forum. Ms. Samanvi, I B.A. student gave a recital of Karnataki Music on this occasion.

10. Skill Development Cell:

The Skill Development Cell was inaugurated on 9th April 2021 by Sri T. Sathish U. Pai, Vice President, Academy of General Education, Manipal. The first activity under this Cell was conducted on 11th April 2021 in collaboration with Skilling India on the topic, "Exam Stress Management".

11. Aatidonji Dina:

A grand celebration of Aatidonji Dina with a touch of traditional botanical knowledge was held on 20th July 2021. A variety of food items were prepared by the staff and served to the faculties and non-teaching staff.

12. Herbal Park:

In order to commemorate the 75th Independence Day Celebration a Herbal Garden was created in our campus on 15th August 2021 by planting 75 seedlings of medicinal plants.

13. Khadi Mela:

A 'Pavithra Vastra Abhiyana' was arranged for four days in our college by the Charaka Institution, Heggodu from 13-9-2021 to 16-9-2021. On this occasion a demonstration on dying the khadi clothes with natural colours. Around ten lakhs rupees worth clothes were sold.

14. Special Lecture:

Dr. Shivananda S. Masali, former Principal, Lingaraju College gave a Special Lecture on 15th September 2021 on the NAAC Criteria, "Teaching, Learning and Evaluation".

15. Interaction with G. N. Devy:

A meaningful interaction was arranged on 29th October 2021 with Dr. G. N. Devy, an Indian Literary critic and founder of the Bhasha Research and Publication Centre, Baroda.

On this occasion a book (Kannada translation of G. N. Devy's English articles) written by Dr. M. G. Hegde, Kumta and published by Kriya Publishers, B'lore was released by a well-known stage Director Dr. Sripad Bhat. Dr. Rajendra Chenni, former Professor of English, Kuvempu University, Shivamogga spoke about G. N. Devy's works.

National Recognitions:

I am very happy that our students brought the laurels to their alma mater with their National Level participations. The details are given below:

- Our College Drama Troupe which won the First Place, for presenting the **"Panchavati"** in the National Level Inter-University Competition held at Delhi during the last academic year has been awarded a Trophy and cash award of Rs. 25,000/- by Mangalore University on the Foundation Day celebrated on 22nd September 2021. I congratulate the Team Members on this occasion.
- Mr. Abhin Devadiga, II B.Com. secured the first place in 200 m and 100 m run in the National Federation Cup Junior Athletics Championship held at Guwahati in Feb. 2021.

Ph.D. Awards:

Mrs. Mallika Shetty, Lecturer in Commerce, has been awarded Ph.D. for her thesis "A Study on Factors Influencing the Entrepreneurial Traits and its Impact on Entrepreneurial Behavioural Intention" by Bharathiar University, Coimbatore.

Books Authored:

1. Dr. Devidas S. Naik, the Principal wrote two books "Ambrutha Bindu", a book on the value education in colleges published by Bhava Sinchana Publishers, Tumakuru and "Dandige Hanuma", a book on Sri Hanumantha Temple, Chandavar, published by Niveditha Prakashana, B'lore.
2. Dr. Vishwanath Pai, HoD of Computer Science wrote his Coffee table book "Ayutthaya" history of a lost capital in Thailand & "Kavaledurga" – A Jewel in the Western Ghats, was released in June & August 2021.
3. Dr. Katyayini Kunjibettu, Lecturer in Kannada brought out a poetry collection, "Avanu Hennagabeku" for which she got 'Nagashree Award' at Tumakuru.
4. Mr. Manjunath Kamath, HoD of Journalism wrote book, "Bili Hallina Hudugi".
5. A text book on Environmental Studies for IV Semester Compulsory Elective Foundation Course jointly authored by Prof. Usharani S. Suvarna, HoD of Botany and Mrs. Shruthi Nayak, Lecturer in Botany was released on 7th July 2021.
6. Dr. Mallika Shetty and Ms. Raksha Shenoy, Dept. of Commerce wrote a text book for First Semester B.Com. entitled "Principles and Practice of Tourism".

Seminars / Webinars:

Forty Webinars were conducted by various departments and associations during the academic year 2020-21. Details are given below:

Sl. No.	Webinar/Online Workshop/ Lecture Topic	Date	Organizing Dept.
1.	'Post covid scenario – Role of teachers in building future generation'	01-06-2020	Commerce
2.	Creative Teaching Techniques	15-06-2020	Teaching Learning Centre
3.	Asynchronous mode of teaching	17-08-2020	Computer Science
4.	Foundation of Mathematics	22-09-2020	Mathematics
5.	Sevege Noorentu Avakasha	24-09-2020	NSS & Journalism
6.	Commemorating Mahatma Gandhi	30-09-2020	Gandhian Study Centre
7.	Management and Career options after Graduation	24-10- 2020	Commerce
8.	Humanities and Future	12-02- 2021	English Forum
9.	Higher Education and Job Opportunities	14-03-2021	Commerce
10.	Exam Stress Management	11-04-2021	Skill Development Cell
11.	Financial Markets	15-05-2021	Commerce Dept.
12.	Investor Awareness	25-05-2021	Commerce Dept.
13.	Future Training Series	01 to 03-06-2021	NSS
14.	How to become Employable Candidate?	05-06-2021	Placement Cell
15.	World Around us	13-06-2021	NSS
16.	World Travel in low budget	20-06-2021	NSS
17.	IIT-JAM: How & Why to crack it?	20-06-2021	Chemistry Dept.
18.	Yoga	21-06-2021	NSS, Rovers, Rangers
19.	Forensic Chemistry in pursuit of Justice	25-06-2021	Chemistry Dept.
20.	Balanced Diet for Healthy Lifestyle	27-06-2021	NSS
21.	Opportunities in Kannada Digital Journalism	01-07-2021	Journalism Dept.
22.	Duty – To God, To Others, To Self	03-07-2021	Rovers & Rangers
23.	Dental Health, Awareness in Today's Times	04-07-2021	NSS
24.	Renaissance, the O Version	08 & 09-07-2021	B.Com. Vocational, Commerce Dept.
25.	Boost your Immunity	11-07-2021	Rover, Rangers & Arts Club
26.	Economics of IPR	16-07-2021	Commerce Dept.
27.	Basics of Banking	18-07-2021	NSS

28.	Environmental Consciousness in Ancient India	23-07-2021	Science Club
29.	Careers in Statistics	24-07-2021	Statistics Dept.
30.	Community in Covid Prevention	25-07-2021	NSS
31.	Beyond Standard Model: What's next for Particle Physics?	26-07-2021	Physics Dept.
32.	Social Entrepreneurship a Road Ahead for New India	30-07-2021	Commerce
33.	Chemistry Without Boundary	30-07-2021	Chemistry
34.	National Webinar on Tourism Industry	31-07-2021	Commerce
35.	National Online Workshop on Recent Developments in Research and Methodology	04-08-2021	Zoology
36.	Sadbhavana Day Webinar	20-08-2021	NSS
37.	Role of IQAC : Quality Enhancement-Issues & Challenges	23-08-2021	IQAC
38.	International Webinar on Research Methodology	04-09-2021	Computer Science
39.	Significance of National Flag	12-09-2021	NSS
40.	Teaching, Learning & Evaluation in Colleges	15-09-2021	IQAC

Developmental activities:

1. **Borewell:**
   A Borewell was dug successfully on 5th May 2021 with the estimated cost of Rs. 2.5 lakhs.
2. Repair work was undertaken at Ladies Hostel utilising Rs. 5 lakhs.

Vadiraja Vidyarthini Nilaya:

The Ladies Hostel has **159** inmates. Mrs. Latha Nayak, the Warden manages the hostel and takes good care of the inmates. She is being assisted by the Associate Wardens – Ms. Surabhi, Ms. Sharanya, Ms. Anagha, Ms. Swathi H.S., Ms. Swathi K. and Mrs. Sumana M., the clerk. The inmates are being provided with nutritious food at a reasonable cost based on the menu prepared by the inmates.

Library:

The Library has a collection of over 1 lakh books, 100 journals and magazines catering to nearly 2600 students. With the growth of technology we have introduced digital services like INFLIBNET, DELNET and e-library. We have 75,000 e-books and 2600 e-journals on a variety of subjects.

Gandhian Study Centre:

Gandhian Study Centre of our College is the Centre for Gandhian Studies and Research that is popularly known as Gandhi Adhyayana Kendra. The Centre works as a study centre, documentation centre, research centre, and dissemination centre on Gandhian thought, Freedom movement, and Sustainable Development. Centenary of Gandhiji's first visit

to Coastal Karnataka was commemorated on 19th August 2020. The occasion was widely reported in the media and the message was disseminated to the public. An extension and outreach activity for school children was conducted on 1-4-2021 at five schools by the Centre in association with Bharathiya Vikas Trust, Manipal, and Gandhi Smaraka Nidhi, Bangalore. Dr. Ashok Kamath, Vice Principal, DIET, Udupi, Mr. Yoganarasimha Swami, Faculty Member, DIET Udupi, Mrs. Laxmibai, Programme Coordinator, BVT Manipal, and Mr. Vinith Rao, Coordinator, GSC-MGM, were the resource persons. The certificates of appreciation and books were distributed to the students on this occasion for their performance in the writing activity based on the books 'Papu Gandhi Gandhi Bapu ada kathe' and 'Bariya Batte Alla Bharatada Bhavuta'.

An initiative to commemorate 75 Years of Independence was started on 12th March 2021 on the day of the commencement of Dandi March by Mahatma Gandhi. Under this series 'Amrutavagali Swatantrya' programme was organised on 26-03-2021 as a prelude to the Platinum Jubilee celebrations of Indian Independence.

The Centre undertook a research on the topic: 'Lessons from Gandhi to Mitigate the Risk of Pandemic'. A Survey was also conducted with the active participation of the students.

Swami Vivekananda Chintana Vedike:

Swami Vivekananda Chintana Vedike was launched on 12th January 2021 to commemorate the auspicious occasion of Swami Vivekananda Jayanti. It is a Forum inspired by the teachings of Swami Vivekananda and the students are encouraged to study the teachings of Swami Vivekananda. It provides a space for value based learning through contemplation, reflection, meditation, studies, discussion, and research on multi dimensional aspects of contemporary relevance. This open forum is located in the premises of the Gandhian Study Centre in the College Library building and Mr. Vinith Rao is its Convener.

Acknowledgements:

By paying the homage and tributes to our founder Dr. T.M.A. Pai, I express my gratitude to the esteemed members of the College Trust, Sri T. Mohandas Pai, President, M.G.M. College Trust, Sri T. Sathish U. Pai, Trustee, Dr. Ranjan R. Pai, Registrar, Academy of General Education, Manipal for giving me the opportunity to take up this responsibility.

I am especially indebted to Dr. H. S. Ballal, Pro-Chancellor of MAHE and President of the Academy of General Education and Dr. Narayana Sabhahit, the Registrar, MAHE, Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, A.G.E. for their constant support and timely guidance throughout the year.

I place on record the unconditional support extended to me by the teaching and non-teaching staff. I sincerely thank each one of them. I thank the P.T.A. and the Alumni Forum, parents, alumni, well-wishers who have been very supportive.

I take this opportunity to wish the outgoing students a bright future and best wishes for the forth-coming 6th Semester examinations.

THANK YOU

MAHATMA GANDHI MEMORIAL PU COLLEGE, UDUPI – 576 102

ANNUAL REPORT 2020-21

Mrs. Malathi Devi A., Principal, MGM PU College

Esteemed President of this function Dr. Devidas S. Naik, Principal of MGM Degree College, Mr. Athradi Prithviraj Hegde, Advocate & Notary, the President of P.T.A., dignitaries on the dais, invitees, my dear colleagues, parents and my dear students.

On this memorable day I deem it my privilege to present the Annual Report of M.G.M. Pre-University College before this August gathering. On this momentous day we pay homage to our founder Padmashree Dr. T.M.A. Pai.

Management

The management of the College is vested in the Mahatma Gandhi Memorial P.U. College Trust with Sri T. Mohandas M. Pai as the President and Correspondent. The members of the Trust are Dr. Ranjan R. Pai, Dr. H. Shantaram, Dr. Narayan Sabhahit, Dr. H. Vinod Bhat, Dr. Devidas S. Naik and Smt. Malathi Devi A.

Parent-Teacher Association:

The Parent-Teacher Association is a bridge between parents and teachers. The main objective of this association is to create a healthy spirit of fellowship and co-operation to strengthen the responsibilities of students and mould them into better citizens. Mr. Athradi Prithviraj Hegde is the President, Mr. Sudheer Moorkoth is the Secretary and Mr. Subrahmanya Basri K. S. is the Treasurer of the P.T.A.

Staff:

We have 6 permanent teachers and 6 permanent non-teaching staff.

Besides we have 46 management teaching staff with student teacher ratio as 22:1.

Student Strength:

This being the 20th year of the functioning of the MGM PU College after its bifurcation from degree college, the academic year began with the admission of 1,073 students of which

493 are boys and 580 are girls. There are 689 students in Science, 301 in Commerce and 83 in Arts.

Courses:

The College offers a two year course of study in the Arts, Science and Commerce stream. There are three combinations in science, four in commerce and one in arts.

Results:

515 students appeared for the II PUC Board Examination in March 2020 out of which 144 have secured distinction, 340 students have secured I class, 30 students have secured II class and 1 student with pass class. I congratulate Devika Shenoy, Sumanth S. Karanth, Medinee S. Rao & Supritha Nayak who have secured highest in Science, Tashir Hussain who has scored the highest marks in Commerce stream and Simran Sheikh who has scored the highest marks in Arts stream. The overall percentage is 100%.

STUDENTS' WELFARE COUNCIL REPORT

✍ **Syeda Reha Khadri,** III B.Sc., General Secretary

The Students Welfare Council (SWC) was inaugurated on 1st March 2021. Lion Neelakantha M. Hegde, Lion District Governor, District 317C was the chief guest. Dr. Devidas S. Naik, Principal presided over the programme. Prof. Ramesh Karla, the Student Welfare Officer administered the oath to the members of the council.

The members of the Students' Welfare Council 2020-2021 are as follows:

1. President: Mr. Suraj K., III B.Com.
2. General Secretary: Ms. Syeda Reha Khadri, III B.Sc.
3. P.G. Representative: Mr. Dheeraj H. Acharya, II M.Sc.
4. Vice Presidents:
    1) Ms. Bhagyashree Bhat, III B.C.A.
    2) Ms. Vidyashree Kalkur, III B.Com.
    3) Ms. H. D. Chinmayi, III B.Sc.
    4) Mr. Kaushik N. G., III B.Sc.
    5) Mr. Shivkumar, III B.A.
5. Joint Secretary:
    1) Mr. Ravish Raj, III B.Sc.
    2) Ms. Sudeshna Prabhu, III B.Com.
    3) Mr. Damodar Pai B. P., III B.C.A.
    4) Ms. Shamayil Mohammed Rafeeque, III B.Sc.
    5) Mr. Vipul Prabhu, III B.Com.

The SWC has taken part and conducted the following activities:

1. On 5th March and 6th March the SWC had taken part in the book fest conducted by the College by initiating and implementing a concept named as 'A Gift to Yourself'. More than 35 books were sold promoting the quote "don't judge a book by its cover."
2. On 20th and 21st March, SWC actively participated in the 'Krishi Sammilana' arranged by the college. SWC made their contribution in the sammilana by selling various vegetable seeds and coconut oil.
3. On 29th June and 30th June, a free Covid vaccination programme was conducted in the college, SWC played their role on both the days by responsibly volunteering in the campaign.
    A total of 995 people were vaccinated during the whole vaccination programme.
4. SWC organized inter-stream competitions for the third year degree students under the event of Fusion 2021.

Departmental Activities:

- **Dept. of English conducted the following activities during this academic year:**
    1) A book titled: "AMRUTHA BINDU" written by Dr. Devidas S. Naik, Principal and Faculty of Dept. of English, was

released on 12th January 2021 by Dr. Sandhya Pai, Managing Editor of Thushara, Taranga and Tunturu.

2) A House Bulletin – MUSE was released on 12th January 2021 by Dr. Jagadeesh Shetty, Retired Principal of PPC, Udupi.
3) A Session with Adolf Shervin Ammanna, an alumnus, was organised on the topic 'Music and Brain Health' for the II Year B.Sc. and B.C.A. students on 2nd February 2021 at Nutana Ravindra Mantapa.
4) A One-Day Workshop on 'Introduction to Literary Theories' was organised in association with Manipal Centre for European Studies on 12th March 2021.
5) Release of Ph.D. thesis of Dr. Devidas S. Naik in the form of a book titled: "Ideologies in Indian English Fiction" by Dr. S. G. Dollegouder on 23rd March 2021.
6) Mangalore University English Evaluation Camp was organised in our college from 9th August to 26th August.

- **Dept. of Physics has conducted the following activities during this academic year:**
  1) Pick and Speak activity on 03-02-21.
  2) Group discussion on 24-02-21.
  3) Special lecture on "Astronomy – some aspects" by Retd. Professor Dr.Vyasa Upadhyaya, MIT, Manipal on 03-03-2021.
  4) Webinar on environmental consciousness in ancient India by Dr.Vijayalakshmi M., Department of Sanskrit, M.G.M. College, Udupi on 23-07-2021.
  5) International Webinar on Beyond Standard Model: Whats next for Particle Physics? by Mr. Manjunath Bhat, Research Scholar, Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland (Alumnus - B.Sc. batch 2007-2010) on 26-07-2021.

- **Dept. of Chemistry has conducted the following activities during this academic year:**

  Organized Webinars for students
  1. To inculcate interest and motivate students towards competitive exams, Department of Chemistry organized a workshop on "IIT-JAM What, How & Why to crack it" on 20-06-2021.
  2. To give exposure to the applications in the field of Chemistry, Department of Chemistry organized one day Webinar on "Forensic Chemistry - in pursuit of Justice" on 25-06-2021.
  3. To develop Entrepreneurship skills and to motivate toward research activity online workshop conducted on the topic "Chemistry without boundary - career, research & entrepreneurship" on 30-07-2021.
  4. Students are given hands on training to undertake minor research projects on the topic "Chemistry in traditional medicine practices used in dairy farming."

- **Dept. of Statistics has conducted the following activities during this academic year:**
  1. Essay competition was held on 29-06-2021.
  2. A Webinar on career in statistics by Mr. Varun Bhat was held on 24-07-2021.

- **Dept. of Zoology and Eco Club has conducted the following activities during this academic year:**
  1. Blood group detection program, hands on training in vermicompost production,

'science leaders' – extension activities, "Life Science – Life Skills", dairy management programs were held.

- **Dept. of Gandhian Studies has conducted the following activities during this academic year:**
  1. A National Webinar to commemorate the relevance of Mahatma Gandhi was organized in collaboration with the Field Outreach Bureau, Mangalore, under the Ministry of Information and Broadcasting, Govt. of India, on September 30, 2020. The event was live streamed on the YouTube channel of the Outreach Bureau.
  2. Gandhi Jayanthi was celebrated on October 2nd 2020. Dr. Mahabaleshwar Rao, noted author and educationist, Udupi, delivered the Gandhi Jayanthi Lecture. NSS Volunteer, Smitha B. of Final B.Com. rendered the Ramdhun Bhajans. The student reporters of the College live streamed the event on the Facebook.
  3. On 23rd January 2021, the 125th Birthday of Netaji Subhas Chandra Bose was celebrated as 'Parakram Diwas'. Dr. Devidas S. Naik, Principal, spoke on the significance of celebrating the day as Parakram Diwas.
  4. Martyrs' Day was observed on 30th January by observing 2 minute silence in honour of the Martyrs. The floral tributes were offered to Mahatma Gandhi by the Principal.
  5. On 26th March 2021, a documentary on the Freedom Movement and 75 Years of Freedom was screened for the students under the theme "Long live Freedom".
  6. July 23, 2021, The Centre commemorated the Birth Anniversaries of Lokamanya Balgangadhar Tilak and Chandrasekhar Azad by launching posters on 'Azadi ka Amrit Mahotsav'. Dr. Devidas S. Naik, Principal, Mr. Arun Kumar B., IQAC Coordinator released the posters. A Workshop on Cloth Bag Making was organized for the students by the NSS units in collaboration with Gandhian Study Centre.
  7. On account of Azadi ka Amrit Mahotsav the students of Gandhian Study Centre carried out a documentation project on the Unsung Freedom Fighters and 'Unsung Events of Freedom Movement' in Udupi from 8th August 2021 to 15th August 2021.
  8. An Exhibition of rare books showcasing the glorious history of India's Freedom Movement was organized by the Centre in collaboration with the College Library from August 12th to September 6th. Dr. Jagadeesh Shetty, Administrative Officer, R. G. Pai Research Centre, Udupi was the inaugurator.

- **Dept. of History has conducted the following activities during this academic year:**
  1. A Programme to commemorate Centenary of Gandhi's first visit to Coastal Karnataka was organised on 19th August 2020 in collaboration with Gandhian Study Centre.
  2. A Workshop on 'How to prepare for Competitive Exams?' was organised in association with IQAC on 25th Feb. 2021. Mr.Vinith Rao, Faculty Member & Coordinator, Gandhian Study Centre was the Resource Person.

- **Dept. of Economics has conducted the following activities during this academic year:**
  1. Organised a special talk on Economics in daily life by Professor K. Narayan, Retd. Principal, HOD of Economics,

SMS College, Brahmavar on 11-02-2021.

2. Organised a talk on population growth and economic development by Professor Rajendra, HOD of Sociology, Govt. Womens College, Udupi on 18-01-2021.
3. Organised group discussion with Ms. Shwetha Rao, TES Officer, Govt. of India and Alumni of M.G.M. College, Udupi on 03-01-2021.
4. Organised a talk on 'Human Rights' in association with human right cell by Prof. Rohith Amin on VBEL on 14-01-2021.

- **Dept. of Political Science has conducted the following activities during this academic year:**
  1. National Voter's Day, oath taking programme was held on 25-01-2021.
  2. Discussion on budget - a panel discussion by students was conducted on 03-02-2021.

- **Dept. of Journalism has conducted the following activities during this academic year:**

  Journalism Department in association with NSS organised a Webinar by Jayaprakash Shetty, Current Affairs Editor, Suvarna News 24×7 on 24 September 2020.
  1. Journalism Department initiated 'Donate a Book during the Pustakotsava' organised by Library of our College on 5th and 6th March, 2021.
  2. Journalism Department in association with Humanities Department organised 2 days Krishi Sammilana program where farmers of Udupi district exhibited and sold their agricultural products.
  3. Celebrated Kannada Press day by organising Webinar on 'Opportunities in Kannada Digital Journalism' by Ghanashyam D. M., Senior Editor, TV9 Kannada, Digital on 01-07-2021.

- **Dept. of Maths has conducted the following activities during this academic year:**

  Under the able guidance of Dr. Devidas Naik, Principal, M.G.M. College and Mrs. Saraswathi T., Head of the Department, the Department of Mathematics organized the following activities for the academic year 2020-21.
  1. A Webinar on "Foundations of Mathematics" on 22nd Sept. 2020. Ms. Meghana Bhat, an alumnus of our college was the Resource Person. Ms. Navya, Lecturer, Department of Mathematics, co-ordinated the Webinar.
  2. Dept. of Mathematics organised two days Program and conducted an E-quiz from 22nd Dec. to 24th Dec. to commemorate the birth anniversary of great mathematician Srinivasa Ramanujan.
  3. Released the In-House Bulletin "Infinity" on 5th March 2021 under the guidance of Mrs. Umadevi P., Lecturer, Department of Mathematics.

Club Activities:

- **NCC Naval Wing:**
  1. Leading Cadet, A.V. Pooja of III B.Sc. has secured A grade in NCC 'C' Certificate examination.
  2. Following students have secured A grade in NCC 'B' Certificate examination:
     - L.Cdt. Jnanesh of II B.Sc.
     - L.Cdt. Charan of II B.Com.
     - L.Cdt. Aditi Sudhakar Kunder of II B.Com.
     - Cdt. Siddharth of I B.C.A.
     - Cdt. Chethan of I B.Tech, MIT

- Cdt. Akshay of I B.Sc.
- Cdt. Ranjith of II B.Sc.
- Cdt. Mudiyappa of II B.A.
- Cdt. Sanjay of II B.Sc.
- Cdt. Yashas of II B.Sc.
- Cdt. Sathish of II B.Com.
- Cdt. Madhura of II B.Sc.
- Cdt. Chinthana of II B.Com.
- Cdt. Prathiksha P. Nayak of II B.Sc.
- Cdt. Lathika V. Bangera of II B.Com.

- **NCC Army Wing:**
  NCC Army Wing of M.G.M. College is running through its 21 years of functioning. It is working smoothly under the guidance of Lieutenant Navya and Dr. Devidas S. Naik, Principal of M.G.M. College and Smt. Malathi Devi, Principal, M.G.M. PU College. NCC Army Wing of M.G.M. College is a subunit of 21 KAR BN NCC Udupi.

  This year we have enrolled 52 SW Cadets and 34 SD Cadets. SUO Bhagyashree Bhat is leading cadet, JUO Wilma and JUO Pranamya assisting her in all the activities.

Various activities of this academic year are as follows:

Achievements:

1. CPL Bhagyashree Bhat and CPL Sharon participated in Webinar on 'Kargil Vijay Diwas' on 26th July 2020 organized by 20 KAR BN NCC Shivamogga.
2. SGT Athmiya and CPL Shama participated in online Ek Bharat Shrestha Bharat camp from 21st to 26th Sept. 2020, conducted by NCC Group Kakinada, on behalf of Andhra Pradesh and Telangana Directorate, NCC.
3. SUO Bhagyashree Bhat completed the online course in Heartfulness Experience Life's Potential from 9th Nov. to 4th Dec., 2020 conducted by Wisdom Heartfulness Education Trust.
4. SGT Pooja, CPL Lakshmi and CPL Sakshi attended the webinar on 'Fit India freedom' run on 11th Sept. 2020 organised by 19 KAR BN NCC, Madikeri. Cadets had participated in online 'Fit India Freedom Run' Campaign from 15th August to 14th Sept. 2020 organized by NCC Army Wing, M.G.M. College, Udupi.
5. Cadets have participated in Webinar on National Education Policy on 25th Sept. 2020 conducted by 7 KAR BN NCC Bangalore B Group.
6. 9 Cadets have participated in online SSB TRG from 27th to 30th Oct., 2020 organized by 2 KAR ENG COY Surathkal.
7. Cadets have participated in webinar on "SSB procedures, life in the battle ground and experience" on 8th Nov. 2020 conducted by 4 KAR ENG COY, MIT, Manipal.
8. Cadets have participated in the District level Republic Day Parade – 2021 led by SUO Bhagyashree Bhat at Udupi District Ground.
9. CDT Anvitha, CDT Manisha and CDT Suresh Kumar completed the online course in Heartfulness Experience Life's Potential from March 8th to 5th April 2021 conducted by Wisdom Heartfulness Education Trust.
10. 28 cadets participated in the National Level E-Quiz Competition organized by NCC Army and Navy Wings of Bhandarkars' College, Kundapura.

Programs:

1. 48 cadets participated in International Day of Yoga on 21st June 2020 through online mode, organized by NCC Army Wing, M.G.M. College, Udupi.
2. A short annual training camp was organized at M.G.M. College, Udupi, from 7th to 11th January 2021.
3. Organized "Ek Din NCC Army Ke Naam" program on 10th January 2021, in Ravindra Mantapa Hall, M.G.M. College, Udupi. The

chief guest of the program was Col. Prakash Chandra Rao, Director, General Services, Manipal University, Manipal. Carried on the piping ceremony and felicitated the achievers.
4. NCC Oath Taking ceremony was conducted on 15th January 2021, cadets were guided by Lt. Navya, NCC Officer of M.G.M. College.
5. "C" Examination was conducted at M.G.M. College, Udupi, on 27th & 28th Feb. 2021.
6. Janaushadhi Diwas celebrated on 3rd March 2021 at M.G.M. College, Udupi in collaboration with "Sadguru Janaushadhi Kendra, Kinnimulki". Dr. Shrilatha Kamath, Professor and HOD, PG Dept. of Kayachikitsa and Manasaroga, SDM College of Ayurveda, Udupi as the chief guest of the programme. She enlightened the participants on the significance of women's health and hygiene and adolescent health issues eve. Approximately 100 students participated in this program.

Webinars:

1. The webinar on "Making Warriors out of Cadets" was held by NCC Army Wing of Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi on 29th September 2020 with the aim of motivating the cadets to join the defence forces and help to serve the nation. More than 200 cadets of different wings of NCC participated in the webinar. The Chief Guest, Ex-Army Serviceman Naib Subedar Gilbert Braganza, addressed the gathering by motivating the cadets to join the defence forces and inspiring them through his rich 20 years of life experiences in the army.
2. The Webinar on "National Education Policy" was held by NCC Army Wing of Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi on 30-09-2020 for the cadets with the aim of helping them to understand its aims and benefits. The spokes-person for this Webinar was Lt. Navya, Associate NCC Officer, M.G.M. College, Udupi.

Social Activities:

1. "Tree Plantation" programme was conducted on 11th July 2020 through online mode.
2. "Swachh Bharath" program was organized on 14th Aug. 2020 at M.G.M. College, Udupi. Organized "Shramadan – Cleaning of Historical Monuments" at Bannanje on 5th Dec. 2020.
3. Organized "Cleanliness Drive" at Udupi on 8th Dec. 2020.
4. Organized "Hand Wash Day" at M.G.M. College, Udupi on 9th Dec. 2020.
5. Organized "Cleaning of Public Area" at M.G.M. College, Udupi on 10th Dec. 2020.
6. Organized "Plogging for the theme Swachatha Pakhwada" at M.G.M. College, Udupi on 11th Dec. 2020.
7. Organized "Cleaning Beach in Local Area" on 12th Dec. 2020.
8. Cadets have participated in "Celebration of 75 years of Independence by cleaning of Statues by NCC cadets" organized by 21 KAR BN NCC Udupi at War Memorial, Ajjarakadu on 13th March 2021.
9. Cadets have participated in Swachatha Awareness program at Manipal on 13th March 2021 organized by NCC Army Wing, M.G.M. College, Udupi in collaboration with Udupi District Municipality.

Adventure Activity:

1. Conducted one day trekking camp at Kundaadri on 7th March 2021.

- **NSS has conducted the following activities during the year:**
    1. Rain water harvesting campaign inaugurated by Dr. Roshan Kumar Shetty on 10-01-2021.

2. Prof. K. Bhaskara Acharya inaugurated regular NSS Activities and gave a special lecture on 'Importance of NSS' on 23-01-2021.
3. Voluntary Blood Donor's group "Gift of Life" was inaugurated by Mr. Naveen Chandra N. H., Senior Research Officer and Associate Professor, SDM College of Ayurveda, Kuthpady on 06-02-2021.
4. A guest lecture on 'Disaster Management' by Dr. Ramachandra Kamath, Professor and Head, Kodagu Institute of Medical Sciences, Karnataka on 20-02-2021.
5. A special session on 'Find Your Leader in You' was conducted by Mr. Elson Hirgan, Assistant Professor, St. Agnes College, Mangalore on 27-02-2021.
6. Three Day Virtual Leadership training was conducted by JCI, Bilalkoppa in association with NSS Units of MGM College.
7. On the occasion of World Environment Day NSS Units conducted 'Selfie with Plant' event for the NSS Volunteers.
8. 'Yoga Day' was celebrated by organizing a Virtual One Day Yoga Camp. Ms. Supritha, Alumnus of MGM College was the resource person.
9. Workshop on 'Cloth Bag Making' was conducted by NSS Units in order to reduce the usage of Plastic.
10. Clean Udupi initiative was undertaken by NSS Units of MGM College and Udupi Municipality and conducted many Cleaning Programs.
11. 8 Lecture Series was conducted virtually by NSS during Covid Lockdown which included various topics on Environment, Health, Banking etc.
12. NSS Volunteers actively participated in Fit India Freedom Run 2.0 organised by Udupi District Authority.
13. 'Constitution Day' was observed on 26-11-2020.
14. 'Vigilance Awareness Week' was observed and Pledge was taken by the NSS Volunteers.
15. NSS Units initiated awareness on side effects of soft drinks by starting a campaign 'Say No to Soft Drinks'.
16. NSS Units conducted regular 'Shramadan' and other activities throughout the year as its main objective.

- **Rangers and Rovers conducted the following activities during the year:**

1. Kasturba Rangers unit headed by Mrs. Vanitha, Asst. Professor, Dept. of Commerce.
2. Mahatma Gandhi Rovers unit headed by Mr. Avinash, Lecturer, Dept. of Chemistry.
3. On the occasion of Covid awareness and services around 500 masks were prepared by the students in the month of June and donated to the Bharath Scouts and Guides Office, Udupi for their mask bank programme which was further distributed to govt. schools.
4. As a part of service 10 students participated as volunteers for PUC final examination during Covid.
5. 'Vanamahothsav' was organised and saplings were planted in the College campus on 05-07-2020.
6. Students participated in Independence Day parade on 15-08-2020.
7. Students participated in Gandhi Jayanthi celebration and conducted Shramadan on 02-10-2020.
8. 15 students appeared for online NIPUN exam conducted by Bharath Scouts and Guides Unit.
9. Organised a special talk on the topic

"Bring out the Leader in you" by Mr. Shreyas Kotian, our alumni addressed the students.

10. Inauguration of webinar series and the first webinar "duty-to god, to other, to self" was conducted on 03-07-2021. Ms. Prabhashree Shetty, Advanced Ranger Leader, Bhandakars' College, Kundapur addressed the students.
11. Organised webinar 2 on the topic "Boost your immunity" was conducted on 11-07-2021. Dr. Anoop Kumar, Asst. Professor, Dept. of Dravyaguna Vijnana, Sharada Ayurved Medical College and Hospital, Talapady, Mangaluru addressed the students.

- **Youth Red Cross has conducted the following activities during the year:**
  1. Republic Day parade was held on 26-01-2021.
  2. Blood donation camp was held on 03-02-2021 in association with KMC, Manipal.

- **Commerce Club has conducted the following activities:**
  1. Investor protection fund (BSE) on "capital market awareness" was held on 25th May, 2021.
  2. An inspirational talk on "as the page turns" was conducted on 9th June, 2021.
  3. A few online competitions and Swachh M.G.M. Abhiyan were conducted.

- **Science Club has conducted the following activities during the year:**
  1. Pick and Speak activity on 03-02-2021.
  2. Clean campus drive on 10-02-2021.
  3. Group discussion on 24-02-2021.
  4. Special lecture on "Astronomy – some aspects" by Retd. Professor Dr. Vyasa Upadhyaya, MIT, Manipal on 03-03-2021.
  5. Webinar on environmental consciousness in ancient India by Dr.Vijayalakshmi M., Department of Sanskrit, M.G.M. College, Udupi on 23-07-2021.

- **The Eco Club has conducted the following activities:**
  1. Release of a Text book of Environmental Studies for IV semester Compulsory Elective Foundation Course authored by Prof. Usharani S. Suvarna, HOD of Botany and Mrs. Shruthi Nayak, Lecturer in Botany on 7th July 2021.
  2. A grand celebration of Aatidonji Dina with a touch of traditional botanical knowledge on 20th July 2021.
  3. Renovation of the two herbal gardens of the college by planting 75 saplings of medicinal plants on the occasion of 75th Independence Day celebration on 15th August 2021.

- **IT Club has conducted the following activities:**
  1. A talk on opportunities to enhance knowledge through online courses was conducted on 03-02-2021.
  2. The IT club members participated in the Swachh M.G.M. Abhiyan on 10-02-2021.
  3. Picture puzzle was organised by the club on 24-02-2021.
  4. IT cross world was conducted on 03-03-2021.
  5. Online IT quiz was conducted on 09-06-2021.
  6. Essay writing events were held.
  7. An aptitude test was conducted on 30-06-2021.

- **Arts Club has conducted the following activities:**
  1. A special session on "Bring out the Leader in you" was conducted on 03-03-2021.

2. Webinar in association with the rover's unit was conducted on the topic "Boost Your Immunity" on 11-07-2021.

- **English Forum:**

1. An International Webinar on 'Humanities and Future' by Dr. Chandrima Chakraborthy, Department of Literature and Cultural Studies, Mc Master University, Canada was conducted on 12th February 2021.
2. Prof. Namita Tolpady, Retired H.O.D. of English, S.M.S. College, Brahmavar gave an insight of the novel 'Nineteen Eighty-Four' by George Orwell, on 25th February for final B.A. Optional students.
3. Dr. Sandhya R. Nambiar, Retired Principal and H.O.D. of English of M.G.M. College addressed the students on 'Life Skills and Literature' on 4th March.
4. A Whatsapp study group 'Inspirational Learning' was created for optional students on 29th September 2020, to motivate them to read, write and discuss in groups.
5. Four combined sessions for all the optional students were conducted by the English Forum in A.V. Hall. On 21st Jan., Amylin and Mythreyi of III B.A. Opt. launched the offline 'Inspirational Learning Sessions' with a session on 'Why we study Literature?' Harshith and Shivakumar of III B.A. Opt. gave an insight on 'How to face Competitive Exams?' on 28th Jan. A Session on 'Being Humane: Philanthropy' was engaged by Riya and Chinmayi of II B.A. Opt. on 4th Feb. A presentation on 'English in daily life' was given by Nithish and Yashas on 25th February.

- **Department of Computer Science:**

1. The **"KSET/NET Mock Test"** was conducted on June 27, 2020 by the Computer Science Department for the post-graduate students of Computer Science and Computer Science faculty to boost their preparation for upcoming KSET and NET. Many faculties from Mangalore University and Vicinity, faculties from institutions like New Horizon College, St. Aloysius, YIASCM, Tirumala Engineering College, JNTUHCES and students of M.G.M., St. Aloysius, AIMS, Bangalore, SIT College, MIT, SPC Puttur, AIMIT attended the test.
2. A one day Webinar on **"Asynchronous Online Mode of Teaching"** was conducted on 20th August 2020. Resource persons Guruprasad Kamath and Abhijith Swar from Manipal Technologies gave insights on the effectiveness of the asynchronous mode of teaching in promoting student learning and satisfaction. Around 220 faculties from Mangalore University and Vicinity participated.
3. **Interaction with an Entrepreneur** Mr. Shivanand Bhat of E-Samudaya portal to trade local produce was held on 11th February 2021 for II M.Sc. students. He gave insights on his portal and students shared their ideas for trading local products through his portal.
4. An **interaction with our Alumni** Pooja presently working in Robosoft, Udupi, was held on 26th February 2021 to guide and motivate our M.Sc. students to take up the projects for their internships with full seriousness and she also gave the guidelines to them for the interview preparations.
5. Course on PHP was organized for II M.Sc. students from 24th February 2021 to 10th March 2021. Students learnt to develop website using PHP with the help of resource person Ganesh Hegde, Lecturer, Dept. of Computer Science.

6. One day Webinar on ‘How to become a Potential Employable Candidate?’ was organized by our department in association with IQAC and placement cell for UG and PG students of our College on 5th June 2021 for UG students. Resource persons Mr. Kiran Prabhu, and Mr. Guruprasad Kamath from Manipal Technologies motivated the students to update themselves according to the industry needs. They urged the students to cultivate the soft skills like communication skills, leadership skills, problem solving skills, interpersonal skills, etc., because the pace of change in almost every industry has increased and with the constant changes that keep arising in every industry, they are new skills that are demanded by organisations at any given point of time. It was an interactive session. Around 140 students participated.
7. An International Webinar on “Importance of Soft Skills” was organized in association with Placement Cell and IQAC for the UG and PG students of our College on 28th August 2021. The resource person Mrs. Gomathi Pai (Senior IT Professional based in Singapore and also our alumni) enlightened the participants on the soft skills in personal life and professional life. Around 158 students participated in the event.
8. An International Level Elocution Competition was organized on 1st September 2021 (First Round) and 6th September 2021 (Second Round) for the students of the age group 16 – 19 in online mode to boost their public speaking skills with self-confidence. Participants were from various places like Mumbai, Bangalore, Ernakulam, Udupi, different location of Coastal Karnataka, Cambodia and UAE Middle East.
9. One day International Webinar on Research Methodology was organized on 4th September 2021. The resource person for the Webinar was Dr. Harish G. Joshi, Professor of Manipal Institute of Management, Co-ordinator Centre for Social Entrepreneurship, MAHE. The core objective of the Webinar was to equip the research scholars with set of skills and potentiality to undertake the research very effectively in the disciplines of social science. This Webinar was designed to offer the practical guidelines and direct the researchers through all the stages of research from identifying a research problem to the solved result, which is profitable to the society. The benefits of Webinar was availed by 96 participants in the GMeet and around 300+ participants in the live streaming from across the globe. All of the participants who attended this workshop were research scholars, faculty who were directly involved in research process.

- **Internal Quality Assurance Cell (IQAC)** has organised the following quality enhancement programs for teachers of M.G.M. College and nearby Colleges.
  1. Workshop on “Role of IQAC: Quality Enhancement – Issues & Challenges” conducted on 23-08-2021.
     Resource Person: Dr. Ita D’Souza, H.O.D of UG Chemistry, IQAC Coordinator St. Agnes College, Mangalore
  2. Workshop on “Teaching, Learning & Evaluation in Colleges” conducted on 15-09-2021.
     Resource person: Dr. S.S. Masali Retd. Principal Lingaraj Autonomous College, Belgavi.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ತುಳುನಾಡು

✍ **ಅನಿತಾ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

''ತುಳು'' ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಅದು ಹಲವಾರು ಆಚಾರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯದಾದ ಭಾಷೆ ಇದಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ತುಳುನಾಡು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಸೇರಿದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗ. ಇಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಾಜರು ಆಳಿದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಐತಿಹ್ಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತುಳುನಾಡು ಪರಶುರಾಮನ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದು, ತುಳು ನಂಬಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೆರ್ಮೆರ್‌ನ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡು ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸುಂದರವಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ, ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ, ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಡುಪಿ, ಕುಡ್ಲ (ಮಂಗಳೂರು)ದ ಜನರನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಹಲವಾರು ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅರಿವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ಆದ್ರೆ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ''ತುಳು'' ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಯಾರ ಒತ್ತಾಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದು ತರಹದ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಎನ್ನೋದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು, ನಮ್ಮವರು ಎನ್ನುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು, ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ದುಡಿಮೆಗೆ ಅಂತ ಬರ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಆದರದಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ.

ತುಳುನಾಡು ಅಗಾಧವಾದ ವಿವಿಧ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸು, ಹಲವಾರು ಆಚರಣೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ: ವೇಷ-ಭೂಷಣದಿಂದಲೇ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲೆ, ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಲೆ ಬೇರೊಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ 1000 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದಾದ ಇತಿಹಾಸ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂದರೆ ''ಗಾನ'' (ಯಕ್ಷನ ಹಾಡು) ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚೇತನ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ

ರಂಗಮಂದಿರ. ಯಕ್ಷಗಾನವು ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ವೇಷ ಭೂಷಣ, ಮುಖಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯ ರಂಗತಂತ್ರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ 2 ವಿಧ – ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಡಗುತಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ವೇಷ-ಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಿದ್ದು, ತೆಂಕುತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ''ಚಂಡೆ'' ನಿಂತು ಬಾರಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕುಣಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಸಂಭಾಷಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಬಡಗುತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ''ಚಂಡೆ'' ಕೂತು ಬಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುಣಿತಕ್ಕಿಂತ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂಲ ಅಂಶಗಳಿವೆ, ಮುಮ್ಮೇಳ ಹಾಗೂ ಹಿಮ್ಮೇಳ, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂಲ ಚೌಕಟ್ಟು ರಾಗ, ತಾಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಮೊದಲಾದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನರಂಜನೆಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋದ ಮೊದಲು

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಮನೋರಂಜನೆಯ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಯಕ್ಷಗಾನವು ಇತರೆ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನರ ಸಮೂಹವೇ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವದ ನಡುವೆಯೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ತನ್ನ ಮಹತ್ವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಹಿರಿಮೆಯ ಅರಿವಾದೀತು.

ಕಂಬಳ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಳ ಕ್ರೀಡೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಕಾರ 800 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಂಬಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಬಳ ನಡೆಯುವುದು ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೆಸರು ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃತಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ. 1402ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಅರಸರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಾರಕೂರು ಎಂಬ ಊರಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಬಳದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕಟಾವು ಮುಗಿದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕಂಬಳವೆಂಬ ಕೋಣಗಳ ಓಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಳವನ್ನು ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನ, ಕಾಸರಗೋಡಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಭಟ್ಕಳದ ತನಕ 250ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೈವ ದೇವರ ಕಂಬಳ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗೌಡರ ವಿಶ್ವದಾಖಲೆ 100 ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 9.55 ಸೆಕೆಂಡು ಓಟ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜೆಲ್ಲಿಕಟ್ಟು ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದಾಗ ಕಂಬಳವು ಅಂತದ್ದೇ ಕ್ರೀಡೆಯೆಂದು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ಕಂಬಳಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಓಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಕಂಬಳದ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಷಯ, ಒಂದು ಜೋಡಿ ಕೋಣ ಸಾಕಲು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 4–6 ಲಕ್ಷ ಬೇಕು. 10ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ತಳಿ, ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಣಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಕಂಬಳದ ದಿನ ಓಡುವ ಕೋಣವನ್ನು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಂದಿಯಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಖುಷಿಯ ಸಂಗತಿ. ಕಂಬಳ ಓಟ ಮನರಂಜನದಾಯಕ ಅನುಭವವಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಯಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು.

ದೈವಾರಾಧನೆ:

ದೈವಗಳು ತುಳುನಾಡಿನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಈ ದೈವಗಳ ಆರಾಧನೆಯೇ ಕರಾವಳಿಯ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಆಚರಣೆಯಾದ ಭೂತಾರಾಧನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೈವಗಳು ಎಂದರೆ ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಪಿಶಾಚಿ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೈವಗಳನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಇಂಬು ಕೊಡುವ ದೈವೀಶಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಒಳಿತನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ, ನಂಬದವರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂತಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬೇಧಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 400ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೈವಗಳು ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದೈವಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು ಉಂಟು. ದೇವರ ಹಾಗೆ ದೈವಕ್ಕೂ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೈವಗಳು ಅದೃಷ್ಟ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಂಬಿಕೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗ, ಗಂಟೆ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹೂವು ಮತ್ತು

ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಟ್ಟು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ, ಸೇವೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹರಕೆಯ ಮೂಲಕ ''ಕೋಲ''ವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಭೂತದ ವೇಷ ಹಾಕುವವರು ಮೈಗೆ ಅಲಂಕಾರಯುತ ವೇಷ-ಭೂಷಣತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷಭೂತಗಳಿಗೆಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವೇಷ. ದೈವಪಾತ್ರಿಗೆ ದೈವದ ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಲು ಪಾರ್ದನ (ಜನಪದ ಹಾಡು – ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂತದ ಹುಟ್ಟು, ಮಹತ್ವ, ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಭೂತದ ಪ್ರಸರಣ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ). ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂತಕ್ಕೂ ಅದರದೇ ಆದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ. ವಾದ್ಯವೃಂದ, ನಾದಸ್ವರ, ಕಹಳೆ ವಾದನಗಳೊಂದಿಗೆ ದೈವವು ಆಹ್ವಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಮತ್ತು ಭಯವನ್ನು ದೈವವು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಿಂತ ದೈವದ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸ್ಥಾನದ ದೈವದ ತೀರ್ಪು ಯಾರೂ ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪವಾಡಗಳ ಮೂಲಕ ದೈವವು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೊರಗಜ್ಜರ ಪವಾಡವು ಅಗಾಧ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದ ಪಾತ್ರಿಯು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುದು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಂಬುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅವರವರ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ನಾಗಾರಾಧನೆ:

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಾಗಕುಲದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಷವನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದರು ಆದರೆ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವದ ನಾಗನು ವಿಷದಿಂದಾಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ತೊಂದರೆ

ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಾಗಕುಲ ನಾಶವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪ ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಶೇಷ, ವಾಸುಕಿ ನಾಗರಾಜರಿಗೆ ದುಃಖ, ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ದಿನವೇ ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ. ಈ ದಿನದಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಶೇಷ ವರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೀಡಿದ ವಿಷವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಸದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಹತ್ವದ ದಿನವನ್ನು ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಖ-ಶಾಂತಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶೇಷ, ವಾಸುಕಿ ದೇವರು ತನ್ನ ಸಾವಿರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ, ಮಾನವನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನಾಗನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮೂಲಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಂಬಿಲ, ಆಶ್ಲೇಷ ಬಲಿ, ಹಾಲು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ (ಬೊಂಡ) ನೀಡಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು, ಸಂತತಿ, ಆಯುಷ್ಯ, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ನೀಡು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಕ್ತರು ಇಂದಿಗೂ ನಾಗನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹುಲಿವೇಷ (ಪಿಲಿವೇಷ):

ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿವೇಷವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ

ಹುರುಪು. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ದಸರಾ, ಗಣೇಶ ಚೌತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ತ್ರಾಸೆಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿ ಧರಿಸಿ ಕುಣಿಯುವ ಕುಣಿತ ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ನೃತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಸರತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳದಿ-ಕಪ್ಪು, ಬಿಳಿ-ಕಪ್ಪು , ಪೂರ್ತಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಹುಲಿವೇಷಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು 3-4 ಹುಲಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು ಈವಾಗ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹುಲಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತವೆ, ಹೆಣ್ಣು ಹುಲಿವೇಷವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನೃತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಹಾರದ ಖುಷಿಗೆ ಅಥವಾ ಹರಕೆಯ ತೀರಿಕೆಯ ಜೊತೆ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಲಿವೇಷ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯ ಹೆಮ್ಮೆ. ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವೃದ್ಧರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಂಚಿಲ:

ಬಾಣಂತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಷಾರಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಕೆ ಹೇಳುವುದು. ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬಂದಂತೆ ಹರಕೆ ತೀರಿಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಗರಡಿ ನೇಮೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಚಂದ, ದೇವರಿಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗೊನೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಲ್ಲವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ತ್ಯಜಿಸುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಧರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ.

ಗಡಿಯಾರ :

ಇದು ಕೈಗೆ ಹಾಕುವ ವಾಚ್ ಅಲ್ಲ, ಇದೊಂತರ ಪದ್ಧತಿ. ಮಾರಣ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಕೋಳಿ ಕ್ಯೊದು ಊಟ ಬಡಿಸಿ ಇಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಒಂದುಗೂಡುವುದೆ ಖುಷಿಯ ಸಂಗತಿ.

ಅಜ್ಜಿ ಗಿಡ್‌ಪುನ್ (ಅಜ್ಜಿ ಗಿಡ್ಡಿಸುವುದು):

ಸೋಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹೊಸಲಿಗೆ ಹೂ ಇಟ್ಟು ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನೇ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಚ್ಚರಿ, 3 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಪೂಜೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ಯಾ ಮಾಸ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯೊಳಗೆ ಅಜ್ಜಿ 'ಗಿಡ್ಡಿ'ಸಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ನ, ಸಾರು, ದೋಸೆ ಇಟ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದೀಪವಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ ನಂತರ ಅಜ್ಜಿ ದೋಸೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾರೆ. ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬರು ದಂಟೆ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಅಜ್ಜಿ ಹೋಗುವಾಗ ''ಅರಿಗ್ ಪೊಳಿ ಕೊರ್ಲೆ ಮಗ, ಬಾರಗ್ ಪೊಳಿ ಕೊರ್ಲೆ ಮಗ..'' ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಜನಪದ ಆಚರಣೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಟಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಹಿ ಮದ್ದಿನ ಸೇವನೆ, ಕೆಸರ್ ಡೊಂಜಿ ದಿನ, ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ , ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಆಚರಣೆ. ಕಲಿ, ಗುಜ್ಜದ ಗಟ್ಟಿ, ಅರಶಿನ ಗಟ್ಟಿ, ಪುಂಡಿ, ಉಪ್ಪುದೋಸೆ (ಓಡ್ ದೋಸೆ), ನೀರು ದೋಸೆ, ಪತ್ರೋಡೆ, ಲಾಂಬು, ಮೂಡೆ, ಶ್ಯಾಮಿಗೆ, ಅಪ್ಪದಡ್ಡೆ, ಗಂಜಿ ಊಟ, ಮೀನು ಊಟ, ರಾಗಿ ಗಂಜಿ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ತಿನಿಸು ಕರಾವಳಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೊ ಅಥವಾ ಸಮಯದ ವ್ಯರ್ಥ ಎನ್ನುವುದರಿಂದಲೋ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯಿಂದಾಗಿಯಾದರೂ ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಖುಷಿ. ಹಿರಿಯರ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಸದಾ ಹೀಗೆ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವುದೊಂದೇ ಕೋರಿಕೆ.

●

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳಿರಬೇಕು. ಪರಿಶುದ್ಧ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆದರ್ಶವಾಗಿರಬೇಕು - **ಗಾಂಧೀಜಿ.**

ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ

ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು

✍ **ಕೆ. ಎಸ್. ಸುಮುಖ ರಾವ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ (ಬಿಝುಡ್‌ಸಿ)

''ಜಯತಿ ಪರಾಶರ ಸೂನುಃ'' ಎಂಬ ಬಾದರಾಯಣರ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. 2 ಆಗಸ್ಟ್ 1936ರಂದು ಉಡುಪಿಯ ಅಂಬಲಪಾಡಿಯ ಬನ್ನಂಜೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಕಕೇಸರಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಅಪರಂಜಿಯಾದರು. ತಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಇವರು ಮಠದ (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಠ) ಯತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಗ ಗೋವಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿನ ಅತೀ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ದೂರತೊಡಗಿದ, ತಾನು ಕಚ್ಚೆ ಉಡದೆ ಪಂಚೆಯುಟ್ಟು ಜುಟ್ಟು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅತೀ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಇದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ವೈದಿಕರ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಬುನಾದಿಯಾದರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಿಡಿಸದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದ ಹುಚ್ಚು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ, ಮಠದ ಹಿರಿಯ ಯತಿವರ್ಯರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಸಿ ತಮ್ಮ 45 ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಇವರ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ ನೆಚ್ಚಿದ ಹಲವರು ಇವರನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಕಲನಕಾರರನ್ನಾಗಿ, ಸಿನೆಮಾ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಭಂಡಾರಕೇರಿ ಮಠದ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಮಾನ್ಯತೀರ್ಥರು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಮಠದ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥರು ಆಚಾರ್ಯರ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ದತ್ತವಾದ ಎರಡು ರತ್ನಗಳು – ವಿಶ್ವೇಶ ತೀರ್ಥರು ಹಾಗೂ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು.

ಆಚಾರ್ಯರು ಮಾಧ್ವರು ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕರು ಎಂದರೆ ತತ್ವವಾದಿಗಳು. ಇವರು ಶ್ರೀ ಆದಿಶಂಕರರ ಸಿದ್ಧಾಂತ (ಮಾಯಾವಾದ), ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ತತ್ವ, ಕೃತಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರ ತತ್ವವಾದ ಮತ್ತು ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ವೇದಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹಾಗೂ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊತ್ತು ಪ್ರವಚನಕಾರರಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದರು. ಇವರು ಬರೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದರೆ, ಇವರು ಕಾಳಿದಾಸನ 'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಾ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು 'ನೆನಪಾದಳು ಶಾಕುಂತಲೆ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಹಾಗೂ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವನದ (ಸಾಧನೆಯ) ಕುರಿತು ಚಿತ್ರಕಥೆ (ಸಿನೆಮಾ)ಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಂಬಾ ಮಧುರ. ಓದಿದರೆ ಅದರ ಚಿತ್ರಣ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಶ್ವೇತೆ, ಮುಗಿಲ ಮಾತು, ಸಾರಸ್ವತ ಸಂಪತ್ತು, ಋತುಗಳ ಹೆಣಿಗೆ, ಹೇಳದೆ ಉಳಿದದ್ದು, ಪರಾಶರ ಕಂಡ ಪರತತ್ವ, ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಆನಂದತೀರ್ಥರ ಜಯಂತೀಕಲ್ಪ, ಕೃಷ್ಣಮಾಲಾ ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕಮ್, ಪಂಚಸೂಕ್ತಗಳು, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ – ಭಾಷ್ಯ, ಮತ್ತೆ ರಾಮನ ಕಥೆ, ಕನಕೋಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್, ಭಗವಂತನ ನಲ್ನುಡಿ, ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತ, ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ ಅರ್ಥ, ಪ್ರಾಣ–ಸೂತ್ರಗಳು, ತಲವಕಾರೋಪನಿಷತ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು (ಕೃತಿಗಳನ್ನು) ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವ (Acharya Madhva),

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ (Kamashastra), ಕೃಷ್ಣನ ಉಡುಪಿ (Udupi of Lord Krishna) ಹೀಗೆ ಹಲವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ, ಶತರುದ್ರೀಯಂ, ವಾಯುಸ್ತುತಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ-ತತ್ವ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದೆರಡಲ್ಲ ಹಲವು.

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಸರ್ವಮೂಲ ಗ್ರಂಥಾಃ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ತುಳುಲಿಪಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೃಷಿಕೇಶ ತೀರ್ಥರು ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಸಿ ಅದರ ಸಂಪಾದನೆ (editing) ಮಾಡಿ ಮಧ್ವರ ಶುದ್ಧ ಪಾಠವನ್ನು ಮಾಧ್ವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಡಾ|| ಶತಾವಧಾನಿ ರಾಮನಾಥಾಚಾರ್ಯರು ಇವರನ್ನು ಶುದ್ಧ ಪಾಠದ ಬುದ್ಧ! ಎಂದೇ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ "ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ" ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಪರವಾಗಿ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥರು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ 2009ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಹಿತಿಗೆ (ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ) ದೊರೆತ ಮೊದಲ ಮಹೋನ್ನತ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ನಟ ಡಾ|| ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನರವರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಗುರುವಾಗಿದ್ದರಂತೆ ಆಚಾರ್ಯ ಗೋವಿಂದರವರು. ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕೃತ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರೇ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಚಾರ್ಯರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಪ್ರವಚಿಸುವಾಗ ಚೀಟಿ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ, ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಾದಿ ಶ್ಲೋಕ-ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅರ್ಥವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅದೆಂಥಾ ಸ್ಮೃತಿ ಶಕ್ತಿ!!

ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಅಂಬಲಪಾಡಿಯಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುದ್ರಣವಾಗಿವೆ. ಇವರ ಪ್ರವಚನದ ವೀಡಿಯೋಗಳು 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರವಚನ TV' ಹಾಗೂ 'ಬನ್ನಂಜೆ ಉವಾಚ' ಎಂಬ 'YouTube'ನ ಚಾನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುವವು. ಇವರ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಜನಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು 'ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ' ಹಾಗೂ ವಿದುರ ನೀತಿಯ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಪ್ರವಚನಗಳು. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು (exclusive contributions) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿನೂತನವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ನೈಜ ಮಾಧ್ವ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು. ಅವರ ಪುತ್ರಿ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕರು, ಭಾಷಣಗಾರ್ತಿ.

ಆಚಾರ್ಯರು 13 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2020ರಲ್ಲಿ ಅಂಬಲಪಾಡಿಯ ತಮ್ಮ ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡ ಉಡುಪಿ ಶಾಸಕ ರಘುಪತಿ ಭಟ್‌ರವರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ (27-08-2021ರಂದು).

84 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮುಡಿಪಾಗಿರಿಸಿ, ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರು ಋಣಿಗಳು. ಇಂಥಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಡಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಜನ್ಮತಾಳಲಿ. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ. ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಅನಂತ ಹಾಗೇ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಬಹಳ ಇವೆ. ನನ್ನ ಮತಿಯ ಮಿತಿ ಇಷ್ಟು ಅಷ್ಟೇ.. ಓದುಗರು ಆಚಾರ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

||ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ||

●

ವಿದ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆ ಓದು ವ್ಯರ್ಥ - **ಪ್ರೇಮಚಂದ**

* * *

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿ ಬಾಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ - **ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್**

ಸಂದರ್ಶನ

ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ - ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ

✍ **ದೀಪಾಲಿ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಅನನ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಆಲೋಪತಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸ್ವದೇಶೀ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವನ್ನೇ ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ನಾನಾ ತರದ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಆಯುರ್ವೇದ ಅಥವಾ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆಯುರ್ವೇದ ಅಥವಾ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉಡುಪಿ ಸಮೀಪದ ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ ಕುಟುಂಬದವರು ಕಳೆದ ಏಳು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಶನದ ಆಯ್ದ ಭಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ದೇಶೀಯವಾದ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಪ್ರತೀ ಕುಟುಂಬವೂ ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನುಭವೀ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ ಕುಟುಂಬದವರು ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಇವರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತೀ ನಿತ್ಯ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ನಿಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇವರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿಯವರು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬರುವ ಬಹುತೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡವೂ ಔಷಧೀಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಗಿಡಗಳ ಎಲೆ, ಕಾಂಡ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆ ಎಲ್ಲವೂ ಔಷಧವಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿಯವರು ತಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಔಷಧ, ಕಷಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತಾವೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನದ ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯುತರು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಾಟಿವೈದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲೂ ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಔಷಧ ಪದ್ಧತಿಯಂತಹ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ರೋಗಿಯು ಗುಣಮುಖನಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಪಥ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೋಗಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ರೋಗಿಯ ಕಾಯಿಲೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ರೋಗಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬದಲಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನಾನಾ ತರದ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆಧುನಿಕ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಸದಾ ಒತ್ತಡದ ಜೀವನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ದಿನೇ ದಿನೇ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಸಹಜ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಸಹಜವಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಇವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹಿತ-ಮಿತವಾದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಸರಳವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಬಹುತೇಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ದೇಹಕ್ಕೆ ಔಷಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರಳ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಿತ-ಮಿತವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಸರಿಯಾದ ನಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಾಂತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿನಂತೆ ದೇಹ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯ ರೋಗಮುಕ್ತನಾದರೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕು ಅವನದಾಗುತ್ತದೆ. ●

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬಹುದಾದ 'ಸವಿಗನಸು'. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ವಿಶಾಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರುಚಿ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಶುಚಿಯೂ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬದುಕು ದೊಡ್ಡದಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಲಾರದು – **ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ**

* * *

ಪುಸ್ತಕವಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದ ದೇಹವಿದ್ದಂತೆ – **ಸಿಸಿರೋ**

* * *

ಮಾನವತೆಯಿಂದ ದೇವತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ – **ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ**

ಸಾಹಿತಿ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂದರ್ಶನ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಆದರೆ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಕೂಡಾ ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಹಿತಿ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರ ಮಾತು.

ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಮೂಲತಃ ಹೊನ್ನಾವರದವರು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಗಣಿತ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ದಿಗ್ಗಜರು ತುಂಬಿದ ಊರು. ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬೆಳೆದವರು. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದವರು. ಮನೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಶಾಲೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸುಧಾ ಅವರಿಗೆ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರಣೆ. ತನ್ನ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಇಷ್ಟ ಉದಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟ. ಮೊದಲ ಕೃತಿ ''ಹದಿಹರೆಯದ ಕನಸುಗಳೊಂದಿಗೆ''. ಜಿ. ಎನ್. ಮೋಹನ್ ಅವರ 'ಅವಧಿ'ಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಣದ ಬರಹ ಮೂಲಕ ಬಹು ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಕೆಲದಿನಗಳ ಹಿಂದಷ್ಟೇ 'ಬಕುಳದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ' ಕೃತಿಗೆ 2021ರ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ.

ತನಗೆ ತೋಚಿದ್ದನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹಿಳೆಗಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಬರೆದರೆ ಆಕೆಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಕೆದಕುವ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಇತ್ತು; ಈಗಲೂ ಇದೆ. ನಾವು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರಹ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ರೀತಿ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಒತ್ತಡ. ಕಾದು ಕುಳಿತು, ಯೋಚಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಏಕಾಂತ ಮುಖ್ಯ. ಸಮಯ ಒಂದು ರೀತಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾದು ಯೋಚಿಸಿ ಬರೆದ ಬರಹಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದ ಕಾಯುವಿಕೆ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಲೇಖಕಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಲೇಖನಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತಾತ್ವಿಕ, ವಿಚಾರವಾದಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವುದು ಬಹು ಇಷ್ಟ ಕುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಇವರಿಗೆ ಆಡುಕಳದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಗುರು. ಇಂದಿಗೂ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲೀಸಾಗಿ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲರು. ಶೋಷಿತರು, ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ.

ಎಲ್ಲ ರೀತಿ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಇಷ್ಟ. ನಾಟಕ ರಚನೆ ಕೊಂಚ ಜಾಸ್ತಿ ಇಷ್ಟ. ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಠಾಗೋರ್ ಅವರ ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ, ಹೊಸ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟ 'ಕೆಂಪು ಕಣಗಿಲೆ' ಬಹು ಹಿತವಾದ ಕೃತಿ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಣ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಹಿತಿಯಾಗುವುದು ಬಯಸಿಯಲ್ಲ. ಬರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಒತ್ತಡ. ಸಮಾಜದ ಭಾಗ ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯ ತುಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಕಾರಂತರ ರೀತಿ ಇಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸುಧಾ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೇ ಓದಬೇಕು ಅನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರ ತಪ್ಪು. ಆನ್ಲೈನ್ ಪುಸ್ತಕ ಓದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಸರಿಯಾದ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗುವ ತಾಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಬರೆದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಳಿಕೆ ಕಡಿಮೆ. ಜೀವನ ಅನುಭವದಿಂದ ಬರೆದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಳಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಮೇರು ಕೃತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಜೀವನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ. ನಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಲಿಯಬೇಕು, ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ವೈದೇಹಿ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ನಾವು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ದೇಶವನ್ನು ಮೊದಲು ಸುತ್ತಬೇಕು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅದು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ. ಬರಹಗಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಓದುಗ ಓದಿದರೂ ಸಾರ್ಥಕ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಗಳ ಬಳಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲದ ಸಾಂಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಜಗದ ನಿಯಮ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಲನಶೀಲತೆ ಮುಖ್ಯ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬದುಕುಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಸಮಯದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಲೇಖಕಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಕಾಶಕಿಯರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭೆ, ಚೈತನ್ಯ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರೆ ಆಕೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಧಿಸ ಬಲ್ಲಳು ಎನ್ನುವುದು ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರ ಮಾತು.

ಕಾಲೇಜಿನ ಪಾಠದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಯದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೆಯುವ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕಿ. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಖುಷಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಕಾಣುವ ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರು ವರ್ತಮಾನದ ಯುವ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ. ●

ಗುರು ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡದು, ದೊಡ್ಡವರು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವನು
ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿಷ್ಯರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣ
ವಿನಿಯೋಗಿಸುವವನು – **ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು**

* * *

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ
ಸಂಭಾಷಿಸುವುದು – **ಗಾಂಧೀಜಿ**

* * *

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಹೃದಯವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅನುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ – **ಮದರ್ ಥೆರೆಸಾ**

* * *

ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರೋ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ
ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಾನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ – **ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ**

* * *

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಗದ್ದೆಗಳಾಗಬೇಕು; ಬರೀ ಭತ್ತ ತುಂಬುವ ಚೀಲಗಳಾಗಬಾರದು – **ಕುವೆಂಪು**

* * *

ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ಭ್ರಮೆ ದೂರವಾಗಿ ಬದುಕುವ–ಬಾಳುವ ಕಲೆಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ಅರಿವು
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು – **ವಿನೋಬಾ**

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವ

✍ **ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದರ ಮುನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ''ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಾವು ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಒಳ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬದುಕಲು ಕಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

'ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಜ್ಞಾನದ ಖಜಾನೆಗಳಾಗಿವೆ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಅವು ಜ್ಞಾನದ ಭಂಡಾರಗಳಾಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಾಗುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ದೊರಕಬಹುದು.

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದಂತೆ, ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಾನವ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿಷಯ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

''ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಾಗುವ ತನಕ ದೊರೆಯದಣ್ಣ ಮುಕುತಿ'' ಎಂಬ ವಚನದ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದ ಗುರುಗಳಿಗೆ, ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗೌರವ ನೀಡಿದರೆ ನಮ್ಮ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ) ಬಾಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತೆಯೇ 'ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಬರೀ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ' ಎಂಬಂತೆ ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉಳಿದವರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಶ್ವದ ಉಸಿರು; ಸಕಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಗಲ್ಲು, ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗೋಣ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಧನವೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬುದು ಎಂದೂ ಮಾಸದ ಹಾಗೂ ಮುಗಿಯದ ಗೌರವದ ವಿಚಾರಧಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ತುಂಬಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣರಂಗ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಳಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೇ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದೊಂದಿಗೆ ಮಾನ ಹಾನಿ, ಮಾನಭಂಗದ ಸುದ್ದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಇಂತಹ ಅಸಹ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಾವು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಒಗ್ಗೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಮನೋರಂಜನೆ, ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಅರಿವು, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ, ಮಹಾನ್ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿ ಅರಿವು – ಇಂತಹ ಹಲವು ಬಗೆಗಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಎಂಬ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿದ್ದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಚೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ.

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ''ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಿಸಬಲ್ಲ ಲಾಟೀನಿನ ಬೆಳಕಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆ ಬೀರುವ ಮಿಂಚಿನ ಹುಳದ ಜೀವಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲದಿಂದ ಬಂದ ಬೆಳಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಹಕ್ಕು. ನಾವು ನಾಳೆ ಸೋಲುತ್ತೇವೋ, ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇವೋ ಅದು ಬೇರೆಯದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಆದರೆ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ, ಈ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತದೆ.''

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಾನು ನನ್ನೊಳಗಿನ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದು ಭರವಸೆಯ ಬೆಳಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲನ್ನು ಸೀಳಿ ಹೊಸ ಬದುಕಿನತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕೋಣ. ●

ಜನ ಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ

✍ **ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಹೆಚ್.,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಮೊದಲು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಸುವವರು ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮಾತು. ಆದರೂ ಇದು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ರೈತರೂ ಟೊಮೆಟೊ ಬೆಳೆದು ಅದರ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ, ಎಲ್ಲ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರು ಮಕ್ಕಳೂ ಇದನ್ನೇ ಓದಬೇಕೆಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಾಗ, ಕೊನೆಗೆ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ಎಂದು ಚಿನ್ನದಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಕ್ಯೂ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ... ಇಂಥವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ''ಜನ ಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ'' ಎಂಬ ಮಾತು ತಪ್ಪದೇ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಅಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಎಂದು. ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೋ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತುಂಬಾ ರಶ್ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನ ಮುಗಿಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮನರಂಜನೆಯ ಹಲವು ಆಟಗಳು, ನೋಟಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜ್ಯೂಸ್ ಅಂಗಡಿ, ಆಹಾರದ ಅಂಗಡಿಗಳವರೆಗೂ. ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ ನಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ – ಆ ವಸ್ತು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಷ್ಟೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ತಗೊಳ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ನಾನೂ ತಗೊಂಡೆ. ಆದರೆ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾವನ್ನು ಚಿನ್ನಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭ್ರಮದ ಹಬ್ಬವಾಗಿಸಿದ, ಚಿನ್ನ ಮಾರಾಟದ ಭರಾಟೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಪಡುವವರನ್ನು, ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜನ ಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸದೇ ಇರದು. ಯಾವಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅರಿವಾಯಿತೋ ಆಗ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾದ ದಿನ ಚಿನ್ನ ಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಬುಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಹೈರಾಣಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈಗ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ಕೂಡ ಉಳಿದ ದಿನದಂತೆ (ಅಂದರೆ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಎಂಬಂತೆ) ಆಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಮತ್ತೆ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ಬಂದಿದೆ, ಚಿನ್ನ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾ? ಅಂದರೆ, ಮದುವೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿ.

ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಗೆ ಯಾವ ದಿನದ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಈಗ ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಲಾಭ ಕೊಡುವ ಬದಲು ನಷ್ಟವನ್ನು ತರುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಸುವವರು ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿನ್ನವನ್ನು ಪೇಪರ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ಖರೀದಿಸಿದ ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೂಡ ಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಮತ್ತೀಗ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ಬಂದಿದೆ. ಚಿನ್ನ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮುಗಿ ಬೀಳಬೇಡಿ. ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಖರೀದಿಸಿ, ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

●

ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದಂತೆ ವಿದ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವಿದ್ದಂತೆ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯತ್ನವಿದ್ದಂತೆ ಸಂಪತ್ತು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾಗ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ – **ಲೋಕೋಕ್ತಿ**

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ದೇಶ 75ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು 90 ವರ್ಷಗಳ ಹೋರಾಟದ ಫಲ ಇಂದು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ದೇಶ ಪ್ರೇಮದ ಕಿಚ್ಚು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹರಡಿತ್ತು. ದೇಶವನ್ನು ಆಂಗ್ಲರಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮದ ಕಿಚ್ಚು ಹರಡಿತ್ತು. ದೇಶದ 75ನೇ ವರ್ಷದ ಸಾರ್ಥಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೆಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಿಚ್ಚು ಜೋರಾಗಿ ಇತ್ತು. ಕರುನಾಡಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೋರಾಟದ ಕಿಚ್ಚು ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಹೋರಾಟ ಜೋರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೃಷ್ಣನ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೋರಾಟ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ತಿಲಕ್ ಮತ್ತು ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. 'ಹೋಮ್ ರೂಲ್' ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ 1916-1917ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದವರು ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರ ಕಾವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಜೋರಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. 1919ರಲ್ಲಿ ರೌಲೆಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಧುಮುಕಿದ ಬಳಿಕ ಇಲ್ಲೂ ಚಳುವಳಿಗಳು ಕಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಬಂಡೆಗಳ ಬಳಿ ಜನರನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಘಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಹೋರಾಟಗಾರರು. 1919ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾವು 1947ರ ತನಕವೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. 1920ರ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಸುಪಾಸಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರು.

1930ರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೂಡ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಏಪ್ರಿಲ್ 13, 1930ರಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಅನಂತೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಧ್ವಜ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ರಥಬೀದಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಮಲ್ಪೆ ವಡಬಾಂಡೇಶ್ವರ ಬಲರಾಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಳಿಕ ನಾಯಕರುಗಳಿಂದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಕಡಲ ಕಿನಾರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹತ್ತಿರದ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಲೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಪುನಃ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉಡುಪಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹಲವು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿದರು. ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಉಪ್ಪನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಕೂಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಿಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಹರಾಜು ನಡೆದು ನಂತರ ಉಡುಪಿಯ ಜಟ್ಕ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಪೇಟೆಯ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಾಜುಗಳು ನಡೆದು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುರಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಕೇವಲ ಉಡುಪಿಯ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೈಂದೂರು, ಕಾರ್ಕಳದ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಇದು ಉಡುಪಿ ಜನರ ದೇಶ ಪ್ರೇಮದ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳು.

ನಾವಿಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ಹೋರಾಟಗಳ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದೇ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೋರಾಟದ ಕಿಚ್ಚಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೋರಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು ಅನ್ನುವ ಅಸಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನದ ಸಂಕೇತ ಇಂದು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೂರರ ಮುನ್ನೋಟ

✍ **ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್**, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಪೀಠಿಕೆ:

ಭಾರತ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶ. ಭಾರತ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಭಾರತವು ಇನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವಗಳಿರಬೇಕು. ದೇಶ ಎಂದರೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮಗಿನ್ನೂ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಒಂಟಿ ಹೆಣ್ಣು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾಳೋ ಅಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತಂತೆ ಎಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಮಾತಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಭಾರತ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು. 'ಸಾರೆ ಜಹಾಂಸೆ ಅಚ್ಛಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಹಮಾರ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಭಾರತವೇ ನಮ್ಮ ಮನೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರಂತೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿ ಬಾಳಬೇಕು. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ವಿಶ್ವಮಾನವ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಆ ಮತ ಈ ಮತ ಅಲ್ಲ; ಮನುಜ ಮತ, ಆ ಪಥ ಈ ಪಥ ಅಲ್ಲ ವಿಶ್ವಪಥ. ಜನರೇ ಈ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ, ಜನರಿಂದಲೇ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾರತವು ಅದೆಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಡಿದೆ, ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಇಂದು ಭಾರತವು ಜಾತಿಯನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ಆಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಸಂಘಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಡೀ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಹದಗೆಡಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಆದುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ: ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಾವು ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಾ। ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ಒಂದು ದಂಧೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕತೆ: ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಭಾರತ ಅಷ್ಟೇನೂ ಮುಂದುವರೆದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತಾಗ ಒಂದು ಡಾಲರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯವಿದ್ದರೆ ಈಗ ಡಾಲರಿಗೆ 65 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವ ಹಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಬ್ಬರು ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಒಂದೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ: ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದೇ ಹೇಳಲಾಗುವ ಕೃಷಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು 'ನಂ. ಒನ್' ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಜನರ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ 75ನೇ ವರುಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಲಿಟ್ಟರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಂಟಕವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೋಮುಗಲಭೆ, ಸ್ತ್ರೀದೌರ್ಜನ್ಯ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳ ತವರೂರು ಆದರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ ದೇಶ ಬಡಜನರಿಂದಲೇ ತುಂಬಿದ್ದರೂ (ಶೇಕಡಾ 43%) ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ-ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚೇನಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷ ತುಂಬುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾರತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಸಮಾನತೆ ದೊರಕಬೇಕು.

ಬೀಗುತ್ತಿರು ನೀನು ಉಸಿರಿರುವ ತನಕ ''ಭಾರತೀಯನೆಂದು''
ಕೂಗುತ್ತಿರು ನೀನು ಕೊನೆ ಉಸಿರು ಇರುವ ತನಕ
''ವಂದೇ ಮಾತರಂ'' ಎಂದು

ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಪ್ರಕಾಶ

✍ **ಅಶ್ವಿನಿ ನವಲಗುಂದ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು 1947ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿತು. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಹೋರಾಟಗಾರರ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅಸಂಖ್ಯ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳ ಸದಾಗ್ರಹದಂತೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿನ ಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಮೃತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವ ನಮನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರೋನಾ ಅಥವಾ ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸದಾದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ಹಾಗೂ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವವು ನೀಡಲಿದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾದ, ಭವ್ಯವಾದ, ಸನಾತನವಾದ ಸಮೃದ್ಧ ಭಾರತವು ಪರಕೀಯ ಆಕ್ರಮಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಏಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗೀಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ, ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಝಾದ್, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಗೊಂದಲ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವು ಬರೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಗುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. ಅದು ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಹೋರಾಟದ ಫಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶ ಕಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲರಾಗ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಗಿದೆ.

ನಾವು ಇತಿಹಾಸ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಓದುವಾಗ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಹೋರಾಟಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಮನಗಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಬಂದದ್ದು 1498ರಲ್ಲಿ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭಾರತ ಎಂಬುದು ಏಕಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ದೇಶದ ಕಲ್ಪನೆ ಇರದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಯು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಭರತ ಎನ್ನುವ ದೇಶದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಇತ್ತಾದರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮೊದಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ 1961 ಡಿಸೆಂಬರ್ ತನಕವೂ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಬಲರಾದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಳದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಎಂಬ ವೀರ ವನಿತೆಯು 1557ರಲ್ಲಿಯೇ ಸೋಲಿನ ರುಚಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಭಾರತವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಂತರವೂ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತದ ಭಾಗವಾದ ಗೋವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯು ಗೋವಾವನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮುಖವಾಡದೊಂದಿಗೆ 1619ರಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರು. 1757ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೇನೆಯು ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಬೃಹತ್ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಆ ಬಳಿಕ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆದರೂ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಲು 190 ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದ್ದರು.

1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವು ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವೀರರು ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ, ಅಮರ ಸುಳ್ಯ ಹೋರಾಟ, ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕಾಯಿ, ಕೆನರಾದ ಕ್ರಾಂತಿ, ಕೂಟ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕರ ನಿರಾಕರಣೆ, ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಹೋರಾಟ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಹೋರಾಟಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯೇನಲ್ಲ. 1857ನೇ ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದ ಬಳಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಜಾಗೃತಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪುನರುತ್ಥಾನಗಳು ಮುಂದಿನ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವು. ಮುಂದೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ ದಾದಾಭಾಯ್ ನವರೋಜಿ, ರಾನಡೆ, ಗೋಖಲೆ, ಲಾಲ್-ಬಾಲ್-ಪಾಲ್ ಮುಂತಾದವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಆಗಮನದ ಬಳಿಕ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧ ಜನಾಕ್ರೋಶ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭೇದ ಭಾವ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಯ ತನಕವೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಯೋಗದಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳುವಳಿಯು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳುವಳಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಅಥವಾ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದವು. ಅಂತೆಯೇ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ಸುಖದೇವ್, ರಾಜಗುರು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಝಾದ್, ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಮುಂತಾದ ವೀರಾಗ್ರಣಿ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದ ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟಗಳು ಕೂಡಾ ಅಪ್ರತಿಮ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದವು. 26 ಜನವರಿ 1930ರಂದು ಆದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಘೋಷಣೆಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ದೊಡ್ಡ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನವಾಗಿ ಜನವರಿ 26ರನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ನಾವು ಆಗಸ್ಟ್ 15 ಮತ್ತು ಜನವರಿ 26ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1796 ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಮತ್ತು ಹುತಾತ್ಮರಾದದ್ದು 1831 ಜನವರಿ 26ರಂದು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯು ನಮಗೆ ರೋಮಾಂಚನ ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಬರೇ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಅರ್ಥ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮನಗಂಡು ಸರ್ವೋದಯ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಮೂಲಕ ಆಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಬರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಸುವ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆಯದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಅಥವಾ ಊರಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಧುರಾಶ್ವಥ, ಈಸೂರು, ಕರನಿರಾಕರಣೆಯ ವೀರಕತೆಗಳು, ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವರ ಹೋರಾಟ, ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಮುಂತಾದವು ಆದರ್ಶದ ನೆನಪಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಬೊಂಬಾಯಿ ನೌಕಾ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಯಲ್ ನೇವಿಯ ಭಾರತೀಯ ನಾವಿಕರು ಬ್ರಿಟಿಷರು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ 1946ರಲ್ಲಿ ಸಿಡಿದೆದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆರ್ಮಿ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯ ಘೋಷ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ್ದವು. ಈ ಇಂಡಿಯನ್ ರಾಯಲ್ ನೇವಿ ದಂಗೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ ಕೊನೆಯ ಸಮರ ಎಂದೂ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಮೃತವಾಗಿಸಲು ಪಣತೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ವಿನೀತ್ ರಾವ್ ತಿಳಿಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಡಿ ಸರ್ಕಲ್ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಡಾ. ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯ್ಕ ಸರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತೈದರ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಮುನ್ನೋಟದೊಂದಿಗೆ ಶತಾಬ್ದಿ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂದೇಶ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಸುಬೋಧ ಸರ್ ಮತ್ತು ಲತಾ ಮೇಡಂ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ನೂರಾರು ಅಮೂಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮದ

ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಸರ್ವೋದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಅಜೇಯವಾಗಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡು ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ, ಪಿಡುಗುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶವು ತನ್ನ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಭದ್ರತೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಕಹಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮಾದಿ ಮಹಾದೈತ್ಯನಂತಿರುವ ಚೀನಾದ ಕುತಂತ್ರಗಳು ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಎಂದೂ ಸೋಲದಂತಹ ಅಮೃತ ಪ್ರಕಾಶವು ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಿ.

●

ದೀಪಾವಳಿ

ಹಚ್ಚುವೆವು ಹಣತೆಯನು ದೀಪಾವಳಿಯಂದು
ಬೆಳಗಲಿ ಬೆಳಕು ಮನೆಮನದಲೆಂದು
ಆರದಿರಲಿ ಈ ಬೆಳಕು ಎಂದೆಂದೂ
ಹೇ, ದೇವನೆ, ತೋರು ನೀ ದಾರಿಯನು ನಮಗೆಂದು.

ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ನಮಿಸುವ ದಿನವಿಂದು
ಕಾದಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪೂಜೆಗಿಂದು
ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯನು ಮಾಡುವೆವು ಇಂದು
ಧನ ಧಾನ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ಕರುಣಿಸು ಎಂದೆಂದು.

ಸುತ್ತಲೂ ಕತ್ತಲೂ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು
ಹಚ್ಚಿದರು ಹಣತೆಯನು ಬೆಳಕಿಗೆಂದು
ಕೂಗಿದರು ಬಲೀಂದ್ರನನ್ನು ಬಾರೋ ಎಂದು
ಬಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹರುಷದಿಂದ.

ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ಮಾಡುವೆವು ಇಂದು
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಾ ಖುಷಿಪಡುವೆವು ಇಂದು
ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ
ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾಳುವೆವು ಎಂದೆಂದು ॥

✍ **ಅಶ್ವಿನಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ

✍ **ಅಶ್ವಿನಿ ನವಲಗುಂದ**, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಕೀಯ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಚ್ಚೆದೆಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ವೀರಾವೇಶದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣನ ಹೆಸರುಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಜನರು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಸ್ಟ್ 15, 1796ರಲ್ಲಿ. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ 1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎನ್ನುವುದೇ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಹುತಾತ್ಮನಾದದ್ದು 26 ಜನವರಿ 1831ರಲ್ಲಿ. 1950ರ ಜನವರಿ 26ರಂದು ಭಾರತವು ಗಣತಂತ್ರವಾಯಿತೆನ್ನುವುದೂ ಗಮನಾರ್ಹ. ದಿನಾಂಕಗಳು ಕೂಡಿಬಂದಿರುವುದು ಕಾಕತಾಳೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ ಕ್ರಾಂತಿವೀರನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಯಣ್ಣ ಜನಿಸಿದ್ದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಸಂಪಗಾವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬರಮಪ್ಪ ರೋಗಣ್ಣವರ ಮತ್ತು ಕೆಂಚವ್ವ ರೋಗಣ್ಣವರ ಪುತ್ರನಾಗಿ. ಇವರದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕುಟುಂಬ. ರಾಯಣ್ಣನ ತಾತ ರೋಗಪ್ಪ ವೀರಪ್ಪ ದೇಸಾಯಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿದಂತಹ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಸರದಾರ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇವರು ರಕ್ತ ಮಾನ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕಿತ್ತೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ರಾಯಣ್ಣನಿಗೆ ವೀರ ರಾಯ, ವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ , ಶೂರ ರಾಯಣ್ಣ, ಧೀರ ರಾಯಣ್ಣ, ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ರಾಯಣ್ಣ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಬಲಗೈ ಬಂಟನಾಗಿ ರಾಯಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ನಡುಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಕಾಕ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಣೇಶವಾಡಿ ಗ್ರಾಮವು ರಾಯಣ್ಣನ ತಾಯಿ ಕೆಂಚವ್ವನ ತವರುಮನೆ. ವಸಾಹತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಧೀರ ಯೋಧ ಕೀರ್ತಿ ರಾಯಣ್ಣನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹಣದಾಹಿ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಿಂಹಸ್ವಪ್ನವಾಗಿದ್ದ ರಾಯಣ್ಣ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ದುರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಂದ ಅವರು ದೋಚಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದನು. ಬಡವರ ಹಣವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಮರಳಿ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಹಾನಿಯಾಯಿತು. ರಾಯಣ್ಣ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಯಣ್ಣ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ರಾಯಣ್ಣನ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಒಂದು ಕರೆಗೆ ದೇಶಭಕ್ತರ ದೊಡ್ಡ ದಂಡೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಕಿತ್ತೂರು ಅಜೇಯವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಕೆಯ ಬಲಗೈ ಬಂಟನಾಗಿದ್ದ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಚು ಹೂಡಿ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ರಾಯಣ್ಣನ ಸ್ವಂತ ಮಾವ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುತಂತ್ರದ ದಾಳವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ರಾಯಣ್ಣನು ಬೇನಾಚಿ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಮೇಲೆ ಸೈನಿಕರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಯಣ್ಣನ ಖಡ್ಗ ಮಾವ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಯಣ್ಣ ಖಡ್ಗ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೊಡದೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾಯಣ್ಣನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೆರೆ ಸಿಗುವಂತಾಯಿತು.

1831ರ ಜನವರಿ 26ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ನಂದಗಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿನ್ನ ಕಡೆಯ ಆಸೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ''ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಆಸೆ ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿ ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಮನೆಗೊಬ್ಬ ರಾಯಣ್ಣ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ...'' ಎಂದು ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಹೇಳಿದ ವೀರಾವೇಶದ ಮಾತು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ನಂದಗಡ ರಾಯಣ್ಣನ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ರಾಯಣ್ಣನ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳದ ಚಿತ್ರ

ರಾಯಣ್ಣನ ಮರಣದ ನಂತರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಮಾರುವೇಷದಲ್ಲಿ ರಾಯಣ್ಣನ ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಆಲದ ಸಸಿ ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದನು. ಅಂದು ನೆಟ್ಟ ಆಲದ ಸಸಿ ಇಂದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಜಾಗೃತವಾದ ಜೀವಂತ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃಕ್ಷವಾಗಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸದಾಕಾಲವೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಇಂದು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋರಾಟ, ದೇಶಪ್ರೇಮ ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಮಹಾ ತ್ಯಾಗಿ ಮಹಾವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ 1947ರ ತನಕವೂ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ ಮಹಾಚೇತನ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಷದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮರರಾಗಿರುವ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಶತ ಶತ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

(ಮಾಹಿತಿ: ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ)

●

ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೀಡಬೇಕು – **ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ**

ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ಪುಸ್ತಕದ ಓದು ಒಂದು ರೀತಿ ಹೊಸ ಅನುಭವ.

ಪುಸ್ತಕದ ಓದು ಕೊಡುವ ಖುಷಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಯುಗದ ಯಾವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಓದು ಕೂಡ ಕೊಡಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕ ಓದುಗನಿಗೆ ಓದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪಯಣದ ಸೇತುವೆ. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ಮಾರು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಹು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 5 ಮತ್ತು 6ರಂದು ಪುಸ್ತಕೋತ್ಸವ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಒಂದು ದಿನ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಚಿತ್ ಸರ್, ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತೆ, ನೀವು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದಾಗ ಮನಸಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಆಲೋಚನೆಯೂ ಹತ್ತಾರು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಎಲ್ಲರ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಸ್ಟೇಟಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟರ್ ಹರಿದಾಡತೊಡಗಿದಾಗ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಗರಿಗೆದರಿತು.

ಅಂತೂ ಕಾತರದ ದಿನ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ನನಗೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬದ ಭಾವನೆ. ಸುಮಾರು 10ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆಗಳು, ತರಾವರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ದಂಡೇ ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದ ಮಳಿಗೆಯಿತ್ತು. ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಓದು , ಆನ್‌ಲೈನ್ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ಎಂದೂ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗದ ನನಗೆ ಇದು ಹೊಸ ಅನುಭವ. ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ, ವಿವಿಧ ಆಫರ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ನಾವು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದು ಡೊನೇಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ವಿನೂತನ ಕಲ್ಪನೆ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಖರೀದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಓದಿನ ಅಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಸುವ ವಿನೂತನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ನೂರಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹರಿದು ಬರತೊಡಗಿತು.

ಸಂಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸರ್ ತಂಡದಿಂದ ಮನೋರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ರಂಗಗೀತೆಗಳ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಂತಿಮ ದಿನ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರೊಬ್ಬರು ಹಾಡಿದ ತುಳು ಹಾಡು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘಟನೆಯ ''ನಿಮಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕದ ಉಡುಗೊರೆ'' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು.

ಪುಸ್ತಕದ ಖರೀದಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ರವೀಂದ್ರ ಮಂಟಪದ ಒಳ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನ್ನುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವಾಗಿತ್ತು. ಸಾವಿರಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳ ನಡುವೆ ಪುಸ್ತಕದ ಆಯ್ಕೆ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೊನೆಗೂ ನೂರಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಡಕಾಡಿ ಒಂದಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಮನೆಯ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಸೇರ್ಪಡೆ.

ದಿನ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಗಳ ನಡುವೆ, ಪಾಠದ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆಲ್ಲ ಎರಡು ದಿನದ ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ ಪಠ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹೊಸ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿತ್ತು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದ್ದೇ ಸಿಂಹ ಪಾಲು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆನ್ ಲೈನ್ ಓದು, ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಅಪವಾದಗಳ ನಡುವೆ ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿಸಿತ್ತು. ಎರಡು ದಿನದ ಪುಸ್ತಕದ ಹಬ್ಬ ನಮಗಂತೂ ಓದಿನ ರುಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.

●

ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ

✍ **ಕೆ. ಎನ್. ಕಾರ್ತಿಕ್,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದ ತುಳು ಮಾಸ ಆಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಒಂದು ಜಾನಪದ ಕಲೆಯೇ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ.

ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಚರಣಾತ್ಮಕ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಲಿಕೆ ಜನವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವ ಕುಣಿತ. ಇದೇ ಕುಣಿತವನ್ನು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇರ ಜನವರ್ಗದವರು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುಣಿತವನ್ನು ಆಷಾಢ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆಂಜ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕ, ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಎಂದರ್ಥವೂ ಇದೆ. ಕಳೆಂಜನು ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಮಾರಿಯನ್ನು (ರೋಗ-ರುಜಿನವನ್ನು) ಹೊಡೆದೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಯದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕುಣಿತ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ದಾನ ನೀಡುವರು. ನಲಿಕೆ ಜನವರ್ಗದವರು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಈ ಕಳೆಂಜ ವೇಷ ಕಣಿಂಜ ಇದ್ದಿರಬಹುದೇನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವೂ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಕಣಿಂಜ ಎಂದರೆ ಮಾಟ-ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವವ ಎಂದರ್ಥ. ತುಳುವಿನ ಆಟಿ (ಆಷಾಢ: ಚಾಂದ್ರಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿಂಗಳು) ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪಾಣಾರ ಜನವರ್ಗದವರು ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕನಿಗೆ ತಾಳೆಗರಿಯ ತತ್ರ (ಛತ್ರಿ) ಕೊಟ್ಟು ಕುಣಿಯಲು ಹಿಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ 'ತೆಂಬರೆ'ಯನ್ನು (ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ) ಪುರುಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ನುಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಳೆಂಜನ ವೇಷ ಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ತೆಂಗಿನ ತಿರಿ, ಕಾಲಿಗೆ ಗಗ್ಗರ, ಅಥವಾ ಕೈ-ಮೈಗೆ ಬಣ್ಣ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆ, ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಕಿಸಗಾರ ಹೂವಿನಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಇವುಗಳು ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನ ವೇಷಗಳು.

ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ವೇಷದ ವಿವರ

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇರರಲ್ಲಿನ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಕಳೆಂಜನ ವೇಷ ಹಾಕುವವರು ವಯಸ್ಕರು ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿ 'ದುಡಿ' ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಪಾಡ್ದನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ಕುಣಿತದ ಉದ್ದೇಶ

ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಶುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಬಂದು ಮಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ರೋಗವನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನ ಕಾರ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ತುಳು ಪಾಡ್ದನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಆಷಾಢ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭವೆಂದರ್ಥ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಬಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆರೆ-ಕುಂಟೆಗಳು ಬತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿ ಜನ ನೀರಿಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುವರು, ಸಹಜವಾಗಿ ರೋಗ-ರುಜಿನ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭ ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆಯ ಕೊನೆಯ ಈ ಕಾಲವು ಸಂಕ್ರಮಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಆಟಿ ಅಥವಾ ಆಷಾಢ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಕಾದರೆ ಆನೆಯ ಬೆನ್ನೂ ಬಿರಿಯುವುದೆಂಬುದಾಗಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಗಾದೆಯಿದೆ. (ಆಟಿದ ದೊಂಬು ಆನೆದ ಬೆರಿ ಪುಡಪು) ಹೀಗಾಗಿ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ ಬಂದರೆ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನಿಗೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆಂಜ ಕುಣಿತವನ್ನು 'ಕೋಪಾಳ'ರು ನಡೆಸಿದರೆ 'ಮಲಯ' ಜನಾಂಗದವರು ಬೇಡ ಕುಣಿತವನ್ನೂ 'ವಣ್ಣನ್' ಜನಾಂಗದವರು 'ಮರ್ದ' ಎಂಬ ಕುಣಿತ ನೀಡಿ ಪಡಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು

●

ಪತ್ರಕರ್ತ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರತು ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ಕಾಲೇಜಿನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗದ ಚಿತ್ತು ಚಿತ್ತಾರ ಫೇಸ್ಬುಕ್ ಪುಟಕ್ಕಾಗಿ ದಿಗ್ವಿಜಯ ನ್ಯೂಸ್‌ನ ಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಕರ್ತ ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ಷಿತ್ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕುರಿತಾದ ಸಂದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿದೆ .

''ಪತ್ರಕರ್ತನಿಗೆ ಮೊದಲು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಗುಣ, ಕಲಿಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ಈ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆತನಿಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆತ ನಿಜವಾದ ಪತ್ರಕರ್ತನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ'' ಎನ್ನುವುದು ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಮಾತು.

ರಕ್ಷಿತ್ ಸ್ಪಂದನ ವಾಹಿನಿಯ ತಿರುಗುಬಾಣ ಮೂಲಕ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಕರಾವಳಿಯ ಬಹುತೇಕ ಗಣ್ಯರ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇವರದ್ದು. ಡಿಬೇಟ್ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಿತ್ ಮಾಧ್ಯಮ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು. ದಿಗ್ವಿಜಯ ಚಾನೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಪ್ರತೀ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಇವರು ನಡೆಸುವ ಮೆಗಾ ಡಿಬೇಟ್ ಬಹುತೇಕರ ನೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೂಲತಃ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯವರು. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದ ರಕ್ಷಿತ್ ಕೆಲ ಕಾಲ ಮಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಉಡುಪಿಯ ಸ್ಪಂದನ ವಾಹಿನಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಸ್ಪಂದನದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿತ್ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು, ರಕ್ಷಿತ್ ನೋಡಿದ ಈಶ್ವರಪ್ಪ, ಇವರ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಆಗ ರಕ್ಷಿತ್ ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕವರು, ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ವಯಸ್ಸು. ಆದರೆ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತ್ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ನೀನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೀಯಾ ಅಂದಿದ್ದರಂತೆ ಈಶ್ವರಪ್ಪ. ಬಳಿಕ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮಹಾನಗರಿಗೆ ಪಯಣ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲದ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ ಅನೇಕ. ವಿಶ್ವವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ರಿಪೋರ್ಟರ್ ಆಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಇವರ ಕೆಲವು ವರದಿಗಳು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಟಿವಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಆಸೆ ಚಿಗುರೊಡೆದಿತ್ತು.

ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಕ್ಷಿತ್, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ ರಜೆ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾನವೀಯತೆ ತೋರದವರ ಎದುರು ಐಡಿ ಬಿಸಾಡಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾಧ್ಯಮ ಬದುಕಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಲಿತ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸಿಹಿ ಕಹಿ ನೋವುಂಡ ರಕ್ಷಿತ್ ಅವರ ಮಾಧ್ಯಮ ಬದುಕಿನ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದು ದಿಗ್ವಿಜಯ ನ್ಯೂಸ್. ಇಂದು ಅವರ ಮಾಧ್ಯಮ ಬದುಕಿನ ಪಯಣಕ್ಕೆ 9 ವರ್ಷ.

ಅಬ್ಬರವಿಲ್ಲದ ನಿರೂಪಣೆ, ಹರಿತವಾದ ಮಾತು, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಒಬ್ಬ ಅಟೆಂಡರ್ ಮಗ ಇಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಬಡತನದ ನಡುವೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಇವರಿಗೆ ತಂಗಿಯೇ ಬೆನ್ನೆಲುಬು. ಕರಾವಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇವರಿಗೆ ತಂಗಿಯೇ ಪ್ರೇರಣೆ. ಕೊಲೆ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅಮ್ಮ ಹೆದರಿದರೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಸದಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಂಗಿ ರಮ್ಯ. ಸಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಕರಾವಳಿಗರು ಅನೇಕರು.

ರಕ್ಷಿತ್ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಾವು ಏನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಡಿವಂತಿಕೆ ಆತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪತ್ರಕರ್ತ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ, ಗಂಟೆ ಗಂಟೆಗೆ ದಿನದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಡೇಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆತ ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ರಕ್ಷಿತ್ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನ ಎದುರಿಸಿದವರು. ಇವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಗಳು ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಗುಣವಿರಬೇಕು. ಅದು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಚಿಂತಕ ಓಶೋ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಪತ್ರಕರ್ತನಾದವನು ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರತು ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ'.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇ ಸವಾಲು.

ಸವಾಲುಗಳನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲವನೇ ನಿಜವಾದ ಪತ್ರಕರ್ತ. ಇತರರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬರೆಯುವವನು ಪತ್ರಕರ್ತನಾಗಲಾರ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಬರೆಯಬಲ್ಲರು. ಅದಕ್ಕೂ ಹೊರತಾಗಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆತ ಪತ್ರಕರ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಮಾತು.

ರಕ್ಷತ್ ಡಿಬೇಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜನ ಮನಸ್ಸು ಗೆದ್ದವರು. ಡಿಬೇಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 1 ಗಂಟೆ ಡಿಬೇಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 2 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವೇ ಟ್ರೋಲ್ ಆಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಕ್ಷತ್.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಏರು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿರೂಪಣೆ ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ. ಆದರೆ, ಏರು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಏರು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ಆ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಕ್ಷತ್ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಓದು ಮುಗಿಸಿ ಮಾಧ್ಯಮ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗಗಳು ಅಪ್ಡೇಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಪ್ರಿಂಟ್ ಮೀಡಿಯಾ, ನ್ಯೂಸ್ ಮೀಡಿಯಾದವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುವ ಗುಣ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುತೂಹಲ ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ನೀಡುತ್ತೆ. ಕುತೂಹಲ ಸತ್ತರೆ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಪತ್ರಕರ್ತ ಕೂಡ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಕ್ಷತ್ ಶೆಟ್ಟಿ. ●

ಅವಳು

ಅವಳನ್ನ ನೋಡಿದ್ದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ
ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ...
ಮಾತಾಡಿದ್ದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ
ಫೋನಿನಲ್ಲಿ...

ಅವಳು ಮಾತಾಡಲು ನಿಂತರೆ ಪಟಪಟ
ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಪಟಪಟ

ಮುದ್ದು ಮುಖದ ಮುಗುಳ್ನಗುವವಳು
ಮೃದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೊಗದವಳು
ಕೋಪದಲ್ಲೂ ಕಂಪಿಸುವಳು
ಮಾತಲ್ಲೂ ಮುದ್ದಿಸುವಳು

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತಾಡಲು ಅಸಿದ್ಧಳವಳು
ಮಾತಾಡಿದ್ರೆ ಮಾತೇ ಮುಗಿಸದೆ ಮಾತಾಡುವವಳು

ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳ ನೆನಪಿಸಿ
ಕಿಸಕ್ಕನೆ ನಗುವವಳು...
ಸ್ನೇಹಕ್ಕೂ, ಪ್ರೀತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ
ಪ್ರೀತಿಸುವವಳು...

✍ **ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸೋಲು-ಗೆಲುವು

✍ **ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್**, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

'ಸೋಲು ಗೆಲುವಿನ ಸೋಪಾನ.' ಸೋಲು ಮತ್ತು ಗೆಲುವು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಹುಟ್ಟು-ಸಾವು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯುವ ತನಕ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಸೋಲು-ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಸೋತಾಗ ಕುಗ್ಗದೆ ಗೆದ್ದಾಗ ಹಿಗ್ಗದೆ ಎರಡನ್ನೂ ಸಮಾನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಜ್ಞಾನತಿಮಿರಾಂಧಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಾಂಜನಶಲಾಕಯ
ಚಕ್ಷುರುನ್ಮೀಲಿತಂ ಯೇನ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರುವೇ ನಮಃ

ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಗೆಲುವು, ಅಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಸೋಲು. ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಅಂಧನಾದ ಶಿಷ್ಯನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಅಂಜನಾಶಲಾಕೆಯ ಮೂಲಕ ತೆರೆಯುವವನು ಗುರು. ಒಬ್ಬ ಗುರು ಕೂಡ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಸೋಲಿನಿಂದ ಗೆಲುವಿನ ಕಡೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಥೆ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರ. ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಿಂದ ಇದ್ದ ಕುಟುಂಬ. ಬಡತನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸುಖ-ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಂದೆ ರಾಮಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಅಂಬಿಕಾ, ಮಗಳು ಪ್ರೀತಿ, ಮಗ ಕಿರಣ್. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ರಾಮಪ್ಪ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಅಸುನೀಗಿದ. ಆಗ ಆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಬಿಕಾ ಹೇಗೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಯಾರ್‍ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕಿ ಕೂಲಿ-ನಾಲಿ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ-ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗಳು ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡ ತಾಯಿ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮಗ ಕಿರಣ್ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಅನುತ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಈ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದ ಅಂಬಿಕಾಳಿಗೆ ಬರಸಿಡಿಲೇ ಬಡಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಜೀವನವೇ ಸೋಲಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನೊಂದಳು. ಮಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಓದಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿದ್ದರೂ ತಾಯಿ ಅಂಬಿಕಾಳ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದಳು. ಮಗ ಕಿರಣ್ ಜೀವನದ ಗತಿಯೇನು? ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಅಂಬಿಕಾಳನ್ನು ಸದಾ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಕಿರಣ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರುಗಳು ಕಿರಣ್‌ನನ್ನು ಸರಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅಂಬಿಕಾಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಕಿರಣ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾದಕ ವ್ಯಸನದ ದಾಸರಾಗಿದ್ದರು. 'ಸಹವಾಸದಿಂದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೆಟ್ಟ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಿರಣ್ ಕೂಡ ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ದಿನ ಸಾಗುತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ಕಿರಣ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪೋಲಿಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರು. ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ಕಾರಣ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. ಆದರೆ ಕಿರಣ್ ಮಾತ್ರ ಜೈಲಲ್ಲೇ ಉಳಿದ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಿರಣ್ ತಾಯಿ ಅಂಬಿಕಾ ಮತ್ತು ಆತನ ಗುರುಗಳು ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಬಂದರು. ಗುರುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಿರಣ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಆಗಲೇ ಕಿರಣ್‌ಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಗುರುಗಳು ಕಿರಣ್‌ನನ್ನು ಕರೆದು ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟಗಳಾದ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನೇ ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಿರಣ್ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದ. ಯಾವುದೇ ಪುಂಡು-ಪೋಕರಿಗಳ ಸಹವಾಸ ಮಾಡದೇ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನಿದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಓದಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪಾಸಾದ. ಈ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಮೊದಲು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನೇರ ಗುರುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ. ಗುರುಗಳು ಆನಂದಬಾಷ್ಪ ಸುರಿದು ನೀನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಫಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಮಣಿಯದೆ, ಬಡವರು-ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂಬ ಭೇದ-ಭಾವ ತೋರದೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಾನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಭಾರಿ ಜನಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದ. ತನ್ನ ಗೆಲುವಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಗುರುಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಗುರುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಗುರುಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನೀನೇ ಮದುವೆಯಾಗು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನನಗೂ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು. ನನ್ನ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಗತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಬರೀ ಸೋಲೇ ತುಂಬಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಳಕಾದೆ, ಈಗ ನನ್ನ ಮಗಳ

ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೀನು ಬೆಳಕಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ಒಂದು ಕೊನೆ ಆಸೆ ನೆರವೇರಿಸು ಎಂದಾಗ ಗುರುಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗದೆ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಗುರುಗಳ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖ-ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಾನೆ. ಕಿರಣ್ ತಾಯಿ ಅಂಬಿಕಾ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮಗನ ಗೆಲುವನ್ನು ಕಂಡು ತೃಪ್ತಿ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋಲೇ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ, ಹಾಗಂತ ಗೆಲುವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅರ್ಥ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಮಗಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸೋಲನ್ನು ನೋಡಲು ಕಾಯುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ನಾವು ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ''ನಂಬಿಕೆಯೇ ಗೆಲುವು, ಹಿಂಜರಿಕೆಯೇ ಸೋಲು.'' ●

ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?

ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?
ಇರುವುದೊಂದೆ ಬಾನಿನಡಿಯಲಿ
ವಿರುದ್ಧದ ಹಾದಿಗಳ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲಿ

ಮಾಯಾಲೋಕದ ಹಗಲಿರುಳುವಿಕೆಗಳು
ಇಂದು ನಾಳೆ ಬೆಸೆಯದ ದಿನಗಳು
ನಿಲುಕದ ದೆಸೆಯಲಿ ಸಾಗುವ ವಿಧಿಗಳು
ಹಂಗಿನಲಿ ಅಜರಾಮರವೆನಿಸುವ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳು
ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?
ಇರುವುದೊಂದೆ ಬಾನಿನಡಿಯಲಿ
ವಿರುದ್ಧದ ಹಾದಿಗಳ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲಿ

ಕಾಯೋ ದೇವನ ಯೋಚನೆ ಕಾಣರಿಯದ ಕಲ್ಪನೆ
ಹುಟ್ಟುಸಾವಿನ ರೋದನೆ ನಾನಾ ತರಹದ ಯಾತನೆ
ಕಂಬಿಯೊಳು ಬಂಧಿಯಾದ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರ ನಿಂದನೆ
ಭೂಮಿಯೊಳು ಬಂಧಿಪನಾದ ಜೀವ ನರರ ಬೋಧನೆ
ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?
ಇರುವುದೊಂದೆ ಬಾನಿನಡಿಯಲಿ
ವಿರುದ್ಧದ ಹಾದಿಗಳ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲಿ

ಅರಿವ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಣ ಅರಿತ ಮಸ್ತಕದ ಶೋಷಣೆ
ದಯಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳ ಮುಗ್ಧತೆ ಕಣ್ಣೆದುರಿನ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ತಬ್ಧತೆ
ನಮ್ಮವರ ಸಾವುಗಳ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಸಾವಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ತಯಾರಿಯ ಸೂಚನೆ
ಪುಕ್ಸಟ್ಟೇ ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಾ ಪಾವನಾ?
ಇರುವುದೊಂದೆ ಬಾನಿನಡಿಯಲಿ
ವಿರುದ್ಧದ ಹಾದಿಗಳ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲಿ.

✍ **ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಹೆಗ್ಡೆ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕೋವಿಡ್-19: ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ

✍ **ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾಲವದು. ಯಾರೂ ಊಹಿಸಿರಲಾಗದಂತಹ ಒಂದು ರೋಗವು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹರಡಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಮಹಾಮಾರಿಯಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸ್ತಬ್ದಗೊಳಿಸಿದ ಕತೆ ಇದು. 2019ನೇ ಇಸವಿಯ ನವೆಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ವುಹಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ವೈರಾಣು ರೋಗವು ಪತ್ತೆಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿ ಹರಡಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಹೊಸ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವೈರಾಣುವನ್ನು ಕೊರೋನಾ ವೈರಸ್ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿ ಸಾರ್ಸ್-ಕೋವ್-2 ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ ಅದರ ವಾಸ್ತವ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಚೀನಾದ ಜನನಿಬಿಡ ವಾಣಿಜ್ಯ ನಗರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಇದು ಹರಡುವುದು ಮತ್ತು ಮರಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇದನ್ನು 'ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ' ಅಥವಾ 'ಮಹಾಮಾರಿ' ಅಥವಾ 'ಪ್ಯಾಂಡೆಮಿಕ್' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಸೇರಿ ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಇಂತಹದೊಂದು ಹೊಸ ರೋಗವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಅರಿವು ಇರಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಕಂಗಾಲಾಯಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಂತೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ವೈಮಾನಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಸರಣದ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೋಂಕು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಹಾಗಾಗಿ 2021ನೇ ಇಸವಿಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋವಿಡ್-19 ಅಥವಾ ಕೊರೋನಾವನ್ನು ಮುಗಿಯದ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಹಾಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪ್ಲೇಗ್, ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಫ್ಲ್ಯೂ ಮುಂತಾದುವು ದೇಶವನ್ನು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಕಾಡಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೊರತೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅಪಾರ ಸಾವುನೋವುಗಳು ಆಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಔಷಧ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲದ ಈ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಹಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ.

ಅಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಅಲೆಯಂತೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಕೋವಿಡ್:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2020ರ ಜನವರಿ 30ರಂದು ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಸೋಂಕು ಪತ್ತೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚೀನಾದ ವುಹಾನಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ 2021ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 27ರ ತನಕದ ಒಟ್ಟು ಸೋಂಕಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 3,36,78,786 ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಕೋವಿಡ್ ಪೀಡಿತ ದೇಶಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ತನಕದ ಕೋವಿಡ್ ಮರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 4,53,712 ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೋವಿಡ್ ಮರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ದೇಶ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು. 2020 ಮಾರ್ಚ್ 8ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಕರಣವು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ 12ರಂದು ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರೊಬ್ಬರು ಕೋವಿಡ್ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೃತರಾದದ್ದು ವರದಿಯಾಯಿತು. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19ನಿಂದ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿ ದಾಖಲಾಯಿತು. ಮಹಾಮಾರಿಯ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 13ರ ಬಳಿಕ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ತರಗತಿಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾದವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯೇ ಪಾಠಶಾಲೆಯಾಯಿತು. 360 ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇದ್ದಾಗಲೇ ರವಿವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ 13ರಂದು ಜನತಾ ಕರ್ಫ್ಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಕೋವಿಡ್ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಹರಡದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 23ರ ಬಳಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಘೋಷಿಸಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 25ರಿಂದ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ತಬ್ಧವಾದ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಓದು, ಅಧ್ಯಯನ,

ಕಲಿಕೆ, ಕೆಲಸ ಮತ್ತಿತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಮೊಬೈಲ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 23ರಿಂದ 25ರ ನಡುವೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕೋವಿಡ್ ಕೇಸ್ ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತರಾಗಿದ್ದ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ತಬ್ಧವಾದ ಕಾರಣ ಹಲವರಿಗೆ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯೇ ಗತಿಯಾಯಿತು. ಅತ್ತ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರನ್ನು ಸೋಂಕು ಹರಡಿಯಾರು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಸಂಶಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತಂಕವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಭಯ ಬೇಡ ಎಚ್ಚರವಿರಲಿ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚೇನು ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ಗಳು ಅಂತ್ಯವಾದದ್ದು 2020ರ ಜೂನ್ 1ರ ಬಳಿಕ. ಆದರೂ ರಾತ್ರಿ ಕರ್ಫ್ಯೂ, ವಾರಾಂತ್ಯ ಕರ್ಫ್ಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆಯೂ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದವು. 2020ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ದಿನಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಆಗಿದ್ದದ್ದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 50ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕ್, ಪಿ.ಪಿ.ಇ. ಕಿಟ್, ಆಹಾರದ ಕಿಟ್ ವಿತರಣೆ, ಆರ್ಟಿಪಿಸಿಆರ್ ಟೆಸ್ಟ್, ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್, ಪಾಸಿಟಿವ್, ಕ್ವಾರೆಂಟೈನ್ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬಂತೆ 2020ರ ಜೂನ್ ಹತ್ತರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಅನುಸಾರ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದ ಗುಣವಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಸೋಂಕಿನ ಪ್ರಸರಣವು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಮೊದಲ ಅಲೆಯು ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿ ದಿನಕ್ಕೆ 90,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗತೊಡಗಿದವು. ನವೆಂಬರ್ 17ರ ಬಳಿಕ ಅಂತಿಮ ವರ್ಷದ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭೌತಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೋವಿಡ್ ನೆಗೆಟಿವ್ ವರದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಲಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಸೋಂಕು 2021 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 15,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಂಡರೂ ವೈರಸ್ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಮತ್ತೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ 2021ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅಲೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿತ್ತು. ಆ ರೂಪಾಂತರಿ ವೈರಾಣುವನ್ನು ಡೆಲ್ಟಾ ರೂಪಾಂತರಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಎರಡನೇ ಅಲೆಯು ಮೊದಲ ಅಲೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರ ಹಾಗೂ ಭಯಾನಕವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಲಸಿಕೆಗಳ ಅಭಾವ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಅಭಾವ, ಆಮ್ಲಜನಕ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳ ಹಾಗೂ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಔಷಧಿಗಳ ಕೃತಕ ಅಭಾವ ಮುಂತಾದ ಪಿಡುಗುಗಳು ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ ಸಮಯವನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದವು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆಟುಕದಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ಆಗಿತ್ತು. ಏಪ್ರಿಲ್ 30ರಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ 4,08,323 ಕೇಸುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾದವು. ಆ ದಿನವೇ ಸುಮಾರು 3,464 ಕೋವಿಡ್ ಮರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆ ದಿನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 48,000 ಕೇಸುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದವು. ತಿಂಗಳಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದವು. 2021ರ ಮೇ 18ಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ 4,529 ಕೋವಿಡ್ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದವು. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂಕರ್ ಮೈಕಾಸಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಸೋಂಕು ಕೋವಿಡ್ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾದೀ ಸೋಂಕಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಎರಡನೇ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ, ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಎಲ್ಲಾ ತೀವ್ರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದವು. ಕೊರೋನಾದ ಎರಡನೇ ಅಲೆಯು ಬಹಳ ದುಃಖದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಭಯವನ್ನು, ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಷಾದವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಹಲವಾರು ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಕೋವಿಡ್ ಕತೆಯ ದುಃಖದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಸೇರಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು 2021 ಏಪ್ರಿಲ್ 27ರಿಂದ ಜೂನ್ 14ರ ತನಕ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡಿದ್ದವು. 2021ರಲ್ಲಿ 48 ದಿನಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ನಡುವೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ ಪಾಸಾದ ಅನುಭವವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು.

ಲಸಿಕೆಯ ವರ:

ಭಾರತವು ಲಸಿಕೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲಸಿಕೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಕೋವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾದ ಕೋವಿಶೀಲ್ಡ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿ 16 ಜನವರಿ 2021ರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಲಸಿಕೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು

ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಿ ವಿಶ್ವದ ಯಶಸ್ವಿ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎರಡನೇ ಅಲೆಯ ಬಳಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳು 26 ಜೂನ್ ಬಳಿಕ ಆರಂಭವಾದವು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಉಚಿತ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದವು. ಎರಡನೇ ಡೋಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಡೋಸನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅರಿವು:

ಕೋವಿಡ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಲೇಜಿನ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು MGM Social Observatory Initiative ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೋವಿಡ್ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಅತೀ ದೀರ್ಘ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ, ದೇಶ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಬಹುವಿಧಗಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುನ್ನೋಟಗಳು, ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಸರ್ವೋದಯದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರತೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣಲಾಯಿತು. ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ವಿನೀತ್ ರಾವ್ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಲೇಜಿನ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳು, ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್., ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ., ರೋವರ್ಸ್, ರೇಂಜರ್ಸ್ ಮೊದಲಾದ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಶನ್ ಡಿಸೈನಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ಕೋವಿಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಸ್ಕ್ ತಯಾರಿಸಿ ವಿತರಿಸಿದ್ದರು. ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಸಿ.ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಲಸಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೋವಿಡ್ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ದೀರ್ಘವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದೆವು. ನಮ್ಮ ಪದವಿಯ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಫೈನಲ್ ವರ್ಷದ ಅಂತಿಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಾಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಮುಗಿಯಲಿದ್ದು, ಅಂತೂ ಇಂತೂ ನಮ್ಮ ಪದವಿಯ ಫೈನಲ್ ಇಯರ್ ಕೊನೆಗೂ ಮುಗಿಯಿತು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದ ಕತೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದ ಕಾರಣ ನಾವು ಕೋವಿಡ್ ತಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಿಸುವುದು, ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಮೂರನೇ ಅಲೆ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ●

ನೆರೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ, ತೆರೆ ಗಲ್ಲಕೆ, ಶರೀರ ಗೂಡ ಹೋಗದ ಮುನ್ನ, ಹಲ್ಲು ಹೋಗಿ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಗಾಗದ ಮುನ್ನ, ಕಾಲಮೇಲೆ ಕೈಯೂರಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿಯದ ಮುನ್ನ, ಮುಪ್ಪಿಂದೊಪ್ಪವಳಿಯದ ಮುನ್ನ, ಮೃತ್ಯು ಮುಟ್ಟದ ಮುನ್ನ ಪೂಜಿಸು ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವನ – **ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು**

* * *

ಜೀವ ಧಾರಣೆಗೆ ಆಹಾರ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಬಾಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ – **ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.**

ಪುಟ್ಟು

✍ **ವಿಜೇತಾ ಹೆಗಡೆ,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಟಪ್... ಟಪ್... ಟಪ್... ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಪುಟ್ಟುವಿನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಬಿಸ್ಕತ್ತು ಗರಿಮುರಿ ಇದ್ದದ್ದು ಮೆತ್ತಗಾಗುತ್ತ ಕೈಗೆಲ್ಲ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಆಚೆ ಈಚೆ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಗುಂಡನೆಯ ಕಣ್ಣನ್ನು ಹೊರಳಿಸುತ್ತ ಕೈನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಸ್ಕತ್ತನ್ನು ಎದೆಗವಚಿಕೊಂಡು ತೋಟದತ್ತ ಓಡಿದಳು.

ಅಲ್ಲೇ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಳದ ಬೇಲಿಯ ಗೂಟಕ್ಕೆ ಡೇರೆ ಹೂ ಗಿಡ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯ ವೆಂಕಜ್ಜಿಗೆ ಇವಳೆಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತಾಳೆ, ಇನ್ನೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪಾಟಿಚೀಲ ಇಟ್ಟು ಆರಾಮಾಗಿ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಬೆಳಗಿನ ದೋಸೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಇವಳೇಕೆ ಓಡಿದಳು ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಆಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾರು ದೂರ ಓಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಮನೆ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಳೆ ಧೋ ಎನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಕುಯ್... ಕುಯ್... ಸದ್ದು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಒಳಗಿಂದ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಸಣ್ಣದಾದ ನಾಯಿಮರಿ ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುತ್ತ... ಮೇಲೇಳಲಾರದೆ ಪುಟ್ಟುವಿನ ಬರುವಿಕೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವಳು ಬಂದತ್ತಲೇ ಅಳುಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ ಪುಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೈನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಸ್ಕತ್ತು ಹಾಕಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೈಮುಟ್ಟಿ 'ನಿಂಗೆ ಏನೂ ಆಗಲ್ಲ ನಾನೀದೀನಿ ಆರಾಮಾಗಿ ತಿಂದು ಮಲಗು' ಎಂದು ಮನೆಗೆ ವಾಪಾಸ್ಸಾದಳು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನ ಕಳೆದವು. ನಾಯಿ ಮರಿ ಆರಾಮಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪುಟ್ಟುಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿ ಮೇಲೇಳಲಾಗದೆ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಳು. ನಾಯಿಮರಿ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಟೈಯನ್ನೇ ಅದರ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ರಕ್ತ ಸೋರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಳು. ನಾಯಿ ಮರಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದರೆ ಬೈಯ್ಯುತ್ತಾರೆಂದು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಅದೀಗ ಗುಣಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪುಟ್ಟು ದಿನವೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದವಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆಂದು ಮೇಲಿನ ಮನೆ ವೆಂಕಜ್ಜಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದೇಬಿಟ್ಟಳು. 'ಪುಟ್ಟು ನಿನ್ನ ನಾಯಿಮರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ ನಾನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಸಾಕುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ವೆಂಕಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಪುಟ್ಟುಗೆ ಖುಷಿ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ... ಹಾಗಾದ್ರೆ ದಿನಾಲೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ನಿಮ್ಮನೆಗೆ ಬರ್ತಿನಜ್ಜಿ ಎನ್ನುತ್ತ ಪುಟ್ಟು ಶಾಲೆಯತ್ತ ಹೊರಟಳು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಚರ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಏನೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್‌ಗೆ ಹೋದ ಪುಟ್ಟುಗೆ ಟೀಚರ್ ಗದರಿದರು. 'ಇದೇನು ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಟೈ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಯಲ್ಲ, ಟೈ ಏನಕ್ಕೆ ಧರಿಸೋದು ಗೊತ್ತಾ' ಎಂದು ಗದರಿದರು. ಗೊತ್ತು ಟೀಚರ್ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಪುಟ್ಟು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದಳು. 'ಅಲ್ಲ... ಅಲ್ಲ... ಟೈ ಕಟ್ಟೋದು ಯಾರಿಗಾದ್ರೂ ಗಾಯ ಆದಾಗ ಕಟ್ಟೋದಿಕ್ಕೆ' ಎಂದು ಟೀಚರ್ ನಕ್ಕಾಗ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ನಕ್ಕರು. ಪುಟ್ಟುಗೆ ಮಾತೇ ಬರದೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಟೀಚರ್ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದಳು. ●

ದಯೆ ಇಲ್ಲದ ಧರ್ಮ ಯಾವುದಯ್ಯ, ದಯವೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯ – **ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು**

* * *

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧನ – **ಶ್ರೀನಿವಾಸ**

ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಮೌನವೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ

✍ **ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಹೆಗ್ಡೆ** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಈ ಕತೆಯೊಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ, ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು, ಹೆಸರುಗಳು ಯಾರ ಭಾವನೆಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಾರರ್ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿದ ಕತೆಯಿದು.

ನನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಊರಿನಲ್ಲಿ proud ಆಗಿ ಮುಗಿಸಿದೆ, ಇನ್ನೇನು ಮುಂದಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲೊಂದಾದ ತುಳುನಾಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಕಲಿಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮನುಷ್ಯನ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣ ಇರಲಾರದೆ ಇರುವೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೌದು ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ದೈವ, ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಕುರಿತು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲ. ಕೆಲವು ಕುತೂಹಲಗಳು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವಾದರೆ ಉಳಿದವುಗಳು ಕೌತುಕಗಳತ್ತ ಸಾಗಲು ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.... ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟ ಆಪ್ತಮಿತ್ರ ಚಲನಚಿತ್ರವು ಇಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಂದು ಭಯಪಟ್ಟೆನೆಂಬುದು ತುಸು ನಾಚಿಕೆ. ಆದರೆ ಈ ನಾಗವಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ಊಹಾಪೋಹಗಳ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬಂದರೆ !! ಇಂದಿಗೂ ಅದೇನೋ ಒಂದು ಕೌತುಕ ಅಲ್ಲವೇ?.... ಈ ಹಾರರ್ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಹೆಸರು ಪಡೆದ 'ಗುಡ್ಡದ ಭೂತ' ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಕುರಿತು ವರ್ಣಿಸಲು ನನ್ನ ಪದಮಾಲಿಕೆಯೇ ಬಹುಶಃ ಸೋತಿದೆಯೇನೋ... ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಕಿರು ಗೀತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಿರ್ದೇಶನವು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಜ಼ೀ ಕನ್ನಡ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಅಂತ ನೀವು ಅನ್ಕೊಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿಂದನೆ ನನ್ನ ಕೌತುಕದ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಧಾರಾವಾಹಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾದ 'ಕಮರೊಟ್ಟು' ಚಿತ್ರಣವು ಒಮ್ಮೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳುವುದು ಖಂಡಿತ. ಮೊದ ಮೊದಲು ಈ ಕಮರೊಟ್ಟಿನ ವಿಷಯ ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಆ ಹೆಸರೇ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಕಂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ 'ಕಮರೊಟ್ಟು ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್' ಸಿನೇಮಾದ ಬ್ಯಾನರ್ ಕಾಣಿಸಿದವು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೇಟರಿಂಗ್ ಎಂದು ತೆರಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ವಯಸ್ಕರು ಯಾರೋ ಕಮರೊಟ್ಟಿನ ಜಾಗದ ಕುರಿತು ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.... ಹೀಗೆ ಕೌತುಕಗಳು ಗಾಢವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡವು. ಇಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಿಗೂಢತೆಯಿರುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸರಿ ಅಂದುಕೊಂಡು ತ್ವರೆ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಘು ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಗೂಗಲ್ ಬಳಸಿದೆ. ಗೂಗಲ್ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪರಿಚಯದವರು, ಗೆಳೆಯರು, ಅವರಿವರ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರದೂ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ.... 'ನಂಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ, ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದ್ರೆ ಹೇಳಿ, ನಾವೂ ಬರ್ತೀವಿ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರೋಣಾ.'

ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಉಳಿಯುವುದರ ಬದಲು ಕೇಟರಿಂಗ್ ಹಿಡಿದರೆ ಒಂದೊತ್ತಿನ ಊಟ, ವಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಧನ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಬಂದವರ ಜೊತೆ ಪರಿಚಯ, ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಬಳಿ ನನ್ನ ಸೂಜಿ ಮೇಣದಂತ (ಚೊರ್ರೇ) ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆತ ''ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ. ಆದರೆ, ಬಂಟವಾಳದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಅಂತಾ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ'' ಅಂದ. ಇಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಯ್ತು.

ನೋಡೇ ಬಿಡೋಣಾ ಅಂಥ ಒಂದು ದಿವಸ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಅವನ ಬೈಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೆವು, ಬಿ.ಸಿ. ರೋಡ್ ದಾಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು, ಬಂಟವಾಳದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಊರು, ನಗರೀಕರಣದ ಗಾಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಗದ್ದೆಗಳು, ಜುಳು ಜುಳು ಹರಿಯುವ ನೇತ್ರಾವತಿ, ಪಾಪ ಬಡವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಊರೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ, ಜನರ ಸುಳಿವೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಚಲಿಸಿ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಗೂಡಂಗಡಿಯೊಂದು ಕಂಡಿತು, ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ರಪ್ಪ ಇಳಿದು ಎಳನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಕೇಳಿದೆ, 'ಧನಿಗಳೇ, ಇಲ್ಲಿ ಕಮರೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ!!' ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ನಂಗೆ ಸರೀ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಂಟೋ ಇಲ್ವೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಡೀರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳ್ತೇನೆ' ಅಂದ್ರು. ಬರುವಾಗ ಜನರ ಗೋಚರವೇ ಆಗದ ನನಗೆ ಈ ತಂಗುದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಧನಿಗಳು ಕೂಡಾ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದು 'ಏರಾಂಡ ಕಮರೊಟ್ಟು ಪುದರ್ ಕೇಂದರಾ ಮುಲ್ಪ' (ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಮರೊಟ್ಟು ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ) ಅಂತಾ ಹೇಳಿದರು. ಯಾರ್ಯಾರೋ ಏನೇನೋ

ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ''ಅಜ್ಜಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಕೊನೆಗೆ ಒಬ್ಬ 'ಮಾರಾಯ್ರೇ ನೀವು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನಿಮಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕಾದ್ರೆ.. ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ಭೂತ ಕೋಲದವರ ಪರಿಚಯ ಇರುವವ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಕರೆಯುದಾ!!?' 'ಸರಿ, ಕರೆಸಿ' ಅಂದೆ. ಅಂತೂ, ಒಂದರ್ಧ ಗಂಟೆ ಧನಿಗಳ ಅಂಗಡಿ ಕಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯೇ ನಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಕುಳಿತವರು ಹೇಳಿದರು 'ನೀವು ಪಿಚ್ಚರು ಮಾಡುವವರಾ ಇಲ್ಲಾ ದೂರದರ್ಶನದವರಾ?' ಎಂಥದು ಮಾರ್‍ರೇ ಹೇಳೋದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಷ್ಯ ಉಂಟು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ನೀವು, ಮಂಗಳೂರು ಅಂದ್ರೆ ಒಂದು ದೆವ್ವದ ಮನೆ ಇರುವ ಜಾಗ ಅಂಥಾ, ಕುತೂಹಲ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ರಿ ಅಲ್ವಾ... ಅಲ್ಲಪ್ಪಾ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವನೇ, ಏನು ವಿಷ್ಯ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣಾ ಅಂತ ಅಷ್ಟೇ ಅಂದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬಂದ. ಅವನು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ನಾವಿನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಆತ ಇನ್ನೇನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅದೇನೋ ಮಾಯೇ!! ನಮಸ್ಕಾರ ಧನಿಗಳೇ ಎಂದು ಸತ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಅವರ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದೆ, ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನಿಮಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೋದವನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಇಲ್ಲ ನಾನು ಪಕ್ಕದ ಊರಿನ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು ತೆರಳುತ್ತಿರುವೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಕೂಗೊಂದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು ಅದಕ್ಕೆಂದು ಬಂದೆ ಎಂದರು. ಮನಸ್ಸಿನ ಕೂಗೋ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತೋ ಎಂಬುದು ಅವರ ಪದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿರಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದೊಂದು ಮನೆಯ ಹೆಸರು, ಇಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೈವೇನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡ ತಿರುಗಿ, ಒಂದಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದು ಹೋದರೆ, ಹೊಳೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಅಂದರು. ವಿಚಿತ್ರ ಅಂದ್ರೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಆಯ್ತು, ಇವರಿಗೆ ಆ ಮನೆ ತೋರಿಸಬೇಕು' ಅಂತಾ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಬೈಕ್ ಹತ್ತಿ ನಾವು ಮೂವರು ಹೊರಟೆವು. ಅವರು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಪುನಃ ಬಿ.ಸಿ. ರೋಡಿಗೆ ಬಂದು, ಬೆಂಗಳೂರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20-25 ಕಿ.ಮೀ. ಬಂದೆವು. ಮೊದಲೇ ತ್ರಿಬಲ್ ರೈಡಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಓಡಿಸಿದೆ. ಎದುರುಗಡೆ ಪೋಲಿಸ್ ಇದ್ದಿದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ನೀ ಹೊರಡು ಎಂದರು. ಪೋಲಿಸ್ ಅವರು ನನ್ನ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇವರು ಊರಿನ ದೊಡ್ಡ ಜನರಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಮಣ್ಣಿನ ದಾರಿ, ಒಂದಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಳೀರಿ, ಮುಂದೆ ಗಾಡಿ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ, ಈ ಗದ್ದೆಯ ಹುಣಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂದರು. ಸರಿ, ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಹಿಂದೆ, ಗದ್ದೆಯ ಹುಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ತಿರುವುಗಳು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಂತೂ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ಜಾಗ ಬಂತು. 'ಅದೇ, ನೋಡಿ, ಕಮರೊಟ್ಟು ಮನೆ' ಅಂದರು. ಇನ್ನೇನು ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸದ ಉತ್ಸಾಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಜುಂಜಿನಷ್ಟೇ ಬೆಳಕು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು.

ವಾವ್, ಹಳೆಯ ಹಂಚಿನ ಮನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗೇ ಇತ್ತು. ಯಾರೂ ವಾಸವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಚುಗಳೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉದುರಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮನೆಯ ಎದುರು ಒಂದು ಹಜಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆವರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಮುರುಕಲು ಕುರ್ಚಿ. ಹಜಾರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದು ದಂಡೆ. ಆ ದಂಡೆ, ಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಧೂಳು ಕೂತಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು – ಕಮರೊಟ್ಟು......!!!!!!!

ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತರು, ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. 'ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾ ನಿಮಗೆ?' 'ಉಹುಂ, ನಾನು ಸಣ್ಣವನಿರುವಾಗ ಯಾರೋ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನೆನಪು ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲಾ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯ್ತು ಇನ್ನು ವಾಪಸು ಹೋಗೋಣವಾ?'

ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಡೋ ಆತುರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೇಳಿದೆ 'ನಾನು ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಬರ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೀನು ಹೋಗು' ಅಂದೆ.

ಆಯ್ತು ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತು ತಲೆ ತುರಿಸತೊಡಗಿದ. ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಬಹುಶಃ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಮುಂದೆ ಬಂದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆತ ನನ್ನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ. ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊರಟ. ನಾವು ಬರೋದಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ, ಅವನು ಹೋಗೋದಾದ್ರು ಹೇಗೆ!! ಬಹುಶಃ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ದಾರಿಯಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಮೊದಲೇ ಆ ಜಾಗವು ಹಲವು ಕಿರುದಾರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಸುತ್ತಲೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದ. ಮರಗಿಡಗಳ ನೆರಳು. ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಓಡಾಡಿದೆ. ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ಹಜಾರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಒಳ ಹಾಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿತ್ತು. ಬೀಗ ಜಡಿದಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಿಟಕಿ ಇತ್ತು. ಅದರ ಬಾಗಿಲು ಕೂಡಾ ಹಾಕಿತ್ತು. ತಳ್ಳಿದೆ, ಆ ಕಡೆ ಈಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಹಜಾರದ ದಂಡೆಯ ಬಳಿ ಒಂದೆಡೆ ಒಂದಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಪೇರಿಸಿಟ್ಟದ್ದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಸರಿಯಲ್ಲ ಅನಿಸಿದರೂ, ಕುತೂಹಲ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಗುದ್ದಿದೆ. ಓಪನ್ ಆಯ್ತು. ಒಳಗೆ ಇಣುಕಿದೆ. ಕತ್ತಲಿಗೆ

ಕಣ್ಣು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತೇ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ. ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದ ಮರದ ಕಪಾಟು, ಒಂದು ಮಂಚ, ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಒಂದಷ್ಟು ಹಿತ್ತಾಳೆಯದ್ದೋ, ತಾಮ್ರದ್ದೋ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೇ. ಠುಸ್ ಎನಿಸಿತು!!!

ಪುನಃ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಇಳಿದು ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾನಾಂತರ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಿಟಕಿಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದರ ಗ್ಲಾಸ್ ಒಡೆದಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಧ ತೆರೆದಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಕಿಟಕಿಗಳ ಬಿಂಜ್ಲು (ಜೇಡರ ಬಲೆ) ಒರೆಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಕಿಟಕಿಯ ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮಾಸಿದ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಕಂಡವು.... ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವಚಿತ್ರವು ಮಾಸಿದರೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಿತ್ತು.... ಆ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ತುಂಬು ಕುಟುಂಬದ ಗತವೈಭವದ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಟ್ರಂಕ್ ಸಿಕ್ಕಿತು!! ಟ್ರಂಕ್ ತೆರೆಯುವಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮನೆ ನೋಡಿ ಆಯಿತಲ್ಲ, ನಾವಿನ್ನು ಹೊರಡೋಣ ಎಂದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನೆಯ ಆಚೆ ಈಚೆ ತಿರುಗಿ ಬರೋಣ.... ತಿರುಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಯ ಆರಾಧನೆ, ನೇಮ, ಭೂತ, ಕೋಲಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗ ದೊಫ್ ಎಂದು ಒಂದು ಫೋಟೋ ಬಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಏನೆಂದು ನೋಡುವಾಗ ಆ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಾಗ ಯಾರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆವೋ ಅವರದ್ದೆಲ್ಲಾ ಭಾವಚಿತ್ರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆತಂದವರದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವರು ಆ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಗೋಚರ ಶಬ್ದಗಳು ಹಬ್ಬದ ಗದ್ದಲಗಳು, ವಾದ್ಯಗಳ ಶಬ್ದ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಏನೋ ಲೋಪ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ಕಿತ್ತೆವು. ಸಮಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತ ಭಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗುಡಿಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದು ಆ ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೈವದ ಗುಡಿಯಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು ಭಯದ ಭಾರ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಮ್ಮಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬೈಕ್ ತಿರುಗಿಸಿ ಮರಳಿ ಮನೆ ಸೇರಿದೆವು.

ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಮೌನವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ನಾ ಅರಿತೆ. ●

ಅಮ್ಮ ನನ್ನವಳು

ಭಾವನೆಗಳ ಬಂಧ ಮೀರಿ
ಬವಣೆಗಳ ಬದಿಗೆ ತೂರಿ
ಬದುಕಿರುವ ಜೀವವಿದುವೆ ನನಗೋಸ್ಕರ !

ತಿಳಿಯದಿದ್ದ ತಪ್ಪನು ತೀಡಿ
ನಾ ಹೇಳುವ ಸುಳ್ಳನು ಕೇಳಿ
ಬದುಕಿನ ಮಹತ್ವ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿ
ಜೊತೆಗಿರುವಳು ನೋಡಿ...

ಬೇರೆ ಯಾರಿಲ್ಲ ಇವಳಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿ...
ಕನಸಿನಲಿ ನನ್ನದೇ ಪಾಟಿ...
ಅಮ್ಮ... ಅವಳು ಪ್ರೀತಿಯ ಕಟ್ಟಿ
ಅವಳಿಗೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಈ ಜೀವನ
ನಿನ್ನಂತಹ ಅಮ್ಮ ಪಡೆದ ನಾನೇ ಧನ್ಯ...

✍ **ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್,** ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ವಾಸ್ತು ದೋಷ

✍ **ಯಶವಂತ ಮೇಟಿ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತಿ ಇರಬೇಕಂತೆ. ಅದೇ ಈ ಕಥೆಯ ಸಾರಾಂಶ...

ಮುಂಜಾನೆ ಮನೆ ಕೆಲಸದ ಹನುಮಂತ ಅವ್ವನ ಹತ್ರಾ ಮೆದುಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹೇಳ್ತಿದ್ದಾ ಅವ್ವಾರ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜಿಕ ಶೆಟ್ರ ಅಂಗಡಿ ರಾಮನ್ನ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಸಾಹುಕಾರ ಶಂಕರಪ್ಪನವರಿಗೂ ಜೋರ ಜಗಳರಿ ಪೋಲಿಸ ಕೇಸ ಮಾಡ್ತೆನಂತ ರಾಮನ್ನ ಹೊಂಟಿದ್ದರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳೋವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾ ಕೇಳಿದೆ ಯಾಕಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳ... ಧನಿ ಅದೇನೋ ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ಮನಿ ಹಿಂದ ರಸ್ತಾದಾಗ ಅವರ ಮನಿ ಸ್ನಾನದ ನೀರು, ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದ ನೀರು, ಕಸಕಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತಾದಾಗ ಹರಿಯುತ್ತಂತೆ. ಶೆಟ್ರು ಎರಡಾಮೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿರಂತರಿ ಇಂಗು ಗುಂಡಿ ಇಲ್ಲಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಗಟಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಸರಿ ಅಂತಾ. ಆದ್ರ ಸಾಹುಕಾರ್ ಕೇಳೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಶೆಟ್ಟರ ಮಗ ಬೈಕ ಮೇಲಿಂದ ಅಲ್ಲೆ ಬಿದ್ದಾನ ಪೆಟ್ಟ ಹತ್ಯಾವಂತ ಜಗಳಾ ಸುರು ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟೇತರಿ ಪಂಚಾಯತಿಯವರ ಬಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ರು ಇನ್ನು ಮುಗಿವಾತರಿ. ಸಾಹುಕಾರ ಬಾಳ ಮಂಡತನಾ ಯಾರು ಹೇಳಿರು ಕೇಳೊಲ್ಲ ಅಂತಾ ದರ್ಪಾ ತೋರಿಸಿದರಿ.... ಅಷ್ಟರಾಗ ಶೆಟ್ರು ಬಾಗಿಲ ಮುಂದ ಹೊಂಟಿದ್ದು ಕಾಣಿಸ್ತು.. ಶೆಟ್ರ ನಮಸ್ಕಾರ್ರಿ ಯಾಕ ನಿನ್ನೆ ಜೋರ ಆಯ್ತುಂತ ಜಗಳಾ ಅಂದೆ... ಶೆಟ್ರನ್ನ ನಾವು ಕೆಣಕಿದಂಗಾಯ್ತು ಇರೋದು ಬಿಡೋದು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಾ ಹೇಳಿ ಸಿಎಂ ಸಾಹೆಬ್ರವರೆಗೂ ಪರಿಚಯಾ, ಶಂಕರಪ್ಪನ ಒದ್ದ ಒಳಗ ಹಾಕೆಸ್ತಿನಿ ನೋಡ್ತಿರಿ ಸರ್ ಅಂತಾ ರಣಕಹಳೆ ಕೂಗಿದ್ರು . ನಾ ಸಮಾಧಾನಿಸಿ ಶೆಟ್ರ ನಾನು ಶಂಕರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನೋಡ್ತಿನಿ ಜಗಳಾ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದೆನಾರ ಆಗೂದ ಬ್ಯಾಡ ಊರ ಅಂದಮ್ಯಾಲ ಇಂತಾದಿರೋದಲಾ ಅಂದು ಆಗಲೆ ಸಾಹುಕಾರ ಮನಿಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ನಡಿ ಹನುಮಂತಾ ಅಂದೆ. ಈಗ ಬ್ಯಾಡ್ರಿ ಧನಿ ಅವರ ಮನಿಗೆ ಎಂತಾದೊ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾಮಿಗೋಳ ಬಂದಾರಂತರಿ ಆಯಾಪಾಯಾ ಏನೋ ತಪ್ಪಿ ಮನ್ಯಾಗ ಜಗಳಾ ನೋವು ಸುರುವಾಗ್ಯಾವಂತ ಶಾಂತಿ ಮಾಡಸೂದ ಅಂತರಿ ಅದೆನೊ ವಸ್ತು ದೋಷಾ ಅಂದ್ರಿಪಾ... ನಾ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕು ಅದು ವಾಸ್ತು ದೋಷಾ ಹನುಮಂತ.. ನೋಡೋಣ ಸಂಜಿಕ ನಾನೆ ಭೇಟಿ ಆಕ್ಕೆನಿ ಅಂತಾ ಸುಮ್ನಾದೆ.

ಶಂಕರಪ್ಪ ಸಂಜಿ ವಾಕಿಂಗ್ ಬಂದಾಗ ಭೇಟಿ ಆದ್ರು ಕುಶಲೋಪರಿ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಮನಿ ವಿಷಯಾ ಬಂತು, ಮನ್ಯಾಗ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲರಿ ಸರ್ ಏನಾರ ಒಂದ ಜಗಳಾ ರೋಗಾ ತಾಪತ್ರಯ ಹಿರಿಯಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನಿ ವಾಸ್ತು ದೋಷ ಆಗೇತಿ ಅನ್ನಾತಿದ್ರು ಅದಕ್ಕ ಮುಂಜಾನೆ ಟಿವಿನಾಗ ಬರ್ತಾರಲ್ಲರಿ ವಾಸ್ತು ತಜ್ಞರು ಕನ್ನೂರ ಶ್ರೀಗಳು ಅವರು ಬಂದು ಶಾಂತಿ ಹೋಮ ಮಾಡೋದು ಆಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾಗಾ ಬದ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಹೋಗ್ಯಾರಿ.... ಅಂದ್ರು... ನಡಿರಿ ನಾನು ನೋಡೆ ಬರ್ತಿನಿ ಅಂತಾ ಸಾಹುಕಾರ ಮನಿಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮನೆ ತೋರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನ ಮಾಡಬೇಕ ಅನ್ನೂದ ಹೇಳಿರು.... ಹಿತ್ತಲಕ್ಕೂ ಕರಕೊಂಡ ಹೋದಾಗ ಕೊಳಚೆ ಕಸಕಡ್ಡಿ ಎಸೆಯೋದು ನೋಡಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಿದ್ದು ಅಂತಾ ಮನಸಲ್ಲಿ ಅನಕೊಂಡು ಒಳಬಂದು ಶಂಕ್ರಪ್ಪನವರ ನಾನು ಈ ವಾಸ್ತು ಭವಿಷ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಓದಕೊಂಡೇನಿ ನಮ್ಮ ಮನಿ ಗುರುಗಳು ಹೇಳ್ತಿದ್ರು ನಿಮ್ಮ ಮನಿ ದೋಷಾ ಇರೋದು ಒಳಗಷ್ಟ ಅಲ್ಲಾ ಹೊರಗು ಐತಿರಿ.... ಸ್ವಾಮಿಗೋಳ ಏನು ಅಂದಿಲ್ಲ ಏನರಿ...? ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸಾಹುಕಾರ ನನ್ನೆ ಗಮನಿಸ್ತಾ .... ಇಲ್ಲರಿ ಹಿತ್ತಲಕಡೆ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿ ಆದ್ರ ಯಾವುದೋ ಫೋನ ಬಂತು ಹಂಗ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಒಳಗ ಬಂದರಿ... ಅಂದ್ರು... ನೋಡ್ರಿ ಶಂಕ್ರಪ್ಪನವರ ಒಳಗಿನಿಂದ ಹೇಗೆ ದೋಷಾ ಐತ್ಯೋ ಹಾಗೆ ಹೊರಗು ಐತ್ರಿ ಹಿತ್ಲದಾಗಿನ ಬಾತರೂಮ್ ನೀರು ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದ ನೀರು ಕಸಾಮುಸರಿ ಒಗಿತಿರಿಲಾ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆ ಜಗಳಾ ಮತ್ತು ಅಶಾಂತಿ ಹರಡ್ತದ. ಆದರಿಂದ ಋಣಾತ್ಮಕ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆರಿ ಮೊದಲ ಅದನ್ನ ಸುದ್ಧ ಮಾಡಿ ನೋಡ್ರಿ ಆರಾಮ ಇರ್ತಿರಿ ಅಂತಾ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಕೊಟ್ಟು ತಲೆಲಿ ಹುಳಾ ಬಿಟ್ಟೆ.. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಮರುದಿನ ಹನುಮಂತ ಧನ್ಯಾರ ಸಾಹುಕಾರ ಮನಿಮುಂದ ಹಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಾಗ ರಸ್ತಾ ಮಾಡಸಾತನರಿ. ನಿನ್ನೆ ಅಷ್ಟ ಕೂಗಾಡಿದ್ದಾ ಇವತ್ತ ಬೆಳಿಗ್ಗೆನೆ ಜೆಸಿಬಿಯಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸಿ ರಸ್ತಾಕ ಮಣ್ಣ ಒಗಸಾತನರಿ ಅಂದ. ಅಂತೂ ನನ್ನ ವಾಸ್ತು ದೋಷ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಸ್ತು. ಹೀಗಾದ್ರು ಬುದ್ಧಿ ಬಂತಲ್ಲ ಖುಷಿ ಪಟ್ಟೆ.

ನಿಜ ಇದು ಕೇವಲ ಕಥೆಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದ್ದಾಗಲೆ ನಮಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಊರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಗಲೀಜು ಇದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾಸ್ತು ದೋಷ ನಿಮಗೂ ತಟ್ಟೀತು.

●

ನವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತಿನ ಸಂಭ್ರಮ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ನಾಡಹಬ್ಬ ದಸರಾ ಕರುನಾಡಿನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ. ನಾಡಹಬ್ಬ ದಸರಾದಷ್ಟೇ ಅದ್ದೂರಿಯಾಗಿ ಕರಾವಳಿಯ ಬಹುತೇಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತು ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಬಿಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಭತ್ತದ ತೆನೆಗಳು ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಹೊಸ್ತಿನ ದಿನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ಒಗ್ಗೂಡುತ್ತಾರೆ.

ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಯ ಆ ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದುವೇ ಮೌಲ್ಯಯತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಬ್ಬ ಹೊಸ್ತು. ತುಳು ಮಾತನಾಡುವ ಮಂದಿ ಕೊರಲ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕುಂದಾಪುರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕರಾವಳಿಯ ಜನರು ಪಿತೃಪಕ್ಷ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಹೊಸ್ತಿನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಶೇಡಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನವರಾತ್ರಿಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ದಿನ ಹೊಸ್ತಿನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಸ್ತಿನ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕದಿರನ್ನು ತಂದು, ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಮುಳ್ಳು ಸೌತೆ, ತೆಂಗಿನ ಸಾಂತೆ, ಮಾವು ಮತ್ತು ಹಲಸಿನ ಎಲೆ, ಹಲ್ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ತಲೆಗೆ ಮುಂಡಾಸು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜಾಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಕದಿರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಕದಿರನ್ನು ತರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕದಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯ ಕದಿರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಬಹುತೇಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗದ್ದೆಗಳಿರದ ಮನೆಯವರು ಊರಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕದಿರನ್ನು ತಂದು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕದಿರನ್ನು ತಂದು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಒಳಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತದನಂತರ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲು, ವಾಹನ, ಮೋಟಾರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಮನೆಯ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಕದಿರು ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಹೊಸ್ತಿನ ದಿನದ ಆರಂಭದ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ನಂತರ ಆರಂಭವಾಗುವುದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವಿಶೇಷ ಭೋಜನದ ತಯಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅಂದಿನ ದಿನ ಒಂಬತ್ತು ವಿಧದ ಪಲ್ಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಸುವಿನ ದಂಟು ಹೊಸ್ತಿನ ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಖಾದ್ಯ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖಾದ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ, ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಕಾರಿಯ ಪಲ್ಯ, ಹಪ್ಪಳ, ಕೊಸುಂಬರಿ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಪಾಯಸ, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಇವು ಅಂದಿನ ಊಟದ ಮೆನು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಊರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೂರದೂರಿನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಸ್ತಿನ ದಿನ ಮನೆಯ ಸೊಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ. ಆಕೆ ಮಾವ, ಗಂಡ, ಹಿರಿಯರ ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರ ಬಳಿ ಹೊಸ್ತು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ಜೋಡಿಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಉಡುಗೊರೆಗಳ ಹೊರೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಹಾಲಿಗೆ ಭತ್ತ ಸುಲಿದು ಹಾಕಿದ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಊಟದ ಮಧ್ಯೆ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಹೊಸ್ತಿನ ಊಟ ಪೂರ್ಣ. ಊಟ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನುವುದು, ಮನೆಯ ಗದ್ದೆಗಳತ್ತ ಕಣ್ಣಾಯಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಒಂದೇ ದಿನ ಏಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡಾ ಇದೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಹೊಸ್ತು, ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ, ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕರಾವಳಿಯ ಜನ ದಸರಾ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ.

●

ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ 'ಅಜ್ಜಿ' ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆ

✍ **ನವ್ಯಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ. (ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ)

ಅಜ್ಜಿ ಎಂದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕುಂದಾಪುರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆಯಿದೆ. ಈ ಆಚರಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಕುಂದಾಪುರದ ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಸ್ವಾಣಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ. ಅಜ್ಜಿ ದಿನದ ಆಚರಣೆ, ಖಾದ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷ. ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ 12 ತಿಂಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಣಿ ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು. ಈ ತಿಂಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ. ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಮಾಡುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಣಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ದಿನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಅದರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾಡುವ ದಿನ ಅಜ್ಜಿ ದಿನ ಎಂದರ್ಥ. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆಗೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಣಿ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳು ಬಾಕಿಯಿರುವಾಗ ಮೊಳಕೆ ಬರಿಸಿದ ಗಿಡ, ಸ್ವಾಣಿ ಹೂವು, ಅರಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ತೇಯ್ದ ಗಂಧ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆಯ ವಿಶೇಷ. ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಶೇಡಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಷ್ಟ. ಮೊಳಕೆ ಬರಿಸಿದ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಳ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆಗೆ ಕೊಳ್ ಹೂವು, ಸ್ವಾಣಿ ಹೂವು, ಮಾವಿನ ಎಲೆ, ಅರಶಿನ ಹಚ್ಚಿ ಹೊಸ್ತಿಲನ್ನು ನಮಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಪೂಜೆ ಪ್ರತಿ ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಯಾರು ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅಜ್ಜಿ ಎಂದರ್ಥ. ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಜ್ಜಿ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕುತೂಹಲದ ವಿಷಯ. ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹಣತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ದೀಪ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅಜ್ಜಿ ದಿನ ಕೋಳಿ ಸಾರು, ಉದ್ದಿನ ದೋಸೆ ಖಾಯಂ. ಕೆಲವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಸುವಿನ ಪಲ್ಯ, ಬಸಳೆ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಉಂಡ್ಲು ಕಾಯಿ. ಕುಚಲಕ್ಕಿ, ಬೆಲ್ಲಿಗೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಅಜ್ಜಿ ದಿನ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ ದಿನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಅಜ್ಜಿ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಅಜ್ಜಿ ದಿನ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ. ಆದರೆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು ಆ ದಿನದ ವಿಶೇಷ. ಅಜ್ಜಿ ದಿನ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ್ತಿಲ ಮೇಲಿಟ್ಟು ದೀಪದಾರತಿಯನ್ನು ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೀಪವನ್ನು ಹೊಸ್ತಿಲ ಮೇಲೆಯಿಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ. ಒಮ್ಮೆಯೂ ಅಜ್ಜಿಯಾಗದ ನಾನು, ರಾತ್ರಿ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಯುವುದು ಇಂದಿಗೂ ರೂಢಿ. ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಆಗುವುದರ ಒಳಗೆ ಒಂದೆರಡು ದೋಸೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರುತಿತ್ತು.

ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಬಹುತೇಕ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು ಭಿನ್ನವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಜ್ಜಿ ದಿನದ ಕಾಯುವಿಕೆ, ಅಜ್ಜಿ ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲ ಪ್ರತಿ ಅಜ್ಜಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಕೆ.

●

ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಇಹವು, ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಪರವು, ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಲೆ ಸಕಲವೂ
ತನಗಿದ್ದು ಹಾನಿ ಕಾಣಯ್ಯ – **ಸರ್ವಜ್ಞ**

ಹೆಣ್ಣು

✍ **ಕೆ. ಈ. ದಿಶಾ ಭಟ್**, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

'ಹೆಣ್ಣು' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾಗಿ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯಾಗಿ, ಸತಿಯಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ – ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಾತೃ ದೇವೋಭವ ', ತಾಯಿಯೇ ದೇವರು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ತಲೆಬಾಗುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರತಿ ನೋವನ್ನು ತಾನೇ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಹಿಂದೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವಿತ್ತು. ಆಗ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಂತೆ ನಾನು ಇರಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ತೋರಲು ಮುಂದಾದಳು. ಹೆಣ್ಣು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಪರ್ಯಾಸದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

'ಹೆಣ್ಣು ಸಮಾಜದ ಕಣ್ಣು ' ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಶಾಪ ತಟ್ಟದೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ತಾಯಿಗೆ ಯಾರೂ ಮೋಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾವನೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನದ ಮಾತು.

●

ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ

ನಾನು ಸುಟ್ಟ ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು
ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವ ಚಂದ್ರ...
ನಾನು ಕಾಯುವ ಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು
ಮಳೆ ತುಂಬಿದ ಮೋಡ...
ನಾನು ತಲುಪುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಹೃದಯವನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ...
ಆ ಹೃದಯದ ದಾರಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ನಾನು ಹಸಿರಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಮನಸು ತುಂಬಿದ ಉಸಿರು
ನಾನು ಕವಿತೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಆ ಕವಿತೆಯ ಬರಹ...
ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ
ಆ ಹೃದಯದ ಕನಸು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ನಾನು ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಆ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಗಾತಿ...
ನಾನು ಗಾನವಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಆ ಗಾನದ ಸ್ವರನುಡಿ...
ನೋವಿನಲ್ಲೂ ನಗುವಿನಂತೆಯೇ ಇರುವಂತಹ
ಆ ಹೃದಯದ ಸ್ವರನುಡಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ?

✍ **ಅನನ್ಯಾ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್**, ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಬೇಕೆ?

✍ **ಷಣ್ಮುಖ ಅತ್ರಿ ಎಲ್. ಪಟ್ಲ,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ., ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಅದ್ಭುತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ಜೀವಿ ಮಾನವ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುವ ಈತನ ಮನೋಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವೇ ಸರಿ. ತಾನು ಬಯಸಿದ್ದು, ಬೇಡಿದ್ದು ಪಡೆಯುವ ಹಠ ತೊಟ್ಟಿದ್ದು, ನನ್ನದಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ಛಲ ಸರಿಗಟ್ಟಲು ಬೇರಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳು ಬಾಲ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗೃಹಸ್ಥ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ. ಈ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತನೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು.

ಇಂದಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಎಂಬುವುದು ಒಂದು ಶಾಪ ! ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು, ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತು, ಬೆಳೆಸಿ ಪೋಷಿಸಿ ಲಾಲಿಸಿದ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಇಂದು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಟು ಸತ್ಯ. ತನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಡದ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಒಳಗಿದ್ದು ಹೊರಗಿನವನಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನೆ-ಮನದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಬಾಳುವ ದುಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಿಗೂ ಬರಬಾರದು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಬದುಕೊಂದು ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮಂದಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ.

ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಧನ-ಕನಕಾದಿಗಳು, ನೆರೆಕರೆಯವರು, ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು, ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರು, ಪತಿ, ಪತ್ನಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಓಲೈಸುವವರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರು ತಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮುಪ್ಪಿನೆಡೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನಗಳು ಇಂದು ಒಡೆದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕತೆ ಕುಟುಂಬ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮೈಕ್ರೋ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಬರುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ, ನಾವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಆಂಟಿ, ಅಂಕಲ್ ಎಂದು ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು, ಕೆಲಸದವರನ್ನು ಏಕಪದದಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ವಿಷಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಅಳಿವು ಉಳಿವಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

ಪ್ರಪಂಚದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರು ನಾವು. ಆದರೆ ಕಾಲದ ಕೈವಶವಾದ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ಬರಲೇಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಹಿಂದು ಮುಂದು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಏಟನ್ನು ನೀಡಿದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಳು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸುಖದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿವೆ. ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯುವ ಜನಾಂಗದವರು ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳಾದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಟೆ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್‌ಸ್ತರದ ಜೀವನಮಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ತೆರೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅಡಿಪಾಯವಾದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಭಾವನೆ, ನೋವು-ನಲಿವು, ಅನಿಸಿಕೆ, ಬೇಡಿಕೆ, ಬಳಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಸಮಯವೆಲ್ಲಿದೆ? ಈ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವಯೋವೃದ್ಧರನ್ನು ಹಳೆ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ತಳ್ಳಿದೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಜನರೇಶನ್ ಗ್ಯಾಪ್, ಅಂತಸ್ತು, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಜೀವನಶೈಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯ ತನಕ ಎಜುಕೇಶನ್, ಟಿವಿ, ಮೊಬೈಲ್, ಫೇಸ್ಬುಕ್ ಮೆಸೇಜ್, ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಇವುಗಳ ದಾಸರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಳವೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ, ಸ್ನಾನ, ಶೌಚಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನುದ್ಧರಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ಚೇತನಗಳ ಜೊತೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸದಾ ಟೆನ್ಶನ್, ಕಿರಿಯರಾದ ನಾವು ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆ ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ? ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಯಾರ ಮೇಲಾದೀತು? ತನ್ನ ಮನದ ಚಿಂತೆ, ನೋವು, ಖುಷಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಯಸ್ಸಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಅಪ್ರಯೋಜಕರು ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ದೂರವಿಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತಾವು ವಯೋವೃದ್ಧರಾಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ನಡೆದು ಬಂದ ರೀತಿ ತಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವಗಳ ಕಹಿಸತ್ಯ ಅರಿವಾಗಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಲಾರದು. ಹಿರಿಯರ ಸೇವೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಕ್ಕದು. ಅವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾರಿದೀಪ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆಯ ಪ್ರತಿವರ್ತನೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ನಾವು ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದೆಂಬ ಭಯದಿಂದಾದರೂ ನಾವು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸೋಣ.

ಹಿರಿಯ ಜೀವಗಳ ಬದುಕಿನ ಹಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. 70ರಿಂದ 80ರ ವಯೋಮಾನ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಪೂರ್ಣ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು. ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಇವರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಗಳ ತನಕ ಅವಲಂಬಿತರು. ಇವರ ವರ್ತನೆಗಳು ವಯೋಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇರದೆ ಬಾಲಿಶವಾಗಿರಬಹುದು. 80ರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಇವರು ಇಂತಹ ತೀವ್ರ ಮಾನಸಿಕ ಆಘಾತ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ದುಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇವರ ಜೊತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ನಾವು ವ್ಯವಹರಿಸಿ ನಗುಮುಖದಿಂದ ಅವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು.

ಕನಿಷ್ಠ ನಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸತ್ತಮೇಲೆ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಭೇಷ್ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬದುಕಿರುವಾಗ ಅವರೊಡನೆ ನಗುನಗುತಾ ಬಾಳೋಣ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯೋಣ.

ತಾವು ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿಗೆ ಕಳಿಸುವಾಗ ಮಗು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಯಾವಾಗ ಬಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿರಿ ಎಂಬ ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧ ಮಾತಿಗೆ ಸಂಜೆ ಎನ್ನುವ ಹೆತ್ತವರು, ಕರುಳ ಕುಡಿಗಳ ಒತ್ತಡದಿಂದ ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೆತ್ತವರು ಕೇಳುವ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡದೆ ಮೌನವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಛೀಮಾರಿ ಹಾಕಲು ಪದಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವೀಯತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಎಂಬ ಕಹಿಸತ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗ ನಮಗೆ ''ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಬೇಕೇ''? ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಪನ್ನಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ... ●

ಮೈಮೇಲೆ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ,
ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಸ್ತಕವಿರಲಿ – **ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ**

* * *

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬರೀ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ; ಅದು ವಿವೇಚನೆ,
ಜೀವನದ ಪರಿಜ್ಞಾನ – **ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್**

ಸೋಲಿನಿಂದಲೇ ಗೆಲುವು

✍ **ಸದಾಶಿವ ಬಿ. ಎನ್.,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸೋಲಿನ ರುಚಿ ನೋಡದೆ ಗೆದ್ದ ಶೂರ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಸೋಲದೆ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೆದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೋತಾಗ ಅಳುವ ಬದಲು ಖುಷಿಪಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೋಲೇ ಗೆಲುವಿನ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ನೀವು ಸೋತಾಗ ನಿಮ್ಮ ಗೆಲುವಿನ ಪಯಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೀಗ ಯಾವುದರಲ್ಲಾದರೂ ಸೋತಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಗೆಲುವು ನಿಮಗೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಆದರೆ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಮಾನ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಅವಮಾನವಾದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಠ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಗೆದ್ದು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಹಂಬಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮ–ಪ್ರಣಯ ಎಂದು ಹಾಳಾಗದೇ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸದಾ ನಿನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸಾಧನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಏರಿ ಕೊನೆಗೆ ತುತ್ತತುದಿಯನ್ನು ತಲುಪು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ನಿನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕಾಣುವ ಕನಸು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಾಯವಾಗುವ ಬದಲು ಬೆಂಬಿಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯತ್ತ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಸಾಧನೆಯ ಹಸಿವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದರ ರುಚಿ ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಊಟಾನೇ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಗೆಲುವು ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ.

●

ಭೂಮಿ

ನಾನು ಭೂಮಿ
ಕೆಲವರಿಗೆ ನಾನು ಹೆತ್ತ ಮಾತೆ
ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಯಶೋಗಾಥೆ
ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಬರೀ ಬರಡು ಭೂಮಿ.

ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
ಈಗ ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳದೇ ಮೂಲ
ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಕಾಡುಗಳೇ ಇಲ್ಲಾ
ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಲ್ಲಾ.

ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ
ಆದರೆ ಈಗ ಮರಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ
ಸೇವಿಸಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ
ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಕಾಯಿಲೆಯ ದಾಳಿ.

ನನಗೆ ಇದೆ ಹಲವಾರು ಹೆಸರು
ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹಸಿರು
ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರ ಉಸಿರು
ಹಸಿರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮನುಷ್ಯರ ಉಸಿರು.

ನನಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡಿ
ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಡಿ
ನಾನೇ ಪ್ರಕೃತಿ
ನಾನೇನಾದರೂ ಮುನಿದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಅವನತಿ.

– ಸಾಕ್ಷ್ಯ
ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್

✍ **ಅನಿತಾ,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಅಂದ್ರೆ ಏನು? ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ? ರಕ್ತದ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ A, B, AB, O (ಎ, ಬಿ, ಎಬಿ, ಒ) ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಪ್ರಪಂಚ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನರಿಗೆ ಈ 4 ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುಂಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಸಿಟಿವ್, ನೆಗೆಟಿವ್ (+, −) ರಕ್ತದ ಗುಂಪುಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರವೇ ವೈದ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ರಕ್ತದ ಗುಂಪಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಕ್ತ ಕೊಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ!!! ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನ ರಕ್ತವಿದೆ. ಅದೇ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ಅಥವಾ "HH" ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ 50% ರಕ್ತವನ್ನು ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಉಳಿದ 1% ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣಗಳು ಮತ್ತು 49% ಪ್ಲಾಸ್ಮ ಇರುತ್ತದೆ. "O" ಗ್ರೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಟಿಜನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಸ್ಮದಲ್ಲಿ AB ಆಂಟಿಜನ್ (ಪ್ರತಿಜನಕ) ಎರಡೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ "O" ಗ್ರೂಪ್ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಅಂದುಕೊಂಡು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಅದು ತಿಳಿಯದಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ಇರುವವರನ್ನು "O" ಗ್ರೂಪ್‌ನವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ರಕ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪಿನ ಜನರು ಸಾವಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಅಂದ್ರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ "H" ಆಂಟಿಜನ್ ಇರುವಿಕೆ ಇದು ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಸಿಟಿವ್, ನೆಗೆಟಿವ್ (+, −) ಎಂದು ಇನ್ನೂ 2 ತರಹವಿದ್ದು, ಪಾಸಿಟಿವ್ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ನೆಗೆಟಿವ್ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅದೆಷ್ಟೊ ಕೋಟಿ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ನೆಗೆಟಿವ್ ಇರುವವರು ಒಬ್ಬರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಗ್ರೂಪಿನವರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇರಬಹುದು.

ಈ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್‌ಗೆ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಗೊತ್ತೇ? 1952ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನ ರೈಲ್ವೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗೆ ಒಂದು ಕತ್ತಿ ಹೊಡೆತದಿಂದಾಗಿ ತೀವ್ರ ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರಕ್ತದ ಗುಂಪು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆದರೆ ವೈದ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಅವರ ರಕ್ತದ ಗುಂಪು ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ "H" ಆಂಟಿಜನ್ ಗುರುತಿಸಿ ಅದು ಹೊಸ ರಕ್ತದ ಗುಂಪು ಎಂದು '' ಡಾ। ವೈ. ಎಂ. ಭೇಂಡೆ" ಅವರ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ಬ್ಲೆಡ್ ಗ್ರೂಪ್ ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾದ ಕಾರಣ ಬಾಂಬೆ ಬ್ಲೆಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

●

ನಡತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಹೃದಯದ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳು – **ಬುದ್ಧ**

ಅಪ್ಪನ ಕಿಚ್ಚು ಎದೆಯ ಜೀವನ

✍ **ಏಂಜೆಲ್**, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

''ಅಪ್ಪನನ್ನು'' ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಸಮವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನ ಎದುರುಗಡೆ ಎಲ್ಲ ಬಂಗಾರವೂ ಶೂನ್ಯ. ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವ-ಜೀವನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಮುಡಿಪಾಗಿ ಇಡುವ ಅಪ್ಪ, ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು. ಕಣ್ಮಣಿಯಾಗಿಕಾಯ್ದು, ತಂದೆಗೆ- ತಂದೆಯಾಗಿ, ತಾಯಿಗೆ- ತಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಎರಡೂ ಪಾತ್ರ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಶಕ್ತಿ, ಅರ್ಹತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಂದೆಗೆ ಇದೆ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಖುಷಿ ಪಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಸಾವಿರಾರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಅಪ್ಪ, ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವ ದಿನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅಪ್ಪ, ಎದೆಗೆ ಒರಗಿಸಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಆಟ ಆಡಿಸುವ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಿನ ಅಪ್ಪ. ಈ ಪ್ರೀತಿ ಊಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಒಳ್ಳೆ ಗುಣ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಶದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಫಳ ಫಳ ಹೊಳೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಪಾರ ಆಸೆ ಅಪ್ಪನದ್ದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ದೇಹದ ಹಂಗನ್ನು ತೊರೆದು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರೆಂದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪ ಮಾತ್ರ.

ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಬಡತನ ಬಂದು ಎರಗಿದರೂ, ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುವ ದರಿದ್ರ ಎರಗಿದರೂ, ಬಂಧು-ಬಳಗ-ಸಮಾಜ ತೊರೆದರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ಅವರಿಗೆಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ತನ್ನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಗಂಜಿ ನೀರಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬದುಕುವ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪ್ಪ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರ ಕಾಲಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮಿಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧ್ಯೇಯ ಹಾಗೂ ಕಿಚ್ಚಿನ ಹೃದಯ ಇರುವ ತಂದೆ. ತನ್ನ ದೇಹದ ಅರ್ಧ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಸವೆಯಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಬೆವರಿನ ಒಂದೊಂದು ಹನಿಯೂ ಕೂಡ ರಕ್ತದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪ್ಪ. ಯಾರು ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೂ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ತಪ್ಪದೆ ಸಾಕಿದ ಅಪ್ಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಡು ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗರ್ಜಿಸುವ ಸಿಂಹ ಆಗಿರುವುದು ಅಪ್ಪ ಮಾತ್ರ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಡ್ಗವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಣವೀರನಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಧ್ವಜ ಎತ್ತಿ ಹಾರಿಸುವ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೇ ಅಪ್ಪ.

●

ಹೊರ ಹೊರಗಾಡಿದರೇನುಂಟು, ಒಳವರಿದು ನೋಡಿದರಲ್ಲವೆ ದೇವನುಂಟು

– **ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ**

* * *

ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ – **ಗುರುನಾನಕ**

ಶಾಂಭವಿ

✍ **ಕೆ. ಎನ್. ಕಾರ್ತಿಕ್,** ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ., ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ

ಕರಾವಳಿ... ನದಿ, ಸಾಗರ, ಸಮುದ್ರಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅದ್ಭುತ... ಕಡಲಿನ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ಪ್ರಶಾಂತತೆ ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂಪೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಳಿ ಸಂಜೆಯ ನದಿ ತೀರದ ಸುಂದರ ನೋಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದು ನದಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರಾವಳಿ ಜನ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟಪಡುವ ನದಿಯೇ ಶಾಂಭವಿ.

ಶಾಂಭವಿ ನದಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುದುರೆಮುಖ ಈ ನದಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ. ಶಾಂಭವಿ ನದಿಯು ಸಿಹಿ, ಉಪ್ಪು ನೀರುಗಳ ಮಿಶ್ರಣ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ನದಿ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ತುಸು ಹೆಚ್ಚು. ಹಲವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನದಿಗೆ ಮೀನುಗಳು ಮರಿ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾವಜ್, ಮುಡಾವ್, ಪಾರೆ, ಕಾಣೆ, ಏರಿ, ತೊರಕೆ, ಸಿಗಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೀನು ಸಂಕುಲ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೀನುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಮರ್ವಾಯಿ, ಅಜಿರ್, ಕಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ಚಿಪ್ಪು ರೂಪದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ ಶಾಂಭವಿ ತೀರದ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಶಾಂಭವಿ ನದಿ ಅನ್ನದಾತ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ದಿನದಲ್ಲಿ 3–4 ಬಾರಿ ಇಲ್ಲಿನ ನೀರು ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಿ ನದಿ ಮತ್ತೆ ನಂದಿನಿ ನದಿ ಸಂಗಮವಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮರುವಾಯಿ ಹೆಕ್ಕಲೆಂದೇ ಒಂದಷ್ಟು ಜನ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನದಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವ 7 ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಬಹು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನದಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಕಮ್ಮಿ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಿಗಡಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಬೋಟಿಂಗ್, ಸರ್ಫಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಮೂಲ್ಕಿಯ ಕೊಳಚಿ ಕಂಬಳ ಬಳಿ 'ಮಂತ್ರ ಸರ್ಫ್ ಕ್ಲಬ್' ಮತ್ತು 'ಕಯಕ ಬಾಯ್' ಎಂಬ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಂಭವಿ ನದಿಗೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ನದಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಬಪ್ಪನಾಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನದಿಗೆ ನಂಟಿದೆ. ಬಪ್ಪ ಬ್ಯಾರಿಗೆ ದೇವಿ ಲಿಂಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಇದೇ ನದಿಯಿಂದ ಎಂಬ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬನ್ನಿ... ಮೀನು ಪ್ರಿಯರಾಗಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿ, ನದಿ ತೀರದ ನಿಜ ಸೌಂದರ್ಯ ಸವಿಯಲು ಶಾಂಭವಿ ನದಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಿ.

●

ವರ್ತಕನು ಗಿರಾಕಿಗಳು ಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ, ಗುರುವು ಉಪದೇಶಿಸುವ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು – **ಪರಮಹಂಸರು**

* * *

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಬರೀ ನಾಲಗೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲ, ಅದು ಅಂತಃಕರಣದ ಮಹಾಪೂರ – **ಗಾಂಧೀಜಿ**

ಹನಿಗವಿತೆ

✍ **ಪ್ರಜ್ವಲ್ ತೋಳಾರ್,** ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಆಗಸದ ತಾರೆಯನೇಕೆ ಎಣಿಸಲಿ ನಾ
ಹೊಳೆಯುವ ನಕ್ಷತ್ರವೆ ನನ್ನ ಬಳಿಯಿರುವಾಗ,
ಚಂದಿರನೊಡನೆ ನನಗೇನಿದೆ ಕೆಲಸ
ಬೆಳದಿಂಗಳ ಸ್ಥಾವರವೆ ನನ್ನ ಎದುರಿರುವಾಗ,
ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನ ಸುಂದರತೆ ಯಾಕೋ ಮಾಸಿದೆ
ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಾದ ನೀ ಇರುವಾಗ,
ಹಿಮಾಲಯದ ಸೆಳೆತವೇಕೋ ಕಳೆಗುಂದಿದೆ
ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿನ ಮಾದಕತೆಯ ನೋಡಿದಾಗ.
ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯಗಳೇಕೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ
ನಿನ್ನ ಮೊಗದ ಅಂದವ ನೋಡುವಾಗ
ನಾ ತಿಳಿದ ಪದಗಳೇಕೋ ಸಾಲದೆ ಹೋಗುತಿದೆ
ನಿನ್ನ ಅಂದದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಹೊರಟಾಗ।

* * *

ಬದುಕಿನ ಈ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಕಾಲವೆಂಬ ಮಾಯಾವಿಯು
ತರಹ ತರಹದ ಭ್ರಮೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ
ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವ ಹೆಣೆದಿದ್ದಾನೆ
ಭಾವನೆಯೆಂಬ ಅಸ್ತ್ರ ಬಳಸಿ
ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದುಕುಂತಿಹರು
ಭಾವನೆಗಳ ಮಾರುವ ಸಂಚುಕೋರರು
ನಮ್ಮವರೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿ
ನನ್ನತನದ ಸತ್ವವ ಕರಗಿಸಿ
ನಡುನೀರಲ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವರು
ಆಸೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಬದಿಗಿಟ್ಟು
ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿಯ ಗಾಳ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು
ಭಾವನೆಗಳ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಕಳಚಿಟ್ಟು
ನಾ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕು
ಕಾಲದ ಜೇಡರಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕದೆ.

* * *

ಸಂತಸವೆಂಬ ಎರಡು ಗುಡ್ಡದ ನಡುವೆ
ಸಂಕಷ್ಟಗಳೆಂಬ ಪ್ರಪಾತವಿದೆ.
ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿಯದೆ
ಅನುಭವವೆಂದು ಪಯಣ ಸಾಗಬೇಕು.
ತಿರುವುಮುರುವುಗಳಿವೆ
ಗೆಲುವಿನ ಗಮ್ಯದ ಈ ಹಾದಿಯಲಿ.
ಘಾಟಿಯೆಂದು ಕೊರಗುವ ಹೊರತು,
ಸವಾಲು ಎಂದು ಬದುಕ ಸವಿಯಬೇಕು.
ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ವಾಹನದ
ಚಾಲಕನು ಎಂದಿಗೂ ನಾನೆ.
ನನ್ನಾಸೆಯ ಗಮ್ಯದೆಡೆಗೆ
ಬದುಕಿನ ಬಂಡಿಯ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

* * *

ನಾ ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಮೆಚ್ಚುವವರಿಲ್ಲ
ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವವರಿಲ್ಲ
ಆದರೂ ಲೇಖನಿ ಹಿಡಿದು ನಾ ಬರೆಯುವೆ
ನನ್ನ ಮನವ ನಾ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆ
ನನ್ನ ಬರಹ ಬರಿ ಕವಿತೆಯಲ್ಲ
ಮನ ಹೇಳುತಿರುವ ಮಾತು
ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪದವಲ್ಲ
ಹೃದಯ ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಡು
ಸಮಾಜವೆಂಬ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತೆಂಬ ಶವ
ಆದಕ್ಕಿರುವುದು ಊಸರವಳ್ಳಿಯ ಭಾವ
ಆಗೊಂದು ಈಗೊಂದು ಮುಂದೊಂದು ಹಿಂದೊಂದು
ಮನದ ಮಾತು ಆಡಲಾಗದು ಎಂದು
ಮನದ ಮಾತು ಹೊರಬಂದಿತು
ಈ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯಾಗಿ
ಸಮಾಜದ ಬೇಲಿಯ ತುಂಡರಿಸಿತು
ನನ್ನ ಮನದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಾಗಿ

* * *

ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ಮನದಲ್ಲಿ
ಬರೀ ದ್ವಂದ್ವಗಳೇ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ
ಹೇಗೆ ಸಾಗಲಿ ನಾ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಎರಡು ದಾರಿಗಳಿವೆ ನನ್ನ ಮುಂದೆ
ಜಗತ್ತನೆ ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲ
ಹಣ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ

ನಿಂತಲ್ಲೆ ಜಗ ತೋರಿಸುವ
ಪ್ರೀತಿ ಮಗದೊಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಎತ್ತ ಸಾಗಲಿ ನಾನು
ತಿಳಿಯದೆ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ
ಹಣದ ಹಿಂದೆ ಓಡಿದವರು
ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅಲೆಯುತಿರುವರು
ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ನಡೆದವರು
ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು
ಬದುಕಿನ ಈ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ
ಗೆದ್ದವರು ಕೆಲವರು
ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಒಂದನ್ನು
ಹಣ ಮಾಡಲೇ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಲೆ
ಹಣ ಗಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಗೌರವ
ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ ನೆಮ್ಮದಿ
ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಈ ಮಾಯಾಜಾಲ
ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಈ ಕಾಲ

* * *

ನಾನು ನಾನೇ ಆಗಿರುವಾಗ
ನನ್ನ ನಾನು ಹೇಗೆ ಅರಿಯಲಿ?
ನಾ ನೋಡುವ ಜಗವೊಂದು
ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಾಗ
ನಾನ್ಯಾರೆಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಲಿ?
ನನ್ನೊಳಗಿನ ನಾನೊಬ್ಬ
ತಲೆಮರೆಸಿ ಅವಿತಿರುವನು!
ನನ್ನೊಳಗಿನ ಬೇರೊಬ್ಬ
ಮುಖವಾಡದೊಡನೆ ನಿಂತಿಹನು!
ನನ್ನೊಳಗಿನ ನನ್ನನ್ನು
ಕಾಣಬಲ್ಲೆನ ನಾನೂ?
ನಾನರಿಯದ ನಾನೊಬ್ಬ
ನನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಒಳಗಿರುವರು!
ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಬಂದೊಡನೆ
ನಾನಾರೆಂದು ಹೇಳುವರು!
ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗದ ಪರದೆಯು ಕಿತ್ತೊಡನೆ
ನನ್ನ ನಾನು ಕಾಣುವೆನು.

BOX JELLY FISH

✍ **Rachana Shetty,** II B.A.

It's a myth that black cobra is the most toxic animal on earth. But the fact is box jelly fish is the most toxic animal on earth. Box jelly fish are cnidarians invertebrates distinguished by their cube shaped medusae. There are at least 51 species of box jelly fish known as of 2018. They are grouped into two orders and eight familites. A few new species have since been described and it is likely that additional undescribed species remain. Their scientific name is ueboza.

They are pale blue and transparent in colour and get their name from the cube like shape of their bell. It is separated into section including the stomach and the gastric pockets. The gonads are also inside the bell. They are eight with four on each half of the divided bell cavity. Box jellies have a more developed nervous system than other types of jelly fish. They are invertebrates meaning they have no backbone and they absorb oxygen from water through membranes. A fully grown box jelly fish can measure up to 20 cm along each box side 30 cm to 12 cm in diameter and the tentacles can grow up to 3 m in length. Its weight can reach 2 kg. Its diet consists primarily of small fish, crustauns, marine larvae and planktons. It even preys on other jelly fish not of its own species. In adult or the medusa stage they release eggs and sperms inside the bell of the female and the eggs develop there. The eggs develop into larvae called planulae which swim for few days until they attach to rocks or coral. They can lay as many as 45,000 eggs in a single night. Box jelly fish do not have long lives. They may spend less than a year in the medusa form and only a few months as a polyp. This entire cycle can take place over the course of two years or less. Mostly they are found in warm coastal waters around the world. The lethal varieties are found primarily in the Indo-pacific region and northern Australia. This includes the Australian box jelly fish which is considered the most venomous marine animal.

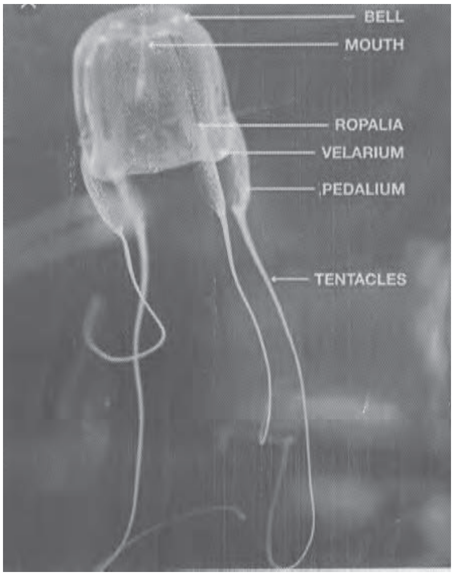

For the first time it was found by North Queensland toxicologist and radiologist Doctor Hugo Flecker on "January 20, 1955." When a 5 year old boy died after being stung in shallow water at Cardwell, North Queensland. Flecker found 3 types of jelly fish. Their venom

is considered to be among the most deadly in the world. Containing toxins that attack the heart, nervous system and skin cells. It is so overpoweringly painful, human victims have been known to go into shock and drown or die of heart failure before even reaching shore. Researchers at the University of Hawaii's Department of Tropical Medicine found the venom causes cells to become porous enough to allow potassium leakage, causing hyperkalemia. Which can lead to cardiovascular collapse and death as quickly as within 2 to 5 minutes. Some 20 to 40 people die from stings by box jelly fish annually in Philippines alone according to the U.S. National Sciences foundation. A ten-year-old girl has become the first person ever to have survived an attack from a lethal box jelly fish. They don't purposely attack humans. Most stings occur when people accidently touch a box jelly fish. Box jelly fish sting treatment or first aid measures are carefully remove the casualty from the water, avoid rubbing the sting area, immediately douse the sting area with vinegar for at least 30 seconds. If vinegar is not available carefully remove tentacles off skin and rinse well with sea water.

Measures to avoid box jelly fish are by wearing protective clothing to create a barrier between your skin and box jelly fish, use a special lotion that protect skin.

●

JOURNEY OF LIFE

✍ **Rakshitha Amin,** III B.C.A.

Life is a journey filled with opportunities, hardships, heartaches and it will test our courage. You never really know how the journey of your life is going to be. You meet so many people ………. you meet them everyday, occasionally, rarely and you also come across few whom you don't want to meet ever again….

It's quite complicated!

But you meet very few people whose presence comforts you in a very different way. We love people in a different way and they get different places in our life. They stay there only if they understand what their places in our life is. Not everyone can understand that and people tend to go away from you, that hurts the most. It feels like insecurity. Every thing will pop up in mind but none of this matters if you equally love all the people whom you consider as important to you. It is equally important for those people to understand what they are to you and what you are to them.

●

DOCUMENTING UNSUNG HEROES AND LESSER KNOWN EVENTS OF FREEDOM MOVEMENT

✍ **Shivakumar Eberi & Team,** III B.A.

We Indians are proudly celebrating the 75 years of country's Independence this year. It has been a great moment for us to celebrate our Freedom. The celebrations and commemorations began on March 12th 2021 when our honourable Prime Minister Sri Narendra Modiji declared the celebrations of Azadi ka Amrit Mahotsav open at the Sabarmati Ashram of Mahatma Gandhi. It was the day when Mahatma Gandhi had started the historic Salt March in 1930 that was followed by Salt Satyagraha. In that event the Prime Minister had given a call to document numerous unsung heroes who have sacrificed for our Freedom. Following that call by the PM our College began to collect information about numerous unsung heroes of the freedom struggle. The Gandhian Study Centre of our College took the lead and involved the students studying Certificate Course in Gandhian Studies, students of Journalism and students of History for this purpose. I was also a student who participated in gathering information about the Freedom Struggle.

Our team looked into various sources and materials related to freedom movement and tried to prepare a list of people and events that were not known to the public. That was discussed at the Gandhian Study Centre to get a clear picture about years and historic facts. Our College had a theme named as "Amrutavagali Swatantrya" and an orientation was given both online and offline to the participants. As per our first list we could get some information about a few freedom fighters like Hiriyadka Ramaraya Mallya, S. U. Paniyadi, Santyar Ananthapadmanabha Bhat, Tonse Mukunda Pai, Kubera Panduranga Rao, R. S. Shenai, M. Vittal Kamath, A. V. Baliga, Satyamitra Bangera, Kochikar Pandurang Pai, Nayampalli Anand Rao, Udupi Govind Rao, Kadabettu Srinivas Pai, Tonse Upendra Pai, Malpe Vaman Bhat, K. Janardana Shenai, Nagesh Shenai, Vasudeva Shenai, Devendra Shenai, Pangala Upendra Nayak, Pangala Manjunath Nayak, Pangala Manorama Bai, Pangala Nagappa Nayak, P. G. Acharya, Tonse Vasudeva Shenai, Ambabai Pai, Balkattabeedu Krishnayya Hegde, Tonse Raghunath Pai, Nanalal Govindji, Katapadi Srinivas Kamath, Vasudeva Prabhu, B. G. Prabhu, Antayya Shetty, Bageerathi Bai, Girijabai, H. Keshava Pai, P. Gopal Nayak, N. Vasudeva Rao, Koraga Shetty, H. Devaraya Bhandary, Bantakallu K. Lakshminarayana Sharma, Kalyanapura Kogga Pai, Nagesh Shenai Badagupete, Airodi Ramdas Pai, Malpe Shankaranarayana Samaga, U. Govindrayacharya, U. Haridasa Acharya, Ramanatha Pai, M. Abdul Khadar, Yogeshwara Holla, Hiriyadka Gopal Rao, Pangala Vittala Shenoy, Kukkikatte Govinda Nayak, and U. Ramarao Badkillaya. As a pilot initiative we prepared a write up on Bantakallu Lakshminarayana Sharma and also documented a lesser known event of the Quit India Movement where Sri U. Shesha, a common man had defied the prohibitory orders to hoist the National Tricolor on the 40 feet tall Manasthambha of Anantheshwara Temple in Udupi. Likewise we were able to collect information regarding how the first Independence Day was celebrated in 1947 in Udupi. The information was also shared with the media so that the people become aware about the history of the freedom struggle.

An important event that fuelled nationalist spirit among youth to gain freedom from imperial bondage was Quit India Movement declared by Mahatma Gandhi on August 8, 1942.

Exactly after 79 years of that historic day, Gandhian Study Centre (GSC), MGM College, Udupi, initiated a programme to document the unsung heroes and events connected to Quit India and Freedom Movements in Udupi.

After Gandhiji declared the Quit India resolution on August 8, 1942, the movement had spread across India.

In Udupi too, the movement gained momentum with the participation of common people who were inspired by Gandhiji's message of fearlessness.

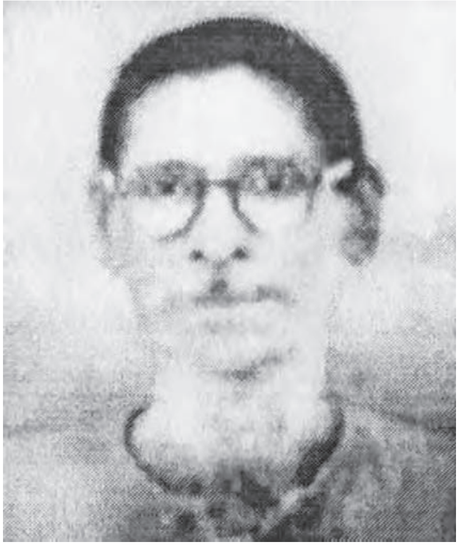

U. Shesha who defied British and hoisted tricolor upon the monolith pillar in front of Anantheshwara Temple, Udupi

The students who enrolled in Certificate Courses at Gandhian Study Centre visited the places in and around Udupi where the freedom movement was witnessed.

This continued for one year and the academic dissemination of the documented research published next year when the nation celebrated 75 years of Independence.

Mr. Vinith Rao of Gandhian Study Centre informed that one among the unsung events that took place in Udupi was in Car Street and the unsung hero was a common man – U. Shesha trained under S. U. Paniyadi (who participated in non-cooperation movement).

U. Shesha had dared to defy prohibitory orders against hoisting of tricolor in Car Street of Udupi.

Hoisting of tricolor was also an offence as declared by British administration. But, a band of youth of Udupi had decided to defy it non-violently. They had openly written to the authorities that they would hoist the Indian flag in Car Street which was a prominent place then. As a result, the authorities had imposed prohibitory orders and the police force was deployed there round the clock.

But in the darkness of midnight, U. Shesha climbed the 40 feet tall monolith pillar of Anantheshwara temple and hoisted the flag.

Police had to helplessly watch the flag fluttering for some days there.

MGM College students visited this place and documented it. Details on how Hiriyadka Ramaraya Mallya used to publish articles critical of British rule in his 'Sathyagrahi' newspaper will be studied by them, and other landmark places in Udupi where freedom struggle had gained nationalist temper will be visited by the students for documentation purposes, Vinith Rao added.

Here are the sample of our basic collections on the unsung heroes and lesser known events:

1. Unsung Freedom Fighter: Late Bantakallu Lakshminarayana Sharma (1919-2015)

Lakshminarayana Sharma of Bantakal (originally from Katapadi), Udupi, was a devout patriot from his childhood. He was inspired by the thoughts of Swami Vivekananda, Lokmanya Balgangadhar Tilak, Mahatma Gandhi. Leaders like Karnad Sadashiva Rao, S. U. Paniyadi also influenced him. As a young boy he used to participate in the morning marches (prabhat pheri) and was inspired by the spirit of Swadeshi. He had accompanied the Satyagrahis during the Salt Satyagraha in 1930 and had participated in preparation of salt at the sea shore near Katpadi.

Enroute to Udupi, Gandhiji had visited Katpadi on 25-02-1934. Gandhiji had given a message there. Lakshminarayana Sharma was fortunate enough to see Gandhiji from a very close distance and also listen to his small speech. Inspired by Gandhiji's speech, Sharma dedicated himself into the freedom movement. On 25th February 1934, he had followed Gandhiji up to Udupi and had witnessed his speech in Udupi. His mind was full of thoughts and action plan on freedom movement and constructive work. Thereafter he became completely devoted to the Freedom movement. Influenced by Gandhiji's message on Hindi, he studied Hindi and worked in Bangalore. He used spinning wheel (Charkha) from his childhood and he had continued the same to spin 840 feet of thread in Bangalore. This had earned him the membership of Congress. In 1939 he worked as a Congress Volunteer and had also worked for Khadi Prachar. Later, he worked in a Khadi Bhandar. During the freedom movement he had participated in various activities. Before Quit India Movement he was arrested and was sent to Central jail. Later he was kept in Tumkur jail for 9 months. As Quit India Movement was launched by Gandhiji on 8th August 1942 Gandhiji was arrested and kept in Agha Khan Palace Jail in Poona. This incident had made the youngsters to go to Poona to secure the release of Gandhiji. Sharma was one such person who had travelled to Poona by train without ticket after 1942 to see Gandhiji and secure his release. Along with 5 others, he had undertaken a padayathra holding the tricolor flag of Indian National Movement that was accepted as a flag of national identity and oneness. He was more vociferous while shouting 'Bharath Matha Ki Jai, Mahatma Gandhiji Ki Jai' and this had landed him in jail there. He was released from jail after a month. Later, he had also participated in Mysore Satyagraha that had urged the Mysore Rulers to integrate into Indian rule. After Independence he participated in the Bhoodan Movement of Vinobhaji who was a disciple of Gandhiji.

2. Documentation of the Event: First Independence Day Celebrations in Udupi (14th August midnight, and 15th Aug., 1947)

The first Independence Day was celebrated in Udupi in a special manner. As documented by the Gandhian Study Centre, MGM College, Udupi, based upon the archival sources and recollection of eyewitnesses, it was a round the

clock celebration in Udupi. The celebrations started on the evening of 14th August 1947 (Thursday) and continued for the next 24 hours. The event began by 7.30 p.m. on 14th August and continued upto 7.30 p.m. the next day i.e. 15th August. All the Temples, 8 Maths, Church, Mosque, houses and roads were tastefully decorated to mark the occasion. The people of Udupi held special prayers to invoke the blessings of the almighty for the free India.

The Car Street of Krishna Temple was a major place of attraction then as it was the central part of Udupi. The main function to mark the occasion of the transfer of power and the birth of freedom was organized in the Car Street. Car Street was a sacred place with patriotic fervor. It was an active place of patriotic activities during the freedom movement since 1920. It was an epicentre of action and had seen great instances of people's mobilization during Non-cooperation Movement, Swadeshi Campaign, Salt Satyagraha, Civil Disobedience Movement, Quit India Movement, and anti-war demonstrations against World War II.

On 14th August 1947 evening onwards the people of Udupi Town and nearby villages began converging near Car Street to witness the historic midnight hour. A performance of Taalamaddale 'Swarajya Vijaya' which was composed by Sri M. V. Hegde for the occasion was organized and staged by the members of Yuva Mitra Mandala in the outer premises of Shree Anantheshwara Temple in the Car Street of Udupi. The taalamaddale had the characters of Gandhi, Nehru, Sardar Patel and the prasanga had explained how the freedom was achieved.

At the stroke of the midnight hour the nagari/drums and the bells of the Krishna Math and adjoining Temples were sounded… This was followed by the loud bangs of kadonis (fireworks that explode with very loud sound). The Paryaya Swamiji of Krishna Math Sri Lakshmeendra Theertha Swamiji of Shiroor Math along with Swamijis of seven other Maths and the Pontiff of Bhandarkeri Math accompanied by the people marched around the Car Street along with the Freedom Fighters and Satyagrahis of Udupi and hoisted the National Flag. At the same time a trained parrot had also unfurled the miniature of the National Flag after lowering a miniature of Union Jack (British Flag). There was a light drizzle of rain that was seen as a good omen added to the festivities of the occasion.

On the morning of 15th August a well disciplined Prabhat Pheri (Morning march) started from the precincts of the Shree Krishna Math and marched through the Car Street towards Ajjarkadu Gandhi Maidan. Ajjarkadu was an active centre of the National Movement since 1919. As the march passed through various localities and reached Ajjarkad a large number of people had joined it. The cries of victory and slogans of patriotism were filled in the air. Seva dal volunteers and school children sang the National songs and the National Anthem as the National Flag was unfurled by Smt. P. Manorama Bai, a prominent freedom fighter of Udupi. Government authorities were present. Sweets were distributed at various schools. A special programme was also held at the People's Hall of the Board High School. In the evening Police band was played and there was a cultural show at Ajjarkad in the presence of the Taluk Magistrate and other prominent personalities of the town. Festivities continued at various places in the town till 7.30 p.m. that day.

References:

i. Collections at Gandhian Study Centre, MGM College, Udupi.

ii. Rashtrabandhu Newspaper Collection – 1947 from RG Pai Research Library, MGM College Campus, Udupi.

iii. Interviews about Bantakallu Lakshminarayana Sharma.

●

INSPIRING WORDS OF SWAMI VIVEKANANDA

✍ **Shivakumar Eberi,** III B.A. (EHE)

Swami Vivekananda was born on 12 January 1863 in Kolkata. His childhood name was Narendranath Datta. In his very short life upto 4 July 1902, he had achieved wonders and had emerged as the greatest moral and spiritual influencer of all times from India. As an Indian Hindu monk he made the world to know about the greatness of Hinduism and India. He was a saint with a rational and scientific bent of mind. As a chief disciple of the 19th century Indian mystic Ramakrishna, he was a key figure in the introduction of the Indian *Darshanas* (teachings, practices) of Vedanta and Yoga to the Western world. He created interfaith awareness, bringing Hinduism to the status of a major world religion during the late 19th century. He was a major Hindu social reformer who contributed to the awakening of nationalism in colonial India. Swamiji was a great speaker and writer whose words were inspiring to many followers and also non-followers. His speech in Chicago which began with the words "Sister and brothers of America…" will be always remembered. It is interesting to note that the words and works of Swami Vivekananda had influenced and inspired great personalities like Bal Gangadhar Tilak, Rabindranath Tagore, Mahatma Gandhiji, Subhas Chandra Bose, Aurobindo Ghose, Bagha Jatin, Chakravarti Rajagopalachari, Babu Rajendra Prasad, Sardar Patel, Sarvepalli Radhakrishnan, Jawaharlal Nehru, Jamsetji Tata, Maharaja of Mysore, Jagadish Chandra Bose, Annie Besant, Romain Rolland, Lal Bahadur Shastriji and many more leaders including our present Prime Minister Narendra Modi.

If we look into the autobiography of Subhas Chandra Bose we come across these words written by Netaji: "I was barely fifteen when Vivekananda entered my life. Then there followed a revolution within and everything was turned upside down. It was, of course, a long time before I could appreciate the full significance of his teachings or the greatness of his personality, but certain impressions were stamped indelibly on my mind from the outset. Both from his portraits as well as from his teachings, Vivekananda appeared before me as a full blown personality. Many of the questions which vaguely stirred my mind, and of which I was to become conscious later on, found in him a satisfactory solutions." Such was the influence and the power of the words and works of Swamiji. These words became a source of encouragement to follow Swami Vivekananda.

I had studied some lessons during my school years that had highlighted the contributions of Swami Vivekananda. He is a role model and youth icon. I got to read about him at the Swami Vivekananda Chintana Vedike Section of Gandhian Study Centre. Swami Vivekananda Chintana Vedike was inaugurated in our College on 12-01-2021 to mark the Swami Vivekananda Jayanthi and National Youth Day. This Vivekananda Forum was started in the College by our Principal Dr. Devidas S. Naik who himself was inspired by Swami Vivekananda. Mr. Vinith Rao who teaches Gandhian Studies and Sustainable development as the faculty and coordinator of Gandhian Study Centre is the Convenor of Swami Vivekananda Chintana Vedike. He introduced me to the collections of books on and by Swami Vivekananda. Vinith

sir used to quote the words of Gandhiji and Netaji Subhas Chandra Bose while speaking about Vivekananda. Words of Subhas Chandra Bose on Swami Vivekananda were inspiring and meaningful to me. Gandhian Study Centre had a study circle on Swami Vivekananda last year under the theme ‘Architects of Awakened India.’ I was an active participant in the activities of the Centre. I was asked to collect the important quotations from the works of Swami Vivekananda for the ‘Sadvichara Series’ of Swami Vivekananda Chintana Vedike. This made me to search for inspirational quotes from the books at our reading room and I borrowed them from the College Library. I would like to share some of them with you all.

1. **About Strength and Weakness:**

   “Strength is life, weakness is death; strength is felicity, life eternal, immortal. Weakness is constant strain and misery. Let positive, strong, helpful thoughts enter into your brains from very childhood…” said Swamiji.

2. **Significance of our Thoughts:**

   “It is our own mental attitude which makes the world what it is for us. Our thought make things beautiful, our thoughts make things ugly. The whole world is in our own minds. Learn to see things in the proper light. First, believe in this world…”

3. **The Essence of Religion:**

   “The essential thing in religion is making the heart pure; the Kingdom of Heaven is within us, but only the pure in heart can see the King. While we think of the world, it is only the world for us; but let us come to it with the feeling that the world is God, and we shall have God.”

   “The greatest religion is to be true to your own nature. Have faith in yourselves!”

4. **Do Better and Be Happy:**

   “Strike a light, sit not in darkness and sorrow. Do always better and be happy.”

   “Blame neither man, nor God, nor anyone in the world. When you find yourselves suffering, blame yourselves, and try to do better.”

5. **Knowledge is inherent in us:**

   “Knowledge, again, is inherent in man. No knowledge comes from outside; it is all inside. What we say a man “knows”, should, in strict psychological language, be what he “discovers” or “unveils” what a man “learns” is really what he “discovers”, by taking the cover off his own soul, which is a mine of infinite knowledge. We say Newton discovered gravitation. Was it sitting anywhere in a corner waiting for him? It was in his own mind; the time came and he found it out. All knowledge that the world has ever received comes from the mind; the infinite library of the universe is in your own mind. The external world is simply the suggestion, the occasion, which sets you to study your own mind, but the object of your study is always your own mind. The falling of an apple gave the suggestion to Newton, and he studies his own mind. He rearranged all the previous links of thought in his mind and discovered a new link among them, which we call the law of gravitation. It was not in the apple nor in anything in the centre of the earth. All knowledge, therefore, secular or spiritual, is in the human mind. In many cases it is not discovered, but remains covered, and when the covering is being slowly taken off, we say, “We are learning”, and the advance of knowledge is made by the advance of this process of uncovering.”

6. **Knowledge, Prophet and Scientist:**

   “Knowledge can never be created, it can

only be discovered; and every man who makes a great discovery is inspired. Only, when it is a spiritual truth he brings, we call him a prophet; and when it is on the physical plane, we call him a scientific man, and we attribute more importance to the former, although the source of all truth is one.”

7. Swami Vivekananda’s Message for Youth:

“I have faith in my country, and especially in the youth of my country. My hope is in you. With an immense amount of feeling and enthusiasm in the blood, will come heroes who will march from one corner of the earth to the other, preaching and teaching the eternal spiritual truths of our forefathers. And this is the great work before you. Each one of you has a glorious future if you dare believe me. Have tremendous faith in yourselves, like the faith I had when I was a child, and which I am working out now. Have that faith, each one of you, in yourself – that eternal power is lodged in every soul – and you will revive the whole of India. We will then go to every country under the sun, and our ideas will before long be a component of the many forces that are working to make up every nation in the world.

8. All Power is within You:

“All power is within you; you can do anything and everything. Believe in that, do not believe that you are weak; do not believe that you are half-crazy lunatics, as most of us do nowadays. You can do anything and everything, without even the guidance of any one. Stand up and express the divinity within you.”

9. Arise, Awake:

“Arise, awake, and stop not till the goal is reached.”

By reading the words of Swami Vivekananda we get inspired naturally as they reach straight in to our minds and hearts. From the above quotations you can easily understand the concept of knowledge, power, discovery, strength and the definition of the prophet and a scientist. That is the greatness of Swami Vivekananda.

References:

i. Complete Works of Swami Vivekananda.
ii. Viveka Vani.
iii. Sources at Swami Vivekananda Chintana Vedike, MGM College, Udupi.
iv. Wikipedia.

MY YSI JOURNEY

✍ **Seema P. Bangera,** I B.Sc. (BZC)

I and my friends were enlisted by our NSS officers to represent our Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi at the YSI-21 Conference. YSI stands for Youth Social Innovation. It was a wonderful project organized by the Srushti Degree College, Bangalore in collaboration with Bangalore North University and Gandhi Bhavan, Bangalore. This project mainly helped me and my peers to develop our personality and skills. At first I had no idea about this project or the significance of its name. There were 3 stages in this project namely, 1) Pre-workshop Events, 2) Test Your Idea, 3) Share at YSI Conference.

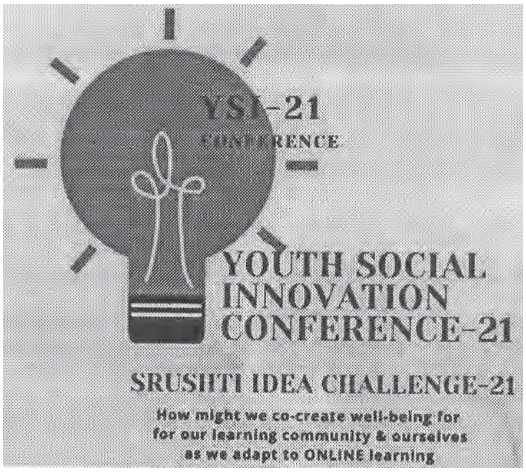

Pre-Workshop Event:

Due to the COVID-19 pandemic all the events were conducted through online mode. Like me many students and faculty members from different institutions of Karnataka were present. We had to carry out different activities or programmes for all the 5 days in connection with this stage.

Day 1: Co-initiate: This was the 1st day of the programme. We all gathered in an online platform. I was very nervous, because this was my 1st Workshop and I was a person who had never spoken on the social media. On the first day they explained to us about the project and this project was to be done mainly by using Gandhian Value: "My well being is contained in the well being of others." They taught us the meaning of many words like well being empathy etc. all the terms that are very important in the day-to-day life especially during this lockdown situation. To explain in simple sentence these words tell about the things we do or the work which make us feel happy or feel free. So they explained the Gandhian principle which I have mentioned above by asking us to draw a picture of a leaf that can be seen around us. They then asked us to connect it by drawing its roots, stem, branches etc. This was to make us understand that our happiness has one or other connection with others. Happiness refers to well being in this case.

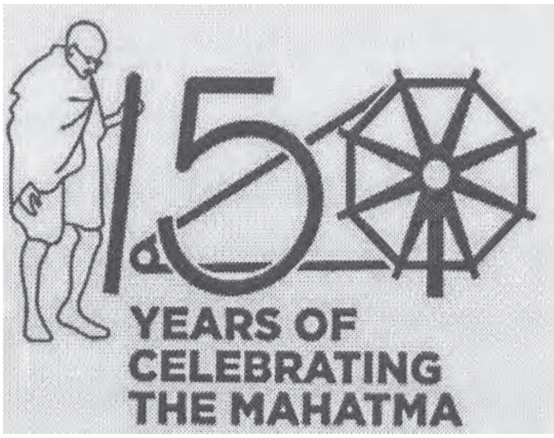

Day 2: Co-sensing: On this day we had to sense or understand the ideas of others by following some ground rules which we had created i.e. not judging others or their ideas or opinions, not arguing etc. So this made by sending us in groups of 3-4 members to breakout rooms in order to understand the concept. There we were told to do mandala arts by using 3 different designs given by 3 different people. This was to make us understand how to use the ideas of others with our creative mind to solve a problem. And then we were given some forms to fill in which we had to ask our stakeholder about our learning process without arguing and agreeing to their opinions. So I had asked my mother, friend and my sister and filled the form. This activity was also done to understand their perspectives towards our learning process.

Day 3: Co-Presenting: On this day we all together created a 3-D model of well being of the learning community. This 3-D model was representing the well being between the student and the institution or student and a teacher or institution and university etc. Then they made us to decide our problem statement by sending us to the breakout rooms in groups of 3-4 members. We discussed an individual story which was affecting our learning process and chose one of the most bothering stories among them to create the problem statement related to the story which bothered us.

Day 4: Co-creating: On the day before the last day of this pre-workshop there was a brainstorming session in which we had to write the random ideas related to the problem statement which we had created the previous day in the group. This is where I met my teammates from two different colleges and decided to solve the problem together.

Day 5: Building Prototype: On this last day I and my team created a 4 week prototype to solve our problem of the learning community and then we were told to write weekly reflective papers which tell about our way of implementing the prototype and its results.

Test Your Idea:

After creating the 4 week prototype I and my group created a sub-team by selecting 4-5 members from our colleges to implement the 4 week plan. My teammates were from different colleges, so we had a different situation but the same problem. They had live online classes and I had recorded online classes. So according to the situation we made small changes in our plans. The problem statement which we had chosen was: “How can we help our peers and ourselves to change ourselves by taking the responsibility for our studies.” Coming to the problem statement we had to understand that there was no one to push us towards studies during the pandemic. Earlier, during the normal course the physical classes had teachers who would check our progress regularly. But, now the online system was different and there was enough scope for laziness. This aspect about online learning had bothered us and we found a solution by becoming more responsible to ourselves and our friends regarding our commitment towards our studies.

We creatively designed a poster to illustrate about our problem statement and our solution before starting the 4 week plan. The name of our team was ‘Meliora’, which in ancient Greek meant “For the pursuit of the better.” Our poster contained a logo representing our main intention to become better to reach a particular position. We also added suitable icons to signify certain terms. The poster had two columns of which one was for the problems and the other one was for the solutions. The icon of sad face illustrated the problem and a happy one was an illustration of a solution. There were different icons used to represent different moods such as laziness, distraction, being active, and concentration. The clock with a sign

of doing things later was shown as the sign of procrastination and the icon in the solution side represented the avoidance of procrastination. The icon showing a group of people in conversation tells that peers are encouraging each other and sharing knowledge.

4 Week Prototype:

1st Week: Pushing ourselves and encouraging peers to attend classes regularly. We attended the recorded online classes regularly and made notes. We pushed ourselves to be active whenever we felt lazy. We worked to bring a change in ourselves and in our peers to improve our progress in studies.

2nd Week: Webinar session for the clarification of doubts was carried out. We allotted certain topics to our sub-teams which they had to explain and clarify the doubts. This helped us to improve the communication skills. We got to know about the different ideas of each one in understanding and explaining the concept.

3rd Week: Self test to analyse ourselves. We prepared question papers and conducted test and asked them to correct and evaluate their papers themselves. This helped to self-analyse the mistakes and improve themselves.

4th Week: Fun activities time with peers: We were so much into the studies during the previous 3 weeks. So we thought of giving some time to our hobbies, we shared pictures we had drawn, we met each other through online mode, played games, sang and cracked jokes. All the members of teams and sub-teams from three colleges were present. This helped us to meet new people, explore ourselves, and to communicate with others without fear or hesitation.

Share at YSI Conference:

After one month of implementation of our plan we had a conference where we had to present our project in front of resource persons. I was nervous thinking about network issues as it was an online conference. But, by God's grace, everything went on very smoothly. As it was a collaboration of 3 colleges from Bangalore, Kasargod and Udupi, the Judges were really surprised because it is tough enough to do so. They appreciated our efforts, our PPT, poster and everything.

It was a 3 day programme where all the students and the faculty had to present their work. Many problems were given innovative solutions. We had sessions like dance, works, and songs in between to avoid boredom.

At last I want to thank my College, NSS Officers, lecturers, and all my friends who supported me in this project. I am grateful to Deeksha R., B. Anuroop Kumar, Niveditha Pai, Vidyashree, Shravya Wagle, all from my class I B.Sc. BZC for their support in this project. We were happy to receive our certificates that were sent to our College. I will cherish this event as a wonderful experience which helped in developing my personality.

●

MAHATMA GANDHI AND THE MESSAGE OF AHIMSA

✍ **Simran,** II PUC

Mahatma Gandhi – A name which needs no introduction. A soul that continues to guide people even after the completion of its life. The pioneer of Ahimsa, the father of our Nation – Mahatma Gandhi's life is a testament for non-violence.

Ahimsa was one among the prime teachings of Mahatma Gandhi. He says that "Ahimsa is a science. The word 'Failure' has no place in the vocabulary of science. It just represents the precursor for further discoveries." "The acid test of Ahimsa is that no resentment is left behind in the conflict. At the end the enemies become your friend. This is my experience with general swards, he started with being my enemy and ended up being my warmest friend."

He says that "the conclusion of non-violence is to soften the enemies attitude towards us and not to stiffen it, it ought to melt their heart and hit the sensitive chord of their heart." It should be tried towards those who try to be violent towards us. If the purpose of himsa is to devour everything that comes in its way, then the purpose of Ahimsa is to take himsa to its mouth. The test of Ahimsa lies in the circumstances of Himsa."

"Ahimsa is mightier than the mightiest weapon of destruction created by Man", says Gandhi, "Destruction is not the law of humans. Any murder or injury, whatever may have caused it is against the law of humanity." "Ahimsa is the hope for peace in the world. If a huge population of world decides to adopt Ahimsa then it will be easy to curb violence and conflict and thus end war and terrorism."

He says that "I had learnt my first lesson of Ahimsa from my wife, when I tried to bend her to my will. Her firm determination against my will made me realize the wrong belief I had that I was born to rule over her. Therefore she gave me my first lesson of Ahimsa."

"I opine that non-violence is the best way to face British. I used non-cooperation method which had principles of Ahimsa. I started civil disobedience movement; breaking the salt tax through Dandi March and then the Quit India Movement, which resulted in plenty of arrest and violence. I wanted my followers and Indians to follow the right path of Ahimsa."

He says that if Ahimsa is practiced through one's life, then it will possible to end all the ill wills of world.

He says, "I've been practicing Ahimsa along with its effects for the unbroken period of 50 years. I've practiced it in social, political, economical and all walks of life. And I know no case where it has failed. And sometimes when it appeared to be, I associate it my imperfection. I claim no perfection to myself. But I'm a dedicated follower of truth and the search of this truth, introduced me to Ahimsa. It's spread is my life mission. I have no interest in living, but to spread Ahimsa. It is the only way out for peace." Ahimsa refers to the protection of environment too."

"An armed soldier is powerful merely because of his Arms. Take away his gun and weapons, he would be obviously helpless. But a believer of Ahimsa is not that weak, he has the strength which is believed to be divine." "My

non-violence doesn't mean running away or leaving my close mates in danger. But if I had to choose between coward and conflict, I would prefer conflict to cowardice. Non-violence is not a cover for cowardice. Instead is a feature of the brave. It requires more strength to be non-violent than to be destructive."

He says "If one tries to practice Ahimsa in bigger aspects of life and doesn't practice it in his day-to-day life, then it's highly impossible. Ahimsa just like charity begins from home." "Himsa even if it is compared to an Atom bomb, cannot match Ahimsa. It requires great knowledge to understand this and therefore a few do get it."

"Ahimsa just means the courage to die without the feel of revenge. Its concentration may take several years. But it is not useless on that part. If the art of killing is an important sector of learning in himsa, then it is necessary to learn the art of dying in Ahimsa."

"Himsa doesn't mean emancipation of fear, but rather finds causes for fear. On the other hand, there is no way for fear in Ahimsa. The only fear the follower of Ahimsa has – is of God. When one realizes about the imperishable atman, he gives up the love for perishable body. Therefore the teachings of himsa and Ahimsa are completely opposite. If Himsa teaches to secure external things, then Ahimsa teaches us to safeguard one's dignity."

Gandhism, an amalgam of Gandhiji's beliefs revolves around the principles of Ahimsa. He had no weapon but Ahimsa. Throughout his life, he has realized that the practice of non-violence means common labour of body. To him the best example for Ahimsa was during the Champaran Movement.

These were the thoughts of the man who contributed immensely to free India.

"An eye for an eye, will only make the world blind", said Mahatma Gandhi, the follower of Ahimsa. His principles had influenced many leaders like Nelson Mandela, Martin Luthor King Jr. to name some. Even today the world needs people like Gandhiji to show the path of non-violence, peace and to end war and terrorism.

"BE THE CHANGE,
YOU WANT TO SEE
IN THE WORLD."

•

YOU ARE A CALMING

You are a calming moon
While I'm burnt darkness…
You are the rain filled cloud
While I'm the moment of wait…
The one that reaches the destination…!
The one that makes the heart to heart…!
Is that heart beat road known by your name?

✍ **Ananya Shettigar,** I PUC

THE MEANING BEHIND THE TERM "PSYCHOLOGY"

✍ **H. D. Chinmayi,** III B.Sc. (MPC)

The term "Psychology" consists of two Greek words – Psyche and Logos. The former means "soul" and the latter means "Science". Psychology thus means science of soul. But the term "soul" cannot be easily explained and understood. This led to the meaning of psychology as the "Science of mind". This also raised a number of questions. What is mind? Where is mind? What it does? The answers to these questions are not clear and acceptable to all.

Such confusions led to the definition of psychology as "the science of consciousness". But it was contended that man's thought and action are not limited to the stage of "consciousness" alone. Man is active even when he is unconscious. That is why; psychology is called the "science of behaviour" which means the study of human nature and activities.

Thus the definition of psychology as the "science of behaviour" has been accepted by the majority. Now the other question arises. What does the term "behaviour" mean?

According to J.B. Watson, "By behaviour" we mean an action which can be seen and observed in an objective way. Behaviour is a broad concept. It includes all kinds of activities and experience of an individual. It refers to not only motor or physical activities like walking, talking, writing, but also mental activities like thinking, remembering, imagining and emotional activities like love, anger and fear. Life manifests through all these activities and behaviour is a collective name for all kinds of activities.

Behaviour is universal. Every living object behaves in some way or other. That is why, according to some psychologists "behaviour" has been derived from the English term "have". Behaviour is that which all have or possess. But all kinds of behaviour are with reference to environment. The same individual may behave differently in different environments and different individuals may behave differently in different environments. Psychology thus studies the behaviour of individual with different contexts.

Thus every psychologist has his/her own opinion, thoughts and definition for the word "Psychology". But the basic thing for all of their definition will be only one word "mind". ●

FROM VICTIM OF CHILD MARRIAGE TO IPS OFFICER

✍ **Anvitha R. B.,** III B.C.A.

When faced with failure, rejection most of us look ourselves in the darkness to run away from sadness and disappointment. We usually tend to blame other people for the bad things that happen to us. It doesn't matter if it is about a bad relationship, a bad career many of us find rescue in blaming others for the failure. But there are only a few, who indulge in the blame game. They rather focus their strength to make sure life circumstances and don't stop them from achieving their dreams.

N. Ambika is one such courageous woman, whose life has inspired many men and women, who felt helpless while fighting against their life circumstances. N. Ambika was only 14 years old when she got married to a police constable at Dindigul, Tamil Nadu and by age of 18, Ambika was blessed with two beautiful daughters Aigan and Niharika. Though this brave woman was a victim of child marriage, she refused to spend her whole life blaming the system. Rather, she dedicated her life to fighting against the system and win over it to bring the change.

Ambika's husband, who worked as a police constable in Tamil Nadu Government, one fine day, left his home early to attend a Parade program and the guests were followed by the IGP and DGP of the respective locality. The honour and respect given to the DGP and IGP left Ambika not only curious but also excited. And, on the same day when her husband arrived back home, she asked him about who those people were and, when her husband told her that they were rank 1 officers for their department. A dream was born in the Ambika's eyes that she knew was her calling.

Ambika's journey of becoming an officer to that level was neither simple nor easy. But, she made sure that she never gives up. She wasn't alone in her journey of making her dream a reality. At every step, she was supported by her inspiring husband. As Ambika was married at a very young age, she couldn't even complete her SSLC. But, it was her husband, who supported her dream, and advised her to take the external SSLC and later she even completed external PUC and Degree. And, when she requested her husband if he can make her accommodation arrangements as she wanted to move to Chennai for the IPS coaching, her husband supported her in all the ways. He arranged a PG facility for her in Chennai and made all other arrangements for her IPS coaching.

When even after a lot of effort, Ambika failed to clear IPS in 3 attempts, her husband comforted her and asked her to come back. While Ambika listened to her husband patiently, she asked for one more year to try. She told him if she wouldn't pass, she would come back. She knew her struggle to clear one of the most reputed exam made her competent enough to atleast work as a Teacher, even if she couldn't clear the exam. But in her fourth attempt, she not only cleared IPS prelims but also craked mains and interview. As Ambika now works as DCP – North division in Mumbai, her life teaches us one of the most important lessons.

If Ambika would have been busy blaming her parents for child marriage then she wouldn't have become DCP today. Instead she made an inspiring attempt to come outside of that system to change it.

Ambika's story is the source of great strength for many of us, who are struggling with our circumstances and feeling helpless. So rather than giving up, Ambika's story inspires us to be brave and start our journey towards our destiny.

●

DREAMING BIG ENOUGH!

✍ **Sharanya S.,** III B.C.A.

Waking up dreaming about something you desire very passionately is not a bad thing. One can dream about anything they want. Dreams are not just the slideshow but the instances of your thought which you think all the time. All you need is a passion. When we dream big, we see a higher level of connection and ascension.

Dreaming is a multi-step process. Although coming up with the idea of how you are going to spend rest of your life is important but acting upon that idea is half the battle.

A truly big dream is an ultimate manifestation. A big dream is your soul's way of reaching the highest vibration from this place in universe. If you know you are truly dreaming big enough, then your soul will let you dream manifest and your heart sing.

If you think that you are not dreaming enough, then you have to move your training wheel bit speedly and stretch a little higher. Let your imagination run into wild and see where it takes you!!!

"When you reach for the stars you may not quite get one, but you won't come up with a handful of mud either." – Leo Burnett

●

WHY NORWAY IS THE BEST COUNTRY TO VISIT?

✍ **Ranjana,** III B.Sc., BZC

Norway is a country in Europe. It is dropped from the mountains around it. It is also called the land of the midnight sun. Here from May to July the sun never drops for about 76 days. This country comes within the arctic circle. The sun does not appear for two years because it has fallen like this from the mountains sun rays cannot reach there.

Norway with its population of just over 5 million is one of the three Scandinavian countries. It is ranked as one of the best countries to live in and has one of the lowest crime rates in the world. Norway is also rated high for its literacy rate, educational levels and material wealth.

●

THE JAMES BOND OF INDIA "AJIT DOVAL"

✍ **Chaitra,** III B.Com.

Ajit Kumar Doval, The National Security Advisor of India, he popularly known as James Bond of India for his phenomenal job.

Ajit Doval was born in 1945 in a village Pauli, Uttarakhand. His father Major G. N. Doval was an officer in the Indian Army. Ajit Doval completed his schooling from Ajmer Military School and graduated with an MA in Economics from University of Agra in 1967.

Ajit Doval qualified the civil services in the year 1968 and became an IPS officer of the kuala cadre.

He worked many years as an undercover agent in the North East to gather intelligence information on insurgent groups active there. He also spent time inside Arakan in Rakhine, Myanmar and deep inside China to gather information about insurgents active there.

After successful North East mission, Ajit Doval went to Pakistan. He remained there for 6 years and gathered many vital information for the country. He even disguised himself on many occasions to gather information. He stayed there over many years and managed to return back to India, which is the greatest achievement that anyone could think of.

Throwing light on Ajit Doval's achievement:

- First policeman to be honoured with the Kirti Chakra in the year 1988.
- In 1984, when the security forces charged inside the Golden Temple to get Khalistani terrorists out from the Golden Temple, Ajit Doval was one among them.
- He was in Kashmir and managed to win the trust of hardcore Kashmiri militant Kuka Parray, formed a pro-India militant group called Ikhwan.
- In the year 1999, when our IC-814 was hijacked at Kandahar, which let the freedom of hostages including the Jaish's Chief, Ajit Doval was the key negotiator at that incident. He revealed Pakistani ISI not assisted the Taliban, the terrorists would not have succeeded in their mission.
- In 2014, when 46 nurses taken captive by the Islamic state Ajit Doval played an important role to secure the release of them.
- He was the prime person behind the Indian Surgical Strike in Uri.
- He also had a hand in the IAF airstrike on JEM Camp in Balakot to avenge the Pulwama Attack.

Ajit Doval is a great asset to our country. His contribution towards the nation's security is immense. Hence India could stay strong in every hardest situation.

OUR FACULTY ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದ

ENGLISH DEPARTMENT

Dr. Devidas S. Naik

Sowmyalatha K.

Sindhu K. K.

Sharada U.

Ashwini Acharya

Vanishree Rao

Mithali Hegde

Spoorthy Fernandes

Ankitha P. Rao

KANNADA DEPARTMENT

Dr. Puthi Vasanth Kumar

Dr. Kathyayini Kunjibettu

Sheela

Prashanth

SANSKRIT DEPARTMENT

Dr. Vasumathi Bhat

Muralidhara N.

Dr. Vijayalakshmi

HINDI DEPARTMENT

Nayana Atthavara

C. Santosh Shetty

Kalpana R. Shet

Swathi

SOCIOLOGY DEPT.

Rohith Amin

ECONOMICS DEPARTMENT

Laxminarayana Karanth

Meenakshi G.

Priyashree K. T.

Jyotsna

HISTORY DEPARTMENT

Subodh Pai

Latha Nayak

POLITICAL SCIENCE DEPARTMENT

Vidyanath K.

Adithi Bhat

Vani Ballal

COMMERCE DEPARTMENT

Ramesh Karla

Vanitha

Geetha Naik

JOURNALISM DEPARTMENT

Manjunath Kamath

Suchith Kotian

Anil Kumar B.

Chanchalakshi P. Rai

Mamatha

Dr. Mallika A. Shetty

Ramachandra Bhat

Raksha Shenoy K.

Sangeetha Pai

C. A. Sridhar Kamath

Pritish D'Sa

ZOOLOGY DEPARTMENT

Vinodini B.

Dr. Maneetha T. K.

Anand Theertha G.

MATHEMATICS DEPARTMENT

Saraswathi T.

Pratheeksha U.

Navya

Vijetha Rao

Yashaswini B.

Chandrika Shetty

Sandhya N.

Soumya K.

Chaithra Poojary

Umadevi

Vasavi

STATISTICS DEPARTMENT

Shyamala V. G.

Akshatha Adiga

Sharanya Kumari

Anvitha K.

Swathi H. S.

PHYSICS DEPARTMENT

Shailaja H.

Malathi Devi A.

Neelakanta Dhandothi

Soumyalatha

Rohini Nayak

Vrinda

Swathi

Prakash

Sandhya

Ramyashree

Meghavarsha

Mahesh Shenoy

Surabhi

Dr. Akshatha

CHEMISTRY DEPARTMENT

Arun Kumar B.

K. Bhaskara Acharya

Veera Ida Pinto

Dr. Babu M.

Pushpalatha

Rekha

Pooja J.

Arun

Avinash

Mahesh

Priya S.

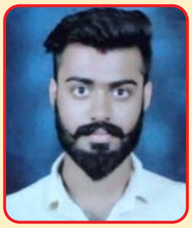
Nikshith

BOTANY DEPARTMENT

Usharani S.

Supritha Rao

Shruthi Nayak

BIOLOGY DEPARTMENT

Anitha Shetty

Divya Kanchan

Swathi

Anagha Bharadwaj

COMPUTER SCIENCE DEPARTMENT

Dr. M. Vishwanath Pai

Rekha N. Chandra

Rajamoorthy Rao

Praveena Kumari M.K.

Anupama Ajith

Vivek Nayak

Jayanthi R. Prabhu

Shilpa Shanbaug

Deepali Kamath

Ganesh Hegde

Bharathi Shenoy

Poornima Shetty

Rashmi

Ramya

Pavithra

Akshatha Shettigar

K. Chithra

Shaila M.

Mithun S.

Akshatha Nayak

Megha Shenoy

Sanath

Sunitha Kini

Reshma

Pallavi

Library Department

Kishore H. V.

PHYSICAL EDUCATION DEPT.

Jayashree Nayak

Sathish Kumar Hegde

GANDHIAN STUDY CENTRE

U. Vinith Rao

GERMAN DEPT.

Prof. Dr. N. T. Bhat

N.C.C. OFFICERS

Lieut. Navya
Army Wing

Sub. Lieut.
Santhosh C. Shetty
Navy Wing

N.S.S. OFFICERS

Suchith Kotian
Unit - I

Rekha N. Chandra
Unit - II

NON TEACHING STAFF

Babu K.

Krishna Kumar

Vasantha Kumar B. T.

Prabhakara K.

Anil Naik

Jagadeesh H.

Suresh U.

Ganesh Kumar K.

K. Manzoor Saheb

Madhava Naik

Mohandas Rao U.

Ganesha Moolya

Ganesh Kotian

Gopal

B. Shukur Saheb

Harisha

Asha R. Kedlaya

Savitha

Nityananda Kamath

Shridhara Nayak

Subrahmanya Shenoy

Mamatha

Roopa Kini

Hema

Ashwini

Anita

Sathish Sagri

Sathisha

Anasuya S. P.

Sharada

Geeta Ravi

Sunanda Sridhar

Laxmi Vijaya Kumar

Sunanda L. Nayak

Gunavathi

Manjula B.

Shobha

Vijaya Kumar

Asha Shetty

Krishnananda Nayak

Shantha

Manohar

Harisha

Krishna

Udaya B.
Co-op. Store Sales Clerk

Yamunavva

Sharada

Sunitha

Nethra

SUPERANNUATION

Prof. K. Bhaskara Acharya
Dept. of Chemistry

Babu K.
Office Manager

K. Kusuma
Office Staff

K. Manzoor Saheb
Attender
Dept. of Botany

Sunanda L. Nayak
Attender
Dept. of Computer Science

Parent-Teacher Association - Degree

Jayaprakash Rao
President

Vishnu Prasad
Secretary

Krishna Mudradi
Treasurer

Parent-Teacher Association - PUC

Prathviraj Hegde
President

Sudheer Moorkoth
Secretary

Subrahmanya Basri K. S.
Treasurer

Office Bearers of Alumni Association

Prof. M. L. Samaga
President

M. Chittaranjan Hegde
Secretary

N. Bharatheesh Ballal
Treasurer

Hostel Staff

Latha Nayak
Hostel Warden

Sumana
Office Assistant

OBITUARY

Prof. Uppangala Ram Bhat
(Retd.)
Dept. of Kannada

Prof. H. S. Shivaswamy
(Retd.)
Dept. of Kannada

Shri. B Ranga
(Retd.)
Office Staff

Shri. Ashoka
Security Staff

TOPPERS IN PUC - 2020 - 21

Devika Shenoy
Science (600/600)

Medinee S. Rao
Science (600/600)

Supreetha Nayak
Science (600/600)

Sumanth S. Karanth
Science (600/600)

Tahshir Hussain
Commerce (600/600)

Simran Sheikh
Arts (600 / 600)

UNIVERSITY RANK HOLDERS

Vaishnavi Kedlaya H
B.C.A.
VII RANK

Kamalesh Shenoy B.
B.Sc. (MPC)
VIII RANK

Huda Fathima Ahamed
B.C.A.
IX RANK

Sheikh Abdul Zahid
B.Com. (Voc)
IX RANK

Ph.D. AWARDEE

Mallika A. Shetty
Dept. of Commerce

On thesis entitled "A study on factors influencing the entrpreneurial traits and it's inpact on entrpreneurial behavioural intention. By Bharathiar University Coimbatore under the guidance of **Dr. R. Magesh,** Professor, Anna University, Chennai.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದ ವತಿಯಿಂದ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ **'ಕನಕ-ಯುವ ಪುರಸ್ಕಾರ'**ವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ **ಡಾ. ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು** ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ **ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು** ದಶಂಬರ್ 4, 2020 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನಕ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

SPECIAL ACHIEVERS

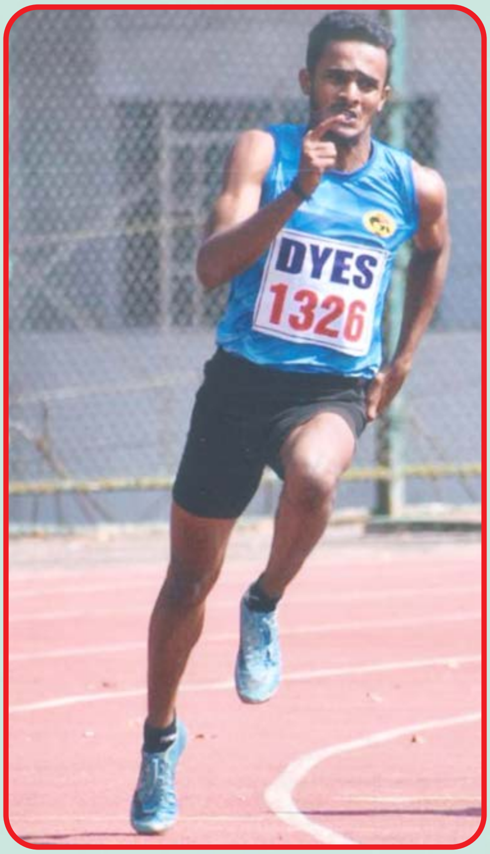

Abhin Devadiga
II B.Com.

Secured First place in 100 m (10.8 sec) and 200 m (21.3 sec) run in the 36th Karnataka State Junior Athletics Championship 2021 organised by Alva's Education Foundation Moodbidri from 18th to 20th January 2021.

Bagged first place in 200 m Run and second in 100 m run in the National Federation Cup Junior Athletics Championship 2021 held at Gopal from 25th to 27th 2021.

Secured Gold Medal in 200 m run and Silver Medal in 100 m Run in the 36th National Junior Athletics Championships held at Guwahati (Assam) on 6th to 10th 2021.

Silver Medal in 200 m race in the National Level U - 23 years held at Delhi from 27th to 29th Sept. 2021.

Varshini Kotian - II B.Sc.
participated in State Level Yuvajanothsava held at Gulbarga

Bhavana, NSS Volunteer (1st B.Sc) participated in South Zone Pre RD Selection Camp held at GKVK, Bangalore

SPECIAL ACHIEVERS – NCC NAVAL WING-2020-21

Naval In-Charge Officer for CATC Camp Held at Alva's College, Moodbidri

Sub. Lieut. Santhosh C. Shetti

ATTENDED PRE RD CAMP HELD AT ALVA'S COLLEGE, MOODBIDRI

P.O. Cdt. Jnanesh Amin
II B.Sc. (MPCs)

L. Cdt. Madhura K.
II B.Sc. (BZC)

SAGAR SHAKTHI OCEAN SAILING EXPEDITION HELD IN GOA

Cdt. Capt. Charan
II B.Com.

P.O. Cdt. Adithi S. Kunder
II B.Com.

P.O. Cdt. Yashas
II B.Sc. (MPCs)

Cdt. Dhanya
II PUC (PCMB)

L. Cdt. Sathish Talwar
II B.Com.

YATCHING RAGATA CAMP AT MYSORE

Cdt. Keshav
II B.A.

Cdt. Chintana
II B.Com.

Mr. Adithya B.K. and Mr. Ananthmurthy L. S. has secured first place in State Level Science Model Competition held at Central College, Bangalore Oraganised by Karnataka Academy of Science and Technology.

NCC - ARMY WING

Achievements: Online Ek Bharat Shrestha Bharat camp from 21st to 26th Sept., 2020, conducted by NCC Group Kakinada, on behalf of Andhra Pradesh & Telangana Directorate, NCC.

SGT Athmiya
I B.Com.

CPL Shama
II B.C.A.

SUO Bhagyashri Bhatt
III B.C.A

SUO Bhagyashree Bhatt completed the online course in Heartfulness Experience Life's Potential (HELP-1)-2020, (from 09th Nov to 04th Dec., 2020) conducted by wisdom Heartfulness Education trust.

CDT Anvitha, CDT Manisha and CDT Suresh Kumar completed the online course in Heartfulness Experience Life's Potential (HELP-2)-2021, (from March 8th to 05th Aprill 2021) conducted by Wisdom Heartfulness Education Trust.

CDT Anvitha
I PUC - Science

CDT Manisha
I B.C.A.

CDT Suresh Kumar
I PUC - Science

OUTGOING DEGREE STUDENTS

III B.A. (EHE)

Anisha

Nidhi P Shenoy

Aleena Eldo

Amylin Ben Thomas

Ashwini M Navalagund

Bhagyashree

Chris Carol

Harshith B K

Kavya

Shivakumar

Sumangala Hadimani

Mythreyi

Aayisha

Varnashree

III B.A. (HEP)

Apoorva Nayak

Hari

Nikhitha

Pooja S

Basavaraj

Gopisharath

Ramyashree D

Ranjith Kumar

Nagendra

Sumanth Acharya

Prajwal

III B.A. (JKP)

Aishwarya

Soujanya

Gopik M R

Karthik

Kavya

Madhava

Nikitha

Prajwal

Prajwal Kumar

Puneeth

Ranjith

Sadashiva

Shashank Shetty

Shrishreya

Sanjay Kumar

Vishnu Prasad

Sudeepa

Kumar Davaleshwara

III B.Sc. (BZC)

Aishwarya S Kotian

Anusha R

Ayesh Afnan

Azra Sadiqa

Chaithra

Chethana Shanubhouge

Keerthana

Krithi R Prabhu

Rashmi

Shamayil M Rafeeque

Shamitha S Shetty

Sharanya

Pooja Shetty P

Shruthisha R Sanil

Sonish Kumar S

Soudha Khanam

Sujan P Acharya

Sumanth S

Syeda R Khadri

Tashwini K Shetty

Thoshna L B

Vasavi S Pai

Vinay

Vinitha D'Souza

Wilma Manisha

Anitha

Apoorva

Basavaraja

Darshini B S

Girish M P

Krupa V Naik

Kushi

Lahari Jain H S

Nagaraj H K

Prafulla

Prekshitha Pana

Ranjana B P

Sanjana M Shetty

Santhosha

Sudheera

Akshatha

Medhini H N

Manasa Bhat

Vaishnavi S

Nishmitha

Soujanya B K

III B.Sc. (MSP)

Akshatha K

Manasa B Rao

Nilay G S

Nisha

Nithesh

Prashanth

Shail

Shreeja D Kotian

B Sooraj Pandith

Felix Sebastian

Karthik

Vinutha

Vinutha A P

Navya Kamath

Rohith

Seema S Hegde

Shanthanu

III B.Sc. (MPC)

Delin N Ammanna

Goutham Prabhu

Josna Jose

Kashmira

Kavya

Linton C Fernandes

Muhasina C

Nithin

Poorvika M Shetty

Praveen Kumar

Saptami Shetty

Shreyas T R

Shubha S Revanakar

Sumanth Bayari

Swasthik N Acharya

Swasthik Nayak

Vikram Prabhu

A V Pooja

Adarsh S Naik

Adithya B K

Akash C

Amisha Shetty

Amogh Bhandary P

Anantha Murthy

Anitha S

Athmika B S

Bhoomika B N

H D Chinmayi

Harshitha R

Kumaravyasa

Manasa B R

Manasa P Gunaga

Niveditha

Prajna Prabhu

Reshma Nayak

Ritesh J Rao

Riya Susan Roy

Shalini

Shodhan

Supriya D S

Suraj

Vinitha L Cardoza

Harshitha N

Pallavi Bhat

Ranjini K S

Shama

Shreya P Shenoy

Sudhamsha Sagar

III B.Sc. (MPCs)

Abhishek S Kunder

Akshatha

Aqsa Fathima

Deepthi

Karthik Bhandary

Kishan Nayak

Niharika M Acharya

Pallavi N S

Pooja

Prithvi

Reshma Shetty

Sandhya

Shivani

Shodhan S Sherigar

Shreya Shetty

Sudarshan

Vaishnavi V

Varsha B C

Vijetha R

Vinay Kumar

Vivek

Yogish Bhagavath

Abhishek Poojary

Anjali M Gond

Ashwini Bhat

Dhanush

Disha G C

Keerthana M K

Koushik N G

Nagaprasad Kamath

Nagashree L S

Nithish Kumar

Poornashri B

Pratheek Naik

Priya

Rashmitha

Ravishraj

Renuka

Sadwi K S

Sagar

Sarvesh Prabhu

Sinchana Maiya

Suhas

Sumanth G S

Sumanth S

Vivek A Kharvi

Gauthamraj

K Nirutha Bhat

Manvith Adiga

Pallavi H

Pavithra B J

Poojana Gattigaru

Supriya Bhat G S

Sushma

Vanishree

III B.Sc. (MSCs)

Anarghya Hegde

Divya

Sharon J D'Souza

Feona R Cardoza

Leonard Mascarenes

Pavan

Pooja

Sana Kauser

Shamshuddin

Sriprada

Chinmayi G M

Deepak S

Impana J M

Karthik R

Prajna R Bhat

Pratheeksha

Priyanka D Acharya

Rithika R

Sathisha

Sindhu S R

Soviya

Suhas S M

Vignesh K

Vivek V S

Bhargavi Pai

Roshan B Anchan

III B.Com. - (Voc.)

Iyonna D' Souza

Keerthan Shetty

Lavanya Acharya

Megha R Shetty

Prajwal T S

Priyanka

Bhavya Shetty

Shiny Gloria

Shoukath Ali

Shravya

Shreya G

Shrikara

Simona Sony

Sudheshna Prabhu

Teena Dias

Anushree K V

Ashika M G

Kavya Salian

Lahari M R

Nischitha

S Shreeraj

Shreya Bhat

Sulatha

Anwith Kiran

Mithila Nayak

Shabari S Shetty

Sumanth Hegde

Vandana Priya

Vidyashree Kalkur

Vrinda Nayak

III B.Com. - 'A'

Aaisha

Aichika Shetty

Amitha Sharlet

Amritha Teresa

Anusha

Athmika D Shetty

Chinmay Nayak

Dhanush Poojary

Dilon Machado

Disha B Kotian

Frenisha J Misquith

Frenita J Misquith

Hrithika Shettigar

Iman Ebadulla

Jeevan Nayak

Karthik Shetty

Krupa

Lathesh

Lencia C. Mascarenhas

Mahima

Mallika B S

Manjesh S Hegde

Mohammed Sauhan

Mrinal Krishna

Namitha

Nikhil

Nikith Suvarna

Niveditha

Poornima

Prakash Shetty

Prasanna

Pratheeksha

Prisma Shiny

Rachana

Racheal Dale D'Mello

Rajaneesh

Rajith

Annapoorna Nayak

Sabina Banu

Sariya A Hussain

Sathwik

Savan B Rodrigues

Shabari T Suvarna

Shainish Soans

Shashank Shetty

Shashikirana

Sheikh Mohammed Wasi

Shilpa K

Shreya Mendon

Sushmitha M

Sushmitha Shettigar

Vivian Fernandes

Ajith Shetty

Arpitha Shetty

Adithya Raj

Rakshitha S

Sonali Alphonso

Zainab M Shakel Shaik

Vijetha S R

III B.Com. - 'B'

Chaithra S

Chaithra U

Vamika S

Vidish D Karkera

Vijay Castelino

Vipul Prabhu

Abhishek

Akash

Anantharamprasad

Ananya P Hegde

Ankitha

Ashwini H K

Avinash

Bharath

Bhoomika Bhat

Chaithanya Kunder

Charishma

Deekshitha

Deepali S Kotian

Dhanya A

Disha

Jeevan Kumar

Harshitha R H

Harshitha R

Keerthana

Laxmikanth Acharya

Mohammad Fayiz

Megha R Poojary

Meghashree

Nidhi

Nishanth

Nithin

Pallavi

Pavithra Prabhu

Pooja

Pooja Shetty

Prathvi

Preethish Shetty

Raksha S P

Rakshitha

Rashmitha

Sakku Bai

Sandhya H D

Sanjith S Naik

Shashank Hegde

Shodhan Kumar

Shreedhar D Hegde

Shreya Shetty

Shruthi Rao

Shwetha Naik

Sinchana

Smitha S B

Sneha K U

Sowmya R

Sukanya

Suraj K

Suraksha M

Thrupthi M

V Varshitha Kumari

Varshini Ashok

Vidya

Vijayalakshmi Nayak

Vinutha

Vishwas T S

Yashwanth Meti

Abhishek Pai

Akshatha

Akshay G S

Anusha

Ashitha D G

Chaithali G Nayak

Deepika D Nayak

Dhanya S Sharma

Gowthami G

Harshitha S Karkera

Inchara

Likhitha

Nachiketh Nayak

Priyanka

Raksha S Bangera

Shifali

Sindhu M R

Srilaxmi Kamath

Vrijesh Bhat

Ambukodi

Shreeyana B K

Sharal Anjela

Anvith Kumar

Kavyashree

III B.C.A.

Adithya G Naik

Alfia Shaikh

Amisha

Anjali B Pai

Anjalin Jovitha

Apoorva Rao

Ashton Castalino

Ayesha Nasrina

Bhagyashri

Bhakthi Prabhu

Damodar Pai B P

Disha V Suvarna

Divya Kamath

Hrithik Suvarna

Joshini

Kavyashree

Mohinisree

Nagesha Shenoy

Nikshith S

Pooja P

Prathvi S Shetty

Priya Kamath

Raksha D Anchan

Rakshith J

Rakshitha Amin

Ranjitha R Shetty

Rashmi R

Rashmith Raj Shet

Reshma U

Rolin Priya D'Souza

Sahana S Devadiga

Shashank G Suvarna

Shobhitha

Shravan M

Shravya

Shravya Madivala

Shreya Arun Kumar

Sriraksha Shet M

Sushmitha S

Tanvi

Vaishnavi

Varshini D Kanchan

Vismitha V

A B Megha

Abhishek Rao

Afeefa Farhath

Aishwarya P

Aishwarya V Jois

Akash

Anvitha Gowda B G

Anvitha R B

Dakshayini S Suvarna

Deekshith

Harshaprada

Karthik

Naveen

Nidheesha

Nikin Hegde

Nishmitha

Nithin C Byndoor

Pooja B

Poorvitha P

Prathiksha

Prithvi Bhaktha S

Pruthwi S P

Rakesh Devadiga

Sachith

Sanketh

Sharanya S Salian

Shiny Andries

Shravya S

Shreedevi

Sinchana G M

Supreeth

Sushmitha G

Vinutha

Aditi V Nayak

Akshatha Nayak

Arjun Tantri

Deepak D Nayak

Niharika

Niteesh V Hegde

Pranamya S H

Pranamya S R

Richa U Ramanthkar

Sapthami

Shraddha Rao

Shreya G

Shreya S

Supreetha

Venkatesh V Rao

John Peter

Sowrabh Shetty

Sushmitha

II M.Sc.

Aishwarya

Ankitha S Naik

Anusha Rao H G

Ashika K

Chethan

Chethan Naik

Deepthi K G

Dhiraj H Acharya

Divya K

Gauthami Kini

Guruprasad S

Harshitha Rao

Keerthan R

Namrath D J

Nisha J Giri

Pradeep Bhat

Rakshitha M N

Shrinidhi K V

Soumya S

Sushruth M V

Vidyashree

Blan Sandeep Lewis

Suraj Acharya K

Nandana

Archana

PUC STUDENTS

II PU HEPS

Afeefa

Ayisha Anana

Balashankar P

Bhama Holla

Chandrika Salian

Fiona A D'Souza

H Zuha Yasmeen

Halima Souda

Deeksha Prasad

Lanceler J Arouza

N Huba Anjum

N P Insha

Prarthana Shetty

Prithvi Prasad

Sakshi L Karkera

Sheral John

Simran Sheikh

Srujana

Tejaswi U Poojary

U Hemanth Shenoy

Pallavi Kodagu

Pruthvi D N

Sahana

Sanith Shetty

Shivaleela

Sufia F

Sukanya Naik

Sukeertha S Shetty

Swasthik

Vidmahi

Vidya G Suvarna

Adlin Ben Thomas

Nidhi M Shetty

Vinanthi J S

Anna Vinisha Fernandes

Navya V Upadhyaya

Navaneeth Krishna C

II PU SEABs

Adarsh S B

Anushka

Ashlitha Mendonca

Ashwin Hegde K

Ayaan A Khan

B Supritha Baliga

Chaithra

Dhanyashri

H Muhammad Zain

Karthik N Bhandary

Manal

Manthan M Rao

Mohammad A Sheikh

Mohammed Sahad

Mohith G Suvarna

Mushreena Muskaan

Neha

Parikshith S Poojary

Pratham P Nayak

Pratheeksha P Amin

Prathiksha R Devadiga

Punith S Karkera

Rachan Salian

Salwan Ibrahim

Samhith S Balkur

Sayyed M Nihal

Shubhashree Bhat M

Sujan Kunder

Tanya R Saldanha

Akanksh K Sanil

Deepti

Disha A Sherigar

Hiba

Meghana Shankara

Nikitha S Kulal

Pavan Kumar

Shamanth H

Shashank Pai K

Shreelaxmi Naik

Shyamili

Sudeep Nayak

Sushmitha Shetty

Tanusha

Ananya D M

Deeraj D Prabhu

Jennis Gomes

K Shrvan S Basari

Lokesh M

Ravina B

Sanvi T V

Sharanya

Swetha Nayak

Sneha S Bhat

Thrisha S Kotian

Vasuprada

Muhammed Siddiq

Anirudh S Bhat

Tushar P

II PU MSABs

Akshath Kumar

Ashwini Naik

Ayush S Shetty

Deepti Shetty

Josvita S Serrao

Nishmitha Rao M

Tahshir Husain

Bhavya K Naik

Deeksha S Acharya

Sharavani G S

Veekshitha Devadiga

Ambika G Bhat

Gauri P Upadhya

H Hrishikesh Bhat

H Raksha Shenoy

Harshitha Rao U

K Rakshitha Baliga

K Shashank Bangera

Shraddha K Aithal

Sushmitha U G

II PU BEACs

Abdul Arfath

Chirag S Kotian

Darshan A

Gautham Kumar G

Kishore A K

Mohammed Eajaz

Mohammed Irshad

Mohammed Shaan

Monish

Nehal B K

Pranav M Poojary

Riya G Poojari

Salman

Sheikh Manir

Shravan

Shreyas K Santhosh

Venol Mascarenhas

Vivek S Poojari

Dhanush K

Manish M Kumar

Mithun Naik

Nandini

Naveen Kumar

Sakshi D Poojary

Sanjana

Srajan M K

Suryanarayana

Vaibhav V T

Vaishali Kamath

Vickyath M Mathias

Lakshmi Shenoy

Shashank R Hegde

Subrahmanya Holla

Indu S

Rohith Kalmesh T

II PU BSACs

Abhilash

Adithya Bhagavath

Ananya Shetty

Anargya

Archana Shenoy

Diya Patkar

Fathima Zohara

Harshith

Jitendra

Kavya P Shetty

Keerthan

Krithi

Nikitha U Bangera

P R Smruthi

Prajwal

Pranamya L Achar

Prasad S Kunder

Rachana

Shinoy Biju

Shreya

Shreya R Poojary

Shrilakshmi

Wyanet Crasta

Arun K

Deepthi D Kamath

Dhanya

Pooja

Prathviraj

Priya Poojary

Rohan V Shetty

Shrikala

Varshitha

Chinmay Hegde

Sahana Shetty

Raksha D Shetty

Shailesh

Shraddha P

Prapthi

Shrvani

II PCMB S1

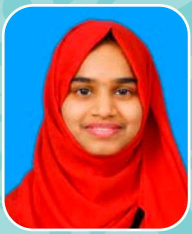
Aanam A Shaikh

Aditi G Samanth

Aditya U Prabhu

Aishwarya

Ananya Nayak

Ayush G Salian

Chaithra

Cimona Nazareth

Deeksha Prabhu

Devika Shenoy

Gayathri

Hanin Riha Sheikh

Harshini V Amin

Lahari

Lamya

Malini

Manasa

Medinee S Rao

Mohammad U Hussain

Nidhi

Nidhi D Nayak

Nisma

Pooja Nayak

Prajwal Shettigar

Rashmi Prabhu

Ravindra S Hegde

Riya Tanisha

Ruhan Roshan

Sabha N

Sanaz

Sanjan Rao

Sankalp Prabhu K

Shadin Afra

Shamanth K

Sharon C T

Shifa Naz

Shivani

Sinchana V S

Smitha

Subramanya

Supreetha Nayak

Aleena Sebastian

Ankitha

Deepa Kulal

Gauthami M

Prathveeka Shetty

Sannidhi T S

Sudesh Nayak

Sumanth S Karanth

Varsha Shetty

Deeksha Hegde

K Vaishnavi Bhat

M Gokul Das V Pai

Mahima

Nikitha Balthillaya

Prateeksha

Rachana R Nayak

Rahul P Nayak

Raksha Pai

Shivani Nayak

Shrikanya

II PCMB S2

Almas Asif

Amritha M

Anisha D'Souza

Arjun A S

Farheen Banu

Fathima

Jeshurun Gonsalves

Kripa R Shettigar

Misbah Shadath

Mohammed Adnan

Mohammed N Shiekh

Navami S Bolar

Nidisha

Niriksha Kotian

Nisha Sharif

Nithish D Acharya

Rakshitha Naik

Rashmitha

Rohith Naik

Sakshi S Kotian

Shikshan Kamath

Sinchana

Sohan

Veeksha

Vishalakshi T Gonda

Anusha

Ashlesh Nayak

Bhagyalaxmi

Khushi TS

Krishnaraj Prabhu

M K Nithyashree

Mohiddin Noufal

Nikitha

Pratap

Priya

Rakesh Naik

Raksha Nayak

Shamiksha

Akshatha N Innanje

Akshay

Anusha Kotian

Ashwitha S Prabhu

Deeksha D

Keerthi T Kanchan

Meghana Nayak

Neha

Nithesh Nayak

R Shivani Prabhu

Ritesh V Kamath

Sadana

Sapna NK

Shruthika Karkera

Suchithra G Kini

Sunidhi Bhat

Thanvi V Acharya

U Ashlesh Kumar

Vageesh R Bhat

Vaishnavi

Vaishnavi S

II PCMB S3

Aishwarya V Swamy

Amritheshwar V S

Ayesha Misbah

Skanda Rao

Deepthi

Delwyn S Meben

Dhanush Naik

Diya M Rao

Faiza Parveen

Lohith G

Mohammed N Manna

Nireeksha

Prathiksha P Nayak

Prathvika

Prithvi N Nayak

Riha R Dasnadi

Sanjana H Nayak

Sanju S

Sheikh Zuha Naz

Shravya R Naik

Sweeny M Colaco

Vinyas S

Vishanth V Amin

Alphonsa Jaison

Amulya

Annapoorna

Anushree K

Ashwini

Dhanyashree

Divya

Kavya M K

Manushree H

Medha

Nishmitha

P Vinaya S Nayak

Panchami

Poornavi V Sanil

Prathvi

Preethika

R Balaraj

Raksha

Rakshatha

Rakshitha N

Riya V Jathan

Ruksana Begum

Sakshi B

Sathwik Kumar B

Shreya

Sneha N Naik

Sudarshana Kulal

Sushmitha

Tejaswini R

Thrupthi Pandit

Udit Madhusoodan

Vijetha

Akshay Nayaka

Akshatha M

Mulla Mariyam

II PCMB S4

Anluan S Rodrigues

Aamir M Arif

Abhishek P S

Adon M Jathanna

Arvin L Fernandes

Austin Christopher

Chinmaya B S

Jithesh

Kiran P

Manas M Kunder

Manvith S Kumar

Mohammed Arafath

Mohammed Farish

Mohammed Nihal

Muhammed Noufal

Mohammed Rahil

Muhammed Safan Ali

Numan Sheik

Preksha B Shetty

Sagar

Sathvik

Shazma Bolwar

Shreesha M R Naik

Sonal R Kotian

Spoorthi M Suvarna

Sthuthi S Karkera

Thanush

Vishesh Kamath

Ashish

Chirag R Kotian

Deekshith

Jaylaxmi S Aihole

Mohammed M Uchila

Mohammed Saheer

P Anujna Prabhu

Prajwal R Myageri

Sharath

Sowmyashree

U Ashritha Kini

Vaishali S Aihole

Vineeth A Pramodan

Abhishek

K Sathvik Acharya

Sudhanva

Vaishnavi R

Veekshitha Nayak

Vybhav V Kamath

Dhanish Mohammed

Rajatha

Saniya N M

II PCMCs S5

Abhijith R Jadhav

Abhishek Patil

Akshay P Nayak

Akshaya Jayakumar

Anusha G Kamath

Anushka

Chirag R | Divya S Suvarna | K Shreyank | Kapthi Samith Didath | Kaushik | Likhitha

Mohammed Adeeb | Mohammed Anas | Mohammed Rifaz | Nayak Akshay R | Pareeekshith Kumar | Rahul Mendon

Rajath Adiga | Rashmika P Salian | Renita Maria Colaso | Riyon Pinto | Rohith J Acharya | Ronan Lobo

Shreelaxshmi Kamath | Shreya | Sidharth S Rao | Smitha Nayak | Suhan Kunder | Suhas K S

U Anurag Shenoy | Vaibhav V Acharya | Vikith B Kotian | Adithya R Poojary | Ankith R V | Disha

Harshitha | Mithesh D Amin | Rachana | Sahana | Shashank N Devadiga | Ashwin Shenoy

D A Rajeshwari

Divyamshu

Mahalakshmi

Manish Thakre

Meeghana Pai

Pratheeksha Shetty

Shanthanu A Bhat

Subrahmanya B

Varsha S

Prathvin C

G Vishnu Vishwas

II PCMCs S6

Aditya D Nair

Adithya R Shet

Amman

Amritha R Shenoy

Ayesha Izma

Bennett H Furtado

Colin Joy Lobo

Disha

Gaurav

Guruprasad Shetty

Harshith N

Mohammed Thabish

Mohammed Mafaz

Mohammed Sihan

Nathan J Suvarna

Nidheesh K Suvarna

Nikhil S Nayak

Nisha Perveen

Poornesh Nayak

Rahul

Rajesh H J

Rishabh N M

Rohan

Saketh S

Sarvesh A

Shaan G Kunder

Shaikh Mohammed

Shayan G Kunder

Adithya Shetty

Shimole Mohammed

Sohan Pradhan Shiri

Trevon C Pereira

Ankitha Poojary

Neeraj P

Ibrahim M Nishad

Manvitha S Suvarna

Ranjith R

S Cherishma

Shreeya S

Suraj Nayak

Sudheesh Shetty

Ail Rohan Vijaykumar

Ajay

B Soumya

K Shreya Tantry

Manish Rao

Shashank

Shashank Kulal

Sudarshan Rao

Vignesh

Vignesh Poojary

Vignesh

GAMBLING

✍ **Srijana G. Rao,** II B.Sc.

A sin, a crime, an addiction, a recreational activity, a game of strategy, an application of mathematical probability; gambling can be any of these things. More commonly though gambling can be defined as 'the staking of something of value, with consciousness of risk and hope of gain, on the outcome of a game, a contest, or an uncertain event whose result may be determined by chance or accident or have an unexpected result by reason of the bettor's miscalculation'. Gambling is a major international commercial activity, with the legal gambling market totalling an estimated $335 billion in 2009.

Gambling can be of several types. Casino games offer a variety of both wager free games and wagered games in their setting organized by the casinos in both online and offline forms. There are non-casino games like carnival games, coin tossing games, dice-based games etc. pari-mutual betting takes place in events like horse-racing, sports, virtual sports etc.

Excessive gambling can have both negative physical and psychological consequences on the body. The mind usually tricks the player into playing more games even though they are losing in hopes of winning back at least a small part of the money they lost. People are prone to the Gambler's fallacy where they, for example, just assume that, since the outcome for the last few games has been similar, there are less chances of it happening in the following game, which is not at all free. Every game should be treated independently and their probabilities should remain uninfluenced by one another. Gambling is also mostly accompanied by drinking which can lead to negative physical consequences on the body as well.

But, if you ever were to gamble, you will need to use the following tricks to increase your odds of making a profit. Always, choose a game with the least house edge. House edge represents the average gross profit the casino expects to make from each game. So higher the house edge, more money the casino makes and more money you lose. Certain games like Black Jack and Big Six have very low house edges. Another trick is that, certain bets are more profitable than others in certain games. For example, in Baccarat, the Banker hand has 6% house edge, Player hand has 24% house edge and tie bet has 36% house edge. Hence, the Banker hand bet is the most profitable bet. You'll also have to avoid tilt and understand the odds. Poker players use the term 'tilt' to describe the dreaded state in which you make subpar strategies under mental pressure. As you can see in a game, may be like Black Jack, you have a 46.36% chance of winning and a 0.523% chance of going on a 8 hand losing streak. Clearly, as you can see, with a cool mind, it will be easy to make a profit in Black Jack. Some people also start to believe in superstitions like wearing a certain shoe or watch can increase their chances of winning, when in fact, a game will always have a fixed chance of winning. Forming strategies suited to individual games, keen observation and practice can make anyone earn a reasonable profit.

Gambling in India varies by state as states in India are entitled to formulate their own laws for gambling activities. Some states like Goa, Daman and Sikkim have legalized casinos. All other forms of organized betting is illegal except for lotteries and horse racing. Though organized and structured gambling may seen both profitable and innocent enough at first, it is like a black hole into which if you get sucked into, there is almost no returning. So, to rather than use your wits to win at gambling, it is better to use your wisdom to stay away from it in the first place.

●

CHILDHOOD

Having that smile of innocence was when we lived the best moments of our lives.
That smile on our face, that innocence in our heart....
Its been a while since we found that around.
Enjoying the little things we had
Away from all the wordly thoughts
We then laughed our hearts out.
The little moments of joy
The smallest act of kindness
Back then this is what made us smile.
The smile is now lost behind all the pressure and we wait for the right moment to smile,
We wait for someone to bring us joy forgetting that its all within us.
We all wish to have those days back
To get back that smile full of innocence
But we forget to have that inner smile in the present moment.
So take a moment to smile
A moment to spread love
It won't cost you much
But you will surely earn a lot.
Let's learn from the childhood
The beautiful art of love.

✍ **Shreya Shanbhag,** III B.Com.

INTERVIEW TIPS

✍ **Thilaka Sherigar,** II B.Sc. (MSCs)

Before the interview

- Research the company and position description by using their company website, CEO resources, LinkedIn and networking with contacts and employees. Glassdoor and Vault are great resources, which accessed through the CEO's website provide full access.
- Be prepared to give specific examples from your experience, education or skills that are relevant to the job and organization. Use the position description as a guide.
- Prepare 4-5 relevant questions for the interviewer that focus on the company's mission and goals.
- Practice, practice, practice! Visit the CEO for a mock interview and more information on preparing for an interview.
- Create a portfolio with samples of your work, reference letters, awards and other materials that demonstrate your abilities.
- Get travel and parking information and an estimated time commitment so that there are no surprises on the interview day.

Day of the interview

- Make sure that you look professional. It is appropriate to dress more formally for the interview even if the environment is casual.
- Avoid heavy use of scented body products as others may be sensitive to the scent.
- Arrive at least fifteen minutes early and be sure to bring money for parking.
- Bring a professional looking folder or padfolio with two copies of your resume, list of references, pen, calendar & notepad.
- Demonstrate enthusiasm and interest by making eye contact, smiling and a firm handshake.
- Be courteous to everyone you meet; others not directly in the interview process may be asked to express an opinion about you.

During the interview

- Give clear and concise answers with specific examples about your past experiences, skills and abilities that directly relate to the position or company goals.
- Clearly articulate your career goals and how they relate to the position.
- Avoid talking negatively about past supervisors, co-workers or companies of employment.
- Avoid asking about salary and benefits during the first interview.
- Ask at least two of your pre-prepared, well thought questions to determine if this organization and job is right place for you.
- Do not chew gum, eat or drink (unless offered to you).
- Turn off your cell phone and do not check it.
- Be honest and sincere. Just be yourself!

After the interview

- Send a thank you letter within 2 days to the people who interviewed you. Reiterate your interest and some key points that were discussed during the interview.
- Request business cards during your interview to ensure correct spelling of names and email addresses.
- Follow-up with a phone call within a week if you have not heard back. Be persistent and try to stay optimistic.
- Be sure to send any requested material such as transcripts, applications or references in a timely manner.

●

SHERO...... A WOMAN HERO

✍ **Ranjitha Pai B.,** I B.Com.

When we hear the word 'WOMAN', we usually imagine her doing the household chores, taking care of children etc. We tend to forget that she can be a teacher, a business woman, a working woman, a pilot, a soldier, a police officer, an athlete or even hold high offices including that of a President or a Prime Minister. She can be anything, she aspires to be and inspire hundreds, thousands, or even millions like her. She can be a 'SHERO'.

"The woman who follows the crowd will usually go no further than the crowd. The woman who walks alone is likely to find herself in places no one has ever been before"

– Albert Einstein

Indian women have come a long way. They have broken all the stereotypes and prejudices around them and are proving their capabilities even on a global platform. They have broken all the gender barriers and worked hard for their rights and made progress in the field of politics, arts, science, law and so on. Women today have gone against the male dominated societies and cultures.

Let's celebrate the many 'FIRSTS' that Indian women have achieved.

SAVITRI BAI PHULE was an Indian social reformer, poet and educationalist from Maharashtra. She is regarded as the first female teacher of India. She is also regarded as the MOTHER OF INDIAN FEMINISM. Phule and her husband founded one of the first Indian girls school in Pune in 1848.

FLIGHT LIEUTENANT AVANI CHATURVEDI is an Indian pilot from Rewa, Madhya Pradesh. She was declared as the first woman combat pilot alongside two of her cohorts, Mohana Singh and Bhavana Kanth. In 2018, she became the first Indian woman pilot to fly solo in a MiG-21 and was promoted to the rank of flight lieutenant.

ANANDIBAI GOPALRAO JOSHI was one of the first Indian female practitioners of Western Medicine alongside Kadambini Ganguly. She was the first woman from India to study and graduate with a 2 year degree in Western Medicine in the United States. At the age of 14, she gave birth to a boy, but the child lived only for 10 days due to lack of medical care which inspired her to become a physician. A film on her life in Marathi has been made in 2019 as Anandi Gopal.

NIRMALA SITHARAMAN is an Indian politician serving as the current Minister of Finance and Corporate Affairs of India. She formerly served as the Defence Minister of India, thereby becoming India's second female Finance Minister and also the second female Defence Minister after Indira Gandhi, and first full time Finance Minister. Sitharaman featured in Forbes 2020 list of 100 most powerful women and ranked 41st in the world.

KALPANA CHAWLA was an American astronaut and the first woman of Indian origin to go to space. In 2003, Chawla was one of the seven crew members who died in the Space Shuttle Columbia disaster when the spacecraft disintegrated during its re-entry into the Earth's

atmosphere. Chawla was posthumously awarded the Congressional Space Medal of Honour and several streets, universities and institutions have been named in her honour. She is regarded as a national hero in India.

MANGTE CHUNGNEIJANG MARY KOM is an Indian amateur boxer, politician and incumbent member of Parliament, Rajya Sabha. She is the only female to become world amateur Boxing Champion for a record six times; the only female boxer to have won a medal in each one of the seven world championships and the only boxer to win eight world championship medals. She was awarded the Padma Shri in 2006, Padma Bhushan in 2013 and Padma Vibhushan in 2020.

Just like a drop in the ocean, this is a very small list of SHEROS. There are many more Sheros who have achieved heights.

●

FUN FACTS

✍ **Wilma Picardo,** III B.Sc. (BZC)

1. Like fingerprints, everyone's tongue print is different.
2. The only food that doesn't spoil is Honey.
3. The longest muscle in the body is the tongue.
4. A cat's tail contains nearly 10 percent of all the bones in its body.
5. Corn is grown on every continent except Antarctica.
6. Hearing is the fastest human sense. A person can recognize a sound in as little as 0.05 seconds.
7. "Rhythm'' is the longest English word without a vowel.
8. Teeth are considered as a part of the skeletal system, but not considered as bone.
9. Dragonflies are one of the fastest insects, flying with a speed of 50 to 60 kmph.
10. Rajasthan has a temple for rats.

●

ROBOTIC PROCESS AUTOMATION

✍ **Sapthami,** III B.C.A.

RPA is one of the most interesting topic. Let's see, What is Robotic Process Automation?

Robotic process automation (RPA) is a software technology that makes it easy to build, deploy, and manage software robots that emulate human's actions interacting with digital systems and software. Just like people, software robots can do things like understand what's on a screen, complete the right keystrokes, navigate systems, identify and extract data, and perform a wide range of defined actions. But software robots can do it faster and more consistently than people, without the need to get up and stretch or take a coffee break.

The title Robotic Process Automation makes us curious to know more about this, to do this automation we need to have Robotic Process Automation Tools.

Top Robotic Process Automation RPA Tools

- Inflectra Rapise
- Blue Prism
- UiPath
- Automation Anywhere
- Pega
- Softomotive

Let's learn about where can RPA be used Today, RPA is driving new efficiencies and freeing people from repetitive tedium across a broad swath of industries and processes. Enterprises in industries ranging from financial services to healthcare to manufacturing to the public sector to retail and far beyond have implemented RPA in areas as diverse as finance, compliance, legal, customer service, operations, and IT. And that's just for starters. RPA has become so widespread because it is broadly applicable.

Industries using RPA:

Robotic process automation is mainly used in Banking, Insurance, Retail, Manufacturing, Healthcare, and Telecommunication industries.

- Healthcare: In the healthcare industry, it will help in appointments, patient's data entry, claims to process, billing, etc.
- Retail: For the retail industry, it helps in updating orders, sending notifications, shipping products, tracking shipments, etc.

- Telecommunications: For the telecommunications industry, it will help in monitoring, fraud data management and updating the customer data.
- Banking: Banking industry use RPA for more efficiency in work, for accuracy in data, and for the security of data.
- Insurance: Insurance companies use RPA for managing the work processes, entering customer's data, and for applications.
- Manufacturing: For the manufacturing industry, RPA tools help in supply chain procedures. It helps with the billing of materials, Administration, Customer services & support, Reporting, Data migration, etc.

There are many platforms where we can learn more about this Robotic Process Automation.

In UiPath platform where we can learn for free and get certified.

Happy Learning,

●

FACTS ABOUT HUMAN BODY

✍ **Lahari Jain H. S.,** III B.Sc. (BZC)

Firstly, I found all of these in Google. However, some don't bother themselves to google these things and other may already know this. This is for those who don't know.

1] Human body produces about 40,000 liters of saliva in its lifetime. Or to put in another way, enough spit to fill about 500 bathtub - Yuck!

2] Spread across their lifetime, most people spend an average of one whole year sitting on toilet !

3] If you walk for 12 hours a day, it would take a average person 690 days to walk around the world.

4] The average nose produces about a cupful of nasal mucus every day!

5] Some people can hear the sound of their own eyeballs moving!

6] Everyone has a unique tongue print.

7] 12% of people dream in black and white.

●

CHLORELLA - A SUPERFOOD

✍ **Apoorva,** III B.Sc. (BZC)

"Superfoods"' a non-medical term popularized in the media to refer to foods that can have health-promoting properties such as reducing one's risk of disease or improving any aspect of physical or emotional health. So-called superfoods have an unusually high content of antioxidants, vitamins, or other nutrients. There's a new algae in town - Chlorella. This nutrient-dense algae has been receiving a lot of buzz for its health benefits. Chlorella, a so-called superfood, has earned a reputation among its supporters as a fix-all supplement. It is a fast growing algae that may have a range of health benefits.

Chlorella is a single-celled, freshwater algae, native to Taiwan and Japan. It is naturally rich in proteins, vitamins, minerals, and dietary fiber. Its report include boosting antibody count, promoting weight loss, and fighting cancer and other diseases.

Some people have proposed using chlorella as a source of protein trusted source and other nutrients to feed a growing global population. Others have suggested it as an alternative and renewable fuel source for agricultural equipment.

People mostly use it in tablet, powder, or a liquid form as a nutritional supplement. They can add chlorella powder to salad dressings, beverages, and baked goods to their nutritional value. Various types of chlorella are suitable for use as food supplements. Chlorella shows promise as a source of protein, but it may have other health benefits.

Read on to find out what the research says about the benefits of chlorella.

- Chlorella might strengthen the immune system.
- Chlorella played a significant role in preventing age-related mental decline. This could be due to chlorella's antioxidant effects on the brain.
- Chlorella contains iron, folate, and vitamin B-12. Some researchers have suggested that it might reduce high blood pressure during pregnancy.
- Those who took chlorella saw an increase in their peak oxygen intake.
- Chlorella is rich in iron and can help prevent iron deficiency anemia.
- Chlorella might help increase aerobic endurance capacity.
- Chlorella is also used to increase "good" bacteria in the intestine in order to improve digestion, and to help treat ulcers.

While chlorella is generally recognized as safe and few side effects have been reported, it might not be appropriate for everyone. However, people should always check with a doctor first to ensure a supplement is safe for them to use.

●

THE MONSTER OF THE FOREST

✍ **Ayeesha Afnan,** III B.Sc. (BZC)

Here, I referred 'Albino Redwood Trees' as the 'Monster of the Forest'. For 150 years, they have been a mystery white trees in the middle of deep green forest of California. They are really interesting and unique trees existing along with the redwood trees in the forest which is also known as the 'Ghost Tree' because of the absence of the chlorophyll which they need to survive. They are an example of seemingly dead-end mutation. For a plant that relies on photosynthesis to survive, the loss of photosynthetic pigments should spell a disaster. These plants without photosynthesis can't photosynthesize, but they survive as they are connected at the root to a parent tree from which they will suck energy for their entire life. These plants are literally vampires as they live by sucking life from other trees just like vampires' suck blood from humans.

These redwood trees got the name Albino because of the genetic mutation, Albinism where it prevents cells from producing pigment. Like albino animals, albino redwoods do not have pigmentation, which means their needles are white rather than green. No other conifers though to have this mutation. Only about 25 of these trees are known to exist around the world. They are ever white and their needles are waxy. The leaves of albino redwoods have twice the number of stomata than normal redwood leaves. This makes them quite susceptible to drought. During dry years, the tress quickly dehydrates. When there is scarcity of water, the parent tree withdraws all support and the albino tree rots and turns brown. In times when there is abundant water they sprout again. Therefore, they come and go like ghosts.

The albinos most frequently occur along the edge of the redwood range where the soils around these albinos are often high in toxic metals like copper, nickel and cadmium. They accumulate these heavy metals at much higher rates. This is due to defective stomata, which cause them to lose more water through transpiration, force them to compensate by taking up more water through their roots. Nevertheless, they are quite stunning, as their white needles seem to glow against the backdrop of dark forests in which they live. Normally albinism is fatal to tress. Albino redwoods is an exception which can live for half century or more by taking all the nutrients from the host trees. And hence they are the 'monsters of the forest'.

●

AN ENORMOUS CORPSE FLOWER THAT STENCHES LIKE ROTTEN MEAT WHEN IT BLOOMS

✍ **Manasa Bhat,** III B.Sc.

Amorphophallus titanum colloquially called as Titan arum, better known as "corpse flower" due to its unpleasant odour like rotten corpse, this smell attracts carrion-eating beetles and flesh flies (family Sarcophagidae) that pollinate this gigantic flower. Corpse flower is endemic to the equatorial rainforests of Sumatra, Indonesia and has the largest unbranched inflorescence which can reach up to 3 metres (10 feet) in height.

This pungent monoecious aroid wait for years to flower and it blooms rarely, when it does it is for short duration. The spathe (It is a sheathing bract or pair of bracts partly enclosing an inflorescence, especially spadix) is deep green from outside. On the first day of blooming it unfurls and reveals its blood red inner colouring and its texture contribute to the illusion that spathe is a piece of raw meat! As the spathe unfurls the spadix (near to its base contains two rings of small flowers - where female flowers form a ring at the bottom of the spadix and male flowers form a ring around the spadix just above the female flowers) starts to self-generate heat (corpse flower are able to warm up to 36.67°C) by a process known as "thermogenesis" and start to liberate powerful odour (foul-smelling compounds) that allure insects which feed or lay eggs on carrion.

The blooming of flowers occurs in two stages on successive nights i.e. female and male stages - where the female flowers bloom first later after a day or two the male flowers bloom. The first night of flowering offers the most intense odour where the carrion beetles which are drawn by the stench creep inside and unknowingly deposit pollen (hopefully bringing pollen from other corpse flower) on the receptive female flowers. By the end of the second day of flowering, the fragrance fades and the male flowers bloom, as the insects (beetles) start to depart from the flower, they rub against the pollen present in the male flowers and are now ready to transfer the pollen to a nearby female corpse flower. This usually prevents self-pollination of corpse flower. Once the flower has bloomed and pollination is complete the flower collapses.

The smelly chemistry of corpse flower: The odour of the Titan arum is contributed by several compounds - where the dimethyl trisulfide gives rotting, animal-like sulfury odour, dimethyl disulfide has a garlic-like smell but due to its higher odour threshold it doesn't contribute as much to the overall odour, methyl thiolacetate which smells like an unpalatable blend of garlic and cheese, isovaleric acid gives smell of sweaty feet. Finally, when flowering structure collapses trimethylamine delivers a final blow to your olfactory senses carrying with it a drift of dead fish!

After the flower dies back, a single leaf which reaches the size of a small tree grows from the underground corm. Every year, the old leaf dies and a new one grows in its place. When the corm has stored enough energy, it becomes dormant for about four months. Then the process repeats. ●

WHEN LIFE GIVES A SECOND CHANCE.....

✍ **Tasmiya,** I B.Com.

Alive, all alive to see the beautiful little world around us, to feel the beauty of nature, to learn and grow new things. Life is a gift from the almighty where he tests us and we should happily pass in it by never losing our hope. We may have many hurdles, barricades to crossing this small little life. And the most important thing is that we have to cross all this with courage because there are many who in spite of all the hurdles have crossed the boundaries and have been successful. Because hard work and strong will never stopped them. They have learnt that by sitting in a corner and crying they are never going to archive anything, they learnt that life gives the second chance to everyone who fails. People fail, they fail in their youth life, in their business, they fail in their love life, that is because the world is built so, that does not mean its 'END OF LIFE.' This means 'THE BEGINNING'. We people think its end of life and go for options where they can never comeback, life is not so, everything happens for a reason if almighty has created a problem for us, then surely every problem will have a solution. We need to be strong because there is a second chance for every failure and every hurdle.

"VERILY AFTER EVERY HARDSHIP COMES EASE"

●

NCC CAMP AND TRAINING

It was not a trip
It was a training schedule.
Some were strangers
And some were like my brothers.

We were all cadets on a military truck
Everyone of us were proud of our luck.
No nails No nail polish
Only DMS with shoe polish.

My feet started hurting
And shoes started to ache.
But I was falling in love
With the drill over dove.

My life between 25 yards and 5 rounds
lying on the ground
Waiting for OPEN FIRE'S sound.
Less recognized yet hardest to fight
No combat we saw, still we gaze insight.

✍ **Sgt. Pallavi N. S.,** NCC-Army Wing

BEHIND ME

✍ **Teena Dias,** III B.Com.

Welcome to this amazing world. Where, I'm everything to myself.

When someone asks us who is behind you or behind your success, we often say that our parents, friends, life partner, teachers etc. etc. I agree that they might support you. Whether you sat aside and spoke with your own self or fell in love with you any day? How can you ignore yourself? Don't you fell guilty for doing so?

I heard a quote and I want to share it with you, "The best love story starts when you fall in love with yourself first", and I actually felt it. In this advanced world, it's important to follow our own brain and heart rather than others; to love our self more than others; to work for our own happiness then others. But I didn't mean that we should hate others or to step on others happiness and success. I just meant that we should be our first priority. And one should not forget that there is a difference between self-love and selfishness.

Once when I was listening to a talk from a cancer warrior, she said that "if you are in a depression, don't go to a doctor or don't be addict to medicines. Because, when you can't control what's going on in your mind, then how can they control you?" and these words of her really touched me. So, with this small writing I just want to confess you that, you are the main reason for what you are today, whether you succeed or fail. You need not wait and worry about I want her to be with me and I want him to be with me. But you should always trust and feel that I'm with me and "I'M ALWAYS BEHIND ME".

●

EXPECT NOTHING

Expect nothing. Live frugally
On surprise.
Become a stranger to need of pity
Or, if compassion be freely given out
Take only enough
Stop short of urge to plead then purge
away the need.
Wish for nothing larger
Than your own small heart
Or greater than a star;
Tame wild disappointment
With caress unmoved and cold make of
it a parka
For your soul.
Discover the reason why
So tiny human midget exists at all
So scared unwise
But expect nothing. Live frugally
On surprise.

✍ **Ayesha Nasina,** III B.C.A.

THE FORGOTTEN FOUNDER: THE LIFE AND TIMES OF KHAN BAHADUR HAJI ABDULLAH HAJI KASIM SAHEB BAHADUR

✍ **Vidish D. Karkera,** III B.Com.

On the coast of the Arabian Sea lies a quaint yet bustling city. Our city. A city of duality, housing the calm life of the coast but also housing the institutions that develop the country's future. Where tradition and the future meld harmoniously. The city of Udupi. A city filled with potential. One of the people who believed all this to be possible, who believed that a small city of farmers could become something much greater, that man was Khan Bahadur Haji Abdullah Haji Kasim Saheb Bahadur or colloquially known as Haji Abdullah or Khan Bahadur. A freedom fighter, an icon, a philanthropist, a statesmen and a true Samaritan.

Born in 1882, in a prominent Dakhani muslim merchant family in Udupi, he was the first son of Haji Kasim Budan Saheb and Banu Bibi. His family, being one of the richest families in the entire Madras presidency was accorded with as much respect as a royal family. The philanthropy and generosity of his father Budan Saheb was also well known around the area which greatly influenced the young Haji Abdullah. Although, he was born with a golden spoon, the desire to help the less fortunate was always strong with the young Abdullah, just like his father. In those times, it was a well-known fact that whatever troubles you have, if you ask for Haji Abdullah Saheb's assistance, you wouldn't be let down. Every day he would personally donate 3 'mudi' of rice to people in need. During World War I, when Udupi was in the grips of a terrible famine, Khan Saheb imported rice from Myanmar, with his own money so as to help alleviate the suffering of his people. There are stories of him giving away the rings on his fingers to the people in need without a second thought. He never left anyone empty handed. This was the man who was nicknamed the 'Akbar of Udupi'. A merchant by trade, Khan Saheb was involved in many other activities. There was not one committee or association in Udupi and Mangalore which did not benefit from Khan Saheb's contributions. Not limiting himself to private organisations, Haji Abdullah Saheb participated in politics and in 1926 was unanimously elected to the Madras assembly.

Most people nowadays may know Haji Abdullah as the founder of one the first nationalised bank in Udupi, the erstwhile Corporation Bank in1906, now known as Union Bank of India. He founded this bank as he wanted to contribute to the swadeshi movement and help Indians succeed without the influence of British owned banks. He also owned huge swaths of land around where the present day city bus stand is located. He built schools and hospitals and the present day Koosamma Shambu Shetty Memorial Haji Abdullah Mother and Child Hospital is a proof of his work. He was a fierce freedom fighter, being one of the leaders of Udupi's freedom struggle. He was the one who received Mahatma Gandhi in both 1919 in Mangalore and 1934 in Udupi. Given everything he has done for the betterment of Udupi it's a shame that not a lot of people remember him. As a devout Muslim he wouldn't want a statue of him being built, as it would have been against his beliefs. He never

created a trust or an organisation in his name to keep track of his contributions to Udupi and this meant that his legacy has been lost to time.

Khan Saheb had donated all his wealth and land to people in need and his pride made him refuse help from others. Not wanting to be humiliated in front of people who believed him king, he took a drastic step. On August 12, 1935 a great soul departed this city. At the age of 53 Khan Bahadur Haji Abdullah Haji Kasim Saheb Bahadur was found dead at his residence. He was destitute at the time of his death and in massive debt to the very bank he helped found. People attended his funeral procession in droves wanting to shoulder the coffin of the man who meant everything to them. As generations passed, his name and impact has been lost to history. My goal with this article, is to make the people aware of this great pioneer and how instrumental he was for the success of this city. A city which, because of the effort of this man and many others like him, is the master of its present with an eye towards its future. ●

LOVE YOURSELF

When you look in the mirror
what do you see?
Is the person who's looking back
the person you want to be?

Maybe you wish you were a bit taller
maybe you wish your ears were smaller
perhaps you would like to change your nose
have better feet and nicer toes

Maybe you wish you had a more
attractive face
wider hips and a thinner waist
maybe you would like a broader chest
a flatter tummy and bigger breast

Many things about your body
you could complain about
you are unhappy with the way
you are turned out

The way you look to others
might cause you to feel rejected
all you want is to fit in, be loved and accepted

If that's the way you were made
then what can you do?
first of all you have to start loving yourself
and then others will start loving you.

✍ **Afeefa Farhath,** III BCA

BIG CATS

✍ **Aditi Nayak,** III B.C.A.

How much do you know about these powerful feline predators?

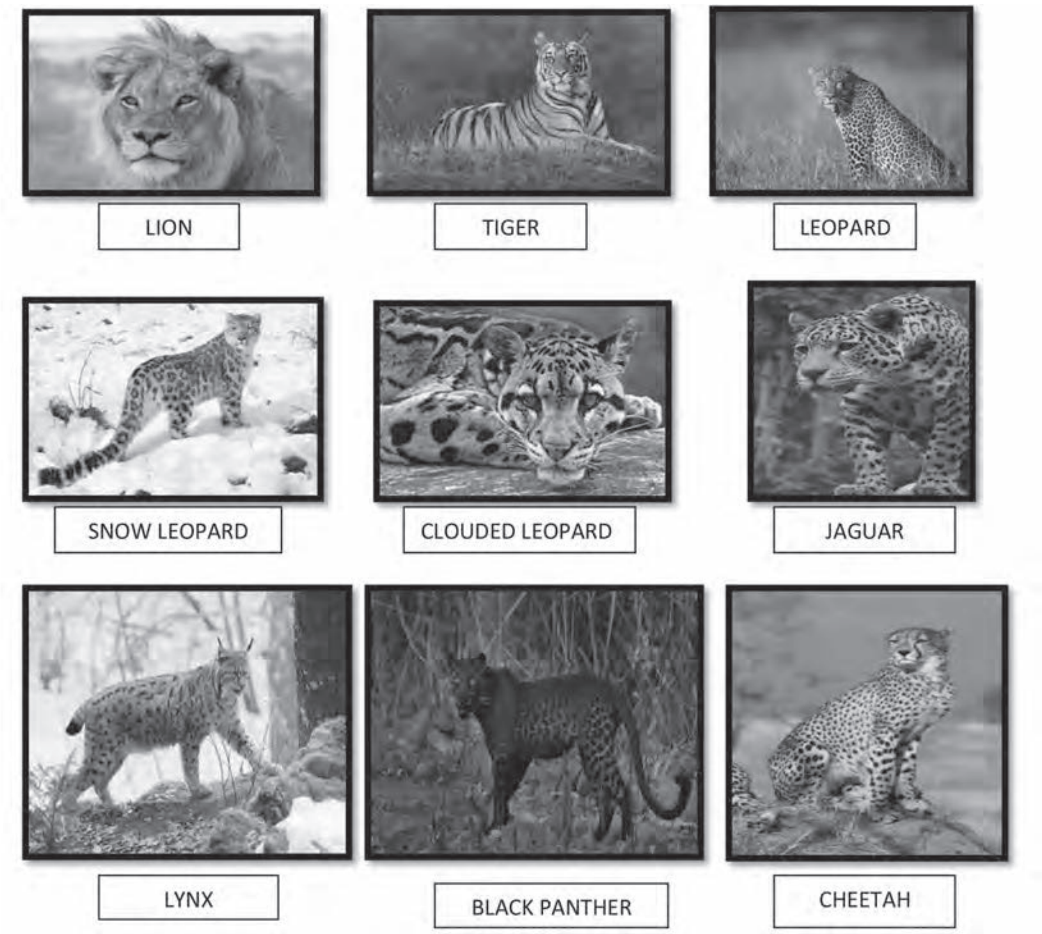

Out of the 38 cat species on the planet, only five species make up this charismatic and recognizable group of animals. The big cats are members of the genus *Panthera* and are found in a variety of habitats around the globe, from the freezing temperatures of Siberia to the tropics of the mangroves of India! Sadly, worldwide all the big cat species are in serious decline. Distinguishing from other cat species is their ability to roar!

- Amongst the big cats, the lion is the only social animal. While other big cat species

have a mostly solitary life in the wild, lions almost always live in groups, called prides, of up to 30 adults and their offspring.

- Although commonly assumed, panthers are not a separate species. The term panther is often used for leopards and jaguars, especially for the melanistic individuals of these species: the black panther.
- Big cats are found from desert through forest to mountain areas, from cold temperate zones to the tropics. They can also be found at all altitudes, ranging from sea level to 6000 meters high. As predators, their distribution is mainly determined by the amount of available prey. Human encroachment has become a huge determining factor too.
- All the big cat species are declining worldwide. The main threats to big cat populations are habitat loss, human – wildlife conflict, (illegal) wildlife trade and hunting.
- The tiger is the most endangered big cat with estimated numbers of between 2,154 and 3,900 individuals. Most of the remaining wild tigers are found in India. In addition to habitat loss, tigers are under threat due to poaching for Traditional Medicines.
- White lions and white tigers do not belong to separate (sub) species. Instead, their white coat is caused by a rare and recessive mutation. Captive white tigers are often cross-eyed, which is a sign of inbreeding, a practice used to breed animals with this rare colour, despite the negative effects for their health.
- The solitary big cats are highly dependent on olfactory communication, which includes scent marking through urine, faeces, and a variety of scent glands. Scent marks provide information about the individual and are often combined with visual marks, like scratches on trees.
- The big cat coat pattern varies between species and provides camouflage. Adult lions do not have a pattern on their coats, leopards and snow leopards have spots and jaguars have secondary patterns known as rosettes. Tiger stripe markings are individually unique - like a fingerprint!
- While all the other big cat species are found in Eurasia, jaguars are the only ones that are found in the Americas. There is another large species of wild cats that are found there, but it does not belong to the *Panthera* genus: the puma, also known as mountain lion or cougar.
- The term 'big cats' is used in varying ways. FOUR PAWS uses the scientific grouping which includes only the five species belonging to the *Panthera* genus (lion, tiger, leopard, jaguar, snow leopard). Other common groupings often include species such as the puma and cheetah.

INVENTORS OF HOUSEHOLD ITEMS

✍ **Aditi Nayak,** III B.C.A.

Sl. No.	HOUSEHOLD ITEMS	INVENTORS
1.	Alarm clock	Antoine Rédier
2.	Curtains	Samuel R. Scrottron
3.	Toothbrushes	William Addis
4.	Toothpaste	William Nebergall
5.	Toilet Paper	Joseph Gayetty
6.	Soap	Babylonians
7.	Cast Iron Skillet	Abraham Darby
8.	Coffee maker	Melitta Bentz
9.	Can Opener	Ezra J. Warner
10.	Toaster	Alan MacMasters
11.	Microwave	Perry Spencer
12.	Refrigerator	William Cullen
13.	Air Conditioning	Willis Carrier
14.	Television	Farmboy Philo Taylor Farnsworth
15.	Vacuum Cleaner	Hubert Cecil Booth and John T. Kenney
16.	Brita	Heinz Hankammer
17.	Iron Box	Henry W. Seeley
18.	Hair Dryer	Alexander F. Godefroy
19.	Crock-pot	Irving Nachumsohn
20.	Garbage disposal	John W. Hammes

●

LIFE ELSEWHERE

✍ **Aditi Nayak,** III B.C.A.

Are we alone in the universe? Looking for an answer to the question is one of the biggest projects in astronomy today.

The search for life elsewhere is being carried out in many ways. While space robots search for life in the sands of Mars, powerful signals are on their way to the stars, and radio telescopes listen for messages from alien civilizations.

- **Is there life in Mars?**

In 1984, a meteorite which came from Mars was found in Antarctica. In it, scientists found objects which look like bacteria, a very simple form of life. Many scientists now think that these structures were never alive.

- **Life near the giant planets**

This is the frozen surface of Europa, one of the largest moons of Jupiter. Under these thick layers of ice, there is a sea 50 km or more deep, that is warmed by the side effects of Jupiter's gravity. It is thought that living creatures might exist there.

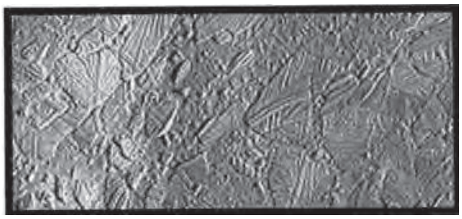

- **Searching for life**

This pattern was sent by radio into space in 1974, as a message to aliens. It includes the shape of a person and of the radio telescope that sent it, as well as a simple map of the solar system.

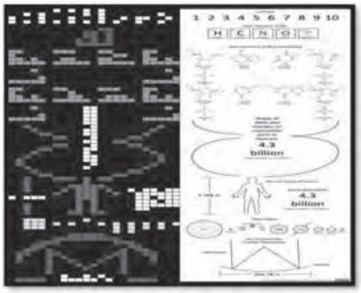

- **Signals from outer space**

In 1997, a radio telescope in Ohio, USA, detected what is now known as the 'wow'

signal. This signal was a sudden, powerful burst of radio waves from space that lasted for 72 seconds. It has not been detected again, and no natural cause for it has been discovered.

- **Postcard to an alien**

This image was drawn on metal plates and sent into space on the Pioneer 10 and 11 space probes. It was intended to be message that would be easy to interpret by any intelligent aliens who might find it.

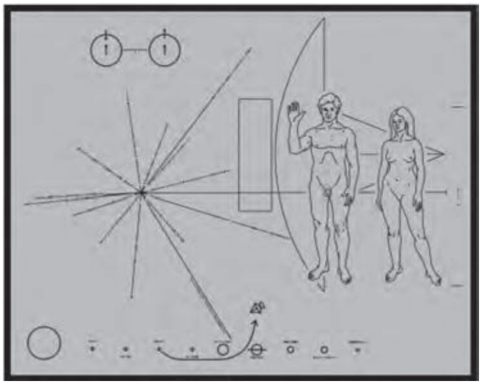

- **Science-Fiction aliens**

For many years, people have written books and made films about creatures from space – usually frightening and dangerous ones, unlike the friendly alien that appeared in the film 'MEN IN BLACK'. The more unlike the earth a planet is, the more different to us any intelligent creatures there are likely to be.

- **Life at the extreams**

Alien life might be like nothing we know on the earth. Floating creatures like these (below) may live in the clouds of giants planets, which are known to exist near many of the stars.

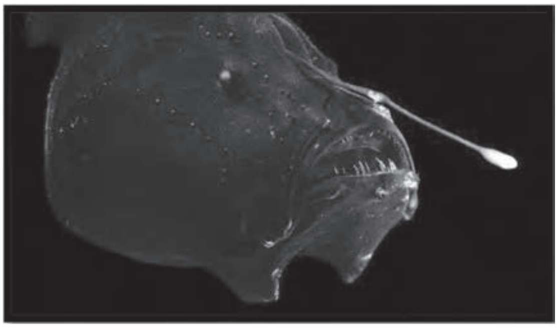

- **Evidence for recent liquid water on Mars — the south-facing walls of Nirgal Vallis**

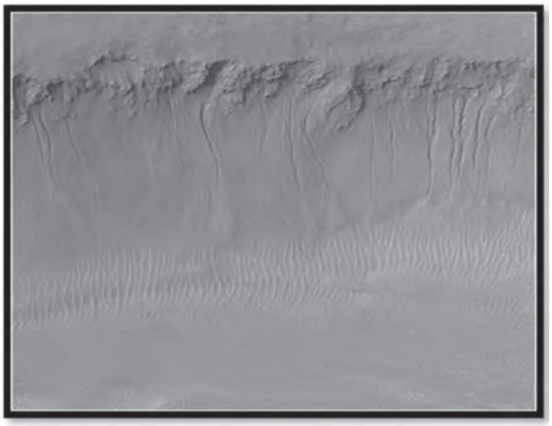

CAMPUS BIRDING

✍ **Aditi Nayak,** III B.C.A.

What do you think is a BIRD??

A silhouette flying out in the vast blue sky or a singing creature you see outside your window? Or just another thing resting on wires?

Birds are way more fascinating than just that and has always been. As Kuvempu says "Kajanake Gili Kogile Impige", their songs are an ultimate inspiration for poets, their flight – a child's dream (As they say "Hakkiyagi naa Haruvaase"). Their behaviour, food-diet, their parental care, socialization, murmuration everything is a sight to watch, a thing to learn and a lesson for life.

Now before going to the topic, let me brief you about birds. According to Zoology birds are explained as the "Feathered bipeds". They are vertebrates which belong to kingdom Animalia, phylum Chordata, Superclass Tetrapod and Class Aves. They are characterised by the presence of a pair of wings, a pair of legs, scales on the legs, claws on toes, toothless beaks and body covered with feathers. They are warm blooded organisms with high metabolic rate and a four-chambered heart. Their pneumatic bones (Bones containing air sacs) and perfectly stream-lined spindle shaped body helps them to sore high in the sky. The sense of sight and hearing are highly developed. In rapid accommodation of the eye, the bird surpasses all other creatures. As an American naturalist puts in, "The focus can be altered from a distant object to a near one almost instantaneously; in a fraction of time, it can change itself from a telescope to a microscope. Their sense of taste is comparatively poor while sense of smell is practically absent.

Size of the bird varies from 5 cm to 2.75 m. They are oviparous and lay hard-shelled eggs. They are found worldwide in different habitats. There are about ten thousand living species of birds. The digestive system and respiratory system of birds are also uniquely adapted for flight. Some bird species of aquatic environments, particularly seabirds and some waterbirds have further evolved for swimming.

Birds are social, communicating with visual signals, calls and songs. The vast majority of bird species are socially (but not necessarily sexually) monogamous for one breeding season at a time, sometimes for years, but rarely for life. Other species have breeding system that are polygamous (one male with many females) or rarely polygamous (one female with many males). Birds produce offspring by laying eggs which are fertilized through sexual reproduction. They are usually laid in a nest and incubated by the parents. Most birds have an extended period of parental care after hatching.

Bird Watching

Do you also enjoy a male peacock unroll its iridescent blue and ornamental-coloured feathers? Do you also try to whistle like an Asian Koel? Do you also get irritated and think why do these Crows never stop with their caw-caws? Do you also go awe seeing Parakeets? Do you also find it interesting seeing a white bird (Egrets) follow the cattle?

To all your questions and amusements, the only answer is to go birding and find out by yourself.

Birds are no less to any creature. They can sing melodiously like a vocalist, they can fly high like an aeroplane, they can dance absolutely stunning like a dancer, they build different kinds of beautiful nests better than engineers, they act as doctor sometimes and help few reptiles and mammals to clean out their teeth and body and make them tick-free, they can also be surrogate mothers and incubate and feed birds of Cuculidae Family if they happen to be at their nests.

Further here I am going to share my experience about Campus birding that I have been introduced by the college which ultimately led to my interest in these winged wonders.

I am so grateful to the Zoology department for conducting Campus Birding sessions in our college.

To be honest, I am not really an early to bed – early to raise person, and normally never would have got up early and travel 20 kms just to watch some birds? But something about birds have always amazed me and decided to give it a try. Now fast forward to 2 years, I even chose my topic of project about Diversity of Birds.

In our college, usually we go birding with our guide Mr. Tejaswi Acharya Sir from Manipal Birders Club. We start by 6.30 a.m. and go around our college in search of the birds.

There are two-three binoculars and also a pictorial guide to make it easy for new-birders.

It's not always a walk in the park, sometimes you only get to see the common birds like Crows-Bulbuls-Mynas and some raptors. But you'll see at least 2-10 new species.

We start from the Science block and a-round-about and back to Botanica is where we end it. Near Ravindra Mantapa, there's always an Asian koel or Common hawk cuckoo to welcome us with their melodic prayer tunes. Then as we move near the backstage of Ravindra Mantapa, we get to see all the shows (that you don't get to see on stage) of birds like Drongos Mimicking other birds, Bull-bulls singing accompanied with Flameback's drumming, a group of starlings act of murmuration or just their social organisation is a treat to watch. The presence of Common Iora is like an unexpected guest visiting the show. The squirrels are always a chatty audience for the show. Consider yourself lucky if you ever just get to see the Indian Paradise Flycatcher's drama with its absolutely stunning rufous brown long tail.

Then as we move further from the sports complex, you'll see these babblers playing football with dry leaves, you'll hear more cheers than any other place here. Don't forget their unity in the group game as they are sentinel birds. Once a single babbler sees you approach them, there won't be a single bird left at the place. The king (known as Raja hakki in Kannada) paradise flycatcher may also pay a visit here.

Then as you come back near basketball court, you'll see these Bee-eaters, Coucals and Black-headed Cuckoo-shrike cat-calling you.

Then you see the most crowded place, the canteen, this is where you'll see Crows, Raptors sometimes, advising you to share food with your friends every time you go to have one. As you go a little further behind the canteen, there are seldom any birds, but there are few dogs (feed them, you'll get some blessings) as precious as the Srilankan Frogmouth's call you hear there sometimes.

Then comes the favourite place of us girls, the LADIES ROOM (Parvati Nilaya), the best place for birdwatching, I mean you'll get to see the stunning Golden Orioles, Black hooded Orioles, Flowerpeckers etc.

Then let's go straight behind the Computer Science block where you'll see Bee-eaters

munching on their prey bite by bites and the fun moments are when you see these Monkeys jumping all around, tallying the number of mangoes they've got to the ones we've stole by pelting stones at trees.

Then there is this majestic Acasia tree with majestic raptors like Black kite, Brahminy kite, Shikra, Crested Goshawk etc.

Then as you go out of the campus, you'll see these small birds like Common tailor, Sunbirds flying round and round just like the gate you find while going out from the campus. We get to see, Yellow footed green pigeon with so many colours, Oriental magpie Robin singing like a pro, Golden-fronted Leaf bird which is greener than the surrounding contrasted with some Brownish coloured Spotted doves, Ocean blue coloured White throated kingfisher etc. By the time you come to this place, you can see these Sun-kissed shining Golden orioles which means it's almost an end to the Golden hour.

Again monkeys are here at your service for entertainment.

Then back to Botanica, to fill our eyes with the beauty of seasonal Malabar pied hornbill and also the floral diversity of our Botanica. White cheeked Barbets and Mosquitos are complementary. Egrets, Cormorants and the quintessential Rock pigeon are most of the times seen in flight measuring the heights of our enormous buildings of the campus. Before you realise it'll be already 8:30 a.m., even 9.00 a.m. sometimes and the amazing session comes to an end.

So in conclusion Birding in campus is a fun filled educational experience. Though there were only 3-4 Campus Birding session in the 3 years of my degree life, it was an amazing experience. Conducting one birding session being a final year student made me realize the effort seniors and teachers put to this programme to make it educational as well as interesting. So an advice to you juniors, trust me Birding is so fun and very informative. Maybe you'll feel lazy to get up first time, but I am sure the next time you'll come asking at department when they'll conduct the next session. Also please continue this tradition and introduce your juniors to this ritual.

You get to learn so many things in every session. If not, you'll at least get to see the beautiful sunrise.

If you see many birds at your place on daily basis, what are you waiting for? Start birding on your own. Download eBird app and start your checklists. Most important thing is to wear dull coloured clothes – proper footwear and also do not disturb their Habitat. Maintain a social distance of 10 – 15 m from them.

If you aren't much interested in all of this the least you can do is keep a bowl of water at your compounds and also try not to feed them and make them lazy.

Fun fact at last, did you know that the white-brown bird soaring in sky, called Haddu in Kannada is not actually an eagle? It's known as Brahminy kite and also if you see the peacock feathers under microscope, it isn't blue, it is Grey.

●

HENNA

✍ **Syeda Reha Khadri,** III B.Sc. (BZC)

Henna is a very familiar term to many of us, especially to girls, as the mehendi that we apply on our hands to beautify them. Henna is an ancient medicinal plant that has been used as a natural dye for over 4000 years. It has various names like camphire in English, mehendi in Hindi, dvivranta in Sanskrit, hina or panna in Persian and many more in different languages.

Henna is a dye that is reddish-brown in color, obtained from the powdered leaves of a tropical shrub and is used to color the hair and decorate the body. It is obtained from *Lawsonia inermis* or the mignonette which is a large bush or small tree native to hot, dry climates across North and East Africa, the Arabian Peninsula, the southern areas of the Middle East, and South Asia. The large scale use of henna was originated in Egypt. In reality, Egyptians, Jews, Persians, and Turks were not only the ones to use it but also caused it to spread throughout the Middle East and beyond. In ancient times, henna had a strong medicinal worth and this appears to be its main claim to popularity even today. Cleopatra VII Philopator used perfume made from henna to adorn her body. Henna was used for various traditions in different cultures across Europe, Arabian Peninsula, and the Indian subcontinent. Even today, undeniably, Henna is an essential element which the humans had and have been utilizing in many ways.

Henna is mainly used as dye in industries and the most popular application of henna is as a hair-colorant. Henna is used as a hair dye and for drawing designs on the hand, fingernails and body. It was also used to dye fabrics like wool, silk, and leather. This staining property of henna comes from a compound 2-hydroxy-1, 4-naphthoquinone, also known as lawsone, hennotannic acid or natural orange 6. Henna contains up to 5% by weight of this compound. When a paste of henna leaves is applied to the skin, the lawsone present gradually diffuses into the outer layers of the skin and binds to proteins present in the skin cells. Henna stains last for many weeks due to the fact that the lawsone molecules chemically bind to skin cell proteins. Lawsone isn't water soluble, so organic solvents are often added to promote the release of lawsone from the ground henna into the paste so that it can be absorbed by the skin. The best solvents for this particular application are monoterpenes, which can be found in high concentrations in certain essential oils (not perfume or fragrance oil) such as tea tree, cajeput and ravensara. Products marketed as "henna oil" are often sold to be used for this purpose, but may contain other solvents that are not as skin safe as monoterpenes, and are not advised for use. Once absorbed into the skin, the henna stain will darken over a few days as the lawsone oxidises. The stain fades as the outer skin cells are naturally shed. Henna is also great for making hair bouncy, shiny and healthy whenever applied regularly. It has antifungal and antimicrobial properties that soothes the scalp, prevents hairfall and also maintains the acid alkaline balance of the scalp. Henna is famous for repairing damaged hair by acting as a natural conditioner. It is also used to make essential oils which help in protection against UV rays.

Unsurprisingly these numerous benefits and use of henna persuade us to permanently shift from chemical-based products to natural henna powder.

●

SOMETIMES YOU WILL NEVER KNOW THE VALUE OF A MOMENT UNTIL IT BECOMES A MEMORY

✍ **Lirisha R. S.,** I B.Sc. (BZC)

The story that I am about to narrate is a candid one. I witnessed this with a friend. It is not easy for me to write about things that bother me, but this story deemed worthy to be heard.

I remember the day I encountered Sandy. She was this small, timid pup who pestered people around for food. She had eyes black like a charcoal and brown coat. She had floppy ears and the tail that wagged vigorously everytime she saw me. Sandy often spent her time gnawing slacks and worn out shoes. At first she was afraid to let me pat her. The scars on her body told me a different story. It seemed people hurled stones at her for no reason. Sandy looked skinny, so I offered her some biscuits. She sniffed the biscuits and looked at me. I knew she was famished, nevertheless she could not eat sweet biscuits as she was malnourished.

The following day I prepared an omelet for her. Sandy would wait for me everyday at the Botany garden "Dogs are known to be loyal", and so was Sandy. She could pick my scent from miles away. There was something about her that made her different from the other dog. When she saw me and my friend pass along the corridors of our campus she would come to us galloping with joy.

Sandy followed me everywhere. I was dreadful that she might get me into fix; because, there were times where she followed me all the way to my class. I found it a little cringy back then, but now I regret feeling that way. It took me and my friend a long time to gain her trust, but eventually we did.

Sandy's eyes manifested horrific things that scarred her. This type of scar can only be healed by love. When people around you ignore something, you tend to do the same. And that's what I did. It never dawned to be that you realize the true value of something only when you lose it.

I fed Sandy, indeed I did! but as the days passed by I took her for granted. I fed her sometimes; at times I didn't. Sandy grew weaker as the days passed by.

During the lockdown, I did not visit her. I remembered, but I let it slip my mind. I reckoned she would find food somewhere. At times when I met her, I merely felt sympathetic, but I did nothing to actually help her.

Of course at some point me and my friend thought of giving her to an Animal foundation, but we procrastinated for some reason.

When I visited college after weeks, my friend told me that Sandy had given birth to puppies and they were tragically killed by the Alpha male dogs. Sandy was fatigued by constantly breast feeding her pups. I wouldn't blame Sandy; because "A mother's love is external". She was fed tits and bits by the nearby house owner. When we met Sandy at times, we fed her with plenty of dog biscuits and fled from the spot quickly, because the owner didn't want us there. Sandy devoured the milk and dog biscuit. This provided me and friend with little peace.

On 17th August, when we found Sandy, we were heartbroken. The owner abandoned her and she was lying near the Sports Department. When we called her, she came to us limping. This time the tail did not wag vigorously as it used to, all the same she was happy to see us. I am glad we fed her plenty that day, because it was the last we saw her.

On 24th Tuesday, when I visited college to write my exam, I brought plenty of dog food with me. This time I was adamant to feed her. My friend brought fresh milk too. We were excited to meet her. We looked around calling her name, there was no 'Woof' this time. We circled the college thrice in search of Sandy, but she was nowhere to be found.

Later, we were told that Sandy was last seen near the sports department dragging her hind limbs. Dogs finds far away places to die when they die, they are in mental confusion.

As we were passing by the house who fed her tits and bits, we were told that Sandy died three days ago, her corpse was found near the trees behind their home. Apparently, the corpse started to reek which caught their attention. We were taken aback by this. We wondered about for a moment lost in thought. My friend broke down immediately, telling me we could have done more to help her. Surprisingly, me of all people, did not sense any sorrow within me at that moment. Something inside me was changed, I was turned into stone.

We always take things for granted and that's exactly what I did. I did not cry then, but now everytime I have a good time and sense happiness; I picture Sandy's lifeless body beneath the trees, all alone, still waiting for me and my friend to rescue her. I still believe that we could have saved her, if we acted fast, but we didn't, why? because we took her for granted. Sandy had faith in me and I let her down. My recticent nature cost Sandy her life. I feel nothing but regret every time. I think about her.

People need to stop telling that dog is just a dog. A dog has more character, loyalty and honesty than most people I know.

In the loving memory of Sandy. ●

INTO HER GARDEN OF WORDS

1. The galaxy surrounded her
   But she couldn't find her star.
   Good things take time, be patient and take your time.

2. She stood at the midst of
   Millions of stars
   She was captivated to one of them
   But soon it took a deep leap and
   Disappeared as a shooting star.

3. You got clicked in my eyes
   Before getting a place in my heart
   Is it the only reason for me to be quiet?
   Because it's the "EYE" called the
   "MIRROR OF THE HEART".

4. Nearer or farther
   The bubble having a
   Shade of rainbow
   One touched seizes to one!

5. The plant told her,
   Choose the thorns before opting my petals
   Because choose and opt were two
   Different things!

✍ **Maithri K.,** II B.Sc. (BZC)

THE ATM

✍ **Vishwas,** III B.Com.

ATM is an indispensable part of our lives. Inspiration came to John Shepherd-Barron while he was sitting in the bath, cursing his own tardiness. He'd gone to his bank to withdraw cash but arrived a minute after closing time one day in the mid-1960s, leaving him with no funds for the weekend. "Wouldn't it be a good idea if there was some way of obtaining money outside regular working hours?" he mused. Vending machines, which allowed him to buy chocolate at any time of day or night, sprang to his mind. Thus, Shepherd-Barron who worked for a printing company, devised a system for automatically dispensing cash.

Later that year, he bumped into the chief general manager of Barclays Bank who was about to have lunch. Over a pink gin, Shepherd-Barron asked him for 90 seconds to pitch his idea for a cash machine. "I told him I had an idea that if you put your standard Barclays cheque his Indian Army number, he had originally intended to make personal identification numbers (PINs) six digit long, but reduced the number to four when his wife, Caroline, complained that six was too many. "Over the kitchen table, she said she could only remember four figures, so because of her, four figures became the world standard," he recalled. And this was possible due to the work of Srinivasa Ramanujan – mathematical genius of India. Unconventional Genius mathematician Srinivasa Ramanujan had no formal training in mathematics and would not get further education in Madras University and his English boss at Madras Port trust encouraged him to write to Prof. Hardy of Trinity College, Cambridge. He wrote a big letter with his equations which held Hardy's interest and he secured him an admission without necessary prerequisites or hard Tripos Exam. He would have not made it to Cambridge and world fame if rules were not broken for him and at Trinity college he came up with partition theory.

When you put your debit or credit card in the machine and order the machine to dispense the amount you desire – the machine divides and arranges your money before dispensing it, using Ramanujan's partition theory, which is as: In number theory, a partition of a positive integer n, also called an integer partition, is a way of writing n as a sum of positive integers. Two sums that differ only in the order of their summands are considered the same partition. For example, 4 can be partitioned in five distinct ways:

4
3 + 1
2 + 2
2 + 1 + 1
1 + 1 + 1 + 1

The ATM arranges the correct money to be dispensed according to Ramanujan's Partition theory.

That's the genius of two fine Gentlemen who never met and never bothered to patent their ideas is at play when you get cash in an ATM. Now, when you visit an ATM, just think of these two geniuses – one who got the idea and the other who gave how to work it before the idea of ATM sprang.

●

TRUTHS THAT HAVE CHANGED MY LIFE

✍ **Shamayil,** III B.Sc.

1. You teach people how to treat you by what you tolerate.
2. You're never asking for too much or asking for the wrong thing; you're just asking the wrong people.
3. Rejection is redirection. Better things are waiting elsewhere. Trust in synchronicity.
4. Here and now is worth being alive and enjoying the moment to the fullest. Not someday when you will have X and Y goal accomplished. You are worthy of letting yourself be happy here and now.
5. The only limitations in your life are those that you impose on yourself – first and foremost, mentally. So, release them.
6. Work on your goals lowkey, and only share the progress with truly dear people to you, that you know can treasure the delicate energy of a blooming goal, with only positive energy.
7. When you let go of the old, you tell the universe, "I'am ready for the new."
8. Amazing things await you, if you allow them into your space. Believe that you deserve better, and you will.

●

HOW TO GET (AND KEEP) YOUR LIFE TOGETHER 101

✍ **Shamayil,** III B.Sc.

Here's a quick master list of all the tips, hacks and advice that stuck with me from reading so many articles, videos and research.

1. Hydration: Make sure every day you stay hydrated by drinking plenty of water, green tea, black tea. You see this everywhere but it's true. Just drinking water will do wonders for your skin and your overall body health. Drinking hot water in the morning, helps you lose weight, aids in digestion, improves circulation, decreases stress.

2. Nutrition: Maintain a healthy diet by letting go of toxic "restrictive" diet culture and realizing that food is sacred fuel for your sacred body, so offer your body the best. Eat lots of vegetables, fruits, nuts and seeds; lots of whole foods. Incorporate smoothies into your mornings for extra dose of vitamins. Practice mindful, conscious eating, be there in the moment when you are eating, taste the food, enjoy the experience of it. Meditate over your relationship with food and try to work through any unhealthy beliefs.

3. Exercise: Pick one or multiple forms of exercise that suits your schedule, lifestyle and personality; whether it's jogging twice a week, going to the gym daily or even just a fresh walk every evening. Pick what is suitable for YOU and keep it part of your life. DYI your own gym routine or hire a trainer; train at home using Emi Wong or Chloe Ting YouTube tutorials which are very effective. Whatever works best for you.

4. Growth Mindset: Maintain a positive mindset that is always open and curious to learning new things, trying new skills and ever willing to improve itself. Redirect your attention from drama, gossip and toxic comparison beliefs to healthy ones; unfollow accounts online or delete all your social media if that's what you need. Recreate yourself if that's what you want. Focus on YOUR growth! Make a habit of reading new books, watching Ted Talks, documentaries, etc. Look at educating yourself as a way to invest in yourself, a way to honor yourself. Maintain curiosity in your heart for the ways of the universe. Stay humble and graceful in the face of adversity, but never give up on your dreams, failed attempts are only lessons for improvement and the only true failure is giving up. As long as you keep going, you're still winning. Bonus tip: comparison is self-harm, and a denial of your own power; so, remember that nobody can be you and that's a good thing. You can only be you, so make it count and honour yourself!

5. Relationships: Don't cling to relationships and don't be afraid to lose people. Be your authentic self at all times, and do not be afraid to intimidate people or be too much! Those that matter don't mind, and those that mind don't matter. Know that the friends/partners that are meant for you, will stay or will find their way back to you. Be mindful of the dynamic in a relationship, and be self-loving enough to walk away from what is toxic, unhealthy, restrictive,

disrespectful etc. Forgive those that wronged you, but tolerate no mistreatment; you can forgive them from afar, but make sure they're no longer a part of your life.

6. Focus & Goals: Keep a journal and as frequently as you can, write down bullet lists of to do lists, goals, dreams, daily reflections, aspects of yourself to improve upon, positive affirmations, wishlist etc. – in other words, brainstorm all the things whirling around in your head regarding your own life. Remember all those things you've wanted to do? Bucket lists, reminders, curiosities etc. Keeping a journal, staying focused on your goals, checking progress and practicing positive affirmations will transform your life.

7. Fashion: Elevate your wardrobe to a whole other level by sitting down and figuring out what your style actually is. Play around in your journal by creating a collage of your favourite colours, textures, patterns, styles, outfit combos and accessories. Mix and match, figure out what your aesthetic is. Refine, polish, remove what doesn't click. (You can find a bunch of videos on YT for organizing clothes and being effortlessly fashionable/put together). When you reorganize your wardrobe according to the above, you can easily mix and match anything because your wardrobe makes sense and it's already planned out. Bonus tip: do your laundry the same day every week (i.e. Saturday) and do a wardrobe prep on Sundays for the upcoming week; so that at any moment you can be ready in five minutes looking perfectly polished, and avoid the whole ordeal of being stressed/ rushed and not knowing what to wear.

8. Skin care and hair care: Golden advice – invest in natural products/oils/ingredients instead of investing in brands. Why? Because otherwise you're paying for a concept instead of actual health benefits for your body. Try natural soaps, oils (shea butter, coconut oil, argan, avocado, jojoba, rosehip etc.), water extracts (rosewater, hazel water) for toner. Coconut oil and argan oil is particularly famed for hair growth and shine. Castor oil as well helps hair growth, including for brows or lashes. Rosehip and shea heal discolorations, scars and marks. Do your research and try out what fits you, your skin will thank you later. I've been using natural products and oils for 9+ years and people always compliment how clear, smooth & glowy my skin is. Bonus tip: if you don't use sunscreen already, try to incorporate it into your routine; just make sure it has gentle, non-harmful ingredients (for both yourself and the environment).

9. Etiquette, manners, poise, posture: Watch videos, read books or listen to audio books about confidence, proper etiquette, leadership skills, how to make people listen when you speak etc. There are things which are so intuitive, obvious and logical, and yet simply becoming aware of them and having the science of it explained will transform your perspective (and the way you carry yourself).

10. Finances: Perform a monthly financial review to make sure you know where you are, what your budget is. Make a plan for backup funds or savings for travels, or new tattoos, or a house, or whatever you want. It doesn't have to be complicated; you can keep things simple by listing your expenses in five categories (Necessities, groceries, luxury, savings, free/remaining funds). Keep track of your expenses or habits, there are even apps that show statistics or analysis for easy use. The point here is to stay on top of your own finances: know how much are the monthly necessities

(rent/mortgage etc.), know what has been paid and keeping receipts, knowing when things need to be paid etc.

11. Integrity: This means knowing yourself, having standards, knowing what your boundaries are, what you are willing and not willing to do. When you know yourself and know your worth, you won't ever tolerate or accept anything less. Know what your principles, values, beliefs are and hold them firmly because it is what you stand for. At the same time, it is important to keep an open mind to growth and improvement, but not so much that any persuasive argument will change your mind. Hold your own, but be gracious to other perspectives. And through it all remember – only you know what's right for you, what's best for you. Literally nobody else but you can know what's in your best interest!
12. Efficiency & Improvement: This ties in with growth mindset but in a more practical way; make sure that you're always leaving open space for improvement in your life, don't ever just settle down/get stuck/let yourself sink into complacency. Know that you can always change anything! Make a habit of frequently reviewing aspects of your life (ex. Via journaling) to see whether there's anything you can make more easy, more efficient. Instead of spending hours grocery shopping, check out shops online where your favourite products can be home delivered in a snap. Instead of driving to a vet for your pet, have a call in. Setting up recurring payments for finances also counts. Literally any process or activity whereby you can automatize a service, delivery, payments etc. will help you in the long run, so you can focus more on enjoying life, instead of wasting time with Trivial Adult Things.

●

MEDUSA WAS NEVER A MONSTER

✍ **Shamayil,** III B.Sc.

Let's start with people who are not familiar with who Medusa is. In Greek mythology, Medusa (or Gorgo) is best known for having hair made of snakes and for her ability to turn anyone she looked at to stone, literally to petrify.

But why was she "cursed"? What is the story behind all this?

Medusa was a priestess in goddess Athena's temple. She was an incredibly beautiful and kind hearted woman who loved serving Athena. Her skin was more beautiful than freshly fallen white snow, her hair was brighter than the sun and her eyes greener than the sea. She wowed herself to the temple of Athena to be one of Athena's virgin priestesses.

Medusa always had many suitors but she never cared or wanted any romantic or sexual relationship.

Poseidon, the God of the sea, was very much attracted to her beauty and would not stop pestering her. He took her vow to stay virgin as a challenge and he ended up raping her.

Medusa ran to Athena's temple to cry for the goddess's help.

Now, the myth says Athena banished her from the temple and turned her monstrously ugly because she broke the temple rules for no longer being a virgin.

Personally, I don't think Athena, the goddess of wisdom did it to her as a "curse". She was known for her kindness and willingness to assist anyone in danger. So, here's my theory about why Athena did it.

Athena was enraged! But not with Medusa, the goddess has always been sick and tired of men forcing themselves into women who just wanted to be left alone. Athena was tired of how men saw a woman wanting to stay virgin as a challenge.

When Athena turned Medusa into a different form, it was definitely not because she wanted to "curse", it was a gift.

Her snake hair was supposed to scare men away, therefore they wouldn't have an excuse to "fall in love" with her. She was given an ability to turn any man into stone so that they wouldn't bother her anymore. Because that's what she ever wanted! To not be forced to have sex or get into a relationship! She just wanted to be left alone and do nothing but serve her goddess.

She was a VICTIM, never a monster.

●

"LOVE", ACCORDING TO ME....

✍ **Goutham,** I B.C.A.

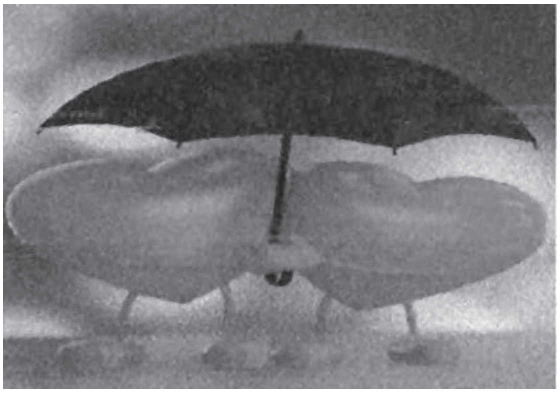

Love is not a connection among people but it is beyond one's imagination. It's a spiritual thing and it is pure. The word 'love' itself describes that sharing your happiness with a person who you trust and care the most. There are many phases of love. There is no age restriction for love. Anyone can fall in love at any age. Children always love to get a number of toys. Old people wish their children to be with them and they wish to spend their rest of life with their children. Youths always love to lead a standard life with their beloved. People not only love materialistic wealth but also they do love each other. There is no criteria for love. Anyone can love anyone or anything. It depends on you. If you love any one, it should not become threat for their freedom. It should not become torture to the people to whom you love, because the purpose of love is sharing happiness, not fear. You might have seen teenagers who get attracted to the opposite gender and they consider it as love. They feel disturbed, they do not feel hunger, they don't get sleep at night, they will start to move away from their family. But according to me it is just an attraction not love because love cannot make any one disturbed and cannot take you away from the people who love you the most. Love is an intermediate among people and it should not break the existing relationship for present love. If a person gets bored with present love, it's not love at all. Pure love will not get bored from time to time. There is no end for love that is love will not get an end, it's immortal. It's not compulsory that the person with whom you love also loves you. It may be one sided love. If you love anyone or anything, you will feel more protected and secured. You will have an affinity towards them. No one can lead their life without love. If you want to know more about any person or anything you need to love them first, if you love any one, you would like to know more about that particular thing and you can build better relationship with them. The main aim of love is to make them feel that you are always with them and they feel more secured to spend their time with you and share every little moment of their life with you. If your love makes them feel so, at that time the purpose of love will be satisfied. And, you can justify that you lived your life happily.

●

FAREWELL 2021

✍ **Alfiya Shaikh,** III B.C.A.

Farewell is the only day in our student life where we will be both happy and sad at the same time. It is a hard to say goodbye to old friends with whom we spent a long time - literally years, suffering and celebrating with them.

Probably 2020 graduating batch is the first batch in the whole world who will be missing out on real life farewell and graduation party. The pandemic has hurt most of us so badly… A batch missed Freshers, one missed Farewell and a few struggling with placements and interns.

Two hardest things to say in life are HELLO for the first time and GOODBYE for the last. Through farewell we learn to say bye for now to our loved ones and learn to say hi to the future that is awaiting.

Every Ending has a New Beginning..!! A time for looking forward, a time to set new goals, to dream new dreams, to try our wings and see what lies beyond, to good times we've known… Farewell is a time for packing away the memories and the treasures for tomorrow.

"Our memories of yesterday will last a Lifetime. We'll take the best, forget the rest and someday we'll find that these are the best of times..!!"

Virtual Farewell – The bitter sweet of College Life..!! Batch (2019-2020).

●

ATMANIRBHAR BHARAT

✍ **Cpl. Lakshmi Shenoy,** NCC-Army Wing

Atmanirbhar Bharat, which translates to ‘self-reliant India’ or ‘self-sufficient India’, is the vision of the Prime Minister of India Narendra Modi of making India “a bigger and more important part of the global economy”, pursuing policies that are efficient, competitive and resilient, and being self-sustaining and self-generating. Atmanirbhar Bharat does not mean “self-containment”, “isolating away from the world” or being “protectionist”. The first mention of this came in the form of ‘Atmanirbhar Bharat Abhiyan’ or ‘Self-Reliant India Mission’ during the announcement of India’s Covid – 19 pandemic related economic package on 12 May 2020. The five pillars of ‘Atmanirbhar Bharat’ are stated as economy, infrastructure, technology-driven systems, vibrant demography and demand.

The National Cadet Corps (NCC) aims at a **self-reliant India.** As an NCC Cadets of our institution we prepared posters, we took oath “VOCAL ABOUT LOCAL” and we also created a video about self-reliant India. After taking oath and creating videos and posters we posted them in our various social media platforms to disseminate ‘Atmanirbhar Bharat Abhiyan’ to 1000 plus people, also to spread the message to use goods manufactured in India, and to support the local vendors. As Narendra Modiji said “karna bhi hai or dusro se karwana bhi hai, sawa so crore kadam aage badegaabhi to Bharat aage badhega”. So it’s our duty to educate others about the self-reliant India and our institution tried to educate others through videos’ and posters.

Each hard time and crisis tells about our strengths and weaknesses. This is why intelligent people say, “Never let crisis go without given lessons”. So this Covid – 19 pandemic helped India to become self-reliant country.

●

CLEAN INDIA GREEN INDIA

✍ **Sgt. Athmika D. Shetty,** NCC-Army Wing

"Cleanliness is next to Godliness" is the mantra given to our country by Mahatma Gandhi. Be it our home, work environments or public places, cleanliness is very important to lead a healthy and civilized life. Mahatma Gandhi dreamt of a 'Clean India' and inspired by this, our honourable Prime Minister Narendra Modi launched the 'Swachh Bharat Mission'. Therefore, 'Clean India Green India' is an initiative under this mission that started on 2nd October, 2014 to pay tribute to the father of our nation.

Indian culture has always emphasized on worshipping the nature and developing a habit of cleanliness because only a clean and green environment can provide a happy, healthy and disease-free life in the long run. There are numerous advantages of a clean environment like saving the endangered species, clean air, fewer hazards, more sources of food and many more. By having a clean environment, we can have a consistent supply of food products and other assets like availability of pure water decreased disease rates. Making India green is a dream of all the citizens in the country. It also helps in reducing the global warming. The combination of Clean India and Green India makes a perfect moment and it has various effects on the development of India.

The National Cadet Corps (NCC) aims at developing a clean and green environment. As NCC cadets of this institution we have visited to some villages to create awareness on Swachh Bharat. We went to every house of that village and gave them the information about this mission. We performed a street play which emphasized on the necessities of the clean and green India. With their permission we pasted some pamphlets and stickers on their house walls and requested them to share this knowledge about the mission with their friends, relatives and people who visit their houses. We also participated in International Coastal Clean-up drive undertaken by Indian coast guard. The programme was organized in order to create awareness among the youth and public that sea coast is one of the tourist spot and a beautiful place to spend a relaxing time and thus there is a need to keep the place clean and tidy. This year on the occasion of Vanamahotsava, we planted saplings, cleaned the surroundings, applied manure to growing plants and watered the plants. These were some small contributions from us to this initiative of making India a clean and green country.

As individuals, we can surely make huge differences and together we can change the world. Clean air, water and food, green lands are the best gift we can give to ourselves and the future generations as well. This will be beneficial to everyone in the country and also will give India a huge pride and glory on the global platform. It has lot of positive impacts on the development of the country. So let's aim for a better, cleaner and greener India and work together to accomplish it.

●

EK BHARAT SHREST BHARAT

✍ **Sgt. Athmiya P. Bhandary,** NCC-Army Wing

The NCC provides opportunity to the youth of the country for their all-round development with a sense of duty. It's a dream of every NCC cadet to attend the camp as camps are one of the best experiences of NCC.

Due to COVID-19 pandemic I thought there wouldn't be any camps this year but when I got the message about the EBSB Camp which was going to be conducted through online mode I was so excited and surprised to attend the camp and I gave my name and luckily got a chance to attend the EBSB SAPTAH PHASE-3 from 21st Sept. – 26th Sept. 2020.

The main objective of the online camp was to develop leadership skills, enhance knowledge base and public speaking abilities, peer learning through mutual interaction, foster team spirit, improves soft skills, to understand culture of our state and the participating states.

Learning languages of each other and interaction in languages was one of the highlights of the camp. In addition we got a chance to learn cuisine, food habits, tourism spots, and the cultural programs of different states. Even through online they conducted quiz, debates, group discussion which was really useful. The presentation of culture, tradition, customs of Andhra Pradesh and Telangana along with Karnataka and Goa was just amazing to watch and learn.

The online camp was flexible and so amazing that we could easily interact with different people of the country by sitting in our comfort zone. This camp taught me how to manage stress, time, how to develop communication skills and courage and many more. I got the required motivation to lead an independent life and dedicate oneself to motherland. Learnt all the skills and motivation required to lead an independent life and learnt how we can take our country forward to a better future by contributing ourself to this motherland. ●

HUMANITY – A WAY TO TOUCH HEARTS

✍ **SUO Bhagyashree Bhat,** NCC-Army Wing

Heartfulness is a simple and subtle practice of meditation that connects each of us with the light and love in our heart. HELP is the abbreviation for Heartfulness Experience of Life's Potential. It is an institution which aims at improving life skills and holistic well-being through the Heartfulness practice for self-development and inner excellence.

Through online network this HELP session gave a chance for 300 NCC cadets to practice the Heartfulness thing. When I got to know about this session; what attracted me was the topics which were in the schedule and the theme Heartfulness.

It was 20 days session. The topics in the session were Heartfulness meditation and rejuvenation, connect within, science of meditation, power of thoughts, goal setting and SMART goals, communication skills, my strength, balance, courage and confidence, yoga, time management, decision making skills, healthy living and designing destiny. Speakers in the session were so interactive which helped me to understand each topic easily.

I learnt the importance of meditation and how it is done. After the Heartfulness meditation practice I saw myself as more relaxed and focused. Through the SMART goals I am able to recognize what I really want to become. I understood that how our thoughts can change our lives. All the qualities will be within ourselves but we need to realize it. This session showed me the right path to live and experience life.

It helped me to know a better and to listen to my heart rather than my mind. In the green gram experiment, we had to put green gram into the bowl of mud and place it in three different places at our home and to observe its growth; which showed me the effect of radiation on ourselves. The program helped me to come out of my comfort zone and gave me the platform to present something. I got the confidence that I can face any problems in my life. The program helped me to become sensible and empathetic.

The HELP program provided the right combination of skills, tools and practices that are seamlessly integrated into its topic content, and enabling us to have a positive and balanced approach to life. I look forward for such a program in future which imbibe essential life skills through experience and direct perception.

●

MAKING WARRIORS OUT OF CADETS

✍ **Sgt. Sanjana,** NCC-Army Wing

Despite having many problems current pandemic situation where the world was under lockdown and every citizen self quarantined. The social media and network were of great help.

On 29 September 2020 the *MGM COLLEGE NCC ARMY WING* came through an online Webinar session called *"MAKING WARRIORS OUT OF CADETS".* The Webinar was graced by a special guest "NAIB SUBEDAR GILBERT BRAGANZA" Sir, who is an exceptional great soldier and a great human himself.

Naib Subedar Gilbert Braganza himself is a great inspiration for the youth because he got into Armed Force after seeing an Ad in a newspaper and underwent rigorous training after his PUC boards and finally made his spot by getting selected from the best out of the best. He joined Indian Army in the year 1979 as a technical soldier under EME corps and served for his mother country and made his mother country feel proud of him. His immense bravery on the war field was tremendous.

During his service, he served in Punjab, Jammu Kashmir, Rajasthan, Odisha, Western hills of Himalaya, Andhra Pradesh and Nainital. He witnessed Blue Star operation, Indian peace keeping force, Operation Rakshak and so on.

He has been awarded with many seva medals for his service. He has received President appreciation certificate from Mr. K. R. Narayana, former President of India in 1999 for the meritorious service. He retired in 1999 after completing 20 years of his service.

He always aimed at inspiring the youth to join Armed Forces to safeguard our nation.

His life story as a soldier and his thoughts towards the success is so inspiring. His life itself is inspiring because he believes in hardwork. His personality shows the spirit to never give up on circumstances. "To become successful in life we have to work hard on our goals" these words from him were so meaningful. He is a great personality, to be a role model for all the youth because way back from his youth till date he has great spirit, energy and enthusiasm to make his motherland proud of him.

The Webinar was highly informative and helpful for all the cadets who wished to join ARMED FORCES. A patriotic feeling aroused in every cadet by the end of the Webinar.

The live Webinar received tremendous response as 200+ cadets participated.

I personally believe that the Webinar helped the participants to clear all their doubts regarding ARMED FORCES.

I thank our guest speaker "NAIB SUBEDAR GILBERT BRAGANZA" Sir for enlightening us through his invaluable words.

●

MY FIRST STEP TO REACH DESTINY

✍ **Cdt. Anvitha M. Tantry,** NCC-Army Wing

When a child grows up as a student, it is in a state of confusion regarding selection of its career. It observes people in the surrounding working for their livelihood. It starts dreaming on becoming a Doctor, Teacher, etc. In the same way I too had dreamt as the child did. I thought that "**Dreams are not what we see in sleep, it is the thing which doesn't let you sleep**". But I didn't experience such dreams. When I entered 7th grade, my uncle asked me about my career planning and I answered him saying I will be a Scientist. The very next year I was fond of being an IAS Officer so that I could serve people. It continued for an year.

In 2019, on Feb. 14th as we all know Pulwama Attack took place. In newspapers and social medias, I saw many soldiers kept in flat-drapped coffins and many of them saluting the soldiers. My mind got changed from serving people as IAS Officer to serving nation as Army Officer. My mom supported me saying, "**Go confidently in the direction of your dreams, live the life you have imagined**". But I felt that immediately I can't do whatever I like. Henceforth I went through many guiders and found NCC to be one of the root. I joined NCC and got enrolled on 8th of Jan. 2021. Everyone say that "**at first everyone gets nervous to do something new that is totally different from our family background**". But I didn't face such nervousness as I said to myself, "**Allow yourself to be proud of yourself and all the progress you have made remains safe and makes you feel the best and gain the progress that no one else has seen**". This thought was with me when I was brought up I hope so. Because whenever the competition, event, activity to be conducted was put on my mind I would be the first to compete. It's not that I am praising myself but I wish to participate in all activities that are possible by me no matter about the winning. This is because I wish to know my strengths and correct my weak points by actively participating in competitions.

As I joined NCC on the first day I saw my seniors completely dressed well like a strict seniors. I felt like to salute them for their discipline. I started my learning in NCC from the changing of terms as Friends to Buddy Pairs, Left Right to Ek Do Ek, Teachers to Mam, Sisters to Seniors, Colleagues to Cadets, Cadets to their ranks like SUO, JUO, CPL, etc. Whatever the tension be, when we wish the people coming across us it is a good feeling. But when I saw my Seniors and mam replying with a smile which brought me a good vibe. After enrolment I was finally a part of NCC and was guided well for our upcoming events like Republic Day which was a part of National Festivals. We all practised drill, and went through many hardships but still practised with interest. I was interested in band too. So I joined both. We were given all the necessary NCC items and uniform. We were well guided by our Seniors about handling the NCC items carefully. The day when I wore uniform completely, my mom wished to capture the moment, my dad gave me a salute, my sister was filled with pride, and what else can I wish?

I filled my scrap book by answering questions like

Best Outfit: NCC Uniform

Best Shoe: DMS Shoe

Best Hat: Berete

Best Place: Parade Ground

Best Home: Tent

Best Pair: Buddy Pair

Best name you would like to be called as: Cadet

Every year from our battalion one troop was selected for celebration held in our District for drill. I am very much happy that I was a part of it. Then we participated in Kargil Vijay Diwas program and participated in cleanliness drive. We celebrated Army Day together and gave our small tribute. One of the interesting activity was Trekking to Kundadri Hills. We carried a bag full of water bottles and boarded the bus. Our Senior had asked us to learn a Patriotic song, I had learnt it. My Seniors already knew that I would prepare for it. At that time I came to know that my Seniors believed in me and I hope that I will continue the same. We started our journey of trekking by filtering the spirit. Our Seniors asked "**How is the josh**?" and we answered "**High Sir**". Following all the guidelines given by Seniors we started climbing. On the way I felt a bit tired but went on thinking that, "**To achieve success we need to keep our foot forward**". This brought me strength and I moved on. Finally when I reached I found beautiful nature with silent breeze. The leaves on trees, the rustling of leaves made me feel as if they were appreciating our presence in the woods. When we were back to the initial spot we had lunch and returned back to the college with the same spirit. We were taken good care by asking each cadet about their way of returning home.

As the days passed we were all attending theory classes, one of the most important event just passes frequently my mind. That is, the highest rank Field Marshal was removed because of the financial problems in our country. This made feel sad as my wish of becoming the First Women Field Marshal cannot be fulfilled. But now I wish to create my good image in the world. My life should be an inspiration to others. Being a girl child, I was neglected by my relatives though they are not here, they must feel my achievement and look back at my achievements and feel bad on what they did to me. This is not a revenge but the justice to be given to my parents who struggled a lot for my well being.

I still stay strong on my saying that, "**We must take pride in how far we have come, have faith in how far we can go, but we must never ever forget to enjoy the journey of life as it is too short". "There are dreams stronger than death. Some people convert those into reality and would die to hold these dreams".**

"To die for our OWN MISTAKE is SIMPLE
But
To die for our NATION'S SAKE is MIRACLE"

I will definitely be a part of NCC and continue to participate wholeheartedly. I believe that, I will reach my goal and yield good results.

"Jai Hind"

●

WHY I RECOMMEND NCC TO YOU BASED ON MY EXPERIENCE

✍ **Sgt. Athmika D. Shetty,** NCC-Army Wing

The life as a cadet is one of the best experiences one can ever have, as it teaches them life, as it is. The National Cadet Corps is the only organization which builds leadership, discipline, integration, adventure, military, physical and community development training among the youths. To be a NCC cadet is like being unique, hardworking, dedicated, punctual and most of all an achiever. It inculcates the attitude of never giving up and builds lot of self-confidence and character. The main aim of NCC is to groom the youth of the country into disciplined, responsible and patriotic citizens.

As youngsters many wish to serve the country. NCC is the best opportunity for this. My 3 years of NCC journey was really good when I look back in time. It gave me many opportunities to showcase my skills not only in sports, games, and physical fitness but also in arts. I got to meet many new people. I came to know about the history and sacrifices of our brave soldiers and when we know about all these things it helps us to build ourselves as responsible citizens. The punctuality and discipline we learn through NCC has a huge impact on our daily life. Because of the NCC camps and treks we attend, we learn to be independent and can do our daily jobs by ourselves without disturbing our parents or family much. It gives us courage to hold a rifle and fire. An attractive part of NCC is its uniform. The beauty of red hackle, well-polished black shoes, ironed uniform and silver coloured shining cap badge gives a feeling of being in force and ready to serve the nation. The 'command of seniors', 'parade', 'drill' gives me goosebumps every time. Our body posture, teaches how to respect seniors, be fit and have discipline and punctuality in life.

I feel lucky to have worn this uniform and to be part of this esteemed organization which prepares the youth power to serve the the nation. I will always cherish the moments I spent in this. NCC can be the best decision and turning point of our life. I recommend NCC to everybody.

"Jai Hind"

●

NCC IN STUDENT LIFE

✍ **Sgt. Dhanyashree,** NCC-Army Wing

'NCC' the word itself is enough to have goosebumps all over on my body and I feel very proud to say that I am a NCC cadet.

When I joined my first PUC in MGM, the main reason to enroll myself in NCC is because of the NCC uniform. Whenever I watched my seniors with the uniform upon them and marching on the field I used to feel a strong desire to join the NCC. Finally, with heavy expectations I joined NCC.

After joining NCC I came to know that there are so many interesting things which I will get to learn through NCC. As expected initial days were little difficult for me as I was a lazy person and there is no room for a lazy person when it comes to NCC. We need to be on time, we need to be quick and we need to be ready to face any kind of situation; and most importantly we should behave in a disciplined manner.

I learnt a lot from NCC like, how to manage the time, how to be a more confident person, how to manage the team, etc. I can tell that I have improved a lot after joining NCC. It helps us to become a more responsible citizen of our country and also helps in personality development.

One more benefit from NCC is that we get to explore many different places as we have to attend different camps which will be held in different places. There are camps like TSC and RDC where we will get the chance to go to Delhi and also to meet the cadets of different states who have done their best in different activities related to NCC.

Joining NCC is one of the best decisions of my life and only NCC cadet's will know the reason behind this.

●

NCC: A MAJOR TURN IN MY LIFE

✍ **JUO Pranamya S. H.,** NCC-Army Wing

NATIONAL CADET CORPS is the largest uniformed youth organization where you learn to be a leader in the most practical way possible and trained to stand in during any crisis.

It's not about DRILL, Ragda, Camps, Rank or Uniform, it is all about developing yourself better than yesterday. Every smallest thing teaches you a lot. RESPECT is what you give and EARN! Officers of Indian army are your teachers. Hit bull's eye with marvelous .22 rifle. Stun everyone with your command. Beat every obstacle on your way. Never ever leave your buddy behind. When you lead a contingent, it reflects all your hard work on each and every cadet in the contingent.

No one can beat you when you stand united! You experience that learning is easy and teaching is difficult. You learn that sharing is as important as caring.

NCC transformed me into a better cadet,

better student, better human and better citizen.

Covid – 19 Pandemic transformed the way of education that was delivered. In the third year, NCC was all about online classes. Most of the things we found to be impossible have now proven to be possible in this pandemic. One of those was NCC Online classes.

We could not imagine something as NCC ONLINE CLASS. Because when we hear the name NCC, the first thing that comes to our mind is, the pride of wearing our uniform, toiling under the sun, strainfull training, shouting VANDE MATHARAM at the top of our lungs, many more things...

But, in this Pandemic as offline classes are not safe. There was a need to opt for online classes. Though online classes were safe, it can never match NCC offline classes. But we had no other option than to sit at home and listen to online classes.

Many activities were conducted in online mode in the last and this academic year. Such as mask force, International yoga day celebration, swachh bharath, Independence day, Vocal for Local, Vanamahotsava, Fit India Movement, Webinar on NEP, SSB workshop and many more. Even EBSB camp was conducted in online mode last year.

NCC gives you not only a Rank, but when you complete NCC it leaves a rank behind your name 'Ex NCC cadet'.

●

MY OPINION ABOUT NCC

✍ **Shreeja D. Kotian,** NCC-Army Wing

Extracurricular activities provide opportunities to students to express and explore themselves in areas depending upon their interests, skills and talents. NCC is such a extracurricular activity in which cadets are enrolled annually to boost the spirit of nationality with inclination to fostering among them the quality character, courage, comradeship, discipline, risk taking, adventure, sportsmanship, ideals of selfless service and secular outlook with all added responsibilities of becoming a responsible citizen.

When I joined NCC I learnt discipline which is still being implemented in my life. Being NCC cadet participated in various NCC activities such as Rally against Drug abuse, Swachh Bharat Abhiyan, Republic Day, Kargil Vijay Diwas, Yoga Day, Indian Army Day, NCC day etc. Best experience that I had was in the camp. Our camp was designed with the theme "Unity and Discipline". This camp has taught me to accept people the way they are, infused courage and strength and motivated me to do something to motherland and respect her and ultimately made me a better person. Second-best experience is Independence Day parade in our college. I am proud to be part of it. Usually we have NCC classes on Saturday.

We have theory classes led by our ANO in which topics such as Map Reading, Health and Hygiene, Personality Development are taught. Then I would like to say about NCC uniform. This uniform made my life colorful, powerful and made me feel a proud NCC cadet. By all means joining NCC has been one of the most rewarding experience of my student life.

●

MY LIFE AS AN NCC CADET

✍ **CPL Shama R.,** NCC-Army Wing

NCC aims at developing characters, comradeship, discipline, a secular outlook, the spirit of adventure and ideals of selfless service among young citizens and my personal motivation to join the NCC was the awesome sight of the many Republic Day parades, Independence day parades and the inspiring uniformed NCC cadets all these characteristics motivated me to join NCC not only this it was my father who is in EX-Army also motivated me and I'm very happy that I joined NCC.

During selection I was given first preference as I was daughter of an EX-ARMY personnel. I was very happy and it was dream come true. Every Saturday we had NCC class and I was very excited to wear the NCC uniform and one of my neighbour called me police woman. One of the difficult tasks during Saturday was to tie the hair in 8-knot shape and the second task was to get ready at 1:30 p.m. since the regular class was till 1:00 p.m. and it was very difficult for 4 to 5 classes and days went on and these tasks became routine. I started enjoying NCC classes. We also had weapon training class in which we had a chance to touch the weapon named 0.22 rifle, SLR. I also had a chance to attend EBSB online camp in which I got much information about people, their languages, culture, food, geography etc. of different states. It was a wonderful camp. We had missed many trainings and camp due to COVID pandemic but our ANO made us to engage in online classes. NCC was the turning point in my life. It changed me from a common person to a special person. I would like to convey my heartfelt thanks to my NCC mates and seniors. Even though I was a stubborn person my friends understood me and they have been supporting me. I would like to be a part of NCC and will continue to serve my nation.

"Jai Hind"

●

MY NCC JOURNEY

✍ **JUO Wilma M. Picardo,** NCC-Army Wing

Joining the National Cadet Corps was one of my best choices. This organization blended and modified me into an extraordinary cadet, student, and friend, senior and very importantly taught me to accept and love myself.

NCC groomed me into a disciplined individual through various activities such as attending Independence Day, Republic Day parade, and rallies of social interest like Swachh Bharat, Say No to Drug Abuse, taking part in blood donation camp, Cleanliness drive, Street plays, and many more. Wearing my NCC

uniform was a moment of honor and pride to me. I also got a wonderful opportunity to attend the Basic Leadership Camp (BLC) at Mysore. I got an opportunity to meet many cadets from different places which broaden my experience.

It developed the feeling of oneness in me and made me aware of the importance of national integration. In NCC during our college period, we conducted various programs and were given different duties and responsibilities to carry on, and among them was the Vanamahotsava day celebration. We cadets were supposed to plant saplings in and around our campus. Our seniors maintained a garden in front of our NCC office; we were supposed to plant new plants and also nurture and water every plant in the garden. Every one of us had to water the plant every day in turns. This activity taught me how to take action and be responsible. NCC taught me to believe in myself and to do small things in a great way, the thought "Be the change you want to see" made great sense to me in NCC.

Even if you don't take the training part of NCC seriously, still you will end up learning so many things which transforms you into a better individual. After completion of the training NCC Certificate holders will gain a lot of good experience which will transform their lives. NCC certificate holders are preferred by various corporate sectors and government institutions because the NCC moulds a student into an ideal citizen.

Jai Hind

●

LIFE

We all have different journeys
Different paths along the way
Many people come into our lives
But not everyone is meant to stay.

Though the journey is difficult
We have no option to quit
The path ahead is unpredictable
All we have to do is
Walk with confidence through it.

The path ahead has many curves
Ahead of which the journey is unknown
We get to walk on flowers
After some curves
And to walk on thorns after some
To keep moving ahead
Is the only thing we know.

All we can do
Is keep moving ahead
Searching for happiness and peace
Walking through the flowers
Is when each of us wish
That the time would cease.

Walking through the ups and downs
A few might hold our hands tight
And become a forever part of our journey.
At the end of the path
We may reach some beautiful place
Which we never thought
Would be our destiny.

✍ **Shreya Shanbhag,** III B.Com.

NCC: HOW IT CHANGED MY LIFE ?

✍ **CHM Sharon,** NCC-Army Wing

"***The capacity to learn is a gift; The ability to learn is a skill; The willingness to learn is a choice.***" – Brian Herbert

NCC is an organization that will teach you lessons that will be useful throughout your life. Officers and cadets from all walks of life will teach you life-lessons that will amuse you to wonders as you use them to make your life better and striving. All you need to have a keen personality.

'Observation more than books and experience more than persons, are the prime educators' – Amos Bronson Alcott

Here are a few life-lessons I learnt from NCC that changed my life:

Firstly, on Team-Spirit. It's OK to Depend and Trust. Always remember, Trust is the main foundation for good team work. Yes!!! NCC is the best place to learn what it takes to have a great team spirit. Be it camps or activities, nothing can be done all by oneself. From co-ordination to discipline all responsibilities should be divided equally and equitably amongst team-mates and you should trust one another enough to share responsibility. Because at the end we all share the same goal as a team. Also, it's not just depending on other but also about **being dependable when you're needed the most.** It's not just about depending on others but you too need to be reliable. Everyone including your own-self will lead to great teamwork.

Second, Perfection has no limits. NCC cadets are known for our diligence and dedication towards our duty. If a work has to be done, it has to be done and that too, perfectly. No work is small and nothing is unimportant. Everything needs to be done with equal amount of dedication, hard work and professionalism.

Third, Discipline is the key foundation to lead a good life. NCC as a Tri-Service organization is very strict about this. And it's a given thing. Discipline is that foundation that keeps its structure standing, either at the time of war or any emergencies. This can include anything, ranging from being on time to being organized to being a good strategist. Planning things out and doing them at the same time everyday not only helps us stay on schedule, it actually makes us be more efficient at what we do.

Fourth, Listen and observe everyone and trust your own judgment. NCC has taught me this most valuable lesson of observation and listening. Everyone's opinion matters. Decisions in NCC are never one man's idea. All decisions are taken in regards to what is in the favor of everyone. However big position one holds no-one takes decision on their own. This not only helps everyone in being self-confident and expressive of their opinions but helps one in making a more matured decisions as time passes by.

Fifth, No Discrimination, whatsoever. ***'Bravery has no religion, caste or color.'*** NCC is an honest and a political organization and has no vacancies based on religion, caste. NCC is one of the rare example of equal opportunity and brotherhood. Providing equal opportunities to all, is the key. Hence, even a rickshaw driver's child can be an NCC cadet. A girl cadet will be trained the same way as

the boy cadet. No discrimination whatsoever. Equality is of key importance and so is equity. NCC demands a high standard of integrity from all its cadets. One will know the true power of ***"Unity in Diversity"*** in NCC.

Sixth, Be Optimistic and Positive everytime. It is really hard to demotivate us. We are taught to see positives in the negatives. Nervousness and negativity will always lead to poor decisions. Only when you try to see the light in dark will you know what's happening and what needs to be done. Cadets will never leave a chance to celebrate even small achievements. If not celebration, Appreciation is always given.

Seventh, Always Stay Determined towards a Goal. Cadets are humans at the end of the day but what makes us different is ***'never give up'*** attitude. We are told ***'do'*** and ***'try'***, against all odds, till we achieve our set goals. Even if it means stepping out of our comfort zones. We are always told to keep our chest-up, chin-up and look ahead; and face our difficulties even if it means coming out of our comfort zones. Needless to say, this is the quality that sets apart a cadet from a student/ other.

Eighth, Being Patriotic is different from being Jingoistic. There is a fine difference between being patriotic and being jingoistic. Many believe that being patriotic simply means hating Pakistan or China. But cadets don't join because of hate. We join because of love; love for our Bharat. For being able to serve our beautiful mother. Violence is never the key. We are always told to speak less and think/work more. Uniform = Responsibilities and we never forget that.

Ninth, Selfless Service to the society. Some NCC Cadet might not perceive military as a career option in future but that doesn't mean that the selflessness in the cadet has vanished. Cadets that go to different walks of life will still be selfless. The ***'service before self'*** will never disappear. ***'Once a Cadet Always a Cadet'!***

Tenth, Comradeship: The Beautiful Friendship. NCC camps leads to deep bond between us cadets, unbiased of the cultural diversity. Hence a cadet will end up having lifelong healthy friendships from cadets from all walks of life. And this bond rarely tends to break off. The kind of camaraderie one sees in NCC is something we all should try to emulate in our lives.

At the end, An All-Rounder Personality. Does this need an introduction? We, NCC cadets, are always encouraged to participate in adventure activities like sky-diving, para-sailing, mountaineering, etc. and are trained endlessly on being responsible and being good at decision-making. The point is to turn us into all-rounded individuals with a wide range of interests and life skills, who will be able to handle and lead any given situation efficiently.

"Change is the end result of all true learning." – Leo Buscaglia.

NCC has taught me a lot of life lessons and has helped me build a personality that I always looked up to be. The change can be clearly noticed. As Rome wasn't built in a day, the change too didn't happen in a day, it took a difficult yet a worthy and unfathomable journey to achieve it. Breaking the comfort barriers and building a strong yet selfless personality.

Lastly, I would like to add a quote of Respected Dr. A.P.J. Abdul Kalam which was introduced to me by my JCO during one of my camps.

'Difficulties in your life do not come to destroy you but to help you to realize your hidden potential and power. Let the difficulties know that you too are difficult.

– Dr. A.P.J. Abdul Kalam

Jai Hind!

●

WEB 3.0: A NEW ERA OF INTERNET

✍ **Shravan M.,** III B.C.A.

As futuristic as it sounds, early-stage web applications of the Web 3.0 are already here. Now is the time for students to understand what this next era of computing entails, how it could transform the way we browse and consume content in the Internet.

To understand where the web is heading, we should take a moment to observe where it came from. Many in the tech industry are now starting to refer to the web's history in 3 phases.

Web 1.0

During the Web 1.0 phase, information was only being regurgitated straight to users by large media corporations. In this birth phase of the internet, much like toddlers who have very limited forms of communication, users were only coming to the web to read information. This was a time period where static HTML sites were served to the users, while users could only jump from hyperlink to hyperlink in read-only formats. Here there was access to resources via our favorite protocols (Get, Post, Put, Delete). If there was one thing to look back on and reminisce about, it was the independence of devices and software.

Web 2.0

At this point, the web begins to generate more services and start developing web apps that have a larger focus on collaborative power for users. People are now adding their own personal information through known companies like Google, Linkedin and YouTube. In this phase there is a melding of information providers and creators, as sites begin to distribute among one another.

Companies like Facebook and LinkedIn pitch their "solutions over products" approach to users that are seeking to make their lives easier. A major factor that changes is now corporations are attempting to appeal to users by making them feel unique and special. Users are handed tools like blogging, social networking. Unlike in the web 1.0 version where companies were making money off of views, here they start to make money off each click.

Web 3.0

Through the web's growth it's been gathering a sort of kinetic energy with all the data that it's accumulated. This data is ready to take the web from its walking 2.0 phase, to its sprinting 3.0 phase. We are entering the web of data, which is being achieved through machine learning and the mobility of our technological devices/IoT.

The commonality that these 3 phases of the web have had is that they are grand paradigm shifts in how we, both users & developers, interact with the web. Let's not forget that computers are founded on science, and one of the key pillars of science is that it's ever changing and nothing is written down as immovable holy scripture.

Web 3.0 will fundamentally expand the scale & scope of both human and machine interactions far beyond what we can imagine today. These interactions, ranging from seamless payments to richer information flows, to trusted data transfers, will become possible with a vastly increased range of potential counterparties. Web 3.0 will enable us to interact with any individual or machine

in the world, without having to pass through fee-charging middlemen. This shift will enable a whole new wave of previously unimaginable businesses and business models: from global co-operatives to decentralised autonomous organisations and self-sovereign data market places.

The forthcoming wave of Web 3.0 goes far beyond the initial use case of cryptocurrencies. Through the richness of interactions now possible and the global scope of counterparties available, Web 3.0 will cryptographically connect data from individuals, corporations and machines, with efficient machine learning algorithms, leading to the rise of fundamentally new markets and associated business models. The result is akin to a "return to the global village" — daily immersion in the human-centric & highly personalised interactions from which we used to benefit, yet now delivered at the global scale of the internet and supporting an ever-increasing myriad of human and machine skills specialisations.

●

MY LIFE

This is a slice of life
Living with lot of appetites
All these, later not to contrite.

Of course, there is a vast population
But lack in compassion
To whom shall I express my dejection?
The one who is near to me act as exotic.

All these add fuel to my emotion
But revive myself saying
In a slice of life
I have to fulfill my appetites.

Getting into the universe without any plan,
I always plan to create my own solitary yarn.
Because, this is my life
And I have to fulfill my appetites.

At the outset, I took the journey as very easy
But gradually, I get to know that it's sturdy
So, I try to adapt anything being doughty
As we all have one shot chance in an entity.

But, there is something that makes me
persecuted,
Flies away my joy, happiness and laughter.
"Thinking of my future" takes me in grief.
But, I revive myself saying –
In a slice of life
I have to fulfill my appetites.

✍ **Rahul Bhattarai,** I B.A. (EHE)

TRAINING THE MIND WHILE ENTERTAINING THE SOUL

✍ **Sharon D'Souza**, **Shubha S. Revanakar**, III B.Sc.

The dawn of 2020 saw the rise of the infamous, Corona Virus. What started out as news in China, soon reached our nation and we were slapped with our first lockdown from March 24, 2020. With the public locked in their homes, schools, colleges and other educational entities have been busy finding new ways to educate and generate insights and communicate with their students.

This is how webinars have become 'The New Normal'. They are a great way to keep educational sessions for your peers while maintaining social distancing. Fast forward to late March 2020, the number of such online events hosted has increased by 330 per cent, and the numbers of attendees are doubling with each passing month.

Hence, hosting a webinar, is the new way to strengthen and bring valuable insights to various concepts in your educational curriculum instead of a Seminar.

The Department of Mathematics in collaboration with Internal Quality Assurance Cell (IQAC), MGM College, Udupi, had organized such insightful webinar on "**Foundations of Mathematics**" on 22nd September, 2020, Tuesday from 10 a.m. to 11 a.m. Platform: Google Meet. And I with many others were lucky enough to get the opportunity to attend the webinar and build our insights in various aspects of Mathematics.

The Resource Person for the program was Ms. Meghana Bhat, who also happens to be a proud alumna of MGM College, Udupi. She was the one who initiated the idea for this webinar. She talked on the "**Foundations of Mathematics**" i.e. the study of the philosophical and logical and/or algorithmic basis of mathematics, or, in a broader sense, the mathematical investigation of what underlies the philosophical theories concerning the nature of mathematics.

Foundations of mathematics can be conceived as the study of the basic mathematical concepts (set, function, geometrical figure, number, etc.) and how they form hierarchies of more complex structures and concepts, especially the fundamentally important structures that form the language of mathematics (formulas, theories and their models giving a meaning to formulas, definitions, proofs, algorithms, etc.) also called metamathematical concepts, with an eye to the philosophical aspects and the unity of mathematics.

The foundations of mathematics as a whole does not aim to contain the foundations of every mathematical topic. Generally, the foundations of a field of study refers to a more-or-less systematic analysis of its most basic or fundamental concepts, its conceptual unity and its natural ordering or hierarchy of concepts, which may help to connect it with the rest of human knowledge.

The Spokes-Person, Ms. Meghana Bhat, provided synopsis before going into details so viewers could get an idea of the insights. The presentation included definitions, day-to-day related examples and creative contexts in the webinar. The vibrant, colorful and informative

presentation kept the audience interested. She majorly focused on topics like quantifiers and real numbers, their definitions, types,etc. She explained each topic with examples. Plenty of day-to-day examples helped bring up the enthusiasm and interest in the participants. It made the topic more relevant and interesting.

Quantifiers are words, expressions, or phrases that indicate the number of elements that a statement pertains to. In mathematical logic, there are two quantifiers: 'there exists' and 'for all.' The phrase 'there exists' is called an existential quantifier, which indicates that at least one element exists that satisfies a certain property. The phrase 'for all' is called a universal quantifier, and it indicates that all of the elements of a given set satisfy a property.

In mathematical logic, the most widely used quantifiers are the universal quantifier $\forall$ and the existential quantifier $\exists$. The statement $\forall \times P(x)$ means that the domain of validity of P(x) is the same as the domain of values of the variable x. The statement $\forall \times P(x)$ means that the domain of validity of P(x) is non-empty. If one is interested in the behaviour of the predicate P(x) not on the whole domain of values of x, but only on the part singled out by a predicate R(x), then one often uses the restricted quantifiers $\forall$ R(x) and $\exists$ R(x). In this case, the statement $\exists$ R(x) $\times$ P(x) means the same as $\exists \times R(x) \wedge P(x)$, while $\forall R(x) \times P(x)$ has the same meaning as $\forall \times R(x) \rightarrow P(x)$, where $\wedge$ is the conjunction sign and $\rightarrow$ is the implication sign.

She also kept an interaction session at the end to clear the doubts of the participants. Further participants were given Ms. Meghana Bhat's contact details for solving their queries.

The webinar was related to my studies and gave me a good push up to broaden my knowledge and interest in the field. I would recommend others to conduct and attend such webinars too. Conducting webinars has its own benefits. They can be conducted from anywhere and attended from anywhere at everyone's convenience. We also save time in traveling to the seminar hall. In a world of social media, it's not difficult to get participants through proper promotion. The webinar can be attended by large number of people from all over the world and there is no worry of accommodation. The webinar can also be recorded for people who missed it. Students can question without the fear of being humiliated or being shy, similarly people who fear to speak in front of public can still share their knowledge in comfort. All this at an affordable price. Also conducting such webinars helps challenge students in a positive way. It also helps the staff to help educate and generate insights and communicate with their students. Such webinars are not only fun and comfortable but knowledgeable too. It's like training the mind while you are entertaining your soul.

The program was well paced within the allotted time. Even though we're all in a lockdown, we still require content that keeps us glued and interested. Gratefully the webinar was to the point and easy to follow and only provide beneficial information to the audience. The material was presented in an organized manner. Open discussion was very fruitful and resulted in discussion about thinks that some might have not thought about or didn't notice . The webinar provided more clarity about the topic. The resource person was a good communicator and was knowledgeable on the topic. I would be more than just interested in attending more webinars on similar subject. The whole webinar was enriching and interesting.

●

MY STUDY TOUR TO NAGALAND - THE LAND OF FESTIVALS

✍ **Harshitha Haridas,** II B.Sc.

ACKNOWLEDGEMENT

I am extremely grateful to The Principal, Prof. Devidas Sir for giving me this golden opportunity to attend this awe-inspiring event. I would like to extend my deepest gratitude to Prof. Rekha mam, Prof. Kinshuk mam and Prof. Anup Sir for nurturing and guiding us every step of the way. I would also like to thank Association of Indian Universities (AIU), Ministry of Tourism (MOT), Government of India.

REPORT

Cool breeze brushed past us while the sun shone bright. A very amiable welcome by the ladies dressed in traditional Naga attire wiped away all the exhaustion. Landing in Dimapur bought a sense of delight within us. I was accompanied by two other students of another University and I was representing Mangalore University. We were among the 50 students selected from the entire country by the Association of Indian Universities (AIU) to participate in the 9th International Tourism Mart for the North - East Region being held in Kohima, Nagaland from 27 – 29th November 2021. It was organized by the Ministry of Tourism in association with the commemoration of 75 years of progressive India and the glorious history of its people, culture and achievements (Azadi Ka Amrit Mahotsav).

Our liaison officers received us and led us to the van where we met a few other students. We were heading to the Capital city, Kohima. It was a 2.5 hour drive. The van was filled with excited chatters and everyone was contemplating the sight outside. We relished the lunch at Niathu Resort while admiring the enthralling view of the place adorned with palm trees. This is where we came across the native Naga chutney for the first time.

It was dusk by the time we reached Kohima. We were divided into two groups and were accommodated in two different hotels, Ariel and Crescent. Once reached, everyone was busy getting ready for the Press Meet that was scheduled for the night at the State Banquet Hall near the Chief Minister's Residence.

The Banquet Hall and the surrounding area was decked up for the meet. The brumal weather greeted us. We met our escort teachers and all the students from various Universities who had assembled for the Mart. Honourable Chief Minister of Nagaland Shri Neiphiu Rio was the Chief Guest of the occasion along with other dignitaries. Each one of the excellencies addressed the audience. This is when we realized the purpose of this event in its true sense. The Press Meet was followed by a stunning cultural performance showcasing the vibrant tribal culture of the state. The show truly stimulated our senses and we all were thrilled to witness the culture of the north-easternmost frontier of our country at its best.

The second day in Kohima was marked by an early breakfast and visit to the Kisama Naga Heritage Village which was busy preparing itself for the forthcoming infamous Hornbill Festival. It's termed as the 'Festival of Festivals' and is celebrated annually. The Heritage village is designed in a traditional fashion to keep the Naga village alive. North-East Craft Bazaar was set up exhibiting the artworks of each of the eight sister states. Our curiosity fueled profound interactions with local artisans about the native weaving, embroidery, handloom and handicrafts. Many of us purchased from the stalls. Interactions with the artisans gave an insight into the problems associated with continuing these existing skills in this modern era where machines fulfill the demands efficiently and thereby dominate the market. It prompted us to ponder over solutions to revive these indigenous craftsmanship. As we ambled around the village, we visited various Morungs symbolic of different tribes. Morung is like a modern coffee house, a place to discern and learn from one another. We were engrossed in apprehending the lifestyle, ethnicity, cuisine, practices and values of the tribes. We even encountered several delegates and had meaningful discussions with them. After a sumptuous meal, we all settled down inside the Bamboo Hall to attend the panel discussion sessions.

Thereafter, we all gathered at the Glasshouse Cafeteria where a few of the students among us shared their views on topics like Role of Tourism in National Integration, India 2.0, Contribution of the Youth in Tourism, Tourism destination and products of North East etc. It was an impactful session which was followed by a Quiz. Students from Nagaland University were also present. After the sessions, we made our way to the Amphitheater. The night was exhilarating with resplendent performances embodying the vibrant culture of all the eight states. The show epitomized that our country is diverse, and yet, that is something we all have in common to stand united as one. It was a thorough portrayal of 'UNITY IN DIVERSITY'.

We enjoyed the supper that was arranged near the Amphitheater after which we retired back to our hotel rooms recollecting the events of the day with much deliberation.

It was already the third and the final day of the event. Breakfast tables were pervaded with exuberant talks about the trek planned for the day. At first, we set out to visit the Kohima World War II Cemetery. The Kohima War Cemetery on the slopes of the Garrison Hill is a memorial dedicated to 1420 Commonwealth soldiers along with 917 Hindu and Sikh soldiers who laid their lives while halting Japanese advance into India. The youngest soldier was martyred at 16

years of age. Our liaison officer turned guides explained the sequence of events that unfolded during the war. We paid obeisance to the brave soldiers in our hearts who died defending our Motherland.

We proceeded to Jotsoma Village for the trek to PulieBadze Peak. It is 2300 metres above the sea level. The temperature started dropping as we were ascending. Yet, the energy soared high as we chanted slogans and hollered our way to the peak. We were astounded by the view from the peak. The downward trek took us a very little time. It was noon by the time we all had descended. A hearty meal which included dishes made out of bamboo shoot and of course the Naga chutney.

We settled down in our vans to progress to our next destination, the Khonoma village. It is a 700 year old village inhabited by the Angami tribe. The guides here are members of this village itself. It was located around a scenic mountain chain. The sunbeams stroked its peak creating a marvelous sight. The people of the village were engaged in their daily chorus, women weaving, men sitting by the fire and making things out of cane, children loitering around the village. Every member of the tribe is said to own some land in the mountains. It is inherited and will be passed on to the next generations. We walked through the village learning about their beliefs, their ethics, the part nature played in their lives, their god of animals (Chukhiu), their ideologies and practices, the battles they fought and how they sustained their clan in this era of modernization. We even witnessed the demonstration of traditional Naga wrestling at Terho Tsiese.

In Nagaland, the sky is pitch dark by 5 in the evening. Later that evening, we all were taken to the DC Heritage Bungalow. We were delighted to watch Purple Fusion (a popular band from Nagaland) perform. It was followed by a fashion show depicting the tribal attire of the state and the modern clothing lines. It was a jaw-dropping display of elegance on the runway. The dinner was multifarious. Melancholy in the air as we realized that the Mart had come to an end.

We all expressed our gratefulness to our liaison officers who were always there to guide us and coordinate the events every step of the way. We returned back to our rooms reminiscing about the entire set of events and pledging to abide by the true purpose of this event. The next morning, we bid goodbye to Nagaland, carrying so many wonderful memories and feeling grateful for each and every moment spent in this vibrant hill state of Nagaland.

JAI HIND!

A BAD DREAM

With hundreds of questions within me
I stand by the sea side
Looking at those waves
Makes me wonder
If this is what is life.

Far away there is a sea shore
But the boat is unable to reach
Will the boat sink down
Will the boat be able to reach
I keep wondering looking at the boat
And then I hear a loud screech

Just like the boat sunk down
Will my life too I wonder
I find myself all alone
In the heavy storm and thunder.

The screech was probably
By the boatman
And that shout makes me fear
I cry out loud to find someone
But there is nobody who can hear.

When I opened my eyes
My lil sister was besides me
Hearing my mother shout
You'll be late to school
I realized the whole darkness
Was just a bad dream.

✍ **Shreya Shanbhag,** III B.Com.

MOTHER'S LOVE

Mother is the form of God on this earth,
The desires that God cannot fulfill,
The mother completes them.
God cannot live everywhere,
So he created mother on this earth.

She sacrifices her happiness
For the sake of her children.
She has only one ultimate wish,
And that is her children's happiness.

Mother is one, who will work so hard
Without caring about day and night,
To bring a smile on her children's face.
Whenever we feel sad,
Only one word comes from our heart, "Mother".

It's no matter how old we are,
But for mother we are the new born baby.
We are the reason for her happiness and
also the teardrop of her eyes.

But I don't know what happens, to this world,
when they grow up.
That love and sacrifice of the mother,
Vanishes into thin air.
They forget everything.

But mother is the one,
Who will love her children
Till her last breath
Whether they care for her or not.
In her eyes, we remain as
a lovely child,
Forever and ever.

✍ **Goutham,** I B.C.A.

HUNTRESS & QUEEN

She was but an angel in choir,
When the king plucked her up.
And in a fortnight, he did wed her,
Laughed and danced with food and cup.

She loved her husband dearly,
For the longest time she remained
Meek, innocent and merely
Aware of the poison dripping in his wake.

She so loved ride,
The stallions through the meadows,
And through the forests she would hunt.
But things like those were not lady-like.
A lady, they said.
So very, brutally blunt.

No tunics for her,
Or freedom of shirts.
But corsets and clasps and dresses.
They bit her and trapped her,
Cut of her breath.
On her posture was more for them then her health.

No more boots,
But heeled,
Close fitting bites,
To walk in those wretched shoes,
Caused her ankles and toes harrowing blights.

No more bow or arrow, but necklaces and earrings,
Heavy and dazzling
Them she did not mind so much
But all the restrictions were getting frightening.

The courtiers were poison,
The ladies plastic.
Her own husband was a tyrant.
How had she not seen it sooner?
To leave now she was ardent.

She never asked a cage of gold,
But that's what she got.
A diamond choker for a noose,
A crown she wanted not.

They smothered her in rouge and scents,
That made her cough and choke.
They kept in place every strand of hair,
And leashed on what she spoke.

When she at last protested,
Against all she was made to do,
Her husband laughed at her and said,
"I am not one of those rabbits to snare as you do."

"Be prim, be proper,
Look nice. That's all.
Put on perfume and jewellery.
And remain at all times small."

"Wear your dress and corset,
Without a second thought.
Stay quiet and mild and humble,
And for heaven's sake,
Do learn to shut your mouth."

She stared after him in horror,
And saw the true way about.
To get what she wanted,
The only way was through and out.

She learnt the game of lies,
Of truth,
And painted on a smile so sweet.
If they thought that they could trample her,
She would show them who was queen.

Careful words were whispered,
Down hallways,
And over tea.
She sowed the seeds of rebellion,
And took her role as rebel-sympathizing queen.

And when revolt threatened to break,
She asked upon her husband,
In their quiet wake,
“Should you wish to change,
It might all go away.”

He struck her then,
Hard upon her cheek,
And dragged her out of their bed.
It had thrown him over edge,
The little she had said.

The Kingdom awoke to a death so brutal,
It startled the hearts of all.
A Royal had been charged with treason,
And hung in their room,
As sign of their fall.

The court stared in horror,
At their new appointed queen.
Took in the wicked smile.
And the savage, harrowing scene.

His so wan face was painted gold,
All that held his innards from spilling,
Was a corset nudged in tight.
Shoved done his throat was a diamond earring,
And dripping perfume,
Fell from his mouth.
Red and full from painting.

The heels of shoes rammed into his eyes,
Gouge marks from nails,
Frightening in size.

The court so bitter,
Obeyed and could do nothing but kneel.
For this deceptive queen was a huntress,
Who had snared their king,
And hung him from a docile pink dress.

Upon her head she wore a crown.
White, and picked perfectly clean.
Each fragment was carefully placed,
And with menace it seemed to gleam.

T’was a crown of bones,
She herself had fashioned,
From the hand with which her husband had struck her.
A queen of skill,
And raw, undiluted power.

✍ **Shamayil,** III B.Sc.

"ELEGY TO OUR GREAT KARGIL MARTYRS"

It is quiet here now, the massive
Himalayas are silent.
Solely birds and streams have their noise,
the sweet and soothering sound of nature
and the sense of peace fills the air.
Oh! But this beautiful illusion.
They wished it could last forever!
But alas! It was too late...
These mighty ranges of heaven,
Became the most tortures ranges of hell!
15,000 ft. above, at 5 degree Celsius,
a temperature enough to freeze one's senses.
But the news that someone tampered their mother
and tortured their brothers
was enough to boil their frozen blood.
The war had broken out
and it's news spread like wildfire.
Thousands of families stood by their fence,
as they sent their loved ones in the line of fire.
They watched their loved adorned in uniform, turn, and head up to the bus.
They watched them go without making a fuss.
They knew, No! No! They believed...
that their lovely loved
would either project the tricolor
or return wrapped in it.
With no fear of death
and only one aim in the head,
the then average men,
emerged from their motherland
and rose with strength,
To dare and do,
and marched ahead.
With heavy backpacks they scaled,
some days they were showered with bullets,
some days they had nothing to eat,
but they didn't give up!
and willingly sacrificed their everything!
They asked for nothing but victory in return.
They went to set their tricolor but didn't mind returning wrapped in it.
But oh! Hear me, my dear Indians...
The prize we sought is won!
The scent of blood is still up in the air.
But the smog of weapons,
which once seemed like an endless illusion,
came to an end!
All it took,
2 months, 3 weeks, 2 days;
527 martyred;
1363 bravely wounded;
and India
had finally won
the brutal battle
at the cost of our brave blood and tears.
It was indeed a tough war!
Fought in sheer grit and courage.
Gusty young officers
lead equally brave soldiers
up the naked rock face.
They bravely managed to evict the enemy
from their motherland's face
There on the mighty Drass
lay our brave martyrs
cold and dead.
No blood.
No remorse.
Like an average man,
who dared to do a courageous act.
This war wasn't the last war!
But now...
Our enemies will think twice before they dare!
It is our duty now,
to not let the youth forget.
So, in the days to come,
many great warriors would rise from our motherland,
as they listen to the brave and invincible acts,
they will lead equally brave troops
as they shout and parade,
"Jai Hind! Jai Bharat!
Long live India and it's glorious Armed Forces!
Bharat Matha ki Jai!!"

✍ **CHM Sharon D'Souza,** NCC-Army Wing

मासूम बचपन

✍ **शुभा एस. रेवणकर,** तृतीय बी.एससी.

मासूम, मासूमियत शायद ये शब्द हमारे समाज से खो चुके हैं और ये शब्द जिनके लिए प्रयोग में लाए जाते थे वो बच्चों का बचपन भी मिट चुका है। इसके पीछे हम सब कसूरवार है। जो बच्चे पहले खेलकूद और अपने दोस्तों के साथ समय बिताते थे वो आज मोबाईल फोन पर एक ही बहुत समय बिता देते हैं इस वजह से शारीरिक एवं मानसिक विकास हो पाता था। इससे वे छोटी उमर में फिटनेस को हासिल न कर पाते। छोटी उम्र में ही बीमार होने लगते हैं। एक बुजुर्ग व्यक्ति की तरह कम उम्र में ही वे अपनी आंखें खराब करा बैठते हैं। इन सब में बच्चों का कोई कसूर नहीं है। कसूर है हम बड़ों का जो उनके सामने 24 घंटे मोबाइल फोन पर लगे रहते। आजकल के कोरोना काल में तो उनकी आनलाइन क्लासेज चलने लगी। यह हम कैसा समाज दे रहे हैं आने वाली पीढ़ी को। हमारे देश में बच्चों को समय से पहले बड़ा करना चाहते हैं। उनसे पैसा कमाना चाहते हैं। अरे अगर अपने बच्चों को फेमस करना ही है तो उनको गीत के श्लोक याद कराए। रामायण की चौपाइयां याद कराए। उनको योग, प्राणायाम, ध्यान, भजन कराए ताकी उनका शारीरिक विकास के साथ मानसिक स्वास्थ्य भी इससे अच्छा रह सकता है। उनके चेहरे पर आत्मिक तेज रहे, उनको अच्छे संस्कार दे ताकी उनके आने वाला भविष्य अच्छा रहे। एक बात और कहना चाहूंगा मैं उनको मोबाईल फोन और इलैक्ट्रोनिक गैजेट्स से दूर रखें। इन्हीं से उनके दिमाग में कचरा भरा जाता है। आज छोटे-छोटे बच्चे गंदी गंदी गालियाँ देने लगे हैं। ये सब फिल्मों की देन है जो समाज को गन्दा कर रहे हैं। असली कसूरवार फिल्मी सितारे हैं इनको फांसी देनी चाहिए। इनको देखकर ही समाज की मानसिकता बिगड़ती जा रही है। इसलिए कृपा करके अपने बच्चों को समय से पहले बड़ा ना होने दें। बच्चों को अच्छे संस्कार दे। अरे मैं कहता हूँ तुम लोगों को भगवान ने जो बच्चों में कुदरती टैलेंट दिया है उनका रोना, हँसना, उनका तोतला-बोलना, छोटी छोटी बातों पर ज़िद्ध करना अच्छा नहीं लगता जो तुम अपने बच्चों में फिल्मी कचरा भरना चाहते हो। बड़ा दुख होता है मुझे यह सब देखकर। मैं तो बस आप लोगों से यही कहना चाहूँगा कि अपने बच्चों की मासूमियत बनाए रखें उनके दिमाग में फिल्मी दुनिया का नकली कचरा ना भरे, उनको समय से पहले बड़ा ना करें। बच्चों की सोच को बचपना ही रहने दें। इसी में हम सबकी भलाई है।

•

महात्मा गाँधीजी और अहिंसा संदेश

✍ **शुभा एस. रेवणकर,** तृतीय बी.एससी.

हिंदी के सुप्रसिद्ध संत, कवि तुलसीदास अपने दोहे में कहते हैं कि,

मुखिया मुख सो चाहिए खान-पान को एक।
पालै-पोसै सकल अंग तुलसी सहित विवेक।।

जिस प्रकार मुँह खाना खाकर उससे मिलनेवाली पोषण को देह के सभी अंगों में बिना भेद किए बाँटता है उसी प्रकार एक मुखियाँ को भी सभी लोगों की चिंता करने की प्रवृत्ती आनी चाहिए। भारतवर्ष की सौभाग्य है कि हमारे देश में वैसी ही एक मुखियाँ प्राप्त है, वे और कोई नहीं हमारे राष्ट्रपिता महात्मा गाँधीजी। ''अहिंसा'' धर्म जो उन्होंने पालन किया था, वही एक चीज़ है जो उनकी जिंदगी को औरों से अलग करती है। अगर उनकी बचपन की नज़ारे देखा जाय तो अहिंसा का पालन शायद ही ना दिखेगा। लेकिन जिस प्रकार उन्होंने ही अपने आत्मकथन में बताया है, ''पिछले ५० साल से मैं अहिंसा को धर्म मान बैठा हूँ।'' इससे यह पता है कि, अहिंसा को धर्म के दर्जा मिलने में और उसकी महत्ता को विश्व भर में पहलाने में गाँधीजी का कार्य बहुत है।

हम अब यह देखेंगे कि अहिंसा और गाँधीजी की मुलाकात कैसे हुई और कैसे मैं अहिंसा से इतना जुड गए।

- **गाँधीजी की अहिंसा गुरू:**

गाँधीजी का विवाह, भारतीय तौर से एक बाल विवाह था। उनकी धर्मपत्नी का नाम श्रीमती कस्तूरबा गाँधी था। हम भारतीय सामाजिक स्थिति पर गौर करे तो, उन दिनों पुरुषों का ज़माना था। पत्नियों का मतलब सिर्फ खाना-चूला और सरस-सल्लाप तक ही सीमित थी। लेकिन उन्हें किसी भी विचार पर तर्क करने का हक नहीं था। गाँधीजी भी अपने यौवन में बहुत कोपिष्ट हुआ करते थे। अक्सर वह अपनी पत्नी को डाँटते थे और चिडते थे। लेकिन कस्तूरबा जी हर बार अहिंसा की पथ चुनती थी। और इनकी बातों का बुरा न मानती थी। धीरे-धीरे गाँधीजी को भी इसका साक्षात्कार होता गया। इसीलिए वे खुद कहते हैं कि ''मेरी अहिंसा मार्ग को चुनने में मेरी पत्नी का बहुत बडा हाथ है। इस तरह वह मेरी अहिंसा का गुरू है।''

- **अहिंसा को चुनने से आयी चुनौतियाँ:**

अहिंसा के सीधे मार्ग पर चलने का मतलब है कि कोप, लोभ, असत्य इन सभी बाधाओं को छोड आना। यह वह कार्य है जिसे पचास प्रतिशत लोग नहीं कर पाते। अगर अहिंसा चाहिए तो सत्य की मूल का खोज करना अत्यावश्यक होता है। जब गाँधीजी इसी प्रकार हम सब को कहते हैं कि अहिंसा से प्यार करना है तो सत्य से नाता जोडो। जब गाँधीजी तीसरी बार दक्षिण आफ्रिका गये थे तो वहाँ युद्ध का माहौल चल रहा था। और देश की कार्य जिनको करना है उनके लिए पुकार भी दी गई थी। गाँधीजी ने भी अपनी इच्छा प्रकट की थी।

फिर सरकार से उन्हें एक चिट्टी आई थी कि अगर आप युद्ध में भाग लेंगे तो क्या यह आपके अहिंसा के धर्म के विरुद्ध नहीं होगा? तो गाँधीजी कहते हैं कि भाग लेने में मेरी इच्छा है और इस देश के प्रति मेरी प्रेम और कर्तव्य की भावना है।

- **तो अहिंसा क्या है? और उसका अर्थ क्या है?**

अगर गाँधीजी के ही लफ़्जों में कहा जाय तो, ''मनुष्य, इस धरती पर वास करनेवाला एक मृग है। जो कोई भी चीज़ है जो हमें प्राणी से अलग कर सकती है तो वह है

अहिंसा। प्राणी तो दया और धर्म का नाम नहीं जानता। अपनी जीवन काटने के लिए वह हिंसा को ही महत्ता देता है। लेकिन मनुष्य अहिंसा का अर्थ जानता है।'' वे कहते हैं कि सच्चाई के साथ अहिंसा सुप्त तरीके से होती है। मगर, अहिंसा के साथ-ही-साथ यह सच्चाई भी चलती है। अगर सच्चाई से हम जुड गये तो मनुष्य को अपनी अद्वैत दृष्टी का साक्षात्कार हो जायेगा। तब दैविक कृपा भी उसे ज़रूर मिलेगी। वे कहते है कि दुनियाँ में ऐसा कोई भी कार्य नहीं है, जो अहिंसा के मार्ग से ना किया जाय।

- **अहिंसा पर तत्पर हुए गाँधीजी के जिंदगी की कुछ घटनाएँ:**
  - जब वे जोहान्सबर्ग में थे, वहाँ भारतीय मूल का एक नौकर बालसुंदरम् वहाँ के कोई अमीर के घर नौकरी करता था। परंतु उसका मालिक उसे बहुत मार-पीट करता था। इस विषय को जानकर गाँधीजी ने पुलीस-स्टेशन जाकर कंप्लेंट लिखाया। अगर वे चाहते तो उस मालिक के ऊपर गिरफ़दारी ही करा सकते थे। परंतु वे सिर्फ़, बालसुन्दरम् को उसकी चंगुल से छुडवाना चाहते थे। यह पहली बार उन्होंने अहिंसा से जीत हासिल कर ली।
  - फिर दक्षिण आफ्रिका में पढते समय कुछ मित्रों को गाँधीजी पर गुस्सा था। वे उन्हें पसंद नहीं करते थे। लेकिन इनकी अहिंसा की प्रवृत्ती से प्रभावित होकर, आखिर में वे गाँधीजी के अच्छे मित्र बन गये।
  - स्वातंत्र संग्राम के समय भारतीय गाँवों में घूमते वक्त, किसी एक छोटी सी गाँव में एक बकरी को बली चडाने की प्रक्रिया चल रही होती है तब गाँधीजी ने जाकर वहाँ के लोगों से कहा कि ''चाहे तो मेरी ही बली चड़ाइये, परंतु उस मूक प्राणी को छोड़ दीजिए।'' इसी से हम जान सकते हैं कि अहिंसा से सामाजिक मौढ्यता भी दूर किया जा सकता है।
  - गाँधीजी अक्सर कहते थे कि अगर कोई आपके एक गाल पर मारे तो आप उसे दूसरे गाल भी दिखाओ। वह भी ज्यादा-से-ज्यादा कितना मार सकता है। एक-ना-एक बार तो उसे ज्ञानोदय होना ही है। जब उसे उसकी गलती का ज्ञात होगा तो वह बहुत पचताएगा और दु:ख महसूस करेगा। यह दु:ख हिंसा से मिलनेवाली शिक्षा से कई गुना ज्यादा होगा।

- **भारत के स्वातंत्र संग्राम में गाँधीजी और उनके अहिंसा संदेश :**

जब भारतीय लोग अंग्रेजों से लड़ने की उत्साह में थे, परंतु आधुनिक शस्त्रास्त को ठीक मति से भ्रमित थे तब गाँधीजी ने अहिंसा का सही परिचय दिया। कई लोग इनके उपदेश से आकर्षित हुए और भारत को स्वतंत्र बनाने में काबिल बने। हमें गर्व होना चाहिए, क्योंकि हम स्वतंत्र केवल लड़ाई लड कर ही नहीं परंतु सच्चाई के मार्ग चुनकर हासिल किए हैं। अंग्रेज़ भी अहिंसा धर्म से चकित हुए थे।

जब गाँधीजी स्वातंत्र संग्राम में हिस्सा लिए तो हर जगह युद्ध और खून की बातें, प्रतिकार की बातें गूँज रही थीं। पर जब अहिंसा भी उसी प्रकार का फल देनेवाला है तो क्यों खून की होली खेलना जरूरी है? क्यों आपस में द्वेष पैदा करना जरूरी है? गाँधीजी की यह बातें भारतियों की दिल को चुरायी। देशभर में गाँधीजी के साथी बढते गये। अगर हम कहे कि अहिंसा से ही भारत स्वतंत्र हुआ है तो यह गलत नहीं होगा।

- **अहिंसा का मतलब कायरता नहीं:**

जैसे गाँधीजी ने ही कहा है अहिंसक होने के लिए सच से प्यार करना चाहिए। परंतु इसका अर्थ यह नहीं कि आपत्ती आने पर कुछ ना करके कायर की तरह पीठ दिखाकर भाग जाना। एक सच्चा अहिंसक वह होता है जो मुसीबत आने पर उसकी अहिंसात्मक हल खोज कर धैर्य के साथ उसका सामना करता हो। तब यश से उसकी मुलाकात हरगिस तय है।

निष्कर्ष: गाँधीजी कहते हैं कि आज मानवता हिंसा के

होली में छिप गई है। लेकिन उसकी खोज करके मानवता को महत्ता दी जाय तो वह आदमी को अहिंसा के पथ पर चलने में मदद् करता है। और तब कार्य को मीठे वचन जैसे अस्त्रों से वश में किया जा सकता है। गाँधीजी की तुलसीदास कृत दोहा

''तुलसी साथी विपत्ती के विद्या विनय विवेक।
साहस, सुकृत सुसत्य व्रत राम भरोसा एक।''

को पूरे दिल मानते थे। और अपनी आश्रम में वैसव जनतों गीत जो अहिंसा की महत्ता को बताता है उसी को पालन करते थें।

प्रस्तुत जग में इनकी यह आदर्शों का और अहिंसा धर्म के पालन करने की अवश्य जरूरत है। आशा है कि हिंसा के काले-घने बादल बहुत जल्द ही अहिंसा रूपी सूर्य से हटनेवाली है और फिर उजाले की निरीक्षा हर चेतन को है। ●

दोस्त

दोस्त वो होता है,
जिसे हमारी हर छोटी छोटी खुशी के बारे में पता होता है।
दोस्त वो होता है,
जो हमारे बोलने से पहले ही समझ जाता है।
दोस्त वो होता है,
जो हमारी कमजोरी जानने पर भी उसका फायदा ना उठाता है।
दोस्त वो होता है,
जो हर मुश्किल में हमारे ढल बनकर खड़ा हो जाता है।
दोस्त वो होता है,
जो हमारे हर दु:ख को बड़े एकाग्रता से सुनता है।
दोस्त वो होता है,
जो हमारे हर मज़ाक पें जोर जोरों से हसता है।
दोस्त वो होता है,
जो रास्ता भटकने पर हमें सही दिशा दिखाता है।
दोस्त वो होता है,
जो अपने से ज्यादा हमारे भलाई के बारे में सोचता है।

बप्पा तो हर जगह नहीं हो सकते,
इसीलिए एक खूबसूरत दोस्त हमारे पास भेजता है।
शायद मेरे किसी अच्छे कर्मों से
मैंने एक दोस्त ऐसा पाया है।

✍ **तिलका शेरिगार,** द्वितीय बी.एससी.

राजस्थान

✍ **सुरेश कुमार,** प्रथम पी.यु.सी.

भारत के सर्वाधिक सुंदर राज्यों में राजस्थान का नाम भी आता है। सभी राज्यों में क्षेत्रफल की दृष्टि से यह सबसे बड़ा राज्य है। यह देश के पश्चिम में पाकिस्तान से सटा राज्य है। राजस्थान की राजधानी जयपुर है। यह राज्य अपने शाही इतिहास शानो शौकत तथा किले व महलों के कारण प्रसिद्ध है। यहाँ की प्राकृतिक सुन्दरता तथा इतिहास की धरोहर देखने लायक हैं। हर वर्ष बड़ी तादाद में देशी-विदेशी पर्यटक राजस्थान की सैर करने आते हैं। स्वतंत्रता से पूर्व यह राज्य कई देशी रियासतों एवं ठिकानों में विभाजित था। संयुक्त रूप से इसे राजपूताना कहा जाता था। जिसका अर्थ होता है राजा महाराजाओं की भूमि। पर्यटकों के लिए राजस्थान के कई स्थल विशेष आकर्षण का केंद्र होते हैं। विदेशी आगन्तुक जो भारत भ्रमण के लिए आते हैं अधिकतर लोग राजस्थान को जरूर देखने आते हैं। यहाँ के ऐतिहासिक शहर जयपुर, जोधपुर, उदयपुर, जैसलमेर, चित्तौड़गढ़ के किले, दुर्ग, महल व प्राचीन स्थल आज भी इतिहास को ताजा कर देते हैं। राज्य का सबसे बड़ा शहर जयपुर है जिसे गुलाबी नगर भी कहा जाता है। राज्य में अधिकतर लोग हिंदी जानते हैं। यहाँ की मातृभाषा राजस्थानी है जो मारवाड़, मेवाड़, शेखावटी आदि क्षेत्रों में अलग अलग स्वरूपों में देखने को मिलती है। विभिन्न पर्व उत्सवों पर यहाँ के लोकगीत मनभावन होते हैं। यहाँ कई तरह के मेलों का आयोजन होता है। पुष्कर, रामदेवरा, अजमेर शरीफ आदि राज्य के बड़े मेले भरते हैं।

•

माँ

कितना भी लिखों उसके लिए कम है,
सच ये है कि, 'माँ ' तू है तो हम है।
हर रिश्ते में मिलावट देखी है मैंने
कच्चे रंगों की सजावट देखी है मैंने
लेकिन सालों साल देखा है 'माँ ' को ...
उसके चहरे पे ना कभी थकावट देखी मैंने,
ना उसकी ममता में मिलावट देखी मैंने।
माँ के हाथ का 'खाना' और 'चांटा' दोनों बडे प्यारे लगे,
कितने भी खा लो पेट ना भरे।
एक तुम्हारी ही मोहब्बत सच्ची लगे माँ,
मुझे तो बाकियों के रिश्तों में शर्ते लगे।
लबों पे उसके कभी बदुआ नहीं होती,
बस एक माँ है जो कभी खफा नहीं होती।
डांट कर बच्चों को खुद अकेले में रोती है,
वो माँ है, जो ऐसी ही होती है।
हर लोगों के जिन्दगी में खास होती है
दूर होते हुए भी पास होती है
जिसके सामने मौत भी सर जुकाले
वह तो सिर्फ माँ होती है।
माँ से बडा कोई शब्द नहीं होता,
उसके जैसे कोई दुजा भी नहीं होता।
अपनी जुबान की तेजी उस माँ पर मत दिखाना,
जिस माँ ने हमें बोलना सिखाया।

✍ **अनिशा,** तृतीय बी.ए.

चाणक्य नीति श्लोक

1. कश्चित् कस्यचिन्मित्रं, न कश्चित् कस्यचित् रिपु:।
   अर्थतस्तु निबध्यन्ते, मित्राणि रिपवस्तथा ।।
2. मूर्खशिष्योपदेशेन दुष्टास्त्रीभरणेन च।
   दु:खितै: सम्प्रयोगेण पण्डितोऽप्यवसीदति।।
3. दुष्टा भार्या शठं मित्रं भृत्यश्चोत्तरदायक:
   ससर्पे गृहे वासो मृत्युरेव न संशय:
4. धनिक: श्रोत्रियो राजा नदी वैद्यस्तु पञ्चम:।
   पञ्च यत्र न विद्यन्ते न तत्र दिवसे वसेत।।
5. जानीयात्प्रेषणेभृत्यान् बान्धवान्व्यसनाऽगमे।
   मित्रं याऽपत्तिकालेषु भार्यां च विभवक्षये ।।
6. यस्मिन् देशे न सम्मानो न वृत्तिर्न च बान्धवा:।
   न च विद्यागमोऽप्यस्ति वासस्तत्र न कारयेत्।।
7. माता यस्य गृहे नास्ति भार्या चाप्रियवादिनी।
   अरण्यं तेन गन्तव्यं यथारण्यं तथा गृहम्।।
8. आपदर्थे धनं रक्षेद् दारान् रक्षेद् धनैरपि।
   आत्मानं सततं रक्षेद् दारैरपि धनैरपि।।
9. लोकयात्रा भयं लज्जा दाक्षिण्यं त्यागशीलता।
   पञ्च यत्र न विद्यन्ते न कुर्यात्तत्र संगतिम्।।
10. आतुरे व्यसने प्राप्ते दुर्भिक्षे शत्रुसण्कटे।
    राजद्वारे श्मशाने च यात्तिष्ठति स बान्धव:।।
11. भोज्यं भाजनशक्तिश्च रतिशक्तिर वरांगना।
    विभवो दानशक्तिश्च नाऽल्पस्य तपस: फलम्।।
12. यस्य पुत्रो वशीभूतो भार्या छन्दानुगामिनी।
    विभवे यस्य सन्तुष्टिस्तस्य स्वर्ग इहैव हि।।
13. ते पुत्रा ये पितुर्भक्ता: स: पिता यस्तु पोषक:।
    तन्मित्रं यत्र विश्वास: सा भार्या या निवृति:।।

✍ **मनीश थाकरे,** द्वितीय पी.यु.सी.

जिंदगी की यात्रा

इस यात्रा में
न जाने कितना अच्छा किया, कितना बुरा ।
न जाने कितना अच्छा बोला, कितना बुरा ।।

इस यात्रा ने
हमें बहुत सारा अनुभव कराया,
कुछ अच्छा तो कुछ बुरा !
थोडा हर्ष तो थोडा गम !
कुछ न कुछ होना ही है हरदम।।

हाँ, आकांक्षाएँ बहुत हैं।
लेकिन हर कोई अपने कार्य में व्यस्त है।
आशा करके बैठे हैं।
हाँ, दर्द तो बहुत है सीने में।
दिखाएं भी तो कैसे?
जिसको पता है, वो तो व्यस्त है,
अंजान होकर घूम रहा है।।

इस यात्रा का
कोई पता ही नहीं है।
कल क्या होगा कौन जाने?
दो दिन की यात्रा है,
क्यों न एक होकर चलें?
आखिर दो दिन की यात्रा है।।

✍ **राहुल भट्टाराई,** प्रथम बी.ए.

माताजी

माँ वो इनसान है,
जिसने हमें चलना सिखाया है।
माँ वो इनसान है,
जिसने हमें जिंदगी जीना सिखाया है।
माँ वो इनसान है,
जिसको हमारे खुशी के सामने अपनी खुशी
फीकी पड़ जाती है।
माँ वो इनसान है,
जो अपने दु:ख बच्चों तक न पहँचने देती है।
माँ वो इनसान है,
जो हमारे खातिर सब कुछ त्यागती रही है।
माँ वो इनसान है,
जो हमें दर्द होने पर खुद रोती है।
माँ वो इनसान है,
जो हमें हर अच्छे काम केलिए प्रोत्साह करती है।
माँ तो वो फारिश्ता है,
जिसे बप्पा ने खुद अपने जगह पर हमारे पास भेजा है।
माँ,
क्यों इतना प्यार करती है तू
जो तेरे बुढ़ापे में
बच्चे भूल जाते हैं।
क्यों इतना प्यार करती हूँ तू
जो पैसे आने पर
बच्चें तुझे ही पराया बना देते हैं।
माँ की ममता को
कभी कम न समझो,
बस, उसे पालिया तो समझो
ये जिंदगी में सब कुछ हासिल कर लिया है।

✍ **तिलका शेरिगार,** द्वितीय बी.एससी.

संस्कृतसाहित्ये श्रीमध्वाचार्याणां योगदानम्

✍ **सौम्या,** द्वितीय पी.यु.सी.

ब्रह्मसूत्राणां अनेके व्याख्यातार: तथा भाष्यकाराश्च विराजन्ते अस्मिन् जगति। तेषु अन्यतम: द्वैतमतप्रतिष्ठापनाचार्य: इति लोके प्रसिद्ध: श्रीमध्वाचार्य:। स तु वायो: अवतारभूत:। तस्मिन् काले अन्यत्र चिन्तनसरणिमागतानि दर्शनानि कर्नाटकदेशे पुष्टिं समधिगत्य नूतनानां ग्रन्थानां निर्माणे कारणानि अभवन्। मध्वदर्शनं तु अस्माकं कर्नाटकभूमावेव वैदिकमार्गमनुसृत्यैव आरब्धम्। अस्य दर्शनस्य अग्रिमग्रन्थकारा: सर्वेऽपि प्राय: कर्नाटकदेशीया:। दर्शनप्रपञ्चे एव कर्नाटकराज्यस्य विशिष्टं योगदानं विद्यते। यद्यपि सर्वाणि इमानि दर्शनानि औपनिषदानि, तथापि स्पष्टतया सकलश्रुतिस्मृतिपुराणसम्मततया द्वैतदर्शनस्य प्रकाशनं श्रीमध्वाचार्येण कृतमिति निर्विवादम्।

दशप्रमति:-पूर्णबोध:-सर्वज्ञ:-पूर्णप्रज्ञ: मध्व: आनन्दतीर्थ: इत्यादीनि नामानि अन्वर्थानि बभूवु:। ज्ञानभास्कर: पूर्णप्रज्ञ: स्वतेजसा शास्त्रप्रपञ्चं प्रकाशितवान्।

कर्नाटकराज्यस्य समुद्रप्रदेश: अतीवरमणीय: प्रदेश:। अयं प्रदेश: भगवता परशुरामेण निर्मित:। ''क्षेत्रं सपाजकपदं त्रिकुलैककेतु:'' इति मध्वविजयवचनेन अस्य महत्वं ज्ञायते। अस्मिन्नेव प्रदेशे मध्यगेहदम्पत्यो: पुत्रत्वेन वायुदेव: अवातरत्। ''ज्ञानार्थमेव यदभूद्वसुदेव एष:'' तत्वज्ञानप्रसारार्थं वायो: अवतार: अत: वासुदेव इति नाम अभवत्। तत: परमहंसपरिव्राजकै: अच्युतप्रज्ञाचार्यै: यत्याश्रमं स्वीचकार। प्रथमं तावत् प्रस्थानत्रय्यां भाष्यं विरचय्य स्वमतं उपस्थाप्य असौ क्रमश: भारतदेशं प्रदक्षिणीचकार। सज्जनानां हितार्थाय द्वैतवादं प्रचारितवान्। तेन द्वैतमताचार्य: इति प्रसिद्धिं आप्नोत्। श्रीमध्वप्रणीता: सर्वे ग्रन्था: ''सर्वमूलग्रन्था:'' इति प्रसिद्धा: बभूवु:।

''पारिव्राज्यं तत: प्राप्य कृत्वा सच्छास्त्रसंचयम्।
रूप्ये कृष्णाकृतिं वायु: संस्थाप्य अदात् सतां मुदम्''
कर्नाटकराज्ये उडुपिक्षेत्रे सिद्धिविघ्नमुखदोषभेषजं श्रीकृष्णं प्रतिष्ठापयामास। श्रीकृष्णपूजार्थं तत्वज्ञानप्रसारार्थञ्च अष्टौ यतीन् नियोजयामास। श्रीकृष्णपूजानिरता: ते यतय: ज्ञानप्रसारनिरताश्च विलसन्ति।

श्रीमध्वाचार्यस्य योगदानम्

दार्शनिकक्षेत्रे श्रीमध्वाचार्यस्य योगदानम् अपरिमितम् अनुपमं च। ''नानासुभाषित-स्तोत्रगाथादिकृतिसत्कृती: त्वयि रत्नाकरे रत्नश्रेणी: वा गणयन्ति के'' इति मध्वविजये वर्णितम्। श्रीमध्वाचार्येण सप्तत्रिंशदधिका: ग्रन्था: विरचिता:। तत्र च स्तोत्रसाहित्ये विशिष्टं योगदानम्। कन्दुकस्तुति:-नखस्तुति:-द्वादशस्तोत्रं इति प्रसद्धानि स्तोत्राणि। तत्र कन्दुकस्तुति: बाल्ये एव क्रीडावसरे रचिता स्तुति:। नखस्तुतिस्तु ''पान्तु अस्मान् पुरुहूतवैरिबलवन्'' ''लक्ष्मीकान्तसमन्ततो'' इति श्लोकद्वयात्मकम्। अन्यत् द्वादशस्तोत्रम्। वस्तुत: अत्र पृथक् पृथक् स्तोत्राणि सन्ति। तथापि स्तोत्राणां गाथानां च एकीकरणेन द्वादशस्तोत्रम् इत्येव व्यवहार:। अन्यान्यक्षेत्रेषु यात्रायां समूहगानार्थं रचितानि इमानि स्तोत्राणि। एवं अस्मिन् स्तोत्रग्रन्थे द्वादशस्तोत्राणि विद्यन्ते।

श्रीमध्वाचार्य: एतावद्विपुलं साहित्यं विधाय तत्ववादस्थापनं कृत्वा शुशुभे। श्रीमध्वचरितम् अद्भुतमेवैतत्। अलं विस्तरेण।

योगशास्त्रम्

✍ **पञ्चमी,** द्वितीय पी.यु.सी.

योगाभ्यासः एकाः जीवनशैलीः। एषा अध्यात्मजीवनपद्धतिः। आत्मपरमात्मनोः अनुसन्धानं योगः इति भवति। योगः चित्तवृत्तिनिरोधः इति कथ्यते प्राज्ञैः। योगसाधनायाः परमोच्चः उद्देशः वर्तते। योगः सर्वबाधानिवारणं करोति। योगसनम्, प्राणायामः ध्यानम् च योगस्य विधानत्रयं वर्तते। स्थिरसुखं आसनं एव योगः। योगः न केवलं आसनम् अपि तु देह-चित्त-चिन्तनानां समागमः। योगपुरुषः दैहिक-मानसिक-बौद्धिक-आध्यात्मिकम् आनन्दमपि प्राप्नोति। आनन्दोऽपि योगस्य प्रयोजनं तु अनुभवेन प्राप्तुं साध्यम्। उपनिषत्सु, भगवद्गीतायां तु श्रीकृष्णः वदति-योगो नाम ज्ञान-विज्ञानसहितः। योगस्य विचारं विस्तृतरूपेण उक्तमस्ति। योगविद्या तु यागस्य एकं विधानम्। यमः-नियमः-आसनं-प्राणायामः-प्रत्याहारः- ध्यान-धारण-समाधि-द्वारा सर्वसिद्धिः भवति। विश्वे सर्वधर्मीयाः अस्य महत्वं ज्ञात्वा योगसाधन सन्ति। ''लोकाः समस्ताः सुखिनो भवन्तु'' इति भावना अनेन-रताः प्राप्तुं शक्यते इति ज्ञातः सर्वैः अधुना यौगिकं तथा नैतिकशिक्षणं बालानां कृते दातव्यम्। योगाचार्यः पतञ्जलिः योगसाधनां कर्तुं के अर्हाः इति सूचितवान्।

''युवा वृद्धोऽतिवृद्धो ना व्याधितो दुर्बलोऽपि ना ।
अभ्यासात् सिद्धिमाप्नोति सर्वयोगेष्टवन्दिताः।।

योगे अष्टाङ्गविन्यासस्य महत्वं विद्यते। आधुनिककाले योगाभ्यासस्य इतोप्यधिकं स्थानं वर्तते। ज्ञानदृष्टया सत्यदर्शन-सामर्थ्यस्य ज्ञानं साध्यं भवति। अत्र योगविद्या जात्यतीत -मतातीत। सुभावनया पश्यामः चेत् जगति महत्तरं - स्थानं प्राप्तुं शक्यते।

''योगः कर्मसु कौशलम्'' इति वचनम् प्रसिद्धम् अस्ति। तदनुसारेण अस्माभिः जीवनं यापनीयम्। ।।

●

पावनं केदारनाथक्षेत्रम्

✍ **अश्वीन्,** द्वितीय पी.यु.सी.

केदारेश्वरज्योतिर्लिङ्गं द्वादशज्योतिर्लिङ्गेषु अन्यतमम् अस्ति। एतदेकंप्राचीनंशिवक्षेत्रम्। हिमालये केदारनाथः यत्र अस्ति तं भागं ''रुद्रहिमालयः'' इति वदन्ति। अयं पर्वतः ''सुमेरुपर्वतः'' ''पञ्चपर्वतः'' इत्यपि उच्यते। अत्र रुद्रहिमालयः, विष्णुपुरी, ब्रह्मपुरी, उद्गरिकान्ता, स्वर्गारोहणम् इति पञ्च पर्वताः सन्ति। अतः एव अस्य नाम ''पञ्चपर्वतः'' इति। गन्धमादनः रुद्रहिमालयस्य कश्चन भागः। नरनारायणमन्दिरस्य गोपुरं स्वर्णनिर्मितमस्ति। ४५ पादपरिमितोन्नतप्रदेशे गर्भगृहे सिंहासनस्योपरि पूर्वाभिमुखः शालग्रामशिलायाः श्रीनारायणविग्रहः अस्ति। योगमुद्रास्थितः किरीटधारी पद्मासनस्थः बदरीनाथः अस्ति। अस्मिन् स्थाने स्थितं शिवक्षेत्रं ब्रह्मकपालनाम्ना निर्दिश्यते। वेदव्यासमहर्षिः अत्र स्थितवान्। श्रीशङ्कराचार्यः अत्रैव स्थित्वा भाष्यग्रत्थान् रचितवान्। श्रीमन्मध्वाचार्यः बदरीनाथे एव समाधिस्थः अभवत् इति जनानां विश्वासः। महर्षिः श्री वेदव्यासः महाभारतम् अत्रैव रचितवान् गणपतिः अत्रैव तत् लिखितवान् इति विश्वासः। वेदव्यासेन अष्टादशपुराणानि अपि अत्रैव प्रणीतानि। बदरिकाश्रमतः अष्टकिलोमीटरमिते दूरे ४०० पादपरिमितोन्नतात् स्थानात् पतता जलप्रवाहेन सुन्दरजलपातः निर्मितः। अस्य नाम वसुधाराजलपातः इति। हृषीकेशतः रुद्रप्रयागपर्यन्तम् आगत्य अग्रे केदारनाथक्षेत्रं गन्तुं शक्यते। एतत् हृषीकेशतः २४० किलोमीटरमिते दूरेऽस्ति। सर्वतः हिमाच्छादिताः गिरिशिखराः सन्ति। सुमेरुपर्वतः गन्धमादनगिरिः च अस्यैव भागौ स्तः। केदारनाथक्षेत्रं द्वादशज्योतिर्लिङ्गक्षेत्रेषु अन्यतमम् अस्ति।

•

संस्कार:

✍ **कृत्तिका ई. यु.**, द्वितीय बि.काम्.

सम्यक् करोति इति संस्कार: । सम् इत्युपसर्गपूर्वकस्य कृ धातो: घञ् इति प्रत्यययोगेन संस्कारशब्द: निष्पन्न: । दोषहानं गुणाधानं च संस्कार इत्युच्यते । स: द्विविध: लौकिक: अलौकिक: चेति । संस्कारेण जडवस्तुनां तथा जीविनां च मौल्यं प्रवर्धते ।

भूगर्भे विद्यमानानां स्वर्णरजतादीनां मूलरूपपाषाणखण्डान् आनीय पुन: पुन: संस्कार: प्रदीयते। स्वर्णकारै: चतुर्विधसंस्कारा: स्वर्णपाषाणानां विधीयन्ते । ते हि निघर्षणं छेदनं तापनं ताडनं चेति । अन्ते स्वर्णाभरणानि निर्मीयन्ते । तदा तेषां मूलरूपत्वापेक्षया अधिकमौल्यं ग्राह्यता च वर्धते । तेन जनानाम् अपेक्षादरौ चापि अधिकौ भवत: । एवमेव संस्कारप्रदानेन ताम्रकांस्यरजतायसादीनां लोहानाम् उत्तरोत्तरमूल्यं वर्धापितं भवति ।

जगतिक्काचित् वस्तुन: विकारप्रक्रियया अपि मौल्यवर्धनं जायते इति तु चित्रमेव !

अस्मिन् विषये लोके सुपरिचितम् एकमुदाहरणं तावत् गृह्णीम: । सामान्यत: गोक्षीरं प्रत्यहं वयं सेवामहे । क्षीरस्य मौल्यं किञ्चिदेव भवति । क्षीरविकारं प्रथमत: दधिरूपं जायते, पश्चात् नवनीतं, तत्पश्चाच्च घृतम् उत्पन्नं भवति । लोके क्षीरस्य अपेक्षया दध्न: मौल्यं, तत: दध्न: च नवनीतस्य, तथैव नवनीतादापि घृतस्य अधिकमौल्यम्– एवं उत्तरोत्तरक्रमेण क्षिरस्य मौल्यवर्धनं सम्भवति । इत्थं केषाञ्चन वस्तूनां नैसर्गिकविकारत्वेन एव मौल्यवर्धनं सिध्द्यति।

जन्तूनां नरजन्म दुर्लभम् इति प्रोक्तं शङ्करभगवत्पादै: । आहारनिद्राभयमैथुनानि पशूनां मनुजानां च सर्वसामान्यानि । परन्तु शिक्षणसंस्कारग्रहणेन परिणतिं प्राप्य विवेकी मानव: लोके सर्वजन्तुषु ज्येष्ठ: श्रेष्ठश्च भवति । मानवजीवने सम्पाद्यमाना: षोडश संस्कारा: धर्मशास्त्रे प्रोक्ता: । तद्यथा क्रमश: गर्भाधानं पुंसवनं, सीमन्तोन्नयनम्, जातकर्म, नामकरणं, निष्क्रमणं, अन्नप्राशनं, चूडाकर्म, कर्णवेध: , विद्यारम्भ:, उपनयनं, वेदारम्भ:, केशान्त:, समावर्तनं, विवाह:, अन्त्येष्टि: चेति । ये एते नरजन्मन: उत्कर्षाय आचर्यन्ते । लौकिकसंस्कारा: इति व्याहृता: ये अतीव उपयुक्ता: । अन्यच्च मनणोत्तरसंस्कार: अथवा अपरसंस्कार: (अन्त्येष्टि:) इत्यस्ति स: अलौकिकसंस्कार: मृत्योरनन्तरं जीवात्मन: सद्गतिप्रापणार्थं तत्पुत्रपरिवारादिकै: सम्पाद्यते ।

एका सूक्तिरस्ति ''संस्कारजा पुण्यगुणा भवन्ति सस्कारजा दोषकरा भवन्ति'' इति । अर्थात् जातस्य जन्तो: यादृश: परिसरप्रभाव: लभ्यते तादृशान् स्वभावसंस्कारादीन् स अवाप्नोति । तत्र काचित् कथा प्रचलिता उदाहरणरूपा । सा इत्थमस्ति –

वने कदाचित् अनाथौ स्त: । एकदा तौव द्वौ शुकशावकौ प्रत्येकयो: द्वयो: विभिन्नाचारयो: जनयो: हस्तगतौ भवत: । एक: शुक: साधुगृहे सम्पालित:, अन्यश्च कस्याचित् घातकस्य गृहे सम्पोषित: । शुको नाम कश्चित् अनुकरणपटु: पक्षीति निसर्गसहजविषयो ननु । साधोराश्रमे पोषित: शुक: सर्वदा सद्वचनानि उद्गिरति स्म । अपरश्च दुर्जनसङ्गसहवासवशात् सदा दुर्वचनान्येव गदति स्म ।

लोकेकलानिपुणेन शिल्पिना सपरिश्रमं कश्चित् शिलाखण्ड: सुन्दरमूर्तित्वेन आरचितं भवति । निखिले जगति च सा मूर्ति: सादराभिनन्द्या स्तुतिनुतियोग्या च भवति किल । तथैव संस्कारसम्पन्नं यद्वा वस्तु अथवा व्यक्ति: स्यात् स: लोकमान्यो भवति ।

भूमौ उत्पाद्यमाना: तण्डुलगोधूमादय: धान्यकणा: संस्कारेण उत्कृष्टतां यान्ति । पटुना पाचकेन यदा ते विपच्यन्ते तदा सुपाक: सज्जीकृतो भवति । तण्डुलादय: पाकरूपं संस्कारमवाप्ता: अन्नरूपेण विपरिणमन्ते । तण्डुला: ये प्रकृतिरूपेण दृष्टा: त एव अनन्तरं प्राप्तसंस्कारा: संस्कृता: सन्त: अन्नपदेन व्याहृयन्ते, सुसेव्याश्च भवन्ति । तथैव तूला: संस्कारमवाप्य तन्तुरूपं यान्ति । अतोऽपि च अग्रिमपदे सुवस्त्ररूपेण विशोभन्ते ।

या कापि वा भाषा भवतु, संस्कारसम्प्राप्त्या सा सुसंस्कृता सर्वादरणीयाभाषा भवति ।

अरण्ये सञ्जता: प्रवृध्दाश्च हयगजमर्कटादय: प्राणिनोऽपि यदि मनुजवशीकृता:, तत्पश्चात्ये लब्धशिक्षणसंस्कारा: भवन्ति तदा ते त्यक्तवन्यधर्मा: विनयपथमानीताश्च भवन्ति । तत: ते मनुष्यवचनानुसारं प्रवर्तन्ते, अपि यावज्जीवंमान- वोपयोगिक्रियासाधका: भवन्ति ।

इथं जगति सृष्टं वस्तुजातमपि शास्त्रोक्तया संस्कारसम्पन्नतया मौल्यवद् भवति; उत्कर्षतां च प्राप्नोति । अत: संस्कारदानं प्रधानं प्रोक्तम् ।

●

संस्कृतभारत्या: महती

✍ **वैष्णवी एस्.**, तृतीय बि.एससी.

मनुजलोकव्यवहारस्य प्रमुखसाधनं भाषा वर्तते । तां विना कोऽपि वा जन: स्वाभिप्रायं संवेदनादिकं यथेष्टं इतरान् ज्ञापयितुं संवाहयितुम् वाअशक्तोभवति । भाषाविहीनं जगत् गाढान्धकारे निपतितं भवतीति महाकविर्दण्डी प्रावोचत् । भाषया लोकव्यवहार: अस्खलितो भवति, वर्धते च । प्रज्ञानप्रपञ्चोऽपि संवर्धते, स्फारीभवत्यपि ।

विश्वेऽस्मिन् अनेका: भाषा: सन्ति । न्यूनातिन्यूनं चतु:सहस्राधिकं तासां संख्या । तत्र भाषात्रयं तावत् अतिप्राचीनं विद्यते । तास्तु संस्कृतं ग्रीक्, ल्याटीन्भाषा च ।

देववाणी, गीर्वाणी, वागीश्वरी, सुरभारती इत्यादीनि संस्कृतस्य पर्यायपदानिसन्ति । महार्णवतुल्ये संस्कृतवाङ्मये तु शास्त्रग्रन्थराशि: काव्यप्रपञ्च: चेति उभावपि अतिविपुलं गभीर सत्त्वसारभूतं च विद्येते । अस्या: भाषाया: व्याकरणं निर्दुष्टं सुनिष्कृष्टं तार्किकतलपायनिबध्दं चास्ति । अत एव सा परिशुद्धा वाणी । प्राचीनतमा सती सा सनातन भारतीयसंस्कृते: आकर: वर्तते । 'संस्कृति: संस्कृताश्रिता' इत्यस्ति काचित् सूक्ति: । सकलभारतीयोपभाषाणां संस्कृतं जन्मस्थानम् । अत: एव 'मातृभाषा मातृभाषाणाम्' इति स्तुता ।

अस्माकम् आर्यावर्तगतस्य आर्यसंस्कृतेरियं गीर्वाणी प्राणस्वरूपा, अत्रत्यजनजीवनदर्शिनी, ज्योतिर्मयी, सञ्जीवन- मौल्यबोधिनी, अमृतवर्षिणी, विश्वमान्या च सा ।

सनातनधर्मीय: समस्तवाक्प्रपञ्च: सुरवाणीरूपेणदर्पणेन सुदर्शितोऽस्ति । चतुर्विधवेदा:, नाना उपनिषद:, षड्विधवेदाङ्गानि, रामायणभारतख्येइतिहासकाव्ये, अष्टादश पुराणानि च, तथैव तत्त्वदर्शनग्रन्था: स्मृतिग्रन्था: इत्यादीनि शास्त्रवाङ्मयानि इति परिगणितानि । अस्यां देववाण्यां नानाकाव्य-नाटकादीनि निखिलसाहित्यवाङ्मयानि च समृद्धानि विद्यन्ते । गणितशास्त्रं, ज्योतिषं, तत्त्वशास्त्रं, काव्यशास्त्रं, आयुर्वेद:, भौत-रसायन-प्राणि- वृक्षायुर्वेदशास्त्राणि, अर्थशास्त्रं, सकलकलाशास्त्राणि, छन्द:शास्त्रं, शिक्षानिरूक्तव्याकरणादिशास्त्रजातं एवं विविधज्ञानविज्ञानबोधका: विपुला: ग्रन्था: विरचिता: सन्ति । अत एव तदुक्तं-'गगनं गगनाकारं सागर: सागरोपम:' इति । तथैव च 'संस्कृतं संस्कृतोपमम्' इतीरयामश्चेत् तत्सुप्रशस्तं वचनम् ।

सुरभाषायां सुमहती शब्दसम्पदस्ति । एकस्य अनेके पर्यायावाचका: लभन्ते । अमरसिंहस्य नामलिङ्गानुशासनाख्य: ग्रन्थ: य: अमरकोश: इत्यपि अपरनाम्ना सुपरिचित: तत्र शब्दानां पर्यायपदपुञ्ज: सुष्ठु परिचायित: वर्तते ।

वेदकाव्यादिसंस्कृतवाङ्मयं जगति सवादरणीयम्। न केवलं भारतीया:, अपि तु समस्तविश्वे विविधदेशेषु स्थिता: अभिमानिन: श्रध्दालवश्चनैकजना: तं पठन्ति, आराधयन्ति, मानयन्ति, उपासते च ।

मनुस्मृति: पराशरस्मृति:, याज्ञवल्क्यस्मृति:, वसिष्ठस्मृति: इत्यादिका: धर्मशास्त्रग्रन्था: समस्तसामाजिकानां जीवनपध्दतौ वर्णाश्रमाधारतया विशिष्यविधिनिषेधात्मककर्तव्यजातं बोधयन्ति ।

राष्ट्रकवे: कविकुलगुरो: कालिदासस्य काव्यजातं तु विश्वमनिशं व्याप्य, नानाभाषासु च अनूदितं सत् विश्ववन्द्यं वर्तते ।

अन्यच्च संस्कृते विपुलानि सुभाषितानि, नीति-गितिकाव्यानि, सोत्रसाहित्यानि अतोऽपि अन्यान्यपकारकानि सरसविरचनानि दरीदृश्यन्ते । यानि सारग्राहिणाम् आबालवृद्धानां मानसं समुल्लासयन्ति, साधुपथे प्रेरयन्ति, मानवीयगुणमौल्यानां विवेचनं प्रदाय जीवनाभ्युदयं आत्म-विकासं च ते साधयितुं प्रचोदयन्ति, मार्गं दर्शयन्ति च ।

आध्यात्मविद्यासाधकानां तु अयं भाषाकोष: सुधार्णव: इव । लोककल्याणी कापि श्रुतिवाणी धोषयति यत् 'कृण्वन्तो विश्वमार्यम्' इति ।

अत एवोक्तं सुवचनम् -'भाषासु दिव्या मुख्या मधुरा सरसा गीर्वाणभारती' इति । अत: वयमिदं व्रतं धारयेम यथा -

पठामि संस्कृतं नित्यं वदामि संस्कृतं सदा ।
ध्यायामि संस्कृतं सम्यक् वन्दे संस्कृतमातरम् ।। ●

सुभाषितकथा

✍ **रञ्जनी के. एस्.,** तृतीय बि.एससी.

कस्मिंश्चित ग्रामे सुमन्दो नाम कृषीवल: वसति स्म । स निजकर्मणि समुद्यत: कपिमेकं पालयति स्म । प्रत्यंह यथोचितमाहारं तं कपिं भोजयन् प्रीणयति स्म । कदाचित् स: कार्यान्तरेण ग्रामन्तरं प्रातिष्ठत । तदानीं सुमन्द: दध्यन्नरूपं पाथेयं गृहीत्वा तत्सहवासिना कपिना साकं मार्गे क्रमन् क्रमेण आयासित: बभुक्षाकुलश्च अभवत् । तन्मध्याह्नकालश्च आसीत् । अत: स: तत्पाथेयकन्थां तत्रस्थे एकस्मिन् वृक्षमूले संस्थप्य समीपस्थे कस्मिंश्चित् सरसि पाणिपादमुखं प्रक्षालयति स्म ।

एतन्मध्ये असौ कपि: तत् दध्यन्नं शीघ्रं खादित्वा द्वित्राणि अन्नकलवलानि आदाय अनतिदूरे अन्यस्मिन् वृक्षमूले शयानाया: कस्याश्चित् अजाया: मुखे अलेपयत् । सपदि च कपि: अज्ञातवृत्तान्त इव आत्मानं प्रदर्शयन् किञ्चिद् दूरस्थलं संसृत्य तत्र उपाविशत् ।

तत: सरोवरात् प्रतिनिर्वृत्ते कृषिके दध्यन्नहीना रिक्तकन्था गोचरमागता, आपि च समीपस्थे अजामुखे तत्कवलानि दृष्टानि । सद्यस्तस्म मनसि चिन्तनमुदितं यत् सा अजा एव पाथेयं खादितवती इति । अनुक्षणं सुमन्द: क्रुद्ध: सन् दण्डेन अजाम् अतीव सन्ताड्य जीवशेषं व्यमोचयत् । अत एवोक्तमिदं सुभाषितम् -

खल: करोति दुर्वृत्तं नूनं फलति साधुषु ।
कपिना भक्षितं भुक्तमहो दण्डमवाप्तवान् ।।

कीलोत्पाटी वानर:

✍ **संहिता भट्,** द्वितीय बि.काम्.

कस्मिंश्चित् नगराभ्याशे वनसमीपे केनापि वणिक्पुतेण एकं देवतायतनं निर्मातुमारब्धम्। तत्र च ये कर्मकरा: स्थपत्यादय: दारूशिल्पिनश्च सन्ति ते मध्याह्नवेलायाम् आहारसेवनार्थं नगरमध्ये गच्छन्ति ।

अथ वनपरिसरे इतस्तत: सञ्चरन् कश्चित् कपिगण: आहारान्वेषणाय नूतवदेवालयस्थलमागत: आनुषङ्गिकतया । अत्र केनचित् एकेन दारूशिल्पिना अर्धस्फाटित: दारूमय: स्तम्भ: अर्जुनवृक्षसम्बध्द: मध्यनिहितखदिरकीलेन स्थापित: आसीत् । सोऽपि दारूशिल्पी भोजनार्थं गत: तत्काले । निर्जनप्रदेश: स: इदानीम् ।

एतस्मिन्नन्तरे कपय: तत्रागत्य क्रीडन्त: आसन् । एकश्च तेषां प्रत्यासन्नमृत्यु: कपि: सहजचापल्यात् अर्धस्फाटितस्तम्भे उपविश्य स्वपाणिभ्यां कीलकं सङ्गृह्य यावदुत्पाटयितुमारेभे तावत्तस्य वानरस्य स्तम्भमध्यगतवृषणस्य स्वस्थानात् चलितकीलकेन मारणमभवत् । अनेन क्रीडनचापल्येन कपिहतकस्य कथमापत् मरणरूपा आपतिता ! अत एवोक्तमिदं सुभाषितम् –

अव्यापारेषु व्यापारं यो नर: कर्तुमिच्छति ।
स एव निधनं याति कीलोत्पाटीव वानर: ।।

•

o———o○o———o

भाग्यं फलति सर्वत्र

✍ **मेघना शानभोग्,** द्वितीय बि.सि.ए.

नरजन्मनि यश:सम्पादनार्थं सौभाग्यम् अथवा अदृष्टमत्यावश्यकम् । येन विना विद्यासम्पन्नता, पौरूषवत्त्वं, क्रियाचातुर्यमित्यादिभि: बहुगुणगणै: भरितोऽपि मानव: श्रेयस्वी भवितुं न प्रभवति । विचारमेनं प्रतिपादयति अत्र विवृता काचित् कथा ।

पुरा भूमण्डले कश्चन राजा बभूव । स: कदाचित् सकुतूहलं कुचोद्यमत्या एकं कूष्माण्डफलमादाय तन्मध्ये रन्ध्रं विधाय तदन्तर्भागे कानिचन कनकमयनाणकानि मुक्तारत्नानि च पूरयित्वा रन्ध्रं पिहितवान् । ततश्च कश्चित् एकं दरिद्रविप्रमामन्त्र्य तस्मै कूष्माण्डदानं सदक्षिणं प्रायच्छत् । तेन नितरां सन्तुष्टो विप्र: स्वगृहं प्रति निवर्तमान: मार्गमध्ये क्रमन् तत्र मिलितं कञ्चन तुरूष्कं परिचितव्यक्तिमुद्दिश्य एवमवदत् ''अयं कूष्माण्डोऽद्य मे राज्ञा प्रदत्त: । मद्गृहे अन्ये कूष्माण्डा: सन्ति इत्यत: एनं विक्रेतुमिच्छामि । अतस्त्वं कूष्माण्डमेनं कृपया गृहीत्वा तन्मौल्यरूपं धनं मे प्रयच्छतु'' इति । अस्तु इति स व्यक्ति: तत् सूक्तमौल्यं समर्प्य विप्रदत्तं कूष्माण्डं गृहमानीय यदा खण्डयति, तदन्त:स्थानि कनकमुक्तारत्नादीनि दृष्ट्वा सहर्षविस्मयं 'अहो मे भाग्यम्' इत्यानन्देन उल्लसित: । अत्रैकं सुभाषितं स्मर्यते यथा –

भाग्यं फलति सर्वत्र न विद्या न च पौरूषम् ।
कूष्माण्डाभ्यन्तरे मुक्ता: तुरूष्केन विलोकिता: ।।

वार्तामेनां कालान्तरे कर्णाकर्णिकया विज्ञात: स: राजा तु सकौतुकमभिप्रैति – ''अहो बलं भाग्यस्य'' इति ।

•

मानवमणि: स्वामी विवेकानन्द:

✍ **रञ्जिता नायक्,** द्वितीय बि.काम्.

आधुनिकनवभारतस्य निर्माणकर्तुषु नैकेषु महात्मसु सर्वोपरि तिष्ठति युगपुरुष: स्वामी विवेकानन्द: । स: न केवलं स्वदेशे, अपि तु युरोप्देशेषु अपि प्राचीन भारतीयप्रज्ञाननिधिं वितीर्य तं सम्यक् प्रसारितवानस्ति । तस्य महापुरुषस्य जन्म क्रि.श.1863 तमे वर्षे बङ्गालप्रान्ते अभवत् । तस्य पिता श्रीविश्वनाथदत्त: माता च भुवनेश्वरी देवी । बाल्यात्प्रभृति एव स: अतिनिशितमति:, विचारशील: मेधावी चासीत् । आध्यात्मिकविषयेषु तत्त्वज्ञानविचारेषु च तस्य महती रुचिरासीत् । नरेन्द्रदत्त: इति तस्य पूर्वनाम ।

तरुण: नरेन्द्र: यदा स्नातकपदवीसम्पन्न: तदा तत्पिता पञ्चत्वं गत: । कदाचित् स: कस्याञ्चित् सभायाम् आध्यात्मिकसम्राज्याधीशं श्रीरामकृष्णपरमहंसवर्यं सन्दर्श्य अतीव रोमाञ्चित: सन् अहर्षत् । अतिप्रभावित-स्तस्यव्यक्तित्ववर्चसा नरेन्द्र: कौतूहलेन श्रीरामकृष्णस्य देहस्पर्शमनुभूय समाधिसुखमवाप्नोत् । अनुक्षणमेव नरेन्द्र: तं स्वगुरुम् अमन्यत, तस्यशिष्यत्वसौभाग्यमपि अविन्दत् । तदारभ्य साधनपथमारूढ:नरेन्द्र: अनन्तरतनकाले महदभ्युदयं प्राप इत्ययं तु महानितिहास: ।

भगवत्साक्षात्कारलाभं प्राप्तुं नरेन्द्रस्य महती अभीप्सा तद्विषयकजिज्ञासा च अतीवासीत् । अत: स: स्वगुरो: निकटवर्ती भवन् अविरतसाधनामार्गम् आलम्बत । गुरुपदेशानुसारं शिष्य: योगध्यानादीनाम् अभ्यसनम् अध्यात्मविद्याध्ययनं च व्यदधत् । स्वगुरो: देहत्यागात् पश्चात् कल्कत्तानगरे गङ्गातीरे बेलूरुग्रामे श्रीरामकृष्णमठं संस्थापितवान्अयं शिष्यमणि:विवेकानन्द: । तदनन्तरं स: परिव्रजनव्रतं धारयन् लोकपर्यटनं प्रारब्धवान्। तदारभ्य स: स्वामी विवेकानन्द: इति प्रख्यातिम् अगच्छत् ।

तत्पश्चात् परिव्राजक: अयं भारतदेशस्य बहुषु प्रदेशेषु पर्यटन् समाजे विविधवर्गीयै: जनै: सह मेलनं कुर्वन् महान्तमनुभवं प्राप्नोत् । क्रि.श. 1893 तमे वत्सरे अमेरिकादेश: गत्वा तत्र शिकागोनगरे प्रवृत्ते विश्वधर्मसम्मेलने भागं वहन्अपूर्वम् अद्भुतं भाषणं विहितवान् । तेनास्य प्रसिद्धि: कीर्तिश्च अद्यापि समस्ते जगति व्याप्तेस्त:।

तदनन्तरं विवेकानन्द:इङ्ग्लेण्ड्देशेऽपि पर्यटन् तत्रत्यजनान् उद्दिश्य नैकानि विचारपूर्णानि भाषणानि श्रावितवान् । तत्र सञ्चरणकाले असङ्ख्या: जना: तत्प्रभाविता:भूत्वा अभिमानिन: सञ्जाता: । अपिच भारतीयतत्त्वज्ञानादिभि:ते अतीव आकृष्टा:। तेषु जनेषुनिकोला तेस्ला, मेरी लूयीस्, भगिनी निवेदिता, डेट्रायिट्नागरिका भगिनी क्रिस्तिना इत्यादय: प्रसिद्धा: ।

तत्पश्चात्विवेकानन्द: स्वदेशं प्रति निवर्त्य दीनजनपराणि बहूनि सेवाकार्याणि प्रारभत । न तावदेव, विवेकानन्दवर्य: अमूल्यान् अनेकग्रन्थान् अपि प्रणीतवान् ।

क्रि.श. 1897 तमे वर्षेश्रीरामकृष्णसमाजसेवासंस्थां प्रतिष्ठापितवान् । 1900 तमे वत्सरे स: पुनरपि यूरोप्देशेषु प्रवासं कुर्वाण:प्राचीनभारतीयज्ञानदीप्तिं सर्वत्र प्रकाशितवान् । एवम्अविरतक्रियाभि: परिश्रान्तस्यस्वामिन: देहारोग्यं क्षीणताम् अगच्छत् । 1902 तमवत्सरस्य जुलैमासस्य चतुर्थदिने स: ध्यानावस्थायाम्एव दिवङ्गत: ।

अस्य महात्मन: जीवनकथा: अपि च तस्य भाषणमालिकाग्रन्थाश्च सर्वत्र जनै: पठ्यन्ते, सगौरवं आद्रियन्ते । तेन उद्घोषितेन कठोपनिषद:मन्त्रेण सर्वदा जना: उत्स्फूर्ता: भवन्ति । स: एवमस्ति – ''उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत'' इति ।

●

अतिमहती योगविद्या

✍ **मेघना शानभोग्,** द्वितीय बि.सि.ए.

अस्मद्देशस्य बहुमूल्यनिधिषु अन्यतमा वर्तते सुमहती योगविद्या । या एषा प्राचीनकालादेव गुरुपरम्पराऽगता साधकजनैरादृता अनुस्यूततया प्रसारिता अस्ति । आधुनिकजगति तु इतोऽपि जनमानसे प्रीतिपात्रा यैषा सुविद्या विश्वव्यापिनी जगन्मान्या सती समुज्ज्वलति ।

भारतीयषड्दर्शनेषु अन्यतमं 'योगदर्शनम्' भवति यस्य प्रवर्तकाचार्यः पतञ्जलिमुनिः क्रिस्ताब्दतः प्राक्तनकाले जीवितवान् । बहुश्रुतोऽयं दार्शनिकमुनिः योगवैद्यव्याकरणशास्त्रीयं प्रत्येकं महाग्रन्थं विरचय्य लोकार्पणं व्यदधत् । एवम् अपूर्वमन्यादृशं उपायनत्रयं प्रदत्तवन्तं पतञ्जलिमुनिं सकृतज्ञं नुमो वयं परमुपकृताः । योगाभ्यासारम्भकाले पठनीयश्लोकः गुरुवन्दनपरः अयमस्ति ।

'योगेन चित्तस्य पदेन वाचां
मलं शरीरस्य च वैद्यकेन ।
योऽपाकरोत्तं प्रवरं मुनीनां
पतञ्जलिं प्राञ्जलिरानतोऽस्मि ।।'

मनोवाक्कायाख्यं त्रिकरणसौभाग्यम् अवाप्य सञ्जाताः पुण्यजीविनो वयं मानवाः । तेषां त्रिकरणानां मलं दोषं च दूरीकृत्य शौचं संसाधयितुं मार्गदर्शनम् अपेक्षितं भवति । येन साधकजनानां जीवनं पावनं विकसितं च भवति । सद्गुरुः पतञ्जलिमहर्षिः मनोमलमपाकृत्य तस्य शोधनीकरणे उपकारकं सुबोधकं योगसूत्रमिति ग्रन्थं निर्मीय सुमहत् योगदानं प्रादात् । मानवानाम् इहपरफलसाधकं, ततोऽप्यधिकं मोक्षफलप्रापकम् अपूर्वं योगदर्शन सः अन्विष्य स्वानुभवज्ञानाधारितं शास्त्रग्रन्थं महान्तं व्यरचयत् ।

अपि च सः मुनिः व्याकरणमहाभाष्यमिति अपरं शास्त्रग्रन्थं विधाय अस्माकं मुखस्थवचनमलनिवारकं वाक्शोधनज्ञानप्रदायकं च बोधनं प्रदत्तवान् । पातञ्जलमहाभाष्यं तु पाणिनिमुनेः अष्टाध्यायीति व्याकरणशास्त्रमाश्रित्य विहितं व्याख्यानं वर्तते ।

न तावदेव, पतञ्जलिगुरुवर्यः वैद्यशास्त्रीयम् आयुर्वेद ग्रन्थमपि प्रणीतवानस्ति । मनुजकायस्थं वातपित्तकफरूपं मलत्रयं परिहार्य स्वास्थ्यसंरक्षणे दिग्दर्शकः सः । एवं सुमहानयं लोकानुग्रही उपकारी च पतञ्जलिमुनिवर्यः ।

अनेन प्रदत्तं योगविज्ञानं तु आधुनिके जगति विश्ववन्द्यं सर्वमान्यमस्तीति प्रतिपादने विश्वयोगदिवसाचरणमेव सुष्ठु निदर्शनं विद्यते । प्रतिवर्षं जून्मासस्य एकविंशतितमे दिने निखिले जगति योगोत्सवः योगविद्यासक्तैः जनैः समाचर्यते इत्ययं नः भारतीयानां कोऽपि महान् प्रतिष्ठाविषयः अस्ति । यतो हि भारतमूलमिदं विद्यारत्नम् खलु । विश्वयोगदिवसाचरणकाले साधकजनाः योगासन-प्राणायाम-ध्यानादीनां बोधनं कुर्वन्ति, अभ्यासं कुर्वन्ति कारयन्ति च, आसनप्रदर्शनं अपि समायोजयन्ति । एवं देशविदेशेषु बहुजनाः योगशास्त्रस्य प्रचारणं प्रसारणं च अनुतिष्ठान्ति इत्ययं श्लाघ्यः समाचारः ।

महदिदं योगदर्शनं पतञ्जलिमुनिमानसे गाढाध्यवसायेन समुदितं सुमहत्तमं प्रज्ञानं यत्तु साधनालभ्यम् । वेदकलिकाः प्राचीनर्षयः पुरा समाधिस्थितिमास्थाय विविधान् मन्त्रान् दृष्ट्वा स्वशिष्यमण्डलं विबोधितवन्तः इति तु श्रुतम् । अन्तर्दर्शनक्षमत्वं प्राप्तवन्तस्ते ऋषयः इत्युदीरिताः ननु । तादृशं विशिष्टं सामर्थ्यं तैः ऋषिजनैः आन्तरङ्गिकतपोरूपेण योगविज्ञानसाधनेन समार्जितमिति तत्र गृह्यते ।

पातञ्जलयोगसूत्रानुसारेण योगसाधनपथे अष्टौ सोपानानि वर्तन्ते । तान्येव योगस्य अष्टाङ्गानि इति प्रोक्तानि । तानि हि क्रमशः यमः, नियमः, आसनं, प्राणायामः, प्रत्याहारः, धारणं, ध्यानं समाधिश्चेति । अष्टाङ्गयोगेषु अन्तरङ्गसाधनानि बहिरङ्गसाधनानि इत्याख्यं द्विविधं भवति । तत्र यमः, नियमः,

आसनं, प्राणायामः प्रत्याहारश्चेति पञ्चकं बहिरङ्गसाधनमिति बोधितम् । ततश्च धारणध्यानसमाधयः अन्तरङ्गसाधनानि । यतो हि धारणादीनाम् अन्तःकरणेन साकमेव सम्बन्धो विद्यते ।

अष्टाङ्गयोगसिद्धिमान् नरः जितेन्द्रियः आत्मसंयमी च भवति । सः प्रमाण-विपर्यय-विकल्प-निद्रा-स्मृत्यादीनां पञ्च प्रवृत्तीनां निरोधं यथाकालं यथोचितं च समाचरन् सम्प्राप्तफलःसन्योगीभवति।लौकिकजीवनेसःकर्मयोगमाश्रित्य कर्मफलमनपेक्षमाणः कार्यतया विहितकर्माणि यथायोग्यं समनुतिष्ठति । अपि च स योगी धर्मविरुद्धेषु ऐन्द्रियभोगेषु तत्साधनसम्पादनेषु च अनासक्तः सन् जीवनप्रेम्णापि बद्धो भूत्वा सुविहितभोगं स्वीकुर्वाणः अविहितभोगप्रपञ्चात् बहिस्तिष्ठति । तादृशः योगविद्यासिद्धः पुरुषः 'महान् योगारूढः' इत्याद्रियते लोके । एकान्ते स्वात्मानि नन्दमानः सः विनिर्मुक्तः सन् लौकिके जीवनेऽपि यशोमान् भवति । भगवता शङ्कराचार्यवर्येण प्रोक्तमिदम् -

'सत्सङ्गत्वे निस्सङ्गत्वं निस्सङ्गत्वे निर्मोहत्वम् ।
निर्मोहत्वे निश्चलतत्त्वं निश्चलतत्त्वे जीवन्मुक्तिः ।।

अत्र जीवन्मुक्तिसाधनपथः क्रमशः बोधितोऽस्ति । योगविद्यायाः परमफलं तु मोक्षप्राप्तिः इति सिद्धान्तः वेद्यः ।

योगसाधकः स्वस्य आहारविहारादिषु सर्वकर्मसु सकलचेष्टासु चैव यम-नियमान् सम्यक् अनुसरन् आसनप्राणायामान् अभ्यस्येत् । सुखासने उपविश्य स्वमनः विक्षेपरहितम् एकाग्र्यं च व्यवस्थाप्य इन्द्रियाणि संयम्य अन्तर्मुखं च प्रसह्य अविरतं ध्यानमाचरेत् । ततः तस्यात्मनि समाधिस्थितिः सिद्ध्यति ।

नित्यजीवने योगिनः शयनजागृत्यादीनि सुष्ठु नियमितानि भवन्ति । योगाभ्यासेन लौकिकदुःखक्षयो भवति; पारलौकिकफलयोगश्चापि लभते । अतः योगदर्शनं मोक्षसाधकं, मुक्तिबोधकशास्त्रामिति प्रतिपाद्यते । पुरःप्रगतिकामाः वयमिदमभ्यस्य फलभाजो भवेम इत्याशास्महे ।

●

दुर्जनः परिहर्तव्यः

✍ **रञ्जिता नायक्,** द्वितीय बि.काम्.

दुर्जनैः सह साङ्गत्यं न करणीयम् । तेषां सहवासः अपि वर्जितव्यः । यतः सः अतीव अपायकरः आपत्करश्च । कदाचित् दुर्जनैः आचरितैः दोषापराधैः अमायकाः सज्जनाः बाधिताः भवेयुः, निर्दोषिणः सज्जनाः अपि सदोषाः इति अपवादं प्राप्नुयुः । एषा जीवननीतिः पुरोवक्ष्यमाणायां कथायां प्रतिपादिता भवति । सा ईदृगस्ति।

पम्पानदीतीरगते एकस्मिन् वृक्षे कश्चित् काकः निवसति स्म । कश्चित् हंसश्च तस्मिन्नेव परिसरे वसति स्म । सहवासकारणात् च उभयोर्मध्ये कालक्रमेण स्नेहः रूढः । एवं सति एकदा कश्चित् प्रयाणिकः दूरमार्गं गच्छन् बहु आयासितः मध्याह्नकालिकात् प्रखरात् सूर्यातपात् परिश्रान्तो भूत्वा तस्मिन्नेव पाम्पानदीतीरे वृक्षमूले विश्रान्तिमनुभवति स्म । अनतिकाले निद्रां च यातः सः । किन्तु वृक्षमूले तत्र तत्र सूर्यस्य खरकिरणाः प्रसृताः आसन् । दृश्यमिदं पश्यन् हंसः सकरूणं परोपकारबुद्ध्या च रविकिरणान् निरोध्दुकामः स्वपक्षौ प्रसार्य निद्राणस्य पान्थस्य हितसाधनार्थं समुद्यतः ।

एतन्मध्ये परजनसुखम् असहमानः काकः तत्पथिकस्य शरीरे स्वमलं स्रावयित्वा अन्यत्र उड्डयनमकरोत् । काकोच्छिष्टपतनेन नष्टनिद्रः स पथिकः कुपितो भूत्वा समन्तात् यदा पश्यति तदा स हंसः गोचरितः आसीत् । अनुक्षणमेव सः पान्थः हंसस्यैव कुकृत्यमेतत् इति मन्यमानः उपकारिणं हंसम् अजानन् दण्डेन सन्ताड्य अनाशयत् । पश्यत मित्राणि, दोषी अन्यः, किन्तु दण्डभाक् एव अपरः ! अत एवोक्तं यत् दुर्जनस्य अपराधेन सज्जनः दण्डितः स्यादिति। अत एव सम्यक् जानीमहे – ‘‘दुर्जनः परिहर्तव्यः’’ इति ।

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Inauguration of SWC 2020-21 by Ln. Neelakanta M. Hegde, Ln. District Governor.

Inaugural Address by Ln. Neelakanta M. Hegde.

Handing over the SWC Flag to SWC President Mr. Suraj.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Release of "Sanmathi" 2019-20 by Prof. K. Surendranatha Shetty.

Conclave on NEP – Inaugural address by Lt. Gen. Dr. M. D. Venkatesh, Vice-Chancellor, MAHE, Manipal.

Keynote address on NEP: 'Future Education' by Dr. S. K. Saidapur, former VC, Karnataka University Dharwad.

Prof. R. G. Hegde moderating NEP conclave - Panel Discussion.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Mr. Muralidhara Prabhu, eminent educationist, Kumta speaking on NEP.

Dr. M. Mohan Alva, President, Alvas Education Foundation gives insights on NEP.

Dr. B. Yashovarma, Secretary SDM Education Trust (R.), Ujire speaking on NEP implementation.

Dr. Narayana Sabhahit, Registrar, MAHE – Interactive Session with the faculties.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

e-Coffee Table Book “Kavaledurga – A Jewel in the Western Ghats” written by Dr. Vishwanatha Pai, released by Dr. Narayana Sabhahit, Registrar, MAHE.

A Session on “Life Skills and Literature” by Dr. Sandhya R. Nambiar, Former Principal and HOD of English.

One-day Workshop on Introduction to “Literary Theories” organised by Manipal Centre for European Studies and Dept. of English.

A Session on “Music and Brain Health” by Adolf Shervin [Alumni B.Com. Batch 2019-2020].

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

A Session on the novel 'Nineteen Eighty-four' by Prof. Namita S. Tolpadi, Former HOD of English, SMS College, Brahmavar.

Independence Day Celebration

Prof. U. L. Acharya Memorial Endowment Lecture 2020 by Dr. P.V. Bhandary.

Sharada Pooja at College Library.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Inauguration of Skill Development Cell by Mr. T. Sathish U. Pai, Hon'ble Trustee of the College.

Inauguration of Prathibha Vedike by Prof. Aravinda Hebbar.

Classical Music Recital by Kum. Samanvi of I B.A.

A Talk by Yaksha Guru, Bannanje Sanjeeva Suvarna.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Release of text book on Environmental Studies by Dr. Sandhya R. Nambiar, written by Prof. Usha Rani S. Suvarna, Shruthi S. Nayak.

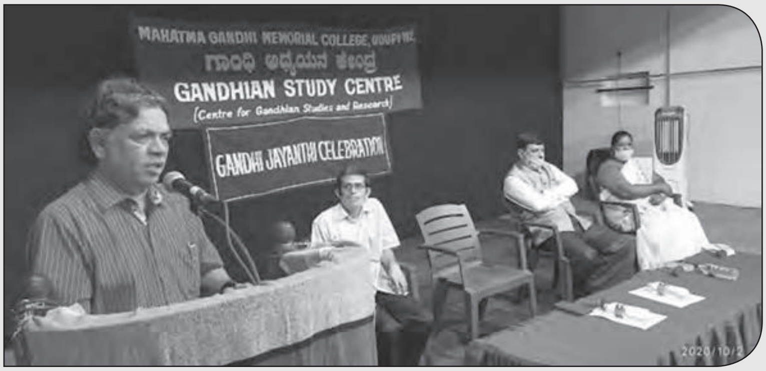

Gandhi Jayanthi 2020 – Lecture by Dr. Mahabaleshwara Rao.

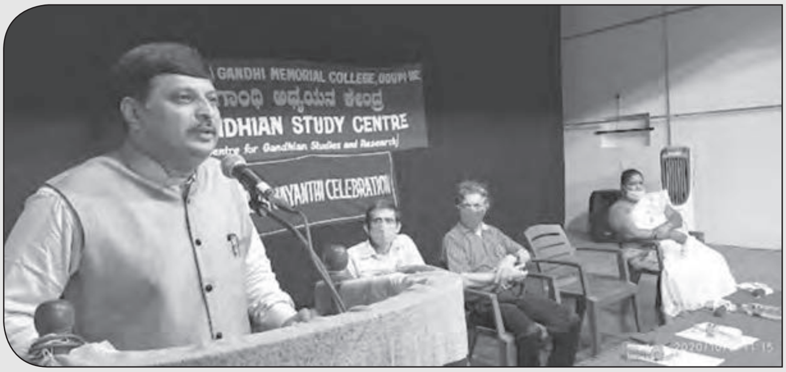

Presidential Remarks by Dr. Devidas S. Naik.

Felicitation to Abhin Devadiga for his Achievements in National Level Athletics.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

A Centenary Programme on Gandhi's First Visit to Coastal Karnataka.

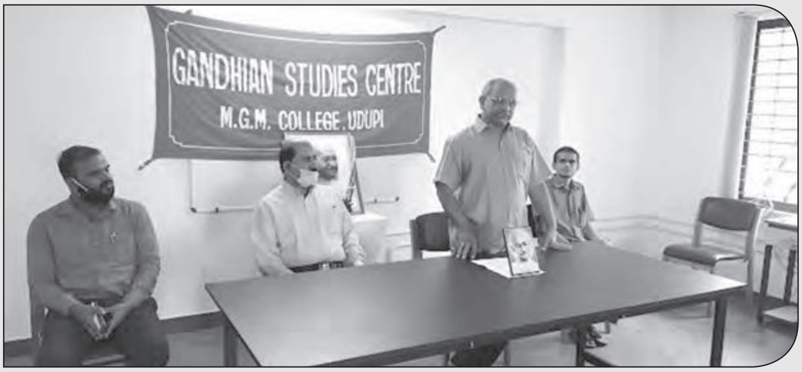

Former Principal Dr. M. G. Vijaya speaking on Gandhiji.

Observance of Netaji Subhas Chandra Bose 125th Birth Anniversary as Parakram Diwas.

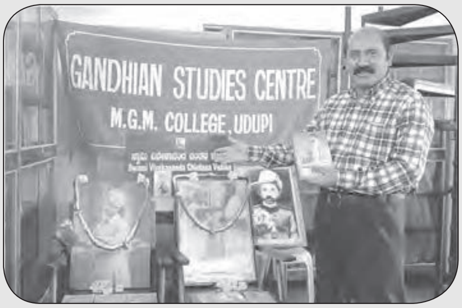

Mr. Subodha Pai speaks on 'Swami Vivekananda's Chicago Address, Vinobha Bhave Jayanti, and Gandhiji's First Satyagraha'.

Lecture by Vinith Rao at "Amruthavagali Swathantrya" Programme.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Launching of Posters on Freedom Fighters to Commemorate 75 Years of Independence.

Exhibition of Rare Books on Freedom Movement at Gandhian Study Centre.

Gandhi Jayanthi – A Lecture by Mr. Prashanth Neelavar.

Extension Activity conducted by Gandhian Study Centre and BVT, Manipal for School Children at Manipal.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Release of text book on tourism by Dr. H. S. Ballal, Pro Chancellor, MAHE, written by Dr. Mallika Shetty and Ms. Raksha Shenoy.

Workshop on Fostering the Entrepreneurial Spirit Among Creative and Innovative Youth through Industry by Mr. Pushparaj Nayak and Mr. Sachinchandra

A talk on Social Entrepreneurship by Dr. Harish Joshi, Prof., MIM, Manipal.

U. L. Acharya Endowment Lecture 2021 by Dr. Neetha Inamdar, on NEP 2020.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

A talk on 'Women Empowerment and Work Life Balance' by Dr. Smitha Nayak.

Celebration of 'Women's Day' in Ladies Hostel.

A Demonstration on 'Self Defence Techniques'.

Self Defence programme for girls organised by Women's Cell.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Celebration of National Library Day, by Dr. B. Jagadeesh Shetty.

MOU signed between MGM College and MSNM College, Mangalore.

A Workshop on NAAC preparation by Dr. S. G. Dolle Gouder, Retd. Principal, S. B. College of Science, Kalaburgi.

Dr. S. G. Dolle Gouder releases a book, 'The Ideologies in Indian English Fiction' written by Dr. Devidas S. Naik (Publication of Ph.D. Thesis).

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Inauguration of 'MGM Book Fair' by Sri Neelavara Surendra Adiga.

Inaugural speech by Neelavara Surendra Adiga at MGM Book Fair.

Presidential remarks by the Principal, Dr. Devidas S. Naik.

Book-Exhibition

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Displaying a Board on MGM Campus Birds.

Re-Union of Alumni 1987 B.Com. Batch.

Group Photo of Alumni – 1987 B.Com. Batch.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Herbal Garden - Planting of 75 Medicinal plants on account of 75 years of Independence.

Journalism Department initiated Donate a Book during the Pustakotsava organised by Library of our College.

Faculty members donating books

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Inauguration of MGM Krushi Sammilana by Dr. B. Dhananjaya, Krishi Vijnana Kendra, Brahmavara.

Mr. Prasad Bhat, 'Sri Annapoorna Nursery', Pethri addressing the gathering of Krishi Sammilana.

Kudi Srinivas Bhat speaking about Commercial Crafts.

Mr. Purushothama Adve speaks about Farming rituals.

Journalism Department in association with Humanities Department organised 2 days 'Krishi Sammilana' program where farmers of Udupi district exhibited and sold their agricultural products.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Bhavagayana by Students on Swami Vivekananda Jayanti.

Inauguration of National Youth Day by Mr. Dinakara Babu, President, Udupi Zilla Panchayat

Words of Blessings by Swami Sri Veereshananda Saraswathi, President, Ramakrishna-Vivekananda Ashrama, Tumkur.

Dr. Sandhya S. Pai, Managing Editor of Taranga launches Amruta Bindu Book authored by Principal Dr. Devidas S. Naik.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Chief Guest Dr. Sandhya Pai speaks on Value Education.

Presidential Remarks by Mr. G. Jagadeesh, DC, Udupi.

Lecture on Swami Vivekananda by Mr. Muniraja Renjala.

Lecture on Kaggadalli Jeevana Darshana by Mr. Natesh, Shivamogga.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Lecture on ‘Jeevana Moulya’ by Om Ganesh, Kundapura.

Valedictory Speech by Dr. Jagadeesh Shetty, A.O., R.G. Pai Centre, Udupi.

A Session on ‘Importance of Blood Donation’ by Mrs. Yashaswini (Dept. of Zoology) organised by Youth Red Cross.

Vaccination Drive against COVID.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Principal Dr. Devidas S. Naik speaking at ‘Pavithra Vastra Abhiyana’, A Khadi Festival at the College.

Mr. Prasanna, Khadi Activist and Theatre Director speaking at ‘Pavithra Vastra Abhiyana’ – a ‘Khadi Festival’ at the College.

A talk on Entrepreneurship by Dr. Mallika Shetty, Dept. of Commerce.

A Talk on ‘Breathing Techniques’ by Mrs. Jayashree Nayak, Physical Education Director.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

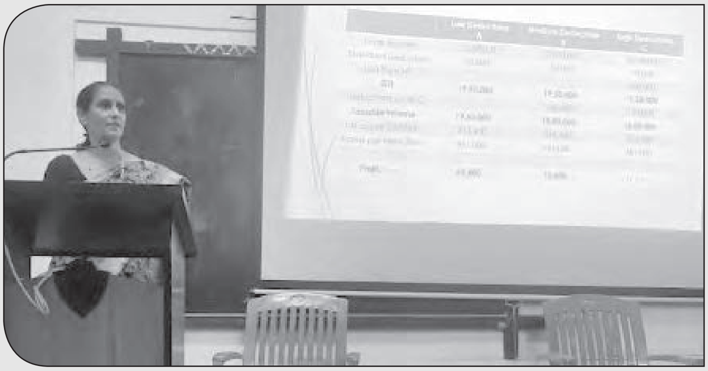

A talk on comparison between old tax rate and new tax rate by Mrs. Vanitha, Dept. of Commerce.

A talk on education in theatre by Mr. Prashanth, Dept. of Kannada.

Inauguration of District level Basket Ball and Table Tennis Tournaments for PU Students.

Winners of District Level Basket Ball Tournament.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Inauguration of NSS Activities by Prof. K. Bhaskara Acharya.

Rain water harvesting campaign inaugurated by Dr. Roshan Kumar Shetty.

Undertaking of Vigilance Pledge.

A talk on Disaster Management by Dr. Ramachandra Kamath.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

A Workshop on making cloth bags.

Leadership Training by Mr. Elson Hirgan.

Observance of Constitution Day.

Fit India Run 2.0

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

NSS Volunteers in
District Level Fit India Campaign.

'Shramadan' by
NSS Volunteers.

Clean Udupi initiative by
NSS & Udupi Municipality

Clean Udupi initiative by
NSS Volunteers.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Inauguration of Voluntary Blood Donor's group 'Gift of Life' by Mr. Naveen Chandra N.H.

Voluntary blood donation during emergency by NSS Volunteers.

Fit India Run.

NSS Volunteers Working at Vaccination Drive.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Felicitation to SGT Rachana of III B.Sc., completed All India Thal Sainik Camp, New Delhi, Won Silver Medal in Judging distance.

'C' Certificate Examination at our College.

'Janaushadhi Day' Chief guest Dr. Shreelatha Karanth, Prof. & HOD, 'Kayachikithsa and Manasaroga, SDM College of Ayurveda, Udupi.

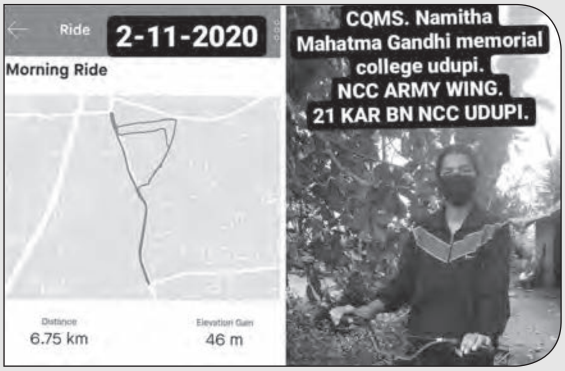

Cyclothon organised through virtual mode from 1st to 2nd Nov. 2020.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Oath Taking Ceremony for Army Students.

Short Annual Camp from 7th to 11th Jan. 2021.

Indian Army Day Celebration.

EK din NCC Army ke naam – Chief guest Col. Prakash Chandra Rao, Director of General Service, Manipal University, Manipal.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Pipping Ceremony.

NCC Army wing group photo with Col. Prakash Chandra Rao.

Department of Physical Education organised FIT INDIA FREEDOM RUN 2.0 Program.

Throw Ball Team of our College that participated in Mangalore University Inter Collegiate Throw Ball Tournament.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Vanamahotsava.

Beach Cleaning Program.

Firing Practice Sessions.

Boat Pulling activities by cadets.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Placement Coordinator
Dr. M. Vishwanath Pai addressing
during placement drive.

Infosys Placement drive.

Aptitude Test conducted by
Wipro in the placement drive.

Aptitude Test conducted by
Cognizent in the placement drive.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Talk on Enhancing Knowledge using online courses for IT club students by Mrs. Praveena Kumari M. K., Mrs. Pavithra K. and Mrs. Bharathi Shenoy.

IT Competitions conducted by III BCA students for IT Club Members.

A Workshop on how to prepare for competitive exams conducted by Dept. of History.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020-21

Founders Day Celebration.

Mr. Pramod Kumar, Circle Inspector, Udupi speaking on the occasion of SWC Day celebration.

Presidential Remarks by Principal Dr. Devidas S. Naik.

Felicitation to Prof. Bhaskara Acharya Dept. of Chemistry on his retirement.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

Felicitation to Mr. Babu K. Office Manager on his Retirement.

Felicitation received by our students for winning first place in one-act play at National Youth Fest - 2020 at AMITH University Noida.

MGM Staff tour to Kalasa.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2020–21

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

Pramila S. Naik
I B.A.

Tapasvi, I B.Com.

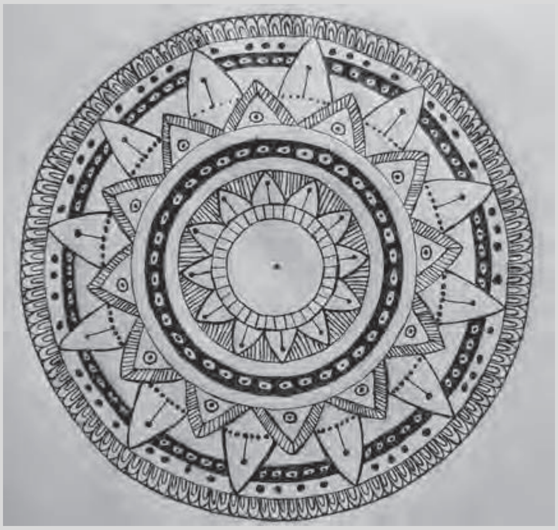

Anjalin Jovitha Bernhardt
III B.C.A.

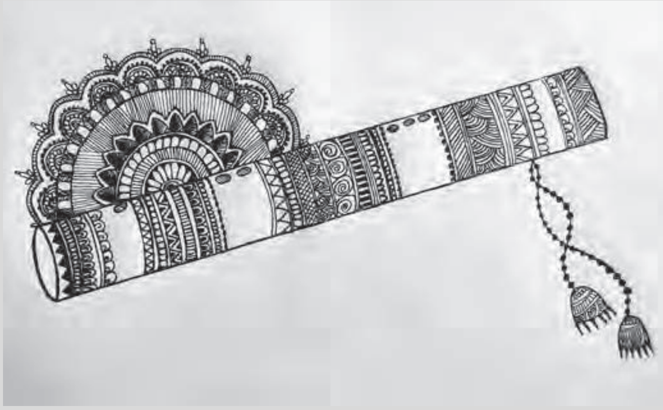

Pruthwi S.P., III B.C.A.

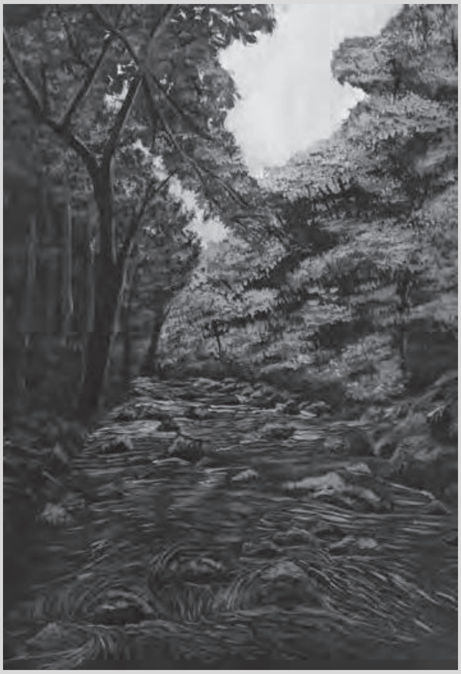

Lavanya, III B.Com.

Chinmayi,
I B.Sc.

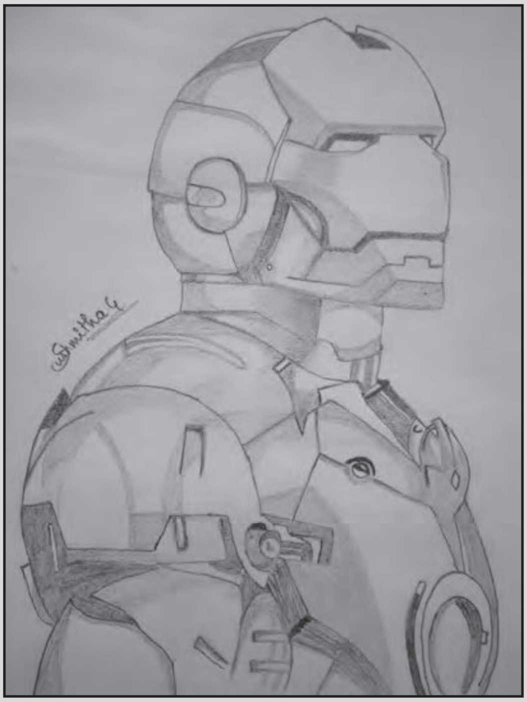

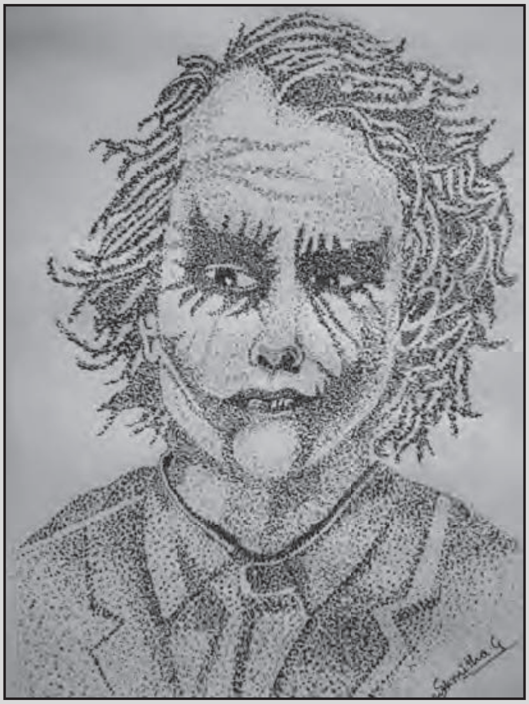

Sushmitha G., III B.C.A.

Akash, III B.C.A.

Niharika, III B.C.A.

Sapthami, III B.C.A.

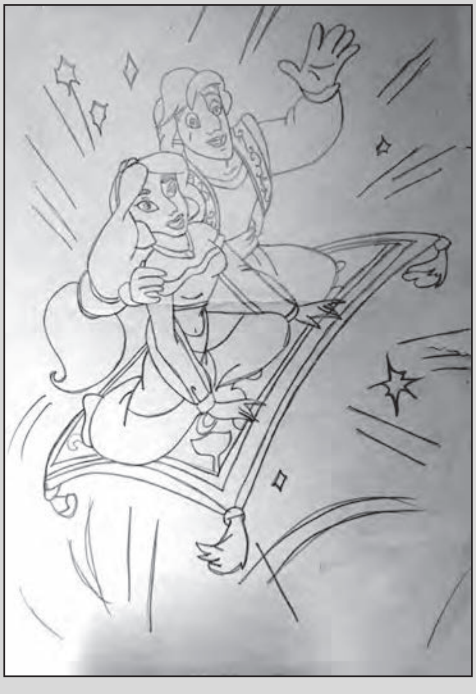

Tasmiya, I B.Com.

Harshaprada, III B.C.A.

Anagha Pai, II B.Com.

Vidyashree, I B.Sc. (BZC)

ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ನೂತನ ರವೀಂದ್ರ ಮಂಟಪದ ಉದ್ಘಾಟನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ
ಅದಮಾರು ಮಠಾಧೀಶರಾದ **ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರಿಂದ** ಆಶೀರ್ವಚನ

ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ನೂತನ ರವೀಂದ್ರ ಮಂಟಪದ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು
ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ **ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಪೈ** ಅವರಿಂದ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ, **ಶ್ರೀ ದಿನಕರ ಬಾಬು.**
ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ಕುರಿತ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಪುಸ್ತಕೋತ್ಸವದ ಉದ್ಘಾಟನೆ, **ಶ್ರೀ ನೀಲಾವರ ಸುರೇಂದ್ರ ಅಡಿಗ**
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕ.ಸಾ.ಪ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಪವಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರ ಅಭಿಯಾನ – ಖಾದಿ ಮೇಳ

ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕೃಷಿ ಸಮ್ಮಿಲನ

ಫಿಟ್ ಇಂಡಿಯ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಸಂಸದೆ **ಶೋಭಾ ಕರಂದ್ಲಾಜೆ** ಅವರಿಂದ

ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು

- ''ನನ್ನ ಬದುಕೊಂದು ಹರಿವ ನದಿ. ನೀರಿನ ಸಣ್ಣ ಸೆಲೆಯೊಂದು ಹರಿಹರಿಯುತ್ತ ವಿವಿಧ ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಸಾಗರ ಸೇರುತ್ತದೆ; ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕು.''
- ''ನನ್ನ ಬದುಕು ಉದ್ದೇಶಬದ್ಧ – ಧ್ಯೇಯಬದ್ಧ. ನನ್ನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ, ಸಾರ್ಥಕ್ಯದ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡಿದೆ.''
- ''ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಾನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆ ನಿಜವಾಯಿತು.''
- ''ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ದೈವಬಲದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿನೀತಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳದಾಗ ನಾನು ವಿನೀತನಾಗುವೆ. ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹಣಗಾಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೈಗೂಡುವುದು, ಒಂದು ಬೆರಳನಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಐದು ಬೆರಳು ಸೇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?''
- ''ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಜನತೆಗಾಗಿ. ನನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ನನಗೆ ಯಾವ ಮಮಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಮಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾದರೂ ಸತ್ಯ.''
- ''ನನಗೆ ಜನತೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನರಿಯೆ.''
- ''ನನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕಾಲದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ನನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.''
- ''ನಾವು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಸಹ ನೆನೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂಪತ್ತು ಇದೊಂದೇ.''
- ''ನನಗೆ ವಿರೋಧ ಪರಂಪರೆ ತೋರಿದವರಾದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.''

info@manipalgroup.info